

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra primární a preprimární pedagogiky

Diplomová práce

Bc. Nelly Kiedroňová

Zkušenosti v oblasti spolupráce mezi učitelem a rodičem
v českých a polských mateřských školách

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a užila pouze uvedených pramenů a literatury.

V Havířově 31. 5. 2021

.....

Poděkování

Děkuji vedoucí práce paní PhDr. Dominice Provázkové Stolinské, Ph.D. za připomínky a cenné rady. Dále bych chtěla poděkovat ředitelkám, učitelkám a rodičům, kteří mi poskytli interview a bez jejichž pomoci by tato diplomová práce nemohla vzniknout.

Obsah

Úvod	6
1 Mateřská škola a rodina.....	8
1.1 Mateřská škola.....	8
1.2 Rodina	9
1.2.1 Typy rodin dle její funkce	10
2 Výzkumy provedené na obdobná témata.....	12
2.1 Výzkumy v České republice	12
2.2 Výzkumy v zahraničí.....	14
3 Komunikace	16
3.1 Komunikace a její formy	16
3.1.2 Formy komunikace v praxi MŠ	17
3.2 Komunikace s rodiči.....	19
4 Spolupráce mateřské školy s rodinou	21
4.1 Modely vztahů mezi mateřskou školou a rodinou	24
4.2 Méně obvyklé formy spolupráce s rodiči.....	25
4.3 Spolupráce učitelů a rodičů na rozvoji dítěte.....	26
4.4 Učitel a jeho role	29
4.4.1 Profesionalita a kompetence učitele.....	29
4.4.2 Přístup učitele MŠ k rodiči	31
4.5 Rodič a jeho role.....	32
5 Design výzkumného šetření	35
5.1 Charakteristika výzkumného vzorku	35
5.2 Použité výzkumné metody.....	35
5.3 Cíl práce	36
5.4 Sběr a zpracování údajů.....	37
5.5 Analýza a interpretace výzkumného šetření	38
5.5.1 Učitelé	38
5.5.2 Rodiče	49
5.5.3 Společné otázky pro učitele a rodiče	58
5.5.4 Shrnutí výzkumného šetření a vyhodnocení výzkumných předpokladů	75
Závěr.....	79
Seznam použité literatury a pramenů	81
Příloha č. 1: Otázky k písemnému interview pro rodiče	84
Příloha č. 2: Otázky k osobnímu interview pro učitele	86

Příloha č. 3: Plné znění položek pro učitele.....	88
Příloha č. 4: Plné znění položek pro rodiče	108
Příloha č. 5: Plné znění položek pro učitele i rodiče.....	136
ANOTACE	190

Úvod

Pro svou diplomovou práci jsem si zvolila téma „Zkušenosti v oblasti spolupráce mezi učitelem a rodičem v českých a polských mateřských školách“. Důvodem pro volbu tohoto tématu byla skutečnost, že pracuji jako učitelka v české mateřské škole, která se nachází v příhraniční oblasti, v níž je ve velké míře zastoupena polská menšina. Proto mě osobně zajímalo, jak probíhá spolupráce a komunikace nejen v českých, ale i v polských mateřských školách (dále jen „MŠ“) mezi učiteli a rodiči.

Hlavním cílem diplomové práce je pomocí kvalitativního výzkumu, výzkumnou metodou dotazování zjistit ve vytipovaných českých a polských MŠ, jak probíhá spolupráce učitele a rodiče. K dosažení hlavního cíle jsou vytvořeny dílčí výzkumné otázky, zaměřené na zjištění priorit rodičů při výběru MŠ, dále jestli a jak probíhá předávání informací mezi učitelem a rodičem a zda rodiče o tyto informace projevují zájem. Další výzkumnou otázkou je, zda mají rodiče možnost zapojit se do dění v MŠ a jaká očekávání mají učitelé a rodiče v oblasti vzájemné spolupráce. Poslední otázka je zaměřena na to, jakou formou probíhá evaluace spolupráce v MŠ.

Práce v sobě zahrnuje několik výzkumných předpokladů, jejichž pomocí by mělo být odpovězeno na výzkumné otázky. Předpokládám, že MŠ nabízí možnost nahlédnout rodičům a jejich dětem do prostředí MŠ ještě před zápisem dítěte do MŠ a převážná část rodičů této možnosti využije. Dále, že pro zápis dětí do polské MŠ je prioritou komunikace učitelů s dětmi v polském jazyce, pro zápis dětí do polských i českých MŠ její umístění, dobré reference, profesionální přístup učitelů k dětem, vstřícnost, dobrá komunikace, individuální přístup k dětem, příprava dětí na vstup do základní školy (dále jen „ZŠ“). Dalším výzkumným předpokladem je, že informace MŠ poskytuje rodičům nejčastěji při osobní komunikaci, prostřednictvím nástěnek, webových stránek, na besedách a tyto informace jsou průběžně aktualizovány, přičemž rodiče preferují předávání informací při osobní komunikaci, případně prostřednictvím nástěnek. Následujícím výzkumným předpokladem je, že všechny MŠ umožňují rodičům po domluvě individuální konzultace, organizují třídní schůzky, kterých se rodiče zúčastňují, přičemž důvodem jejich účasti je zájem o každodenní dění v MŠ. Dále, že MŠ umožňují rodičům zapojit se do dění MŠ různými formami a rodiče této možnosti využívají. V případě potřeby MŠ nabízí kontakty na různé odborníky a rodiče této možnosti využívají. MŠ přistupují k řešení problému individuálně, případné problémy se učitelé i rodiče snaží vždy vyřešit. Rodiče i učitelé pocítili určitá omezení ve vzájemné komunikaci

z důvodu pandemie covid-19. Posledním výzkumným předpokladem je, že evaluaci učitelé provádějí z důvodu posouzení kvality spolupráce školy s rodiči a k tomu využívají dotazník či rozhovor s rodičem jako formu získání zpětné vazby.

Celá práce je rozdělena do pěti kapitol. První kapitola se věnuje obecně popisu pojmu mateřská škola a rodina, specifikuje jednotlivé typy rodin dle její funkce. Druhá kapitola se zabývá výzkumy na obdobná témata provedenými jak v České republice, tak v zahraničí – ve Slovensku a v Polsku. Třetí kapitola práce vysvětluje některé pojmy z oblasti komunikace a podrobněji se zabývá formami komunikace v praxi MŠ. Čtvrtá kapitola přibližuje spolupráci MŠ s rodinou, jsou v ní popsány modely vztahů mezi MŠ a rodinou, včetně méně obvyklých forem spolupráce s rodiči. Dále je popsána role učitele, jeho profesionalita a kompetence, včetně přístupu učitele k rodiči. Další část této kapitoly popisuje roli rodiče. V páté kapitole práce je popsána charakteristika výzkumného šetření včetně použitých výzkumných metod, stanovení cíle práce, analýzy a interpretace výzkumného šetření, a následného shrnutí a vyhodnocení.

Výsledky výzkumu bych ráda využila i pro svou osobní potřebu učitelky MŠ, s cílem hledat cestu ke zkvalitnění spolupráce s rodiči. Stejně tak bych výsledky výzkumu nabídla osloveným MŠ a předložila návrhy na zefektivnění vzájemné spolupráce a komunikace MŠ s rodiči k případnému využití v jejich praxi.

1 Mateřská škola a rodina

První kapitola je zaměřená na úlohu a cíle MŠ. Část kapitoly je věnována definici pojmu rodina, popisuje proměny rodiny v čase a z toho plynoucí nutnost se s takto měnícími se rodinami ze strany MŠ spolupracovat. V neposlední řadě přibližuje typy rodinného soužití a typy rodin dle její funkce.

1.1 Mateřská škola

Vstup dítěte do MŠ je významným milníkem v životě dítěte a je důležitý pro jeho další rozvoj. V MŠ se dítě učí rozvíjet vztahy nejen s ostatními dětmi, ale také s učitelem MŠ. Na dítě jsou zde kladeny nové požadavky, v jemu neznámém prostředí a bez přítomnosti rodičů.

Kotová (2021, s. 9) mateřskou školu definuje jako *„předškolní zařízení určené dětem ve věku od 2 do 6 let (až do 7 let pro děti s odkladem školní docházky). Pracují zde kvalifikovaní odborníci v oblasti předškolního vzdělávání, kteří zajišťují výchovu a vzdělávání předškolních dětí“*.

Autorka dále vysvětluje, že úlohou MŠ je doplňovat a podporovat rodinu ve výchově tím, že vytvoří maximálně podnětné prostředí pro dítě, v němž se bude moci všestranně rozvíjet. Pro děti ve věku pěti až šesti let, které v následujícím školním roce nastoupí do 1. třídy, a u dětí s odkladem školní docházky je předškolní vzdělávání povinné. MŠ by měla usilovat o vytvoření klimatu, v němž se budou děti i rodiče cítit šťastně, pohodově, radostně a chovat se k sobě s důvěrou a přátelsky (Kotová, 2021).

Cíle předškolního vzdělávání jsou upraveny zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších změn. Tento právní dokument stanoví, že: *„Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.“*

Výše zmíněný zákon dále stanovuje, že „Pro každý obor vzdělání v základním a středním vzdělávání a pro předškolní, základní umělecké a jazykové vzdělávání se vydávají rámcové vzdělávací programy. Rámcové vzdělávací programy vymezují povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání; jsou závazné pro tvorbu školních vzdělávacích programů...“ Školní vzdělávací programy si každá škola sama vytváří dle zásad stanovených v příslušném rámcovém vzdělávacím programu a na jejich základě se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách.

Mostem mezi cizím prostředím a rodinou je MŠ, kde jsou jiná pravidla. Dítě má možnost trávit čas s vrstevníky, porovnávat se s nimi. Je od něj vyžadován respekt k učiteli, jako k autoritě, jež vyžaduje určité chování. Pro dítě to znamená počátek uvědomění si platnosti pravidel v rodině v porovnání se školou (Musilová, 2018).

Na MŠ je kromě realizování předškolního vzdělávání také kladeno mnoho požadavků ze strany rodičů. Pro dosažení efektivní spolupráce MŠ a rodiny je potřebné porozumět proměnám ve vzdělávání dětí předškolního věku, ale také proměně celé společnosti, což znamená i rodiny. Mezi nynější změny rodinného soužití lze zařadit dvojazyčná manželství; rodiny, které se často stěhují v průběhu života a tím je ovlivněna jejich kultura; rodiny, v nichž žijí společně děti partnerů, ale i děti jednoho z partnerů; rodiny oficiálně nesezdané; dvojice homosexuálů, jež se starají o děti; neúplné rodiny, z důvodu rozvodu či úmrtí; rodiny od začátku s jedním rodičem (Syslová, 2012).

1.2 Rodina

„Rodina je pro každého jedince nenahraditelnou předlohou emocí, hodnot, zvyků, přesvědčení, tradicí, je to jakýsi návod na způsob života, ba dokonce je možné říci, že je to samotná škola života. Je to společenství rodičů, (prarodičů), jejich dětí, společenství lidí vzájemně blízkých a propojených mnohými vazbami a vztahy. Vztah muže a ženy, vztah rodičů a dětí, to je nejkrásnější, nejpřirozenější vztah, jaký může existovat na této planetě, je to vztah lásky, sounáležitosti, spolupráce, vztah prezentující život v rodině“ (Laca, 2013, s. 6).

Musilová (2018) uvádí zdomácnělé pojmy pro vymezení typů rodinného soužití:

- Nukleární rodina, jež je složena z rodičů a dětí, kteří žijí společně, jsou mezi nimi emoční vztahy a intimní spřízněnost.
- Rozšířená rodina je tvořena prarodiči a ostatními příbuznými, kteří mají důležitou úlohu při socializaci dětí, které čeká vstup do jim neznámé společnosti lidí.

- Orientační rodina je ta, do níž se člověk narodil, je příkladem pro utvoření vlastní rodiny.
- Prokreační rodina je ta, kterou dva lidé nově vytváří.

Dle Šmelové (2014, s. 70) je rodina: „*Místem primární socializace dítěte. Rodiče jsou primárními zprostředkovateli společnosti a kultury, ve které žijí. Míra podpory vývoje dítěte souvisí s postupným poznáváním světa a zprostředkováváním základních vzorců sociokulturního chování. To vše tvoří základ rozvoje vztahu dítěte k sobě samému a ke svému okolí*“.

Jak by měli rodiče vychovávat své děti? Tak, aby své děti připravili na vstup do měnící se společnosti. Měli by ve svém výchovném působení a péči o ně projevat dostatek lásky, vřelosti, být oporou, poskytovat podněty a vytvářet prostředí, ve kterém se budou cítit bezpečně. Pro předškolní děti rodina zastává důležitou roli podpory pro jejich další socializaci (Musilová, 2018).

1.2.1 Typy rodin dle její funkce

Stabilní rodina se vyznačuje tím, že je kompletní nukleární rodinnou jednotkou, občas i s více generacemi. Dále je pro ni charakteristické, že každý člen rodiny se podílí na chodu domácnosti tak, jak se předem dohodnou. Rodiče vykonávají všechny své povinnosti spořádaně, děti si svých rodičů váží a jsou poslušní nastaveným pravidlům rodiny. Vztahy a komunikace se vyvíjejí kladně, nastane-li nějaký problém, je řešen konstruktivně (Musilová, 2018).

Učitel by si měl být vědom toho, že existují rodiny, které se nedokáží postarat o dítě dostatečně a poskytnout mu podmínky pro jeho optimální vývoj a prospívání (Syslová, 2012).

Nestabilní rodina může mít několik podob. Řadíme mezi ně rodinu mrtvou, krizovou, difícilní, nepřizpůsobivou a afunkční.

Typickým znakem mrtvé rodiny je, to, že jeden partner či oba partneři mají nemanželské vztahy, rodina funguje jen formálně kvůli dětem, veřejnému mínění, podnikání a majetku, často členové takové rodiny žijí odděleně. Podobná situace může nastat v rodině, kde jeden z partnerů pracuje delší dobu daleko od rodiny.

Krizovou rodinu můžeme charakterizovat jako rodinu, která zažívá určité těžkosti, např. nemoc, narození dítěte s postižením, smrt, agresí, rozvod.

Difícilní rodina je charakteristická tím, že potřebuje pomoc zvenčí, jelikož jeden z členů rodiny je pro svoji závislost na návykových látkách či hráčství, neovladatelný.

Nepřizpůsobivá rodina je taková rodina, v níž se vyskytuje více znaků nestability (mezi ně můžeme zařadit např. příliš nízký či vysoký věk jednoho z rodičů, neúplnost rodiny; neshody o dítě řešené soudně; finanční problémy; zanedbávání dítěte apod.).

Afunkční rodina se vyznačuje rodiči, kteří se nestarají o své dítě dostatečně a tím ohrožují jeho život (Musilová, 2018).

2 Výzkumy provedené na obdobná témata

Druhá kapitola pojednává o doposud provedených výzkumech na podobná témata. Nejprve jsou uvedeny tři výzkumy z České republiky. První se zabývá otevřeností škol vůči rodičům a veřejnosti, druhý zkoumá pohled rodičů vysokoškoláků na vzdělávání jejich dětí v MŠ a poslední přibližuje, jak na předškolní vzdělávání nahlíží rodiče.

Další tři výzkumy jsou ze zahraničí, dva výzkumy ze Slovenské republiky jeden z Polské republiky. První výzkum ze Slovenska se zabývá kooperací MŠ s rodinou, druhý zkoumá, jak učitel vnímá svou zdatnost ve spolupráci s rodiči. Poslední výzkum je z Polska a zabývá se tím, jaká jsou očekávání v měnícím se předškolním vzdělávání.

2.1 Výzkumy v České republice

K otevřenosti škol vůči rodičům a veřejnosti

Tento výzkum se skládal z části kvantitativní, ve které byly použity dotazníky, které byly realizovány v rámci druhé fáze tříletého projektu. Tento dotazník byl anonymní a vyplnili jej ředitelé mateřských a základních škol. Další část výzkumu byla zaměřena kvalitativně s využitím individuálních a skupinových rozhovorů. Výzkumný vzorek v kvantitativní části byl vybrán náhodně z českých škol, ale současně rovnoměrně rozdělen dle stupňů škol (mateřských, prvního stupně základní školy, druhého stupně základní školy) a dle umístění (vesnice či město). Dopisní formou bylo osloveno 900 škol. Do vyplnění a vrácení rozeslaných dotazníků se zapojilo 31 % z nich. Pro realizaci kvalitativní části bylo vybráno devět škol, na kterých probíhaly individuální a skupinové rozhovory. Individuální rozhovory byly realizovány na šesti školách, kde odpovídali hlavně ředitelé a celkově bylo deset respondentů. Skupinové interview bylo uskutečněno na třech školách a respondentů (hlavně běžných učitelů) bylo třicet tři. Cílem bylo prozkoumat, jak se čeští ředitelé a učitelé staví k problematice otevřenosti škol. Z provedeného výzkumu v kvantitativní analýze vyplývá, že v obecných výrociích je otevřenost v českých školách přijímána velmi dobře. Ředitelé ve své řídicí aktivitě zahrnují otevřenost jako svoji prioritu. Orientují se přitom hlavně na vztah k rodičům, který vnímají jako důležitý zejména na nižších stupních škol, a na vztah k místní komunitě, který vyzdvihují nejvíce školy venkovské. V pozadí však stojí důraz na image školy, tzn. prezentování se u širší veřejnosti. Z třech zkoumaných dimenzí se ředitelé nejvíce shodovali v otevřenosti školy vůči veřejnosti obecně. O něco méně k podpoře rodině

a celoživotnímu učení ve škole. U žádné položky se odpovědi respondentů neobjevují v negativní části postojové škály. Kvalitativní šetření naznačuje odlišný výsledek. Na základě rozhovorů bylo zjištěno, že ve školách se vyskytuje mnoho pochybností a bariér týkajících se otevřenosti. Ředitelé i učitelé se v rozhovorech shodovali na otevřenosti v rovině obecné, čímž ale mysleli otevřenost hlavně vůči rodičům. Výsledkem diskuse bylo to, že učitelé nahlíží na otevřenost správně, ale vnější vlivy a okolnosti brání učitelům v jejím naplňování. O otázku celoživotního učení se školy nezajímají. Ještě rezervovanější postoj byl k podpoře správného fungování rodiny, které bylo na hodně školách odmítáno s poukázáním na autonomii rodiny (Rabušicová, Šedřová, Trnková, Čháček, 2004).

Edukace v mateřské škole v perspektivě rodičů vysokoškoláků

Za účelem získání údajů k tomuto výzkumu bylo realizováno 44 dotazníků, které byly vyplněny rodiči, dále 5 polostrukturovaných interview s těmito rodiči, 3 polostrukturovaná interview s učitelkami a obsahová analýza 10 zápisů ze schůzek s rodiči. Výsledek výzkumu ukázal, že rodiče s vysokoškolským vzděláním vnímají předškolní vzdělávání jako důležité a spatřují v něm základ pro přípravu na zahájení povinné školní docházky. Od MŠ mají vymezená očekávání, vnímají náročnou práci učitelů, ke kterým mají důvěru a jsou jim kladně otevření k promyšlené oboustranné spolupráci (Majerčíková, Rebendová, 2017).

Předškolní vzdělávání očima rodičovské veřejnosti

Pro tento výzkum byla zvolena metoda dotazníku, který byl vyplněn v rodinách z různých regionů České republiky. Celkově bylo osloveno 430 rodin. Z výsledků výzkumu vyplynulo, že rodiče umisťují dítě do MŠ hlavně proto, že vnímají potřebu dítěte trávit čas se svými vrstevníky. Již výrazně méně rodičů uvedlo, že potřebují pracovat. Rodiče dále vnímají za důležité seznámení dětí se svými budoucími spolužáky a rovněž, aby bylo dobře připravené na základní školu, poznalo nové věci. MŠ by měla být pro dítě atraktivní, nabízet pestré přitažlivé nabídky, obohacující socializačním prostorem, v němž se dítěti dostává uspokojení a pocitu štěstí. Od MŠ se očekává, že bude dítěti zajišťovat všestranný rozvoj. Učitelé by měli mít hezký vztah k dětem, projevovat zájem o dítě, být otevření ke spolupráci s rodinou, a být odborníky na předškolní vzdělání s dosaženým středoškolským či vysokoškolským vzděláním (Šmelová, 2005).

2.2 Výzkumy v zahraničí

Rodina a její kooperace s mateřskou školou (Slovensko)

Údaje pro tento výzkum byly získány prostřednictvím dotazníku, jehož respondenty bylo 124 rodičů a 27 učitelů z vybraných MŠ na Slovensku. Výsledky výzkumu ukázaly, že na spolupráci s rodiči je potřeba neustále pracovat, a to již na začátku, kdy se rodič doptává na konkrétní informace týkající se školního vzdělávacího programu, prostor MŠ, třídy, možnosti stravování. Tento první kontakt naznačuje budoucí spolupráci. Je dobré pořádat den otevřených dveří, který je přizpůsobený možnostem rodičů. Dále zveřejňovat informace na webových stránkách, které jsou pravidelně aktualizovány. Je důležité, aby se učitel snažil získávat rodiče pro spolupráci s MŠ. Vzdělanější a úspěšnější rodiče mají časté pochyby o kvalitě vzdělávání svých dětí. Dále jim není lhostejné, jak se dítě v MŠ cítí, a přejí si, aby se cítilo spokojeně a aby se všestranně zdokonalovalo (Matúšová, 2014).

Vnímaná zdatnost (sebeúčinnost) učitele spolupracovat s rodiči (Slovensko)

Pro tento výzkum byly zvoleny metody dotazníků. Konkrétně verze „Teacher Efficacy Scale“ a „Zdatnosť učiteľa spolupracovať s rodičmi“. Soubor výzkumného vzorku činil 152 učitelů základních škol na Slovensku. Cílem bylo prozkoumat vztah mezi dvěma oblastmi vnímané zdatnosti učitele – vyučovací oblasti a oblasti spolupráce s rodiči. Ze získaných dat vyplývá, že mezi těmito oblastmi je úzký vztah, tzn., že pokud si učitel věří v první oblasti profesní zdatnosti, má sklon si docela věřit i v druhé oblasti. Provedený výzkum dále prokázal vyšší průměrné skóre ve vnímané zdatnosti pro spolupráci s rodiči než pro vyučovací činnosti. Z toho můžeme odvodit, že vyučovací činnosti kladou na odbornost učitelů vyšší nároky než práce s rodiči. Učitelé si dle výsledků dotazníku nejméně věří v oblasti přesvědčování rodičů o jejich zapojení do dění školy (Majerčíková, Gavora, 2012).

Očekávání rodičů vůči reformujícímu se předškolnímu vzdělání (Polsko)

V tomto výzkumu byl zvolenou metodou dotazník. Na dotazník odpovídalo 80 respondentů, a to z Polska, konkrétně z Podkarpatského a Lublinského vojvodství. Výsledek výzkumu umožnil získat informace týkající se očekávání rodičů od předškolního zařízení. Rodiče od MŠ očekávají rozvoj dítěte v jeho zájmech, všestranný rozvoj dítěte, přípravu na primární vzdělávání, rozvoj samostatnosti a také spolupráci v kolektivu. Dále rodiče očekávají od MŠ přátelskost, bezpečí a bezpodmínečné přijetí dítěte. Rodiče si přejí, aby došlo ke snížení počtu dětí ve třídách a zvýšení počtu kvalifikovaných učitelů. Rodiče jsou toho názoru, že by MŠ

měla podporovat hodnoty, jako jsou pravda, rodina, věda a víra. Učitel by se měl vyznačovat komunikativností, objektivností, trpělivostí, spravedlivostí a péčí. Mezi hlavními metodami práce s dětmi by měly být dle odpovědí respondentů praktické činnosti s individuálním přístupem učitelů. Rodiče dávají přednost bezprostřední výměně informací a účasti na akcích školy. Dotazovaní uvedli, že na reformu nahlíží negativně, protože dle jejich názoru 6leté dítě není emocionálně zralé na školu. Respondenti jsou spokojeni s dostupností předškolních zařízení a se snížením poplatků za předškolní docházku. V otázce kroužků se navíc rodiče vyslovili, že očekávají jejich velký výběr (Michna, 2014).

3 Komunikace

Komunikace je součástí každodenního lidského života. Díky ní si lidé vyměňují informace, názory, pocity, nápady, zkušenosti a mnoho dalšího. Sdělované mohou předávat verbálně, neverbálně nebo činem. Dobrou komunikací můžeme položit základ pro vzájemnou spolupráci.

Záměrem této kapitoly je zejména objasnit pojem komunikace a popsat formy mezilidské komunikace. Pozornost je věnována důležitosti komunikace mezi učitelem a rodičem v MŠ, jsou popsány jednotlivé metody a formy komunikace. Poslední podkapitola poskytuje rady pro úspěšnou komunikaci mezi učitelem a rodičem.

3.1 Komunikace a její formy

Komunikace je „Sdělování informací, myšlenek, pocitů; dorozumívání. V mezilidské komunikaci se zajímáme o řadu aspektů dorozumívání, které lze shrnout do těchto otázek: kdo sděluje, co sděluje, proč to sděluje, pomocí čeho, komu to sděluje, s jakými obtížemi sdělování probíhá, jaký efekt sdělování má. Z pedagogického hlediska je důležitá sociální komunikace, která může probíhat pomocí mluvené řeči, psaného a tištěného slova, obrazového materiálu, gest (včetně znakové řeči). Mívá podobu jak přímého mezilidského styku, tak sdělování zprostředkovaného např. technickým zařízením“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2013, s. 130).

Podstatou vhodné komunikace je vždy důkladné poznání a také dobrý úmysl dvou či více aktérů (Lážová, 2013).

Při komunikaci využíváme dva základní systémy signálů, a to verbální (informace, které vyslovujeme, slyšíme či čteme) a neverbální (komunikace bez použití slov). Tyto signály se většinou doplňují, např. při pocíťovaném smutku se projevujeme jak slovně, tak i celým tělem (DeVito, 2008).

Způsob, jímž mezi sebou osoby komunikují, je odrazem jejich vzájemného vztahu. Vzájemnou komunikací si předáváme informaci a zároveň podněcujeme k chování. „Zprávový“ aspekt předává informaci. Sdělit je možné jakýkoliv obsah, aniž by bylo pátráno po tom, zda je pravdivý, lživý, správný, nebo nesprávný či nesrozumitelný. „Příkazový“ aspekt ovlivňuje to, jak bude sdělená informace chápána. Komunikace je usměrňována vztahem mezi komunikujícími. Je-li jejich vztah zdravý, vztahový aspekt komunikace se stává

druhořadým. Pokud je naopak vztah mezi nimi nezdravý, potlačují tím obsahový aspekt komunikace.

Příkaz v komunikaci stanoví, jak má být komunikace chápána. Kdežto „data“ jsou v komunikaci získávána zprávou. Vztah v komunikaci může být projeven různými způsoby neverbálně, verbálně a dalšími způsoby.

Člověk vždy komunikuje, i když se snaží verbálně nevyjadřovat. Svým chováním vždy svému okolí něco sděluje. I mlčením sdělujeme svůj postoj, který působí na ostatní lidi. Ti také nemohou nekomunikovat. Komunikace je mezi lidmi vždy přítomná, nejen tehdy, když je účelová, vědomá a zdařilá (Watzlawick, Bavelas, Jackson, 2011).

Mezilidskou komunikaci lze rozdělit do několika forem. První z nich je intrapersonální komunikace, která je takovou komunikací, při níž člověk hovoří sám se sebou. Zahrnuje rovněž situace, kdy osoba sdělí něco o sobě druhému člověku, má s ním nějaký vztah, formou bezprostřední, či zprostředkovaně určitými médii, např. e-mailem nebo dopisem.

Druhou formou je rozhovor či pohovor, kde je komunikace založená na kladení otázek a získávání odpovědí, a tudíž informací o dané osobě.

Komunikace v malé skupině je třetí formou, která může mít 5-10 lidí. Je realizována pro potřeby vztahové nebo úkolové.

Čtvrtá forma představuje veřejnou komunikaci, při níž je přítomen řečník, který sděluje informace, o kterých chce přesvědčit své publikum.

Komunikace zprostředkovaná moderními technologiemi je pátá forma komunikace, kterou řadíme do interpersonální komunikace uskutečňující se např. pomocí počítačového spojení. Patří sem např. e-mail, chat, webové stránky atd.

Poslední formou je masová komunikace. Představuje komunikaci mající jeden zdroj, ale směřující k mnoha odběratelům na celém světě. Nejčastějšími příklady jsou televize, noviny, rozhlas apod. (DeVito, 2008).

3.1.2 Formy komunikace v praxi MŠ

MŠ využívají různé formy komunikace s rodiči, níže jsou popsány nejčastěji využívané.

Mezi formy komunikace řadíme hromadné (třídní) schůzky. Učitel by se měl na počátku roku rodičů zeptat, který den a jakou formou by chtěli být informováni o dítěti. Schůzky by měly být neformální, proto je důležité zvážit slova a celkové vystupování. Na třídních schůzkách se můžeme setkat s různými rodiči. Většina si pouze vyslechne projev učitele, mohou se však najít i rodiče iniciativní, kteří navrhnou nějaké zlepšení, nápad či řešení. V neposlední řadě může být přítomen i rodič, který si chce vylít zlost, upozornit na sebe, ponížít svým výstupem učitele před všemi. Učitel musí zachovat klid, pokusit se asertivně jednat a tím mu zabránit předvádět se a zdržovat všechny přítomné. Takovému člověku je potřeba nabídnout osobní rozhovor po skončení třídní schůzky s odůvodněním, že tuto důležitou problematiku je potřeba probrat osobně).

Další možnou formou komunikace jsou různé nástěnky, vývěsky, které mají funkci většinou informačně organizační (jídelní lístek, konání akcí, změny v pravidelném režimu). Některé MŠ využívají nástěnky i ke vzdělávání, ale možným přínosem by mohlo být nabídnout text rodiči k přečtení doma. Nástěnky s dětskými pracemi, kresbami, plní funkci srovnávací. Rodiče i děti tak mají možnost prohlédnout si díla všech a porovnat, jak se jim to podařilo. Otázkou však zůstává, zda je to přínosem, nebo ne. Dítě se může při srovnávání jeho výtvorů s pracemi ostatních cítit povzbuzené a oceněné, ale hrozí také zklamání.

Většina MŠ má předem vymezené dny a hodiny určené pro osobní konzultace rodiče a učitele, kde je možné probrat individuální záležitosti týkající se jeho dítěte. Rodič se může s učitelem dohodnout na určitých postupech a strategiích, vhodných pro jeho dítě.

E-mail a webové stránky školy jsou dobrými prostředky ke hromadné komunikaci, organizaci, ale nesmí nahradit osobní kontakt, ve kterém dochází k upřesnění informací (Lážová, 2013).

Školní časopis, ať už vydávaný pravidelně nebo jen občasně, může plnit informační funkci o škole nebo jen třídě. Podílet se na jeho tvorbě může učitel společně s dětmi a může obsahovat fotografie dětí při různých činnostech v MŠ, rozpis akcí, jenž poslouží jako připomenutí toho, co dítě čeká následující týden, apod. Dále zde mohou být zařazeny básně, písničky, recepty a hry, které s dětmi hrajeme, aby si je mohli vyzkoušet i s rodiči doma (Svobodová, 2010).

Pořádání společných akcí vede ke společnému pochopení mezi rodičem a učitelem, protože mají příležitost se potkat, lépe se seznámit, získat společné zážitky. Dítě má možnost ukázat učiteli a ostatním dětem své rodiče. Rodiče porozumí běžnému chodu MŠ, poznají

blíže práci učitele. Pozitivním přístupem je, když učitel vyzve rodiče ke spolupráci na zorganizování akce. Maminky mohou pomoci např. s občerstvením a tátové s výzdobou. Odpolední akce mohou být zaměřeny např. sportovně, vědomostně či kreativně (Lážová, 2013).

3.2 Komunikace s rodiči

Učitel a rodič spolupracují na výchově a edukaci dětí. Dále ovlivňují, jak dítě chápe klima MŠ, jak dodržuje pravidla, jak jedná s autoritou dospělých, jak dokáže a je ochotno spolupracovat. Důležitým předpokladem k úspěšné spolupráci mezi učitelem a rodičem je komunikace, která je jednou z forem sociálních vztahů. V každé MŠ má setkání s rodiči určitou formu a obsah. Mezi nejčastější formy patří osobní setkání s rodiči v průběhu dne. Komunikace učitele s rodičem je ovlivněna školním prostředím, typem osobnosti rodiče, odhodláním rodiče bránit své dítě za všech okolností, širokou mediální informovaností rodiče z různých oborů, možnými nedorozuměními vyvolanými odlišnými představami a výchovnými metodami (Musilová, 2018).

Na počátku by měl být rodič informován o tom, jak MŠ funguje. Úlohou učitele je zjistit, čeho se rodič obává, jaké má zkušenosti a následně na to adekvátně reagovat, nejlépe vysvětlit, jak to dnes v MŠ vypadá, např. zda děti musí vše sníst a spát v odpoledním klidu. Pokud tyto informace učitel uvede na pravou míru již na začátku, předejde tím mnohým nedorozuměním v komunikaci. V této komunikaci by mělo být viditelné, že učitel má pozitivní vztah k dítěti a že mu nejsou jeho potřeby lhostejné. Je vhodné, když učitel volí popisný jazyk, aby se rodič dozvěděl konkrétní věci o průběhu dne dítěte v MŠ a mohl se na podrobnosti doptat. Rodič se rád dozví, co dítě baví, co jeho dítě dělá dobře a co ho těší. Může to rodiče inspirovat k podobnému přístupu. Neznamena to však negativní informace úplně opomenout, ale spíše se zaměřit na to, aby pozitivní informace převažovaly. Místo kritiky a vychvalování používat popisný jazyk.

Pokud chce být učitel s rodiči partner, musí počítat s jejich představami, dotazy, požadavky, což s sebou přináší často práci navíc a stěžuje situaci. V partnerství tomu tak je, protože dialog má dvě strany, které si navzájem naslouchají a berou jeden druhého v potaz při plánování budoucnosti. Učitel tímto přijde o část své suverenity, ale získá tím podporu rodičů, která sehraje důležitou roli ve vzdělávání dětí. Navíc se mohou rodiče podílet na dění ve třídě (darovat pomůcky, vybavení, poutavé výlety...). Učitel si musí dávat pozor na škodlivá přání

rodičů, jež by děti negativně ovlivnila. Podobně jako myšlenky rodičů mohou být podnětné pro tvorbu třídního vzdělávacího plánu, může tento soubor dokumentů sloužit jako sblíživí element. Umístěním některých jeho částí na nástěnku, jako např. plány tematických celků, popis činností i konkretizace cílů, uspořádání dne v MŠ (pomocí fotografií), pravidla třídy, výstava výrobků dětí v šatně. Dále je důležité správně volit formulaci dokumentů, aby z nich vyplýval demokratický, podporující a zastávající přístup k dítěti. Napomohou k tomu formulace převážně osobního stylu psané v 1. osobě čísla množného (např. pro společné hry venku potřebujeme hrací gatě). V neposlední řadě rodiče získáme práci a svým přístupem k dítěti, po němž se totiž nejlépe přesvědčí, že nám jde opravdově o prospěch jejich dítěte, jeho uspokojení i jeho nevhodnější rozvoj (Svobodová, 2010).

Efektivní komunikace

V efektivní komunikaci je důležité, aby si přítomní srozumitelně sdělovali informace, naslouchali si, ověřili si, zda si správně porozuměli, a aby přistupovali k sobě navzájem asertivně.

Učitel by měl hovořit s rodiči s respektem, jako se sobě rovným. Pamatovat, že rodič ví o svém dítěti nejlépe, jaké dítě je. Komunikace by měla probíhat osobně, ne zprostředkovaně. Dítě by mělo být učitelem vnímáno jako součást rozhovoru o něm mezi rodičem a učitelem. Dotaz či kritiku od rodičů by neměl učitel brát jako útok na jeho osobu. Mezi rady rodiči patří vnímání učitele jako partnera při výchově dítěte, profesně vzdělaného odborníka. Pro kontakt s učitelem je vhodnější slušně se dotázat, než být bojovně nastaven. Sdělení svého dítěte je potřeba si vždy ověřit, jelikož může být ovlivněno dětskou fantazií. V žádném případě před dětmi není žádoucí hovořit o učiteli neuctivě a hanlivě (Feřtek, 2011).

4 Spolupráce mateřské školy s rodinou

„Spolupráce je obecně charakterizována jako základní forma sociálního chování v sociálních interakcích, jejímž obsahem je společná cesta všech zúčastněných k cíli (Pohnětalová, 2015, s. 9).“

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání přímo stanovuje povinnost spolupracovat s rodinou a ta je vyhovující, pokud jsou vztahy mezi zaměstnanci školy a rodiči založené na spolupráci, důvěře, otevřenosti, pochopení, úctě a ochotě. Učitelé si všímají a reagují na potřeby dětí i jejich rodin. MŠ umožňuje rodičům být součástí událostí, her jejich dětí a spolupodílení se na plánování programu MŠ, pokud chtějí. Rodiče jsou průběžně informováni o všem, co se v MŠ odehrává. Jsou rovněž informováni o jednotlivých pokrocích a úspěších dítěte, jak v rozvoji, tak i v učení. Konzultují s rodiči společný postup při jeho výchově a edukaci. Zaměstnanci školy nesdělují svěřené informace o rodině a chovají se k rodičům citlivě, s vědomím, že zachází se soukromými informacemi. Nevměšují se do soukromí rodiny. Učitelé nabízí pomoc rodičům při výchově a péči o dítě, poskytují rady a nové informace týkající se výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku. Učitelé dávají možnost rodičům účastnit se adaptačního procesu (RVP PV, 2018).

Spolupráce MŠ s rodinou začíná již před oficiálním přijetím dítěte do MŠ při prvním setkání rodičů s MŠ.

Prostředím, ze kterého dítě pochází, a které ovlivňuje jeho osobnost jsou východiskem pro učitele a jeho diagnostickou práci. Při prvním setkání učitele s rodinou učitel získává základní informace o dítěti, jež bude nastupovat do MŠ, má příležitost začít otevřeně a přirozeně spolupracovat s rodiči dítěte. Díky těmto počátečním informacím, které učitel získá, může dítěti ulehčit adaptaci na MŠ, jelikož bude znát zvyky dítěte. Nastane-li dobrá spolupráce mezi učiteli a rodiči na začátku, ulehčuje to oboustrannou pomoc v řešení problémů, zlepšuje to vzájemné informování se o nových pokrocích dítěte (Syslová, 2012).

Navázání prvního kontaktu mezi rodiči dítěte a MŠ probíhá většinou formou formálního setkání s ředitelkou MŠ, která jim předá dotazník, ve kterém doplní základní údaje o dítěti. Pak se většinou koná společná schůzka s rodiči. Poté následuje setkání rodičů s učitelkou, do jejíž třídy bude jejich dítě zařazeno. Učitelka vede s rodiči rozhovor o dítěti a zároveň má možnost poznat rodiče.

V rámci prohlubování vztahů mezi rodiči a MŠ je vhodné se zeptat rodičů, čím by mohli přispět MŠ a zda chtějí. Je vhodné si dát pozor na to, jak rodiče přispějí MŠ, aby jimi darované věci či finanční příspěvky byly směřovány pro využití MŠ a nevedly k upřednostňování jejich dítěte (Lážová, 2013).

Vztah MŠ a rodiny je ovlivněn vzpomínkami a zážitky rodičů i obavami učitelů. Negativní vzpomínky mohou být spojeny např. s nucením do jídla i do spánku, jednota v režimu dne v MŠ, zákaz chození na toaletu během odpoledního spánku apod. Rodiče, kteří byli poznamenáni těmito zkušenostmi, mají tendenci nedůvěřovat učitelům a snaží se své dítě chránit. Proto např. rodič sleduje jídelní lístek, aby upozornil učitele, kdy nemá dávat dítěti svačinu, protože to jeho dítě nemá rádo. Druhý typ rodičů se ztotožnil s nedostatky totalitní předškolní výchovy jako se skutečností, jež je pro dítě užitečná. A mají tendenci dítě zastrášovat MŠ, když dítě neposlouchá nebo také očekávají, že MŠ bude suplovat vše, co oni nezvládli. Takoví rodiče mají představu, že učitel místo nich dítě naučí jíst i neoblíbená jídla, dodržovat hygienu, správně vyslovovat, náležitě se chovat, vše potřebné před vstupem do ZŠ a najde a napomůže k rozvinutí všech jeho nadání (Svobodová, 2010).

Lážová (2013) doporučuje učiteli v MŠ připravit si k prvnímu setkání s rodiči několik otázek, podle kterých by více poznal osobnost dítěte, výchovný styl rodičů. O dítěti se tak dozví mnoho užitečných informací, které usnadní jeho adaptaci na MŠ. Tímto rozhovorem dá učitel rodičům najevo svůj zájem o jejich děti a dodá jim jistotu, že o jejich děti bude dobře postaráno.

Neméně důležitou roli hraje i školní klima, které rodiče i jejich děti intenzivně vnímají.

Každá MŠ je něčím specifická, od vybavení až po školní klima. Většinou její zaměření závisí na samotných zaměstnancích MŠ, kteří preferují určité zaměření např. hudební, sportovní, výtvarné apod. Ve snaze přizpůsobit se požadavkům rodičů nabízejí MŠ různé kroužky, aby byly konkurenceschopné mezi jinými MŠ. Škodlivost velkého množství kroužků spočívá v tom, že rodič zvolí dítěti určité zaměření, ale tím omezí dítě v jeho vývoji. V předškolním věku baví děti zkoušet všechno, nadšeně přijímají nové a podnětné aktivity (Lážová, 2013).

Spolupráce s rodinou byla zakotvena již v programech práce, dle kterých se MŠ musely před rokem 1989 řídit. Míru spolupráce a komunikace mezi učiteli a rodiči vymezovala škola. Dále určovala, do kterých prostor mohou rodiče vstoupit a do kterých ne,

např. vstup do třídy byl rodičům otevřen při schůzce či besídce. V současnosti jsou MŠ otevřené širší spolupráci s rodiči, přesto některé rysy z minulosti přetrvávají dosud.

Jádro spolupráce MŠ s rodiči tvoří tradiční prvky, jako jsou – třídní schůzky, den otevřených dveří, konzultační hodiny s učiteli, výstavy prací dětí, další akce a besídky. Přítomnost rodičů je vítána na výletech a rozsáhlejších událostech. Přítomnost rodiče může dítěti také pomoci v adaptaci a seznámení se s neznámým prostředím a lidmi. Díky neformálnímu setkávání rodičů s dětmi v MŠ lze nabýt pocitu, že je tato spolupráce dokonalá. Učitelé však s tímto tvrzením nesouhlasí, protože se do výše zmíněných činností rodiče zapojují jen v omezené míře. Vykládají si to tak, že o své děti nejeví moc zájem. Důvody nezapojoování se rodičů mohou být různé, např. to, že se necítí dobře, neví, co se od nich očekává, nenavázali bližší vztahy. Mohou mít pocit, že je jejich jednání a výchova dítěte pozorována a hodnocena, obávají se, že se dopouštějí nějaké chyby ve výchově, jež bude objevena. Jiným důvodem může být to, že prostředí MŠ příliš neznají, a tudíž mu málo důvěřují. Rodiče nemají zkušenosti ze svého dětství s přátelskou a otevřenou atmosférou ve škole, mezi rodiči a učiteli. Rezervovanost rodičů může mít různé opodstatnění, je proto vhodné, aby učitel rodiče dlouhodobě povzbuzoval ke spolupráci, vysvětlil mu, že je to pro dítě prospěšné, když budou tvořit kvalitní mezilidské vztahy (Kořátková, 2014).

Dnešní MŠ a MŠ, které navštěvovali rodiče současných dětí, se zřetelně odlišují. Podstatný rozdíl je v přístupu učitelů k dítěti a rodičům jako k rovnocenným partnerům. Dítě už není chápáno jako pasivní objekt, jež má učitel zkultivovat. MŠ má doplňovat rodinnou výchovu dítěte a starat se o další předškolní vzdělávání (Svobodová, 2010).

Mezi další aspekty spolupráce učitelů MŠ s rodiči patří předávání informací o dítěti rodičům.

Ve vztahu k rodičům je vhodné se s nimi domluvit, jak často chtějí být informováni o svých dětech. Je potřebné dbát několika zásad při informovanosti rodičů o dítěti. Rozhovor musí začínat i končit pochvalou, být veden tak, aby byl diskrétní, zvláště při sdělení kritiky. Neméně důležité je dát prostor k vyjádření se i rodičům, očekávat zpětnou vazbu.

Během adaptačního období při nástupu do MŠ prožívají rodiče a děti vypjaté situace, zvláště při ranním loučení. Rodiče si často ani neuvědomují, že svoji úzkost, nejistotu přenášejí svým chováním a výrazem na dítě. Dochází tak k srdceryvnému loučení. Aby

se předešlo těmto nelehkým okolnostem může učitel doporučit rodičům, že se musí hlavně oni odpoutat od dítěte a svým postojem ho ujistit, že se odpoledne opět shledají. (Lážová, 2013).

MŠ často obvykle pořádají tvořivé aktivity pro rodiče s dětmi, kde si např. mohou vyzkoušet malování na sklo, formovat včelí vosk, tvarovat drátek, zdobit vajíčka, péct sušenky apod. Máme-li možnost, aby roli lektora zaujal některý z prarodičů či rodičů, má to pozitivní vliv na sblížení zúčastněných, protože se učitel v tu chvíli stává žákem (Svobodová, 2010).

4.1 Modely vztahů mezi mateřskou školou a rodinou

Vztahy mezi rodinami/rodiči a školami/učiteli lze rozdělit v návaznosti na kulturní a politickou oblast od začátku 60. let do dnešní doby v Evropě podle Birte Ravnové na čtyři základní modely:

- Kompenzační model – má za úkol podpořit rovné vzdělávací příležitosti s ohledem na socioekonomické postavení rodin. Podnětem pro tento model byla obava o nedostatečné schopnosti rodičů, aby byli dobrými rodiči pro své děti, vzhledem k jejich rozvoji. Školu shledává jako potřebný kompenzátor jejich nedostatečnosti. Školy měly dominantní postavení ve výběru postupů, které měly za cíl zlepšovat vzdělávací výsledky dětí. Rodiče byli vnímáni jako spolupracovníci ve výchově a vzdělávání dětí.
- Konsenzuální model – v tomto modelu převažovala jednostranná informovanost rodičů. Učitelé a rodiče byli považováni za rovnocenné partnery, některé role a funkce se dokonce překrývají. Povinným zadáním učitelů bylo zjišťovat potřebné informace tak, aby došlo k propojení učení dětí doma a ve škole.
- Participační model – tento model vnímá rodiče jako individuální, aktivní a samostatné výchovné jedince, kteří podporují svoje děti ve vzdělávání. Zároveň uznávají požadavky učitelů. Socializační a výchovné vlivy rodiny ustupují do pozadí, jelikož jí konkurují další socializační instituce, např. vrstevníci, média, v tom případě její část úkolu přebírá škola.
- Model sdílené odpovědnosti – posunuje předešlý participační model na vyšší úroveň účasti rodičů a učitelů ve škole. Cílem je tedy zapojit rodiče do školních aktivit, z nichž budou profitovat jejich děti (In Rabušicová, 2004).

4.2 Méně obvyklé formy spolupráce s rodiči

Na úvod nutno podotknout, že dříve zmíněné formy komunikace v praxi MŠ (viz 3. kapitola) jsou zároveň obvyklými formami spolupráce. Formy spolupráce učitelů s rodiči v MŠ mohou být různé.

Mezi méně obvyklé formy spolupráce s rodiči můžeme dle Čapka (2013) zařadit např. vytvoření místnosti pro rodiče, ve které rodiče čekají na své děti, povídají si s učitelem či jinými rodiči. Tvoří tak neutrální území, které bývá vybaveno knihovničkou, informační nástěnkou, konvicí, hrníčky a vyzdoben dětskými výtvy.

Akce rodič jako „kuchař dne“ probíhá tak, že ve stanovený den navštíví rodič třídu a s dětmi připravuje jednoduchý pokrm.

Učitel může zorganizovat společnou četbu, ze které udělá událost, které bude předcházet společná četba rodičů a dětí. Pak se sejdou a společně si o knize popovídají.

Další méně obvyklou formou spolupráce s rodiči může být to, že na třídní schůzce učitel vyzve rodiče k tomu, aby se zapsali do seznamu činností, brigád dle svého výběru s termíny a tím slíbili věnovat škole např. tři hodiny svého času za jeden školní rok.

Jiné setkání s rodiči může být pojato kreativně, a to formou vytvoření společného díla. Příkladem může být nakreslení obrázku na velkém papíru nebo na stěně, na určité téma nebo to, co je pro ně důležité.

Dále je možné rodiče zapojit do úprav uvnitř školy, např. maminky ušijí čtecí stan, polštářky apod. Tatínkové mohou pomoci s renovací starého regálu a promění jej na barevnou knihovničku nebo vysadí rostliny v zahradě.

Oblíbené je také organizování večeru her, kde rozdělíme rodiče a děti do skupin a zajistíme stolní hry.

Existuje hodně způsobů spojených s činností rodičů, kdy může škola získat navíc finanční prostředky na další vybavení, pomůcky či aktivity pro děti, hovoříme o tzv. fundraisingu. Jedná se například o pečení a prodej zákusků, cukroví, nejrůznější loterie, prodej vstupenek na školní představení, sportovních potřeb a oblečení a jiné.

4.3 Spolupráce učitelů a rodičů na rozvoji dítěte

Za výchovu dítěte od jeho narození se přirozeně stává zodpovědným rodič nebo ten, kdo o něho pečuje. Rodič s dítětem spoluutvářejí domov, který je dítěti jistotou, bezpečím a láskyplným místem. Domov poskytuje dítěti útočiště před nebezpečím zvenčí, ale zároveň mu dává oporu k objevování okolního světa. Osoba učitele je profesionálně vybavena, kompetentní ve vedení školního vzdělávání dítěte. Vede dítě k samostatnému objevování a aktivitě ve školním prostředí. Dále pomáhá dítěti se zorientovat ve světě tím, že mu dává podněty k získávání poznatků, dovedností, postojů, které jsou potřebné k uplatnění se ve společnosti (Helus, 2009).

Celá naše společnost se neustále mění, také charakter vzdělávání prochází procesem změn, ale i vztahy rodiny a MŠ navzájem. Dítě se rozvíjí nejen v MŠ, ale hlavně v rodině. Pro účinnou výchovu a vzdělávání dětí je potřebné, aby si učitel i rodič vyměňovali informace pravidelně. Rodič potřebuje vědět, jak se dítěti daří, když není s ním, a učitel potřebuje vědět, na co má navázat ve vzdělávacích aktivitách a pomoci tak dítěti. Společné oceňování dítěte pomáhá k jeho hlubšímu poznání a dále k větší shodě ve výchově dítěte v rodině i v MŠ (Syslová, 2012).

Dítě, které se dostává i mimo rodinu, začíná poznávat své širší okolí. Zakouší na kolik je pro něj toto prostředí bezpečné, co mu dává vrstevnické soužití a jak si jeho rodina rozumí s tím pro něj neznámým společenstvím lidí. Dítě se v té době může cítit rozporuplně, jelikož na jedné straně nechce opouštět svou rodinu a domov, ale na druhé straně chce zkoumat nové. V MŠ je možné vidět, jak si děti společně s chutí a radostí hrají, proto je potřebné, aby si obě strany vzájemně pomáhaly. Jejich vzájemnou spoluprací dítěti vytvoří bezpečný most pro přecházení z rodiny do širší společnosti a nazpět domů. Na této cestě poznávání bude dítě moci zjistit, že svět je provázaný a vzájemně si pomáhající. To mu pomůže zdolávat bariéry s podporou svých blízkých jak v rodině, tak i mimo ni. Nejistí a bázlíví rodiče udělají chyby, protože se v důsledku stresu nebo obav nedokáží zeptat přímo, zda je jejich přístup k dítěti správný, či nesprávný.

Existuje řada příkladů, které negativně ovlivňují součinnost učitelů s rodiči a dále mohou nepříznivě působit na děti. Mezi ně můžeme zahrnout rodinu, která sebe i své dítě povyšuje nad ostatní rodiny, jejich děti a mluví o nich s předsudky. Dalším příkladem může být úzkostlivá rodina, která se o své dítě bezdůvodně velmi bojí. Vyjadřuje obavy a hledá pro ně důkazy. Jiným negativním jevem může být to, že rodiče před dítětem hovoří o ostatních

dětech a učitelích nepřistojně či sprostě. Dále také vyskytující se apatie rodičů k jiným dětem a rodinám, s kým si dítě rádo hraje apod. Rodina může také nevhodně zareagovat, když se dozví o neshodách a střetech mezi dětmi. To se může projevit tím, že z neshod mezi dětmi učiní nerozvážené závěry. Některé rodiny se mohou domnívat, že někdo chce cíleně jejich dítěti uškodit. Častým nešvarem některých rodičů je nedodržování slibu dítěti. Např. rodič slíbí dítěti, že pro něj přijde hned po obědě, ale ve skutečnosti si jej vyzvedne až po odpoledním odpočinku. Napětí může vznikat také v situaci, kdy někteří rodiče pravidelně nechávají dítě v MŠ dlouho, až do zavírací doby.

Je nezbytné, aby učitelé MŠ a rodiče měli společné cíle. Učitelé by tak spolu s rodiči měli připravovat podnětná prostředí pro rozvoj osobnosti dítěte, která mají vliv na soustředění sil, schopností a umožňují čelit překážkám. Dále by si měli pomáhat, ukazovat tím na důležitost mezilidských vztahů, přijímat dítě takové jaké je, což u dítěte navodí pocit jistoty a bezpečí.

Společnou snahou učitelů i rodičů by měla být podpora dítěte v odvaze kreativně myslet a konat. Umožnit mu tak získat zkušenosti bezprostředně. Nechat jej zvolit si z širší nabídky a dát mu možnost pátrat po správném řešení. Vyjma dohodnutých pravidel, jež má respektovat, mu poskytnout možnost rozhodovat se o vlastních věcech. Povzbuzovat dítě v utváření si zdravého sebevědomí, jež je pro dítě hnacím motorem, ale dávat pozor, aby u toho neubližovalo druhým.

Dalším cílem učitelů a rodičů by mělo být vedení dítěte k zodpovědnosti a pověřit je malými úkoly. Objeví-li se nějaké obtíže ve vývoji dítěte, podpořit jej a dbát na doporučení odborníků.

Dalšími oblastmi, na kterých by měli učitelé a rodiče spolupracovat jsou:

- a) Poskytování zpětné vazby, jak z pohledu učitele, tak i z pohledu rodiče.

Je-li člověk spokojen, nepotřebuje o tom hovořit. Naopak má-li pocit, že něco nefunguje, zmiňuje se o tom na různých místech, ale ne tam, kde by si to měl zjistit a vysvětlit. Pokud je tedy rodič s něčím nespokojený v MŠ, měl by se přímo zeptat učitelů. Být otevřený pro vysvětlení a bude-li potřeba, nechat si čas na promyšlení svých následných odpovědí a jednání. Je vhodné, aby se rodiče o dění, práci v MŠ, školní i třídní program zajímali. Nelze opomenout fakt, že rodiče se navzájem s předstihem informují. Sdělí potencionálním uchazečům, kteří se o MŠ zajímají, své zkušenosti. Významná je podpora MŠ absolventy, jejich rodiči i prarodiči

u zřizovatele, a to zejména potřebuje-li finanční podporu či je-li její existence ohrožena (Koťátková, 2014).

Učitelé vnímají absenci v efektivních formách komunikace se zákonnými zástupci dítěte, chybí jim zpětná vazba o situaci v rodině. Své jednání s rodiči popisují jako metodu pokusu a omylu. Učitelé se domnívají, že někteří rodiče nekladou dostatečný důraz na vzdělání svých dětí. Mnohdy jsou natolik časově zaneprázdněni, že nejsou se školou v dostatečném kontaktu, a nemají proto přesné informace o dění ve škole a o úsilí učitele (Štech, Viktorová, In Kolláriková, Pupalá, 2001).

K učitelově i rodičovské naprosté spokojenosti může něco chybět. Je proto dobré, aby se obě strany od někoho dovídali zpětnou vazbu na odvedenou práci, což je může v obtížných chvílích ve výchově a vzdělávání povzbudit. Důležité je, aby se rodiče i učitelé vzájemně s uznáním sdíleli. O tom, co dělají rodiče i učitelé správného, vnímavého, podnětného a komplexně užitečného pro děti. Pomocí pozitivních a negativních reakcí vychovatel zjišťuje, jak se mu práce daří. Zpětnou vazbu se nejčastěji vychovatel dovídá od dítěte, skupiny dětí a nejbližších pozorujících zúčastněných. V případě rodiče to jsou obvykle prarodiče, známí, ale měl by jím být i učitel. Naopak u učitele jimi jsou kolegové a také by měli být rodiče.

Mezi rodinou a MŠ by ve spolupráci a společném úsilí měla převažovat pozitivní zpětná vazba. Tzn. zaměřit se a zmínit se o tom, co můžeme pochválit, podporovat, vítat. Takováto zpětnovazební informace je silně motivační pro oba vychovatele a užitečná pro dítě, jež si díky ní uvědomí, že jemu blízcí lidé si rozumí a napomáhají si.

b) Vytváření pozitivního školního klimatu

V prostředí kteréhokoli pracoviště, jakož i MŠ, ovlivňují mezilidské vztahy kvalitu odvedené práce. Tyto vztahy jsou odvozeny od charakterů, přístupu ke stylu práce všech zaměstnanců. Dále je ovlivňuje jejich přesvědčení, jak má MŠ fungovat, také nakolik jsou zaměstnanci ochotni kvalitně pracovat, a v neposlední řadě také jejich finanční ohodnocení a ekonomické zajištění MŠ. Pozitivní školní klima je motivující pro odvádění kvalitní práce, naopak negativní školní klima má zpomalující a tlumící efekt odváděné práce, snižuje ochotu a spolupráci. Školní či třídní klima má dopad na děti, jež se v něm nacházejí, získávají sociální zkušenosti dospělých. Proto je důležité o toto pozitivní školní klima usilovat.

Při tvoření lidsky hodnotného klimatu je potřebné, aby zúčastnění společně komunikovali přirozeně, vyrovnaně a zároveň si naslouchali. Dokázali pochválit práci a snažení ostatních kolem nich (učitelů, rodičů, dětí a dalších pracovníků). Mluvili otevřeně, bez přetvářky a snažili se dohodnout. Akceptovali ostatní i s odlišnostmi. Problémy řešili konstruktivně i s vyslechnutím rozdílných názorů. Akceptovali rodiče nebo učitele, přestože mají odlišný přístup k výchově. Neponižovali je před dětmi. Ve školním prostředí usilovali o spolupráci, oboustranné seznámení se a poznávání se, jednotu a projevovali si úctu (Koťátková, 2014).

4.4 Učitel a jeho role

Mezi nejdůležitější role učitele patří zcela nepochybně role výchovná a role vzdělávací. V roli výchovné se od učitele mimo jiné očekává odbornost, důvěryhodnost, empatie, objektivita, umění naslouchat, důslednost. V roli vzdělávací učitel zejména dětem připravuje podnětné prostředí tak, aby se v něm přirozeně rozvíjely, učily, poznávaly, hledaly řešení problémů a situací. Dále učitel radí, povzbuzuje, dohlíží, kontroluje a poskytuje zpětnou vazbu. Jak je vidět, role učitele je namáhavá.

Učitelé se snaží připravovat vhodné prostředí, tvořit dobré vztahy. MŠ je veřejná služba, která je zaměřena:

- k dítěti – s účelem najít a rozvinout jeho vlohy v nejrůznějších oblastech jeho osobnosti;
- k rodině – se záměrem jí pomoci v přípravě dítěte k zapojení do společnosti, konkrétně se vzděláváním a rozvojem sociálních dovedností, dále umožnit matkám vrátit se k zaměstnání;
- ke společnosti – ve významu připravenosti každého člověka konkrétní profesí a komplexní schopností k soužití mezi lidmi, k životu, který je prospěšný celospolečensky (Koťátková, 2014).

4.4.1 Profesionalita a kompetence učitele

„Profesionalita učitele se zakládá na kompetencích, které z něj činí tvůrce edukačního dění, schopného své pedagogické jednání vyložit, zdůvodnit, obhájit, zdokonalit. a nést za ně

zodpovědnost – před školskými orgány, vedením školy, a hlavně před dětmi, jejich rodiči a svým vlastním svědomím“ (Helus, 2009, s. 269).

Učitelovými kompetencemi nazýváme jeho teoretické a praktické dovednosti ke zvládnání problémů a úkolů, které jsou potřebné k výkonu jeho profese. Tyto kompetence získává univerzitním a pokračuje celoživotním vzděláním, které je obohaceno jeho vlastními a zkušenostmi pedagogických kolegů (Helus, 2009).

Slovo kompetence může být použito ve dvou významech. Zaprvé jako kompetence související s kvalifikací, za druhé jako význam označující rozsah pravomocí (Strykowski, 2005).

Kompetence učitele by měly být rozvíjeny v oblasti zajištění efektivní výuky, tzn. propojení vyučování učitelem a učícího se jedince. Dále také v rozvoji školy jako podnětného a bezpečného místa k výuce; místa ke spolupráci s kolegy; kde děti získávají vzory v chování ve společnosti. Další důležitou oblastí, kterou je potřebné rozvíjet jsou vztahy učitele s rodinami jedinců a dalšími partnery školy. Pak i v oblasti společensko-politické, jež může na práci učitele působit a na niž učitel reaguje ve vzdělávání. Kromě výše uvedeného rovněž ve vztahu k sobě samému, tzn. sebereflexe, seberozvoj (Helus, 2009).

Dělení kompetencí dle Strykowského (2005):

- Kompetence věcné – tzn. učitel, který si osvojil a pochopil teoretické poznatky, jež bude vyučovat. Tyto kompetence získává učitel studiem určitého zaměření i samostudiem. Věcné kompetence mají vliv na to, do jaké míry si bude učitel schopen poradit s určitými problémy ve vyučování a výsledcích jeho edukačního působení.
- Kompetence psychologicko-pedagogické – získané vědomosti z oblasti psychologie a pedagogiky tvoří základ, díky kterému může vykonávat diagnostickou, didaktickou a výchovnou činnost.
- Kompetence diagnostické – učitel by měl děti nejprve poznat a potom na ně začít působit didakticky a výchovně. Tyto kompetence souvisí s tím, co bádáme a jakým způsobem. Učitel poznává děti po rozvojové stránce, individuálních vlastností, jako je inteligence, zájmy, styl poznávání, motivace k učení. Další důležitou oblastí je poznání rodinného prostředí dítěte, ze kterého pochází.

- Kompetence plánovací a projektové – má-li být didaktická a výchovná činnost učitele zacílenou činností, musí jí předcházet plánování a projektování.
- Kompetence didakticko-metodické – tvoří znalosti o podstatě, zásadách a metodách realizování vzdělávacího procesu.
- Kompetence komunikační – získání správných informací, jež se týkají komunikace a dále získávání dovedností efektivního předávání a přijímání zpráv.
- Kompetence mediální – vyžadují od učitele znalosti, dovednosti týkající se využití médií a informačních technologií ve výuce. Nutným předpokladem pro jejich zařazení do výuky je, aby jimi byla škola vybavena. Pod pojmem „medium“ mohou být zahrnuty např. tabule, výukové modely, počítač, internet apod.
- Kompetence ohodnocení programů a školních učebnic – schopnost ohodnotit programy, učebnice, didaktické pomůcky apod. po stránce věcné, formální, metodické a konstrukční, psychologicko-pedagogické, evaluační.
- Kompetence autoedukační – spočívá v neustálém vzdělávání se, samostudiu, zavádění inovací učitelem.
- Kompetence kontrolní a evaluační – vyžadují nejen kontrolu účastníků edukačního procesu, ale i to, jaký má přesah.

RVP PV neodmyslitelně s vnitřní evaluací neboli autoevaluací počítá v rámci práce jednotlivé MŠ. Popisuje ji jako: *...proces vlastního průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace, realizovaných uvnitř mateřské školy. Autoevaluace poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci"* (RVP PV, 2018, s. 38).

4.4.2 Přístup učitele MŠ k rodiči

Učitel by měl k navázání těchto důvěrných vztahů využívat nedirektivní přístupy. Podstatou těchto přístupů je, že každý jedinec uskutečňuje svoje předem dané potenciály a je tvůrce sebe sama. Potřebuje proto dobré existenční podmínky, lidi, kterým může důvěřovat a průvodce na cestě vzdělávání. Na těchto uvedených potřebách se podílí rodina i škola. Nedirektivní způsoby jednání nemusí používat pouze učitel, ale může je nabídnout i rodičům a kolegům. Jedná se o primární znaky demokratického osobnostně a sociálně

zaměřeného soužití a výchovy. Důležitou podmínkou je uvádět do praxe dále vyjmenované přístupy společně. Prvním přístupem je akceptace, jež znamená vcítění se a bezpodmínečné přijetí člověka. Vzájemná akceptace všech přítomných má vliv na celkové pozitivní klima. Druhým přístupem je empatie, jež se vyznačuje porozuměním, vcítěním se do prožitků druhého člověka, v širších i detailních souvislostech, jeho stavu a nálady. Empatickým sdělením ukazujeme, že se dokážeme do druhé osoby vcítit, porozumět jeho stavu a zároveň jej přijmout bez podmínek. Autenticita se projevuje pravdivostí, srozumitelností, nepředstíráním ve svém jednání, pocitech a je dalším ze způsobů nedirektivního přístupu. Díky uplatňování všech výše zmíněných přístupů lze dosáhnout ve vztazích přehlednosti, vnímavosti a pravdivosti k druhému, jež buduje důvěru, dobré vztahy, a pro jednotlivce vnitřní stabilitu. Z lidské komunikace nelze opomenout ani aktivní naslouchání, jež pomáhá vyhnout se nedorozuměním, pocitům lhostejnosti. Předpokladem pro naslouchání je schopnost soustředit se a následná reakce na slyšené či vnímané. Takovou reakcí je například zájem, radost, údiv v postoji a celkové neverbální komunikaci. Nenaslouchající osoba je ta, která mluví nebo přemýšlí nad svojí odpovědí (Koťátková, 2014).

4.5 Rodič a jeho role

Se zahájením docházky dítěte do MŠ se mění nejen jeho role, ale i rodičů. Postavení rodičů v MŠ je stanoveno pravidly a normami, např. školním kurikulem, řádem školy apod. S rodiči je potřeba o jejich nové roli hovořit, podpořit je a spolupracovat s nimi. Opatření na podporu dětí při nástupu do MŠ a současně rodičů nově přichozích dětí by měla být včleněna do školního kurikula (Šmelová, 2014).

Pro rodinu by mělo být normální, že se o dění ve škole zajímá. Tím by předešla kritice, jež pramení z omezené informovanosti o práci učitelů v MŠ. Rodič by se měl zajímat o atmosféru mezi dětmi, kterou může poznat ze vzájemných vztahů. To vyžaduje zájem do MŠ chodit, poslouchat, dívat se, a tím vnímat své dítě při různých aktivitách v širším kontextu. Tento zájem rodiče bude mít vliv na dítě, protože bude rodiče přirozeně zahrnovat i do komunity školy (Koťátková, 2014).

Za nároky na roli rodiče považujeme zejména požadavky na jeho roli ze strany učitele a školy. Pro utváření vztahu rodiny a školy jsou důležité formální povinnosti rodičů. Konkrétně jde o účast na třídních schůzkách, reakce na sdělení učitele, podporování pravidelné školní docházky a do jisté míry přizpůsobení se chodu školy. Požadavkem na roli

rodiče je péče o zdraví, odpočinek, hygienu a ošacení dítěte. Vstupem do školy se mění život a chod rodiny. Rodiče se musí časově přizpůsobit školní docházce a s ní zkoordinovat své zaměstnání. Nárokem na rodiče patří také zajištění dítěte v období přerušení provozu školy, v době volných dní a onemocnění dítěte (Štech, Viktorová, In Kolláriková, Pupala, 2001).

V MŠ je možné se setkat s různými reakcemi rodičů. Nejlepším z nich je vstřícný rodič, kde je ovšem důležité dohlédnout na pravdivost tohoto jednání, aby jeho jednání a zároveň jeho přesvědčení nebyly v rozporu. Lze to vyčíst z pohledu do očí, zda jsou přímé, nebo vyhýbavé. Dále je vhodné se zeptat rodiče, zda sdělené informace pochopil, jestli se s nimi ztotožňuje nebo je jiného názoru. Občas je vhodné rodiče povzbudit, že každé dítě je jiné, říci svou zkušenost, co se nedařilo a jak to pak s výchovou dopadlo apod. Také neopomenout rodiči sdělit, že dítě potřebuje především pocit bezpečí a lásky.

Dalším typem rodiče, dle jeho reakce může být rodič tázající, který se s učitelem radí, uznává ho jako odborníka a táže se na jeho názor. Přesáhnou-li dotazy rodiče určité meze, jež jsou pro učitele nepříjemné, je vhodné, aby učitel doporučil takovému rodiči odbornou literaturu např. ze školní knihovny. V odpovědích by si měl učitel dávat pozor na unáhlené závěry o dítěti, přestože může dělat základní diagnostiku. Neměl by zabíhat svými odpověďmi s rodičem do oblastí psychologie, speciální pedagogiky, medicíny a vyřknout určitou diagnózu. Raději by se měl zeptat na názor rodiče, zda již navštívil některého z odborníků. Případně vyslovit své obavy, dohady a doporučit návštěvu odborníka.

Učitel by se měl rodiče vždy zeptat, jak sdělený problém pochopil. Nechápatící rodič může s problémem a jeho řešením souhlasit, i když sdělení v konečném důsledku nepochopil.

Zákon rodiči neukládá povinnost účastnit se akcí MŠ, proto se může učitel setkat s rodičem, který se do nabízených aktivit MŠ nezapojuje. S takovým rodičem je vhodné si promluvit a objasnit mu, jak moc to dítěti chybí, jak má touhu ukázat rodiči svou MŠ, jak se chce předvést MŠ se svými rodiči. Touží představit, co se v MŠ naučilo, jak to v MŠ chodí, s čím si nejraději hraje apod.

U jiného rodiče je možné sledovat slovně agresivní jednání. Při agresivních projevech rodiče je potřebné, aby se připojilo vedení MŠ, jež ze své pozice vyvolává větší respekt. Učitel by měl dát rodiči možnost rozhovoru i hádky, bude-li konstruktivní. Učitel by měl umět zachovat klidný hlas, nanejvýš důrazný, ale ne zvýšený. Dále by měl učitel hledat důvody agresivity rodiče, může jím být charakterová vlastnost, nebo prožívá problémy v práci, jež jej rozčílily, či si chce zvýšit sebevědomí, a své pochybnosti zastírá nevhodným

chováním. Možná nemá dobré zkušenosti z minulosti, nebo je psychicky nemocný či je mentálně retardovaný. Učitel by měl ovládat metody efektivní komunikace.

Někteří rodiče mají tendenci obviňovat ze svých chyb ostatní. Rodič si o svém dítěti obvykle myslí jen to nejlepší po všech stránkách. Pokud tomu tak není, může se začít domnívat, že jako rodič neplní svou roli správně. Z toho důvodu proto začne ze svého selhání osočovat někoho jiného, aby sám sebe omluvil. I když se jedná obvykle o nepodstatné problémy, drobné upozornění, jež učitel jen tak mimochodem před rodičem pronese. To ale může v myšlení rodiče vzbudit výčitky.

Pro učitele může být náročná komunikace s psychicky nemocným rodičem, je potřeba, aby učitel k takovému rodiči přistupoval individuálně. Jedná-li rodič neúměrně, měl by učitel požádat o pomoc k vyřešení okolností vedení školy či zřizovatele.

V neposlední řadě jsou i rodiče, kteří se mohou potýkat s objektivními problémy, které nedovedou sami vyřešit. Je-li to v možnostech učitele, měl by ve vyřešení problému pomoci. Měl by být vnímavý na to, co rodič sděluje, ptát se, jestli žádost rodiče správně pochopil (Lážová, 2013).

5 Design výzkumného šetření

V této kapitole je představen vlastní výzkum. Je zde popsán výzkumný vzorek, zvolená výzkumná metoda, postup sběru údajů, analýza a interpretace výzkumného šetření v souladu s cíli práce. Na konci této kapitoly je shrnuto a vyhodnoceno výzkumné šetření.

5.1 Charakteristika výzkumného vzorku

Výzkumné šetření probíhalo ve spolupráci s učiteli a rodiči šesti MŠ v Moravskoslezském kraji. Kritériem pro výběr těchto MŠ bylo, že tři MŠ budou s českým jazykem vyučovacím a tři MŠ s polským jazykem vyučovacím. Do výzkumu se zapojily tyto oslovené MŠ:

- 1) Barevná školka Lípová, Mateřská škola Havířov-Město Lípová 15, příspěvková organizace
- 2) Základní škola a mateřská škola Český Těšín Hrabina, příspěvková organizace, sídlo Mateřské školy Český Těšín Ostravská 1628 „Mateřská škola podporující zdraví“
- 3) Základní škola a Mateřská škola Stonava, příspěvková organizace, sídlo Mateřské školy Stonava – Dolany 565
- 4) Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím, Albrechtice, Školní 11, okres Karviná, příspěvková organizace
- 5) Základní škola s polským jazykem vyučovacím a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Český Těšín Havlíčkova 13 okres Karviná, příspěvková organizace, sídlo Mateřské školy Moskevská 162 Český Těšín
- 6) Základní škola a Mateřská škola s polským vyučovacím jazykem Żwirki i Wigury Těrlicko, Přehradní 243, příspěvková organizace

5.2 Použité výzkumné metody

Pro účely diplomové práce byl zvolen kvalitativní výzkum, konkrétně metoda dotazování, která probíhala několika formami – písemné dotazování, zúčastněné dotazování. Výběr konkrétní formy byl proveden v závislosti na momentální situaci, která byla ovlivněna pandemickou situací.

Metoda dotazování umožňuje dotazovanému svobodu, jež přináší např. tyto výhody:

- je možná zpětná vazba v porozumění kladených otázek
- odpovědi dotazovaného vychází z jeho názoru a pohledu
- v odpovědích dotazovaný může sám doporučit potencionální souvislosti a vztahy
- dotazovanému jsou kladeny otázky podle konkrétní situace.

Strukturovaný rozhovor s otevřenými otázkami je složen z předem promyšlených otázek, na které mají jednotliví dotazovaní odpovědět. Flexibilita výzkumu je v kontextu situace lehce omezena ve srovnání s jinými typy rozhovorů. Jednotnost sledu otázek udává informacím strukturu. Což umožňuje replikaci celého průzkumu v jiném čase a jinými výzkumníky (Hendl, 2008).

Pro **polostrukturovaný rozhovor** je charakteristické, že otázky a témata jsou formulovány před samotným rozhovorem. Od strukturovaného rozhovoru se však tento liší tím, že tazateli je umožněno měnit pořadí připravených otázek a formulovat otázky nové, v závislosti na vývoji rozhovoru. (Švaříček, 2007).

Celý proces shromažďování dat je složen z: „výběru metody, přípravy rozhovoru, průběhu vlastního dotazování, přepisu rozhovoru, reflexe rozhovoru, analýzy dat a z psaní a prezentace výzkumné zprávy“ (Švaříček, 2007, s. 160).

5.3 Cíl práce

Výzkumný problém: Ověřit, jaké zkušenosti mají učitelé a rodiče v oblasti spolupráce v českých a jaké v polských mateřských školách.

Hlavním cílem práce bylo zjistit, jak probíhá spolupráce učitele a rodiče v české a v polské MŠ a jednotlivým MŠ následně poskytnout výsledky výzkumného šetření a případně předložit návrhy na zefektivnění vzájemné komunikace a spolupráce MŠ s rodiči.

Za účelem dosažení hlavního cíle byly položeny tyto výzkumné otázky:

1. Co je prioritou rodičů pro výběr konkrétní MŠ?
2. Jaká je spolupráce ve vybraných českých a polských MŠ, z pohledu učitelů a rodičů?

3. Jaký zájem o informace mají rodiče?
4. Jak probíhá předávání informací mezi učitelem a rodičem?
5. Jaké možnosti zapojení rodičům nabízejí vybrané MŠ?
6. Jaká jsou očekávání ve spolupráci, z pohledu učitele a rodiče?
7. Jakou formou probíhá evaluace spolupráce v MŠ?

5.4 Sběr a zpracování údajů

Koncem října 2020 byly vytvořeny otázky pro polostrukturovaný rozhovor pro učitele a také pro rodiče. Následně byly vytipovány tři české a tři polské MŠ. Vedoucí pracovníci škol byli prostřednictvím telefonického rozhovoru požádáni o spolupráci s nimi, učiteli a s jejich pomocí i s rodiči.

Sběr údajů probíhal ve výše uvedených MŠ v období od 5.12.2020 do 27.1.2021. Z důvodu omezení vlády v době pandemie nemoci covid-19 a obav učitelů nebylo možné rozhovory s rodiči realizovat osobně, dle původního záměru. Proto byly rodičům otázky předány v písemné podobě prostřednictvím učitelů. V každé MŠ byly provedeny rozhovory se dvěma učiteli. S některými učiteli se podařilo uskutečnit rozhovory osobně a s jejich souhlasem byly pořízeny audio záznamy, které byly dále přepsány.

Přehled o provedených interview (písemnou formou) s rodiči uvádí tabulka č. 1. Celkem bylo požádáno prostřednictvím učitelů o vyplnění psaného rozhovoru 120 rodičů, návratnost činila přibližně 57 %.

MŠ	rodiče	
	Návratnost psaného interview	Předaná psaná interview
Lípová	9	20
Ostravská	11	20
Stonava	13	20
Albrechtice	12	20
Moskevská	13	20
Těrlicko	10	20
celkem	68	120

Tabulka č. 1 – Počet zúčastněných rodičů v jednotlivých MŠ na výzkumu. Zdroj: Vlastní

Po shromáždění údajů byla následně vyhodnocována jednotlivá interview.

5.5 Analýza a interpretace výzkumného šetření

V této kapitole jsou samostatně sumarizovány a vyhodnoceny osobní nebo psané interviewy za skupinu učitelů, rodičů a za skupinu učitelé a rodiče. Dále jsou uvedeny otázky, na které jednotliví respondenti odpovídali. Pro lepší přehlednost v odpovědích jsou také vytvořeny grafy. Níže jsou také, pro názornost, uvedeny některé citace odpovědí. (U některých otázek respondenti uváděli více odpovědí, proto se počet odpovědí u některých otázek liší od počtu respondentů.)

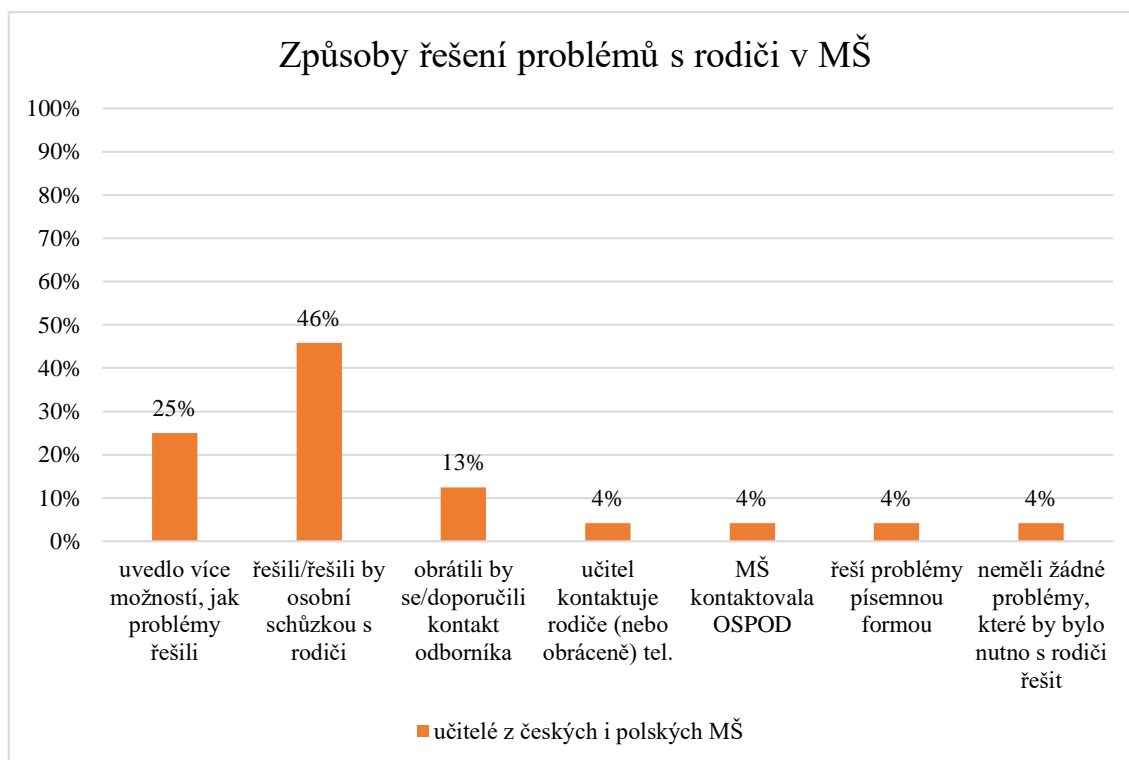
5.5.1 Učitelé

Položka č. 1 Jak řešíte problém s rodiči? Uveďte prosím obecně, jak řešíte problémy s rodiči. Uveďte konkrétní příklad.

Interpretace výsledků

Cílem bylo určit, jaký je přístup učitelů a rodičů k řešení problému, a tím zjistit více o vzájemné spolupráci mezi učitelem a rodičem.

Předpokladem bylo, že MŠ budou přistupovat k řešení problému individuálně, v závislosti na závažnosti problému, osobnosti dítěte a rodiče, vlastním možnostem.

Graf č. 1 – Způsob řešení problémů s rodiči v MŠ. Zdroj: Vlastní

Ve většině MŠ nějaké problémy s rodiči řešili, např. neplacení školného, stravného, úraz dítěte, opožděný vývoj dítěte, agresivita dítěte apod. K řešení problémů přistupovaly MŠ dle předpokladu individuálně, vždy v závislosti na tom, o jak závažný problém se jednalo, problémy řešili taktně a v soukromí. Například nezaplacení školného telefonicky, ale nejčastějším způsobem řešení byl osobní kontakt, při kterém probrali situaci s učitelem. Případně nabídli pomoc učitele, předali kontakt na odborníka, např. psychologa nebo psychiatra. Učitelé uvedli, že se s rodiči snaží najít společné řešení. Například fyzické násilí mezi dětmi učitelé MŠ vyřešili tak, že na osobní schůzku pozvali rodiče obou dětí. Otec napadeného dítěte se dožadoval potrestání druhého dítěte, avšak po rozhovoru s učitelem a druhým rodičem dítěte svůj požadavek vzal zpět. Učitelům se tímto krokem podařilo docílit toho, že jednak rodič netrval na uložení trestu a druhý rodič se společně s dítětem za čin omluvili.

„...formou telefonu, když třeba rodič nezaplátí školné, stravné, ale jinak když je nějaký problém tak posezení v ředitelně, pohovoříme si o dané problematice... Třeba dítě...potřebovalo pomoc, psychologa, psychiatra, tak jsme si to s maminkou prodiskutovali. Takže maminka šla zajistila si psychiatra, díky této spolupráci je u dítěte určitý posun.“

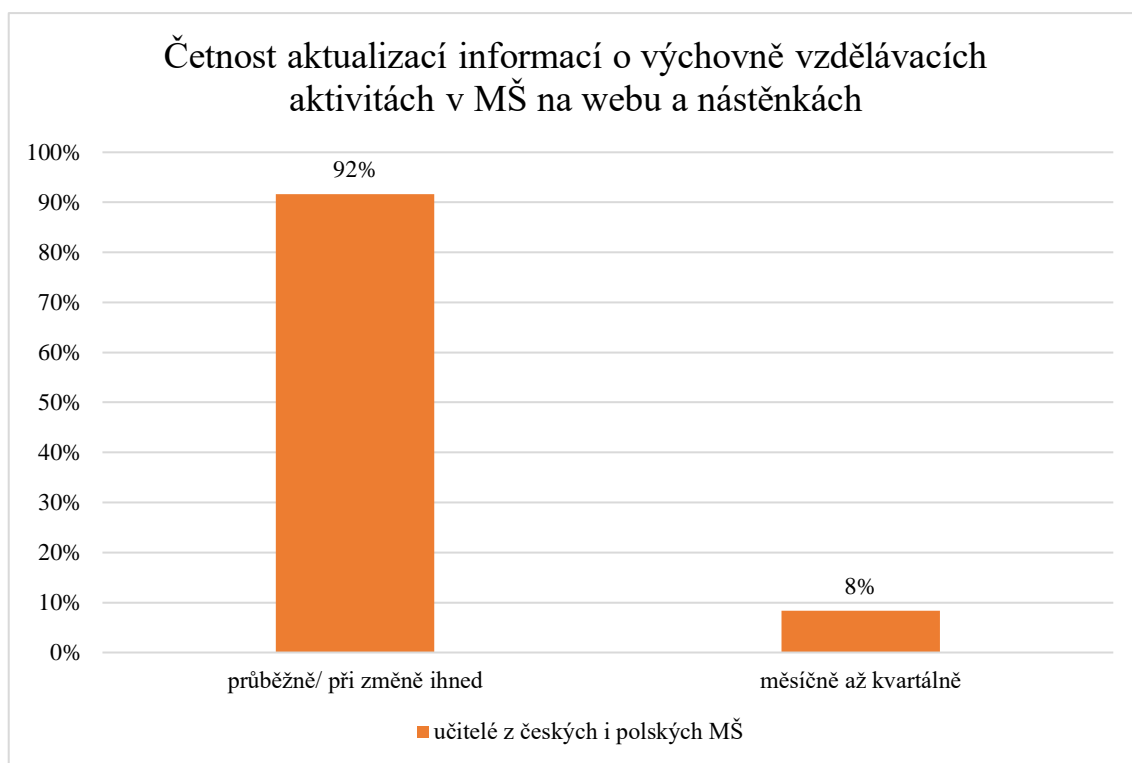
Ze zjištěných dat vyplynulo, že ve většině MŠ nějaké problémy s rodiči řešili, ať už méně závažné (např. neplacení školného, stravného) nebo velmi závažné (např. fyzické násilí mezi dětmi). Učitelé opakovaně uváděli, že problémy řešili při osobním pohovoru s rodiči. K rodičům přistupovali individuálně, nabízeli pomoc odborníků, snažili se najít společné řešení.

Položka č. 2 Jak často aktualizujete informace o výchovně vzdělávacích aktivitách v MŠ pro rodiče na webových stránkách a nástěnkách?

Interpretace výsledků

Záměrem bylo určit, zdali jsou poskytované informace aktuální.

Předpokladem bylo, že jednotlivé MŠ aktualizují informace vždy, když dojde k nějaké zásadní změně, kterou by rodiče měli vědět.

Graf č. 2 – Četnost aktualizací informací o výchovně vzdělávacích aktivitách v MŠ na webu a nástěnkách. Zdroj: Vlastní

Většina MŠ aktualizuje informace o výchovně vzdělávacích aktivitách průběžně, informují rodiče o změnách, o organizovaných akcích, o dění v MŠ. Niže jsou uvedeny citace odpovědí učitelů: „*Stránky se aktualizují neustále, každý týden, nástěnky průběžně.*“

„*Nebo když je nějaká výjimečná aktivita, nějaký host, kterého pozveme, vždy na nástěnce ty hlavní události mimořádné jsou, každý týden vyvěšujeme v pátek na Facebooku fotky z celého týdne, s tématem týdne a pár informací k tomu na to rodiče reagují velmi kladně, dávají lajky, komentáře, takže jsou rádi za to, že vědí, co se děje ve školce.*“

Pouze jedna MŠ aktualizuje informace měsíčně až kvartálně.

Nad rámec dotazování bylo zjištěno, že někteří učitelé využívají k předávání aktuálních informací WhatsApp a e-mail. Učitelé uvedli: „*Máme WhatsApp skupinu, kde koncem týdne zhodnotíme celý týden, pošleme fotky, aby rodiče viděli, a napíšeme krátkou informaci.*“ „*Nejvíce přes e-mail.*“

Z odpovědí většiny učitelů vyplynulo, že webové stránky a nástěnky aktualizují vždy při nějaké změně, případně pokud chtějí rodiče informovat o výjimečné aktivitě, na nástěnku, případně web umístí fotografie. Mimo webové stránky a nástěnky informace rodičům poskytují přes aplikaci WhatsApp a e-mail.

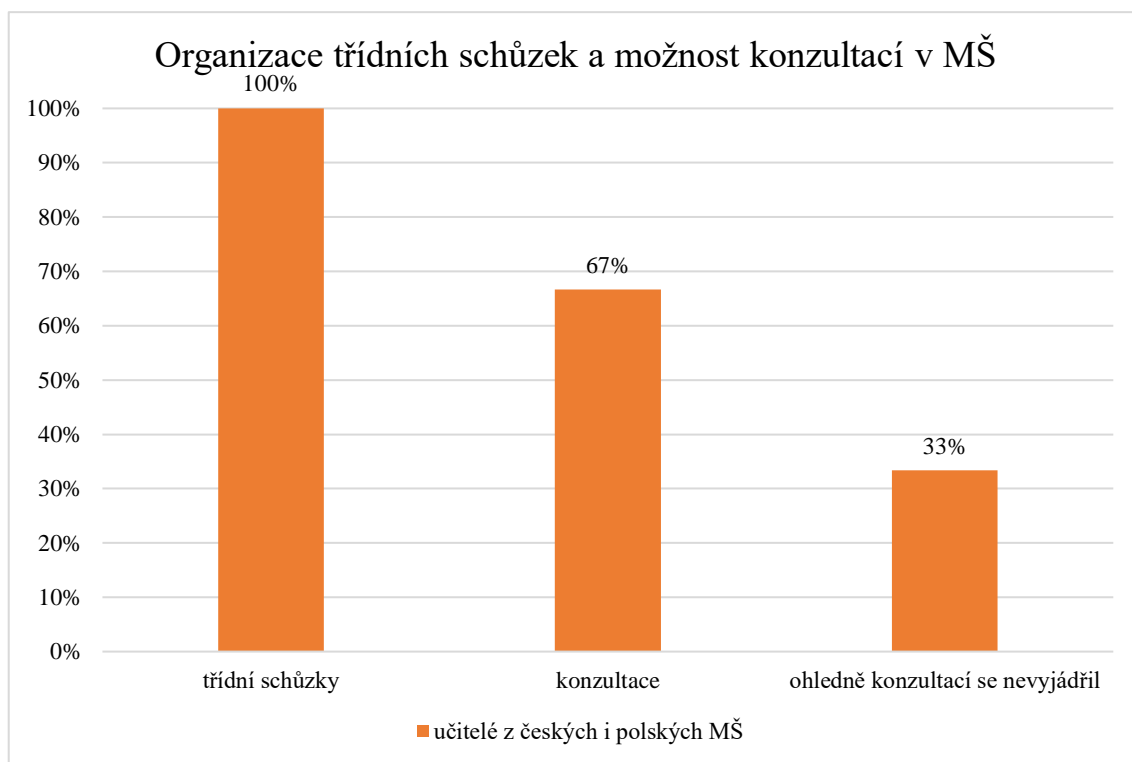

Položka č. 3 Organizuje MŠ třídní schůzky či umožňuje konzultace? Pokud ano, jak často a v jaké podobě? Jak probíhají?

Interpretace výsledků

Položka byla zařazena z toho důvodu, aby bylo zjištěno, zda třídní schůzky nebo konzultace probíhají, v jaké podobě a jak často. Jejich odpovědi budou porovnány s odpověďmi rodičů s cílem vymezit požadavky rodičů na průběh, organizaci, četnost a formu třídních schůzek nebo konzultací.

Předpokladem bylo, že všechny MŠ třídní schůzky organizují a umožňují rodičům po domluvě individuální konzultace. Dále, že třídní schůzky jsou organizovány minimálně jedenkrát ročně na začátku školního roku. Rodiče se blíže dozví informace o chodu MŠ, plánovaných akcích, dalších třídních schůzkách atd.

Graf č. 3 – Organizace třídních schůzek a možnost konzultací v MŠ. Zdroj: Vlastní

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že třídní schůzky organizují všechny MŠ minimálně jedenkrát ročně na začátku školního roku. U jedné z MŠ probíhají třídní schůzky, když je hezky na zahradě, jako spíše neformální společenské setkání rodičů se zástupci MŠ za přítomnosti dětí, které tráví čas na zahradě. Některé MŠ organizují třídní schůzky i v průběhu školního roku, vždy, když si to vyžádá mimořádná situace, např. před lyžařským kurzem,

výjezdem do školy v přírodě. „*Třídní schůzky vždy na počátku roku obě třídy dohromady a také před výjezdem do školy v přírodě, na lyžařské kurzy.*“

Většina učitelů odpověděla na otázku, že konzultace poskytují na základě požadavků rodičů, když mají nějaký problém, který potřebují vyřešit. Konzultace probíhají v MŠ většinou po předchozí domluvě. Někteří učitelé uvedli, že tím, že se s rodiči vídají denně, tak individuální konzultace rodiče nepožadují, protože chování, prospěch apod. řeší při přivádění a odvádění dětí.

„Konzultace? Jsme otevřeni kdykoliv potřebuje rodič něco dořešit, vždy se snažíme domluvit a setkat se.“

„...a vzájemné konzultace jsou na požádání rodičů, mohou kdykoli. Stejně tak, když my máme nějaký problém, který potřebujeme s rodiči vyřešit, tak v rámci potřeb, máme individuální setkání s rodiči.“

„Jelikož se s rodiči vídáme denně, tak málo kdo využívá, že si domluví schůzku individuálně mimo dobu, kdy funguje MŠ, takové běžné věci, když se někdo zeptá na chování, prospěch atd. tak to řešíme ráno a odpoledne při přivádění a odvádění dětí. Jinak problémové situace si samozřejmě, že si zveme rodiče do školky, podle potřeby.“

Bylo zjištěno, že na třídních schůzkách jsou rodiče informováni o plánovaných akcích na celý školní rok, např. o lyžařském výcviku, pořádání školy v přírodě, plavání, termínu další třídní schůzky, o možnostech komunikace s učitelem MŠ (např. e-mail) a využití individuálních konzultací. *„Třídní schůzky na začátku školního roku, kdy tam je paní ředitelka a já paní zástupkyně, kdy se dozví základní informaci, co se týká bezpečnosti, školního řádu, akcí na celý školní rok včetně kroužků, v případě, když máme lyžařský výcvik, tak zase je zvlášť třídní schůzka, kde jsou podány informace stejně tak škola v přírodě.“*

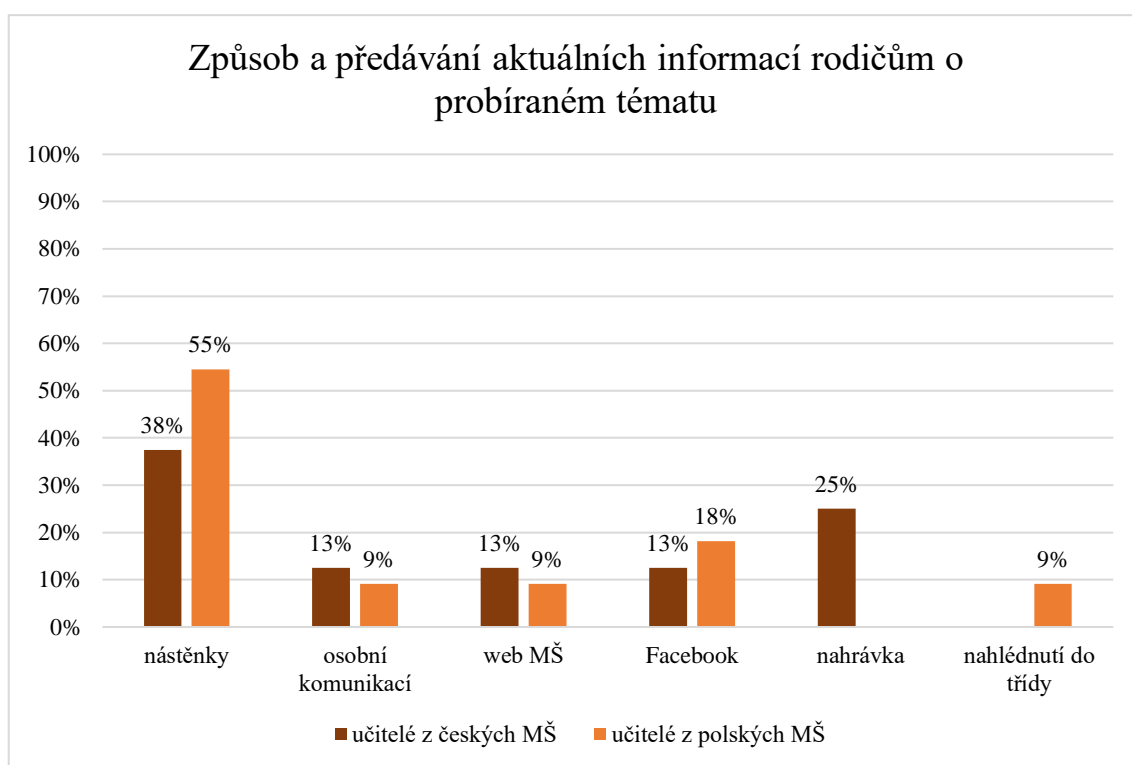
Ze zjištěných dat vyplývá, že všechny MŠ organizují třídní schůzky minimálně 1x ročně, kdy na těchto schůzkách předávají rodičům základní informace o chodu MŠ, plánovaných akcích, možnostech komunikace s učitelem MŠ. MŠ umožňují konzultace na základě požadavků rodičů.

Položka č. 4 Seznamujete rodiče s aktuálním probíraným tématem v předškolním zařízení, aby na něj mohli rodiče doma navázat? Pokud ano, jakým způsobem? Pokud ne, proč?

Interpretace výsledků

Cílem této otázky bylo zjistit, zda jsou rodiče seznámeni s probíraným tématem, z důvodu možnosti na dalšího rozvoje dovedností a vědomostí v rodinném prostředí.

Očekávaným předpokladem bylo, že učitelé MŠ seznamují rodiče s aktuálně probíraným tématem při osobní komunikaci, dále informace uveřejňují na nástěnce a webových stránkách MŠ.

Graf č. 4 – Způsob a předávání aktuálních informací rodičům o probíraném tématu. Zdroj: Vlastní

Dle předpokladu nejčastěji učitelé MŠ odpovídali, že rodiče seznamují s probíraným tématem formou nástěnek, osobní komunikací s učitelem a prostřednictvím webových stránek MŠ.

„Ano, vyvěšujeme informace na nástěnkách, webových stránkách a rodiče mohou nahlédnout do dění ve třídě, takže vidí, co s dětmi děláme, např. když doděláváme výtvarnou činnost. Některé děti chtějí i doma pokračovat v činnostech, které jsme dělali v MŠ, takže se rodiče doptávají například na recept apod.“

Nad rámec dotazu učitelé odpověděli, že pořídili nahrávky, co s dětmi probírali, dále vkládají probíraná témata na Facebook včetně fotografií.

„Co se rodičům velice líbilo je to, co jsme začali teď, že se jim posílalo nejenom fotky, ale i nahrávky toho co se s dětmi dělalo. A děti tím, že to viděli mohli o tom povyprávět, ...“

„Ano, jak už jsem zmínila dříve, tak informujeme rodiče prostřednictvím nástěnek a Facebooku, kde píšeme, jaké jsme měli téma, jak jsme ho realizovali, přidáváme fotografie z aktivit.“

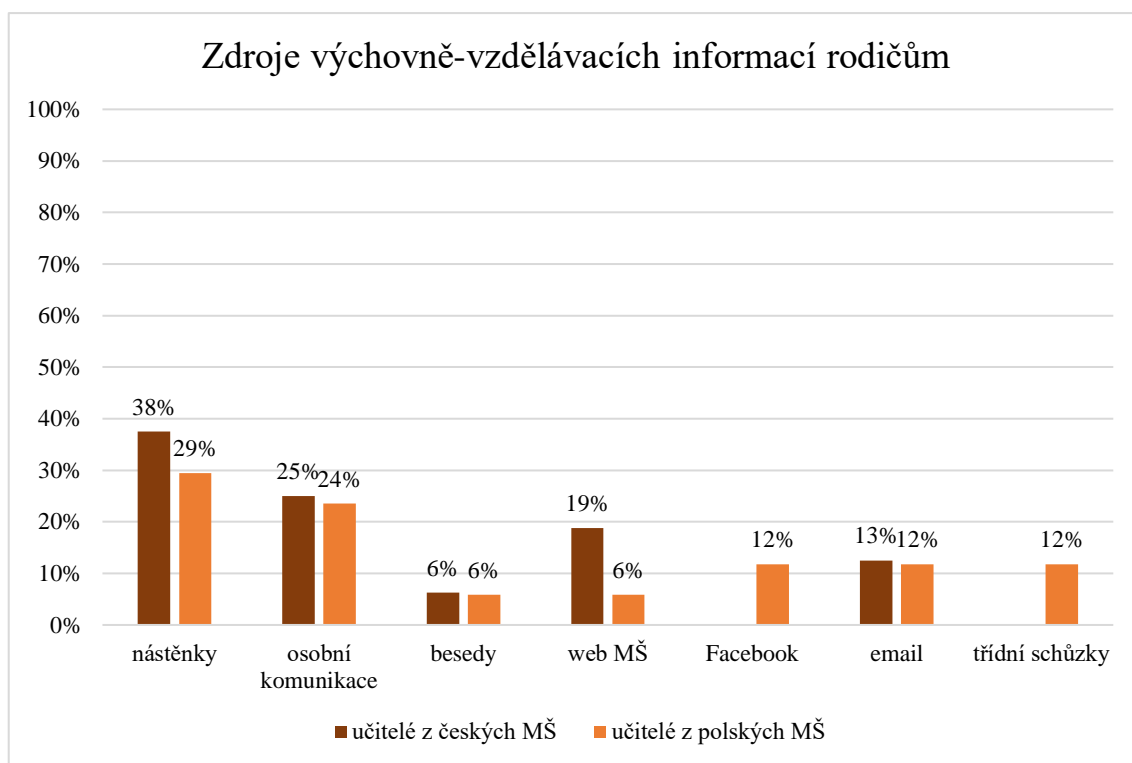
Z výše uvedeného vyplynulo, že všechny MŠ rodiče seznamovali s aktuálním probíraným tématem, avšak každá MŠ přistupovala k seznamování rodičů individuálně. Nejčastější formou seznamování bylo uveřejnění informací na nástěnkách MŠ. Dále byl využíván Facebook, webové stránky a v jednom případě MŠ pořizovala nahrávky dětí.

Položka č. 5 Jak se rodiče dozívají výchovně-vzdělávací informace? (Například: besedy, semináře, nástěnka)

Interpretace výsledků

Cílem této otázky bylo stanovit, jakým způsobem se rodiče dozívají výchovně-vzdělávací informace, aby je mohli poté uplatnit ve výchovném působení na dítě.

Předpokladem bylo, že MŠ nejčastěji uveřejňují výchovně-vzdělávací informace prostřednictvím nástěnek, při osobní komunikaci s rodiči a případně při besedách.

Graf č. 5 – Zdroje výchovně-vzdělávacích informací rodičům. Zdroj: Vlastní

Na tuto otázku téměř všichni dotázaní učitelé odpověděli, že výchovně vzdělávací informace mají rodiče možnost získat z nástěnek a při osobní komunikaci. Dva učitelé uvedli, že organizovali besedy pro rodiče.

Nad rámec učitelé uváděli, že informace uveřejňovali prostřednictvím webových stránek, e-mailu, Facebooku. Jeden z učitelů uvedl, že informace předávají rodičům na třídních schůzkách.

„Na webových stránkách, nástěnky, osobní kontakt s paní učitelkou.“

„Pokud jde o obecné informace, tak máme dvakrát do roka rodičovské schůze. Vždy nejdůležitější věci posíláme e-mailem. Jinak nástěnka všechny běžné informace. Máme i facebookové stránky, ale ty spíše bereme, že něco připomínáme, že se něco objevilo v e-mailu nebo na nástěnce, tam dáváme i fotky i nějaký popis, co děláme v MŠ, ale také je to forma komunikace nebo osobně.“

„Besedy cca 2x ročně, nástěnky, školní web.“

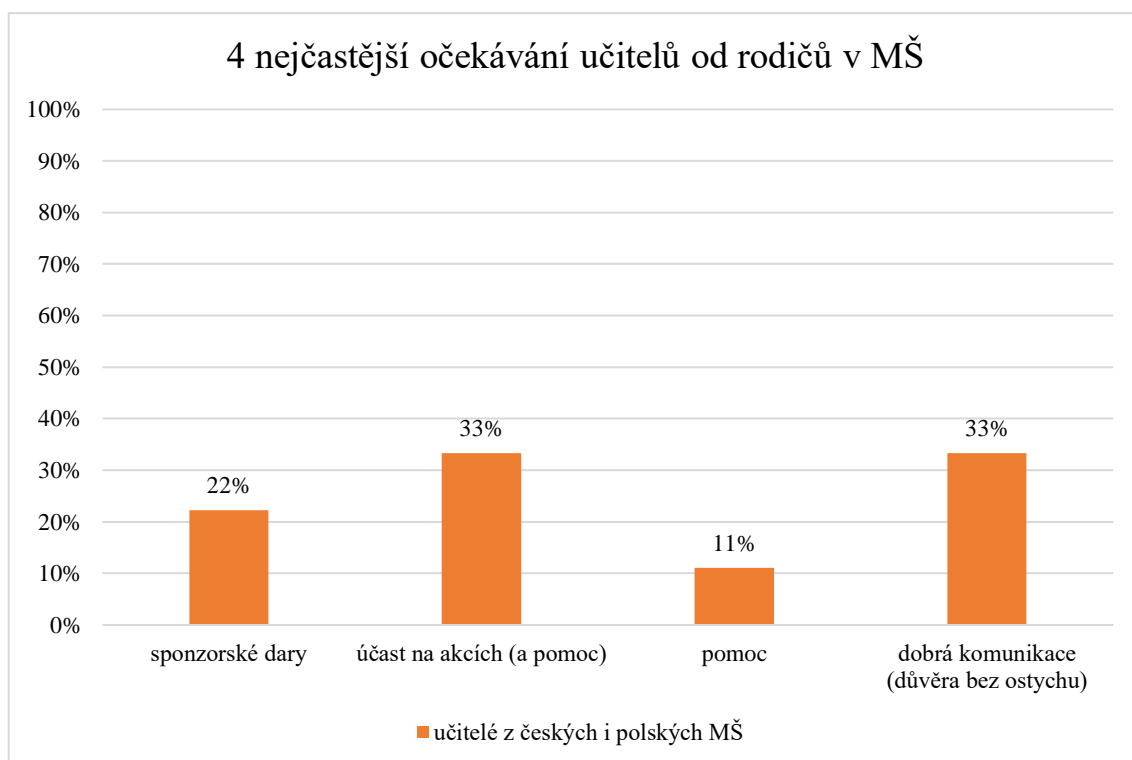
Ze shromážděných dat vyplynulo, že se rodiče dozvídají výchovně-vzdělávací informace nejčastěji prostřednictvím nástěnek, dále MŠ využívají osobní komunikaci, webové stránky, e-mail, Facebook, besedy, případně třídní schůzky.

Položka č. 6 Co očekáváte od rodičů v oblasti spolupráce?

Interpretace výsledků

Cílem bylo určit, jaká jsou konkrétní očekávání učitelů MŠ od rodičů v oblasti spolupráce.

Předpokladem bylo, že učitelé od rodičů očekávají spolupráci s MŠ, zájem o dění v MŠ, aktivní zájem o dítě.

Graf č. 6 – 4 nejčastější očekávání učitelů od rodičů v MŠ. Zdroj: Vlastní

Domněnka, že učitelé očekávají spolupráci rodičů s MŠ, byla potvrzena. Např. jeden z učitelů uvedl: *„Adaptovat se na život ve škole, spolupodílet se na jejím programu, společně vytvářet prostředí pohody. Uznávat a respektovat práci odborníků, získat si důvěru rodičů, jejich zájem o poradenský servis. Společně prožívat radost, pohodu a uspokojení ze společných aktivit a setkání.“*

Další učitel odpověděl následovně: *„Budou spolupracovat, když se u jejich dítěte objeví nějaký problém např. agrese nebo chování, které není úplně normální, v něčem vybočuje.“*

Dle předpokladu učitelé uvedli, že od rodičů očekávají zájem o dění v MŠ, tzn. účast rodičů na schůzkách, na společných akcích, sledování informací na nástěnkách, webu,

Facebooku. Dále, že se rodiče budou zajímat o své dítě, co se učí, jak prospívá apod. Odpovědi, které jsou níže uvedeny, nejvíce vystihují předpoklady: *„V první řadě čtení nástěnek, sdílení Facebook. str., osobní komunikace, vstřícnost při přípravách velkých akcí, ochotu zapojit se / přichystat, vyrobit, účastnit, případně poradit.“*

„Očekáváme, že se budou zajímat co se děje ve školce, že se budou zajímat, co se tady děti učí, jaký je prospěch dětí, že budou s námi v kontaktu, kdykoliv budeme potřebovat, že se budou zapojovat do akcí typu radovánky, karneval.“

Navíc bylo zjištěno, že učitelé očekávají od rodičů také poskytnutí sponzorských darů, ať už finančních, věcných nebo osobní pomoc. Jako příklad uvedená odpověď jednoho učitele z polské MŠ: *„Podporu v oblasti materiální (finanční dary, dárky do tomboly pro děti atp.), pomoc např. při brigádách na školní zahradě nebo při organizování školních akcí. Většinu organizujeme ve spolupráci se SRPŠ.“*

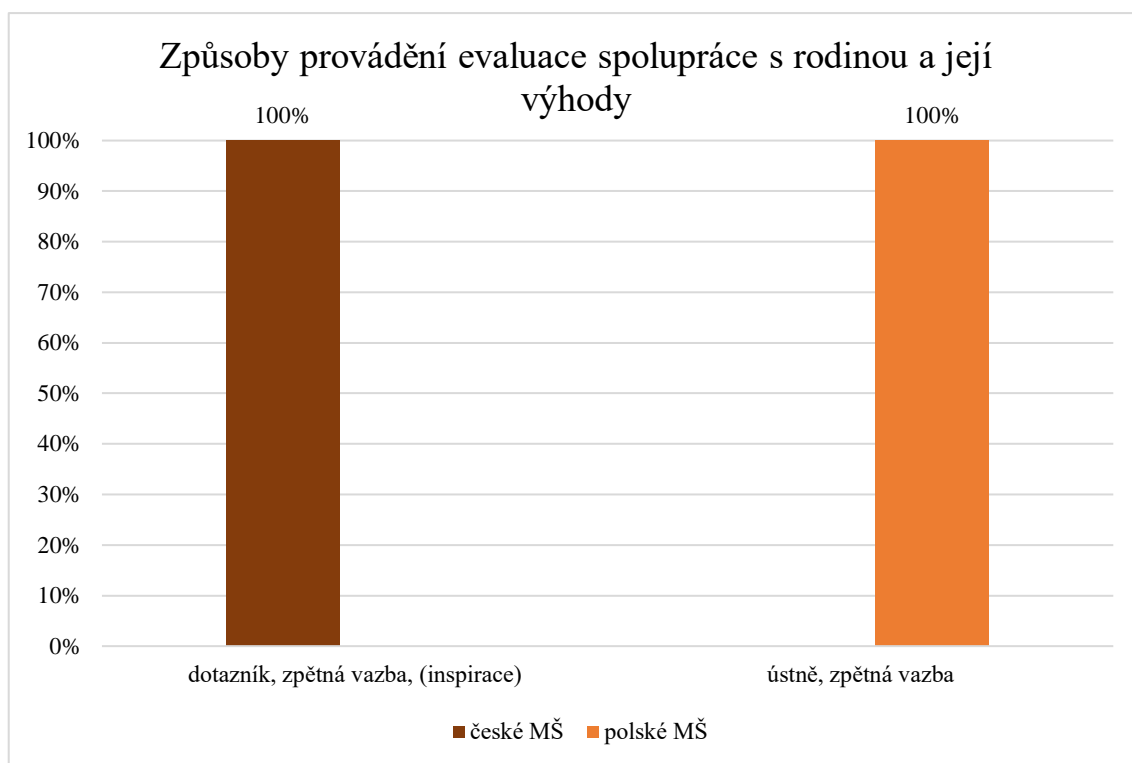
Učitelé považují za nejdůležitější dobrou vzájemnou spolupráci a upřímnou komunikaci. Učitelé očekávají, že rodiče budou otevření a vstřícní k požadavkům MŠ, s cílem vytvoření dobré atmosféry. Dále ochotu rodičů podílet se na společných akcích, ať už sponzorskými dary, finančními příspěvky nebo osobní pomocí.

Položka č. 7 „Provádíte evaluaci spolupráce s rodinou (formou dotazníků, anket, diskuzí)? Proč? V čem vidíte výhody?“

Interpretace výsledků

Záměrem bylo určit, jakým způsobem MŠ hodnotí spolupráci s rodiči, k čemu ji využívají a v čem vidí její pozitiva.

Očekávaným předpokladem bylo, že dotazník či rozhovor s rodičem jsou nejčastější formy získávání zpětné vazby MŠ od rodičů. Dalším očekávaným předpokladem bylo, že evaluaci učitelé provádějí z důvodu posouzení kvality spolupráce školy s rodiči.

Graf č. 7 – Způsoby provádění evaluace spolupráce s rodinou a její výhody. Zdroj: Vlastní

Domněnka že všechny oslovené MŠ provádějí evaluaci spolupráce s rodinou, byla potvrzena. Učitelé českých MŠ nejčastěji uváděli formu dotazníků např.: „*Ano. Máme zpětnou vazbu formou dotazníků, vidíme, co se rodičům líbí, s čím jsou spokojeni, a naopak co zlepšit, upravit...*“

Naopak učitelé polských MŠ bezprostřední formu osobním rozhovorem s rodičem např.: „*Evaluaci provádíme při osobním setkání mezi učitelem a rodinným příslušníkem formou rozhovoru jako zájem o zpětnou vazbu.*“

Dle předpokladu, učitelé polských i českých MŠ uvedli, že evaluace jim slouží ke zkvalitnění spolupráce např.: „*Zprv je to nutné k evaluaci našeho školního vzdělávacího programu a samozřejmě jsme rádi za inspiraci, nápady nebo i pohled z druhé strany, jak to rodiče vidí, jestli mají nějaké požadavky, co by se mohlo zlepšit nebo se jim něco nelíbí.*“ „*Ano, abychom se posunuli ve spolupráci s rodiči.*“

Pozitiva, evaluace s rodiči, dotazování spatřují v získání zpětné vazby, návrhů, inspirace, nápadů, pohledu z druhé strany a posunu ve spolupráci s rodiči např.: „*Ano, zpětná vazba, návrhy, náměty, doporučení, výpomoc např. myslivec – tatínek, dopravní policista – tatínek, zdravotní sestra, doktorka - maminka, besedy; agility - realizováno i sponzoring.*“

Ze zjištěných dat vyplývá, že se učitelé z oslovených MŠ zajímají o to, co se rodičům líbí, co by změnili a nechávají jim prostor pro vyjádření se. Ať už formou dotazníků, v osobním rozhovoru s rodičem, pedagogickou radou či diskusí.

Učitelé v českých MŠ uvedli, že nejčastěji provádí evaluaci spolupráce formou dotazníků, naopak učitelé polských MŠ upřednostňují osobní rozhovor s rodičem. Učitelé si uvědomují důležitost k provádění evaluace a tím pádem neustále pracují na spolupráci s rodiči.

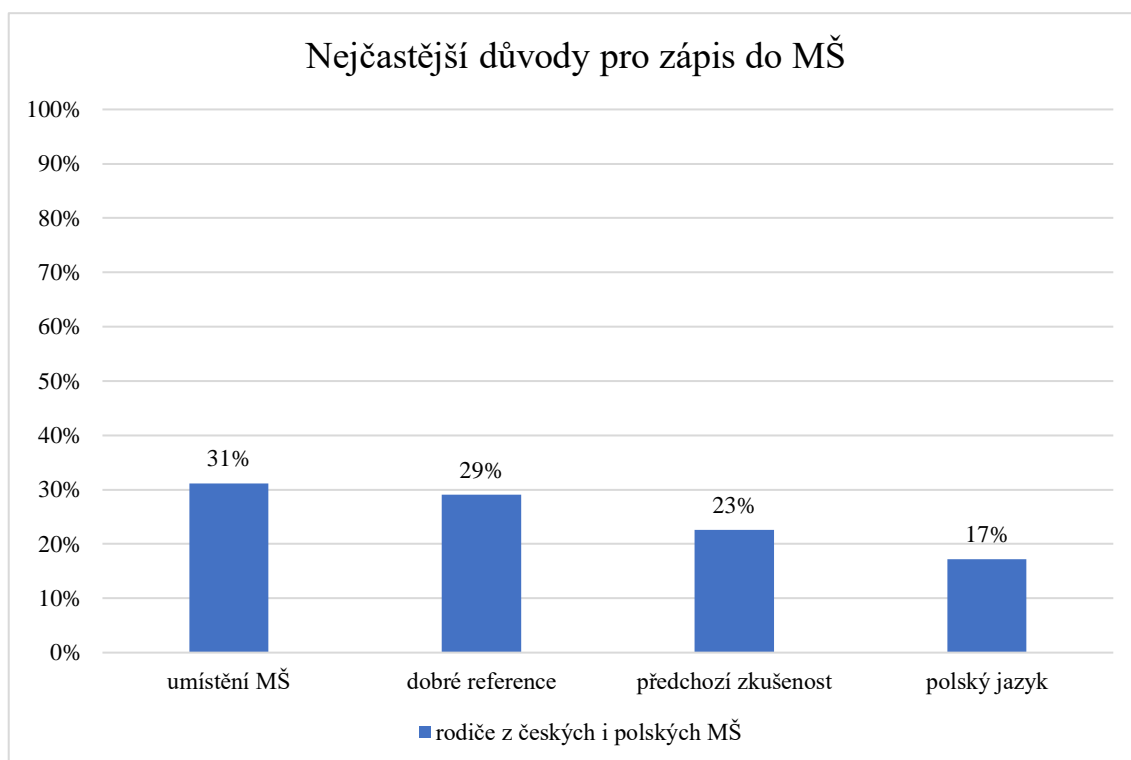
5.5.2 Rodiče

Položka č. 1 Co vás ovlivnilo v tom, že jste se rozhodli zapsat dítě do této MŠ?

Interpretace výsledků

Důvodem pro zařazení této otázky bylo zjistit, co konkrétně vedlo rodiče pro zápis do české a polské MŠ.

Předpokladem pro zápis dětí do polské MŠ byla komunikace učitelů s dětmi v polském jazyce, a to z důvodu rozvíjení polského jazyka. Dalším předpokladem pro zápis dětí do MŠ bylo její umístění a dobré reference.

Graf č. 8 – Nejčastější důvody pro zápis do MŠ. Zdroj: Vlastní

Z 68 rodičů z polských i českých MŠ:

- 29 z nich uvedlo, že nejdůležitějším pro zápis dítěte do konkrétní MŠ bylo její umístění
- 27 z nich uvedlo, že dalším důležitým důvodem pro zápis dítěte do konkrétní MŠ byly dobré reference
- 21 z nich uvedlo, že dalším důvodem pro zápis dítěte do konkrétní MŠ byla předchozí osobní zkušenost
- Ojedinelé rodiče uvedli např.: Křesťanská třída, prostředí, možnost umístit dítě mladší 3 let, menší počet dětí ve třídě, rodinná atmosféra, přístup učitelek k dětem, webové stránky apod.

Z 35 rodičů polských MŠ:

- 16 z nich uvedlo, že důvodem pro zápis dítěte do konkrétní MŠ byl polský jazyk.

Jeden z rodičů z polské MŠ uvedl: *„Jeden rodič navštěvoval mateřskou školu s polským vyučovacím jazykem a následně chodil do základní školy s polským vyučovacím jazykem. Bydlíme v pohraničí a naše dítě má možnost se naučit polský jazyk.“*

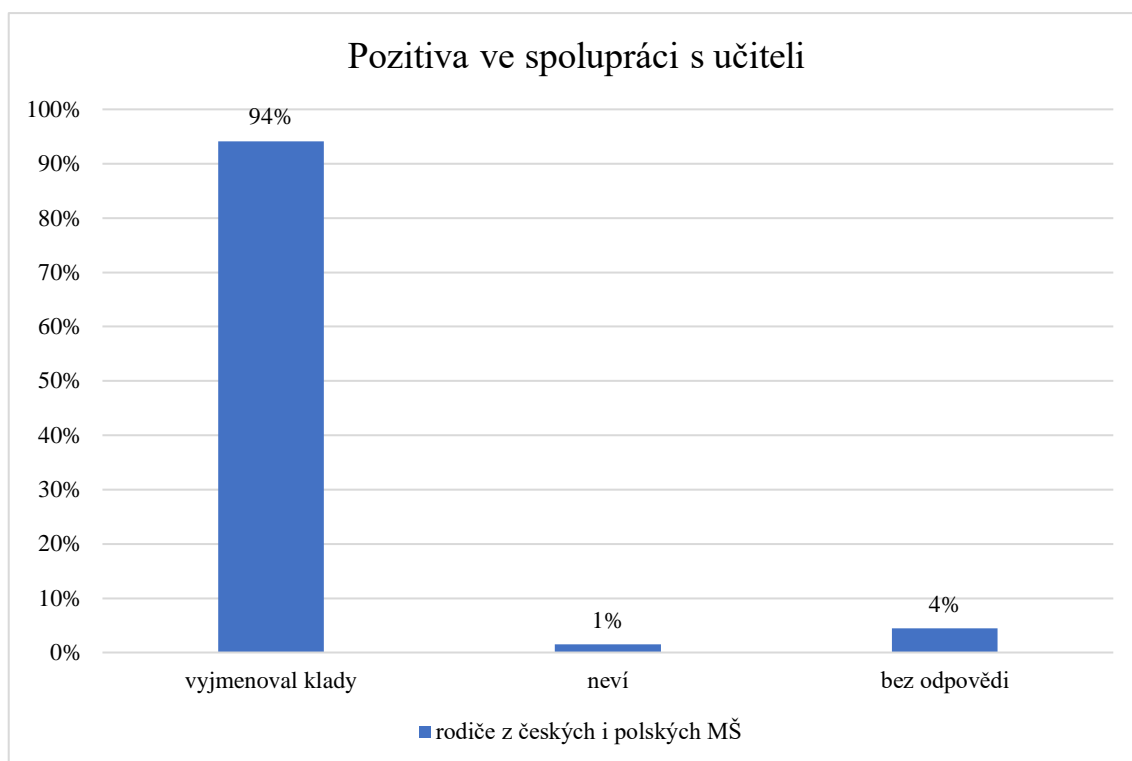
Rodiče za nejdůležitější pro zápis dítěte do konkrétní MŠ považovali její umístění a dále reference, čímž se potvrdil předpoklad. Rodiče dětí z polských MŠ považovali za důležitou komunikaci učitelů s dětmi v polském jazyce, čímž se potvrdil i tento předpoklad. Nad rámec předpokladu bylo zjištěno, že rodiče považují za důležité i předchozí zkušenost s MŠ, rodinnou atmosféru, komunikaci, přístup učitelek k dětem apod.

Položka č. 2 Co oceňujete ve spolupráci s učiteli?

Interpretace výsledků

Důvodem bylo zjistit, co rodiče oceňují ve spolupráci s učiteli.

Předpokladem bylo, že nejvíce oceňovaným ve spolupráci s učiteli bude profesionální přístup, vstřícnost, dobrá komunikace.

Graf č. 9 – Pozitiva ve spolupráci s učiteli. Zdroj: Vlastní

Bylo zjištěno, že rodiče si nejvíce cenili ve spolupráci s učiteli upřímnost, vstřícnost, lidské chování, profesionální přístup, otevřenost, citlivost, diskrétnost, dobrou komunikaci, zájem o dítě, individuální přístup k dítěti, zdravou kritiku a důvěru.

„Vstřícný přístup, otevřený a laskavý. Učitelky jsou milé, pozitivní a radostné, mají rády děti i svou práci. Dobrá komunikace.“

Tři rodiče na tuto otázku neodpověděli a jeden rodič na otázku odpověděl „Nevím“.

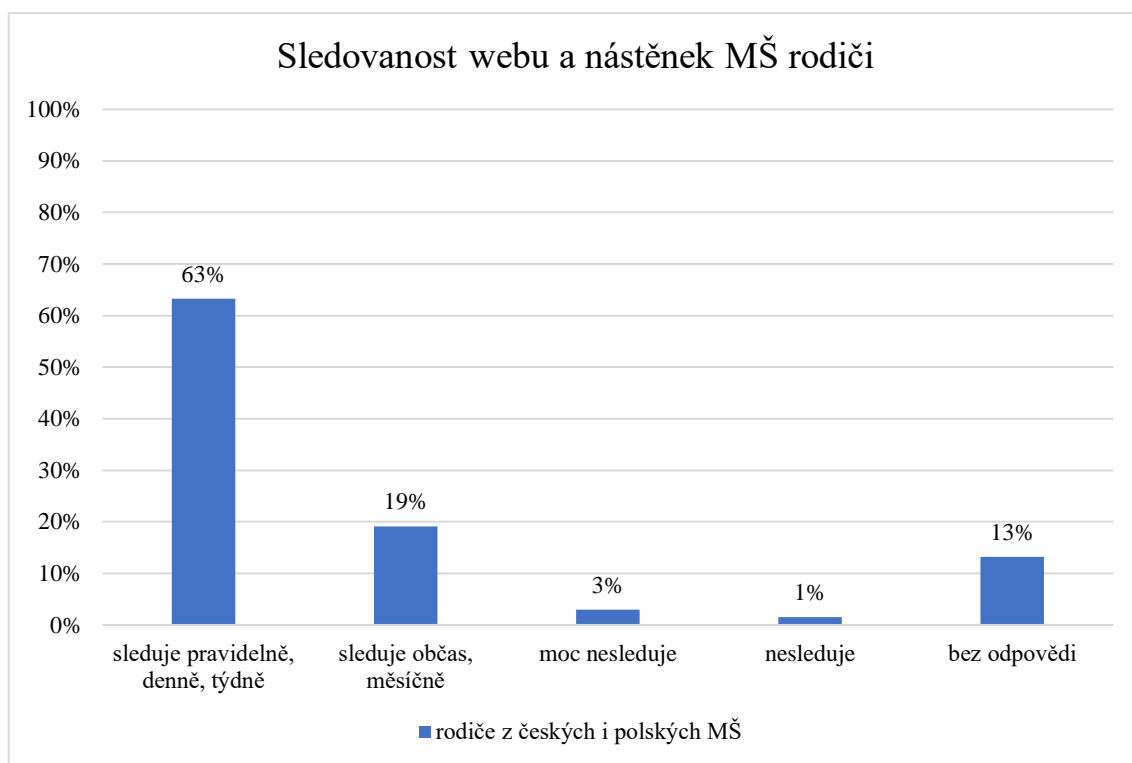
Ze shromážděných dat vyplynulo, že rodiče nejvíce oceňují ve spolupráci s učiteli MŠ vstřícnost, lidské chování, profesionální přístup, otevřenost, dobrou komunikaci, zájem o dítě. Z odpovědí vyplynulo, že rodiče, kteří na otázku odpověděli, že si cení vlastností učitelů.

Položka č. 3 Sledujete webové stránky MŠ? Nástěnky s informacemi? Jak často je sledujete? Co konkrétně hledáte na těch místech?

Interpretace výsledků

Cílem této otázky bylo, zjistit jaké informace a jak často informace o MŠ vyhledávají.

Předpokladem bylo, že rodiče nejčastěji vyhledávali obecné informace o MŠ, o chystaných a proběhlých akcích, každodenních činnostech probíhajících v MŠ. Dále, že rodiče sledují informace pravidelně, nejméně jedenkrát týdně.

Graf č. 10 – Sledovanost webu a nástěnek MŠ rodiči. Zdroj: Vlastní

Bylo zjištěno, že rodiče nejčastěji vyhledávali informace o dění v MŠ, konkrétně rodiče uvedli následující:

„...program na další měsíc, informace pro rodiče – schůzky, platby aj.“

„Ano, na nástěnku ve školce se dívám denně. Hledám tam změny a informace ohledně plánovaných akcí.“

Dále rodiče vyhledávali obecné informace o MŠ:

„Dcera je ve školce krátce, takže občas se podívám, když potřebuji nějaké informace ohledně prázdnin, akcí, čísla účtu atd.“

Rodiče vyhledávali také informace o každodenních činnostech probíhajících v MŠ, jak uvedl jeden z rodičů:

„...Hledám akce třídy, písničky či básně, které se učí.“

Na otázku pravidelnosti sledování informací rodiče odpovídali následovně:

- 43 rodičů z celkového počtu 68 sleduje informace pravidelně, tzn. denně až 1x týdně.
- 13 rodičů uvedlo, že informace sledují pouze občas (měsíčně, 3x za rok, nepravidelně, spíše nesledují apod.).
- 2 z rodičů uvedli, že web školy ani nástěnky moc nesledují

- 1 rodič uvedl, že nesleduje informace, žádné a nikdy
- někteří rodiče se k tomu, jak často sledují informace, nevyjádřili

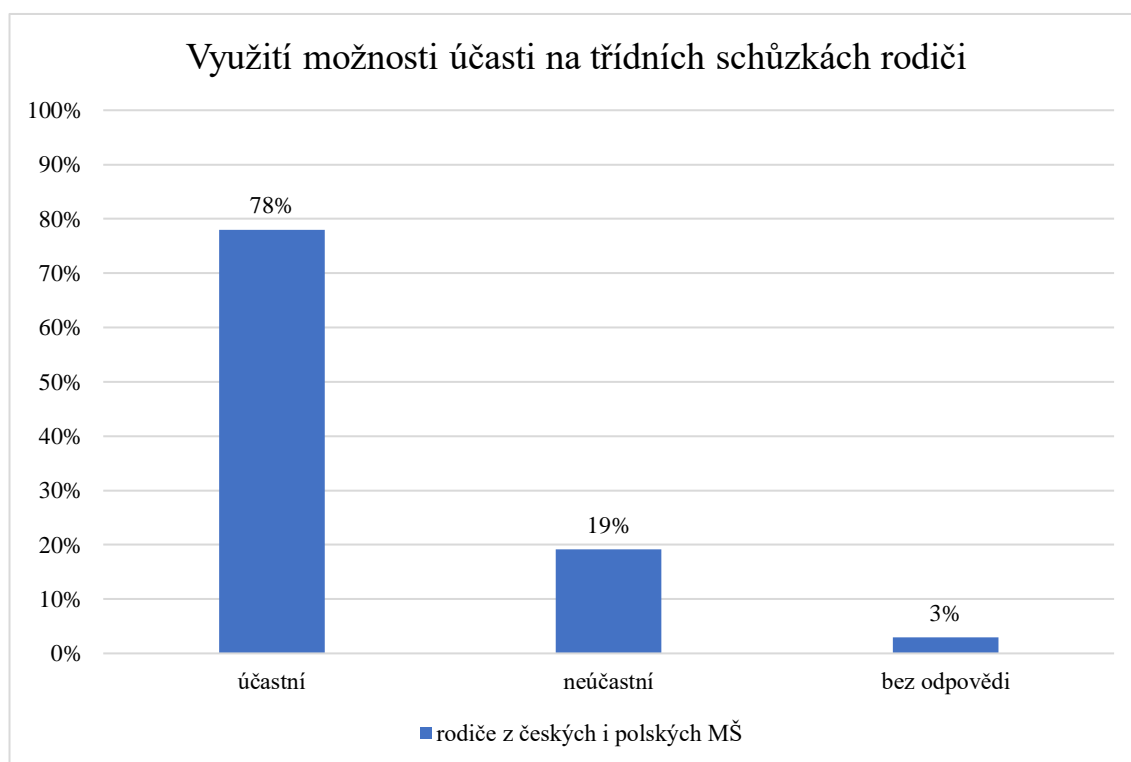
Ze shromážděných dat vyplynulo, že téměř 2/3 rodičů sleduje informace o MŠ pravidelně, nejméně 1x týdně a vyhledávají zejména informace o dění v MŠ (denní program dětí, plánování akcí, fotografie, videa, výtvary dětí apod.). Dalšími informacemi, které rodiče vyhledávají, jsou obecné informace o MŠ, např. číslo účtu, kontaktní údaje, termíny prázdnin apod.

Položka č. 4 Účastníte se třídních schůzek? Pokud ano, proč tam chodíte? Vyhovuje vám jejich způsob?

Interpretace výsledků

Důvodem pro zařazení této otázky bylo, zjistit, zda rodiče využívají možnosti účastnit se třídních schůzek. Jaké důvody je vedou k tomu, že se těchto třídních schůzek účastní, dále zda jim vyhovuje zavedená forma organizace třídních schůzek.

Předpokladem bylo, že se rodiče třídních schůzek účastní, důvodem jejich účasti na třídních schůzkách zájem o každodenní dění v MŠ, plánovaných akcích, seznámení se s ostatními rodiči a učiteli. Dále, že rodičům vyhovuje zavedená forma třídních schůzek.

Graf č. 11 – Využití možnosti účasti na třídních schůzkách rodiči. Zdroj: Vlastní

Bylo zjištěno, že z celkového počtu 68 rodičů se 53 rodičů se účastní třídních schůzek, 13 rodičů uvedlo, že se třídních schůzek neúčastní, 2 rodiče na otázku neodpověděli.

Většina rodičů uvedla jako důvod účasti na třídních schůzkách, že se dozví informace o aktivitách, plánovaných akcích, o chodu MŠ, seznámí se s ostatními rodiči a učiteli. Rodiče odpovídali na otázku následovně:

„Ano, pro získání aktuálních informací, změn školního řádu, organizace školního roku – termíny prázdnin, plán akcí apod. Schůzky mají řád, je možnost dotazování.“

„Pokud ještě třídní schůzky probíhaly, tak ano. Je to jediná možnost potkat se se všemi rodiči a učiteli na jednom místě...“

Bylo zjištěno, že rodičům, kteří se třídních schůzek účastní, a na tuto otázku odpověděli, zavedená forma organizace třídních schůzek vyhovuje.

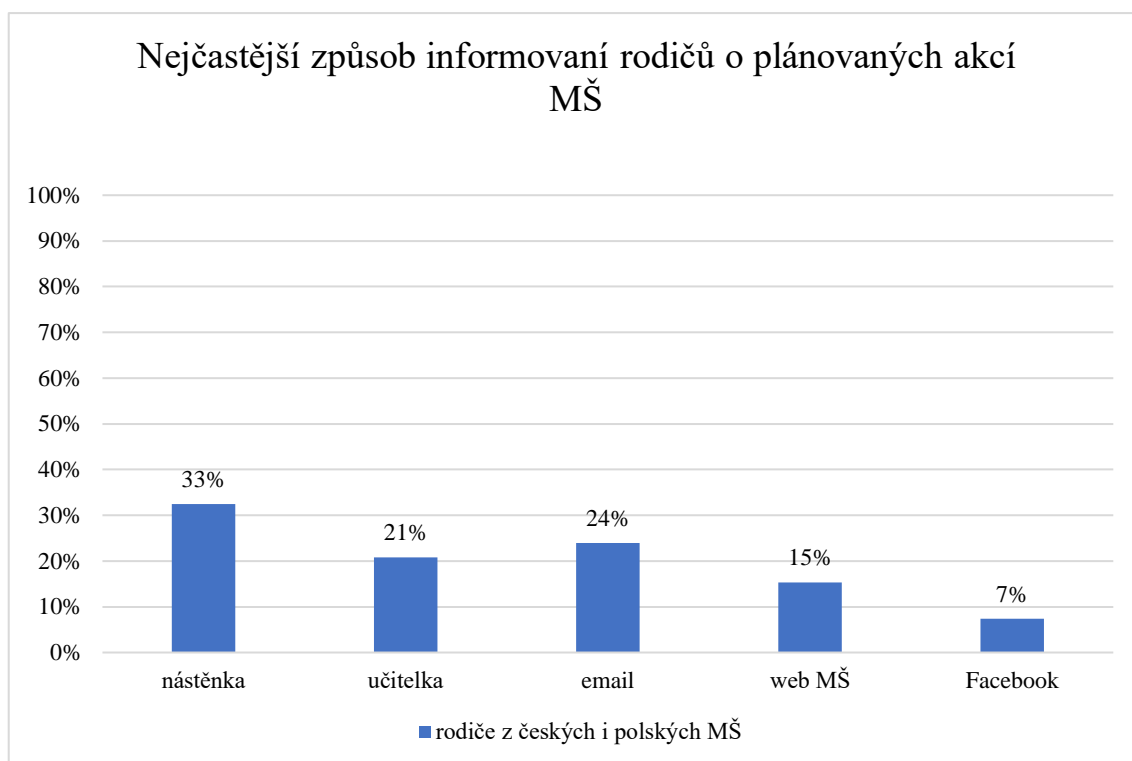
Ze shromážděných dat vyplynulo, že převážná část rodičů se účastní třídních schůzek, pouze 13 rodičů uvedlo, že se třídních schůzek neúčastní. Jako důvod účasti rodiče nejčastěji uváděli, že se dozví informace o aktivitách, plánovaných akcích, o chodu MŠ, seznámí se s ostatními rodiči a učiteli. Zavedená forma organizace třídních schůzek vyhovuje rodičům, kteří se jich účastní, ani jeden z rodičů, kteří na otázku odpověděli, neuvedli, že by jim forma nevyhovovala ani nenavrhli žádné změny.

Položka č. 5 Jakým způsobem vás MŠ informuje o plánovaných akcích?

Interpretace výsledků

Tato položka, byla zařazena z toho důvodu, aby bylo zjištěno, jakým způsobem jsou informováni rodiče o plánovaných akcích MŠ. Následně, budou zjištění porovnána s odpověďmi rodičů na otázku, jakou formu komunikace s MŠ preferují. Zjištěné údaje by měly sloužit jako zpětná vazba pro MŠ v oblasti způsobu poskytování informací rodičům.

Předpokladem je, že nejčastějším způsobem informování rodičů o plánovaných akcích MŠ jsou nástěnky, dále osobní komunikace, prostřednictvím e-mailu, webu.

Graf č. 12 – Nejčastější způsob informování rodičů o plánovaných akcích MŠ. Zdroj: Vlastní

Rodiče odpovídali následovně (někteří rodiče uvedli více možností):

- 53 z nich uvedlo, že jsou informováni prostřednictvím nástěnek
- 34 z nich uvedlo, že jsou informováni osobně, většinou s paní učitelkou v MŠ
- 39 z nich uvedlo, že jsou informováni prostřednictvím e-mailu
- 25 z nich uvedlo, že jsou informováni prostřednictvím webových stránek MŠ

Nad rámec předpokladu bylo zjištěno, že informování rodičů je využíván i Facebook, což uvedlo 12 rodičů, dále písemné předávání informací, WhatsApp, telefon, SMS. Překvapivým zjištěním bylo, že pouze tři rodiče uvedli, že je informováni o plánovaných akcích MŠ na třídních schůzkách.

Jeden z rodičů odpověděl: „Konzultací s paní učitelkou, vyvěšením plánů na nástěnce, na internetových stránkách školky, na FB skupince.“

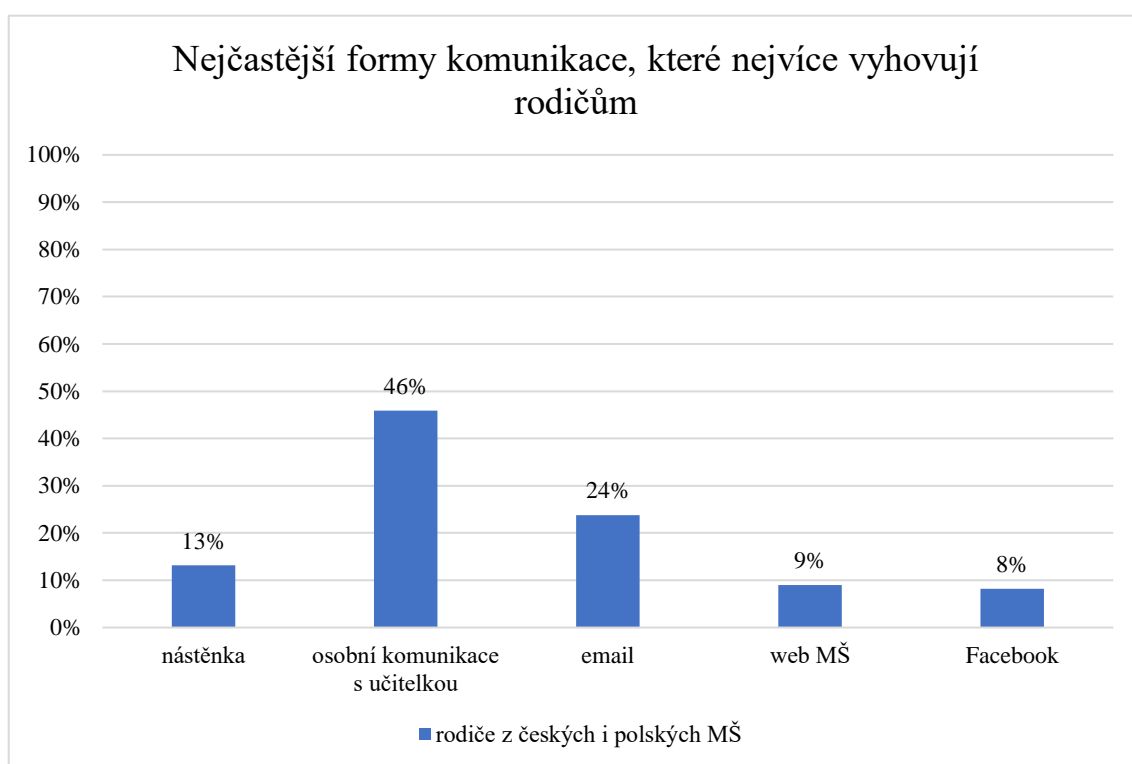
Ze shromážděných dat vyplynulo, že rodiče jsou informováni prostřednictvím nástěnek, při osobní komunikaci s učitelem, e-mailem a webových stránek. Některé MŠ se přizpůsobují novým trendům a k poskytování informací využívají Facebook a WhatsApp. Do pozadí se dostávají třídní schůzky.

Položka č. 6 Jaká forma komunikace (nástěnka, web, osobní kontakt, telefonický kontakt, e-mail) vám nejvíce vyhovuje?

Interpretace výsledků

Tato položka byla zařazena z toho důvodu, aby bylo zjištěno, jaký způsob komunikace preferují rodiče. Následně, budou zjištění porovnána s odpověďmi rodičů na otázku, jakým způsobem jsou informováni o plánovaných akcích MŠ. Zjištěné údaje by měly sloužit jako zpětná vazba pro MŠ v oblasti způsobu poskytování informací rodičům.

Předpokladem bylo, že nejčastějším způsobem formy komunikace, které nejvíce vyhovují rodičům, jsou nástěnky, dále osobní komunikace, prostřednictvím e-mailu, webu.

Graf č. 13 – Nejčastější formy komunikace, které nejvíce vyhovují rodičům. Zdroj: Vlastní

Rodiče odpovídali následovně (někteří rodiče uvedli více možností):

- Pouze 16 z nich uvedlo, že jim nejvíce vyhovuje komunikace prostřednictvím nástěnek
- 56 z nich uvedlo, že jim nejvíce vyhovuje osobní komunikace, většinou s paní učitelkou
- 29 z nich uvedlo, že jim nejvíce vyhovuje komunikace prostřednictvím e-mailu
- 11 z nich uvedlo, že jim nejvíce vyhovuje komunikace prostřednictvím webových stránek MŠ

Nad rámec předpokladu bylo zjištěno, že rodičům vyhovuje komunikace prostřednictvím telefonu, což uvedlo 10 rodičů, dále prostřednictvím Facebooku a 6 rodičů uvedlo, že jim vyhovují všechny formy komunikace.

Pro názornost lze uvést odpověď jednoho z rodičů: „*Jde-li o informace ohledně chování či prospívání dítěte, upřednostňuji osobní, případně telefonický kontakt. Informace o akcích a jiná sdělení – nástěnka, web, FB skupinka.*“

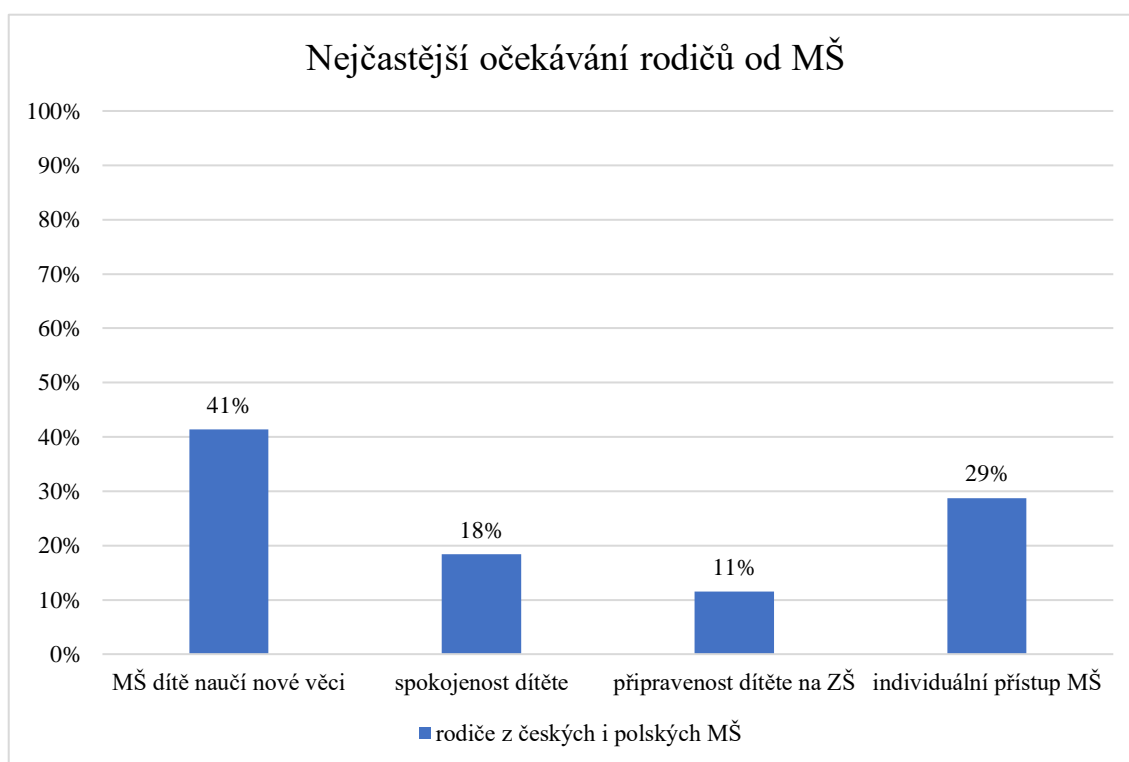
Ze získaných dat vyplynulo, že většina rodičů preferuje komunikaci formou osobního kontaktu s učitelem. Další preferovanou formou komunikace ze strany rodičů je e-mail, nástěnka a webové stránky MŠ.

Položka č. 7 Co očekáváte od MŠ?

Interpretace výsledků

Tato položka byla zařazena z důvodu zjistit, co očekávají rodiče od MŠ, jako zpětná vazba pro učitele, která je přínosná k aplikaci návrhů a připomínek ze strany rodičů k práci učitele.

Očekávaným předpokladem bylo, že rodiče od učitelů očekávají, že budou k dětem přistupovat individuálně, že se děti naučí novým věcem a děti budou připraveny na vstup do ZŠ.

Graf č. 13 – Nejčastější očekávání rodičů od MŠ. Zdroj: Vlastní.

Rodiče odpovídali následovně (někteří rodiče uvedli více možností):

- 36 z nich uvedlo, že je pro ně nejdůležitější, aby se děti v MŠ naučily nové věci

Jeden z rodičů odpověděl: „*Že se náš syn naučí nějakému řádu, tzn. po jídle si umýt zuby, pozdravit, začlenit se do kolektivu dětí, společně si s nimi hrát, podělit se o hračky, naučit se počítat, naučit se písničky, básničky, vše, co potřebuje znát, než nastoupí do školy.*“

- 16 z nich uvedlo, že očekávají od MŠ, že jejich dítě bude v MŠ spokojené

Např. dva rodiče uvedli: „*Spokojenost dětí je moje spokojenost.*“ „*Aby bylo dítě spokojené a rádo se vracelo na druhý den do školky...*“

- 10 z nich uvedlo, že očekávají od MŠ, že dítě bude připraveno na vstup do ZŠ

Nad rámec předpokladu bylo zjištěno:

- 25 rodičů uvedlo, že očekávají od MŠ, že budou k dětem přistupovat individuálně
- Jako další očekávání rodiče uvedli např.: nalezení nových kamarádů, různorodé aktivity, chození ven, spolupráce, dítě nebude mít hlad, spolehlivost, dítě se naučí polsky, respekt k autoritě, podpora dítěte v jeho zájmech

Překvapivým zjištěním bylo, že pouze 10 rodičů uvedlo, že očekávají od MŠ, že jejich dítě připraví na vstup do ZŠ. Předpokladem bylo, že většina rodičů bude považovat za důležité, že jejich dítě MŠ připraví na vstup do ZŠ. Většina rodičů uvedla, že je pro ně prioritou, aby se jejich děti v MŠ naučily nové věci, ať už sociální dovednosti, naučení se zodpovědnosti, rozvoj motoriky, paměti, tělesné zdatnosti, samostatnosti apod. Přibližně třetina rodičů preferovala individuální přístup ze strany MŠ k dítěti. Dále bylo zjištěno, že rodiče očekávají od MŠ, že jejich dítě bude v MŠ spokojené.

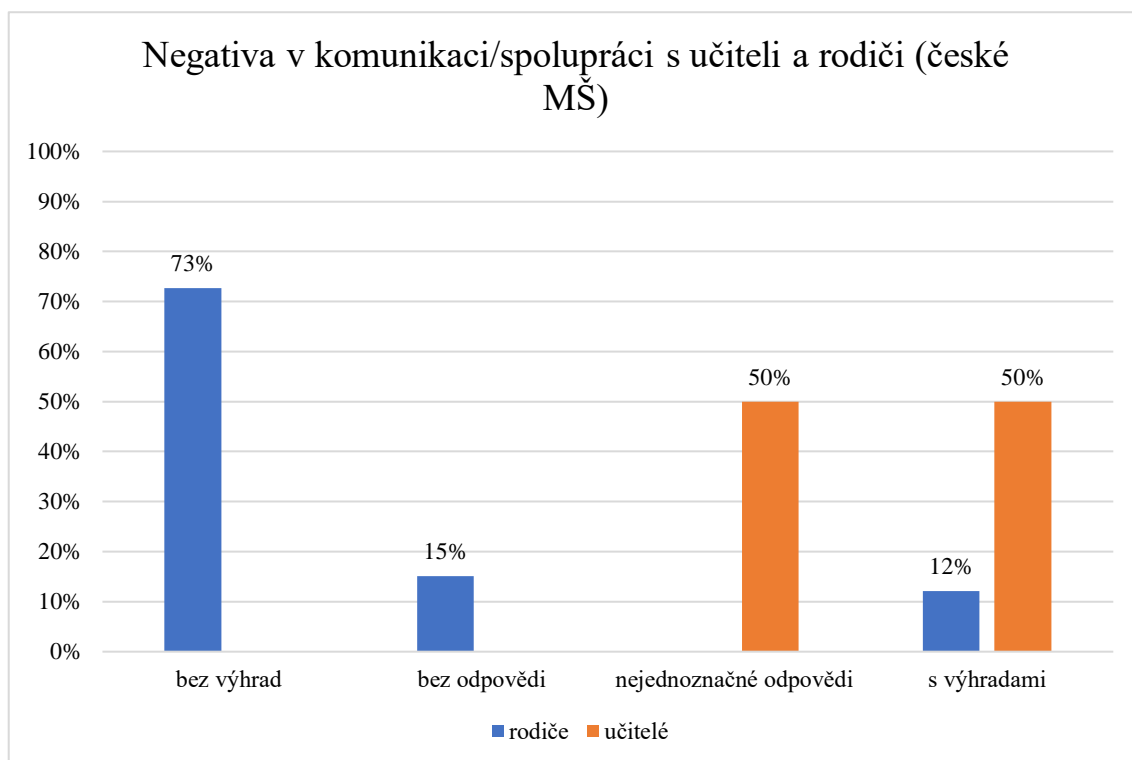
5.5.3 Společné otázky pro učitele a rodiče

Položka č. 1 Problémy, záporny ve spolupráci učitele a rodiče – návrhy jejich řešení

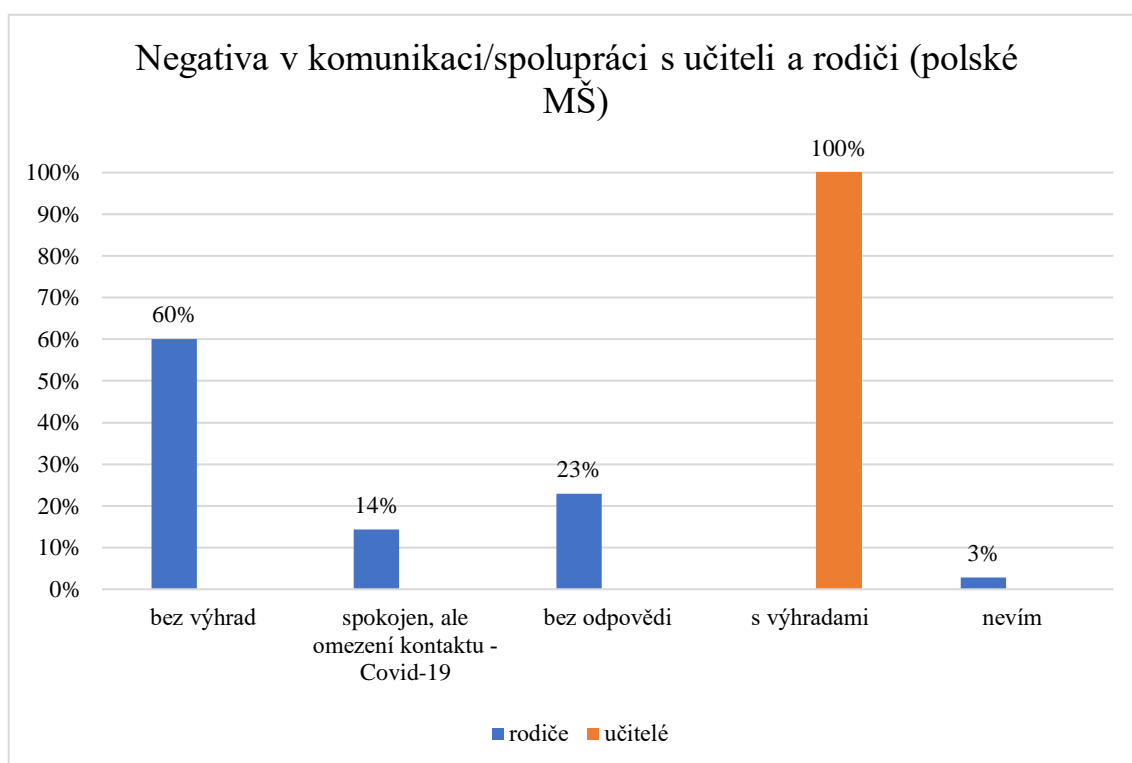
Interpretace výsledků

Cílem této položky bylo zjistit, jaké problémy spatřují učitelé v komunikaci s rodiči a jaké problémy naopak spatřují rodiče ve společné komunikaci a spolupráci s učiteli. Důvodem bylo porovnat pohled učitelů a rodičů na možné problémy s cílem je následně vyhodnotit a porovnat.

Předpokladem bylo, že vznikne-li nějaký problém ve spolupráci či komunikaci, učitelé se jej budou snažit vždy vyřešit a rodiče budou vstřícní návrhům učitelů k vyřešení případných problémů.

Graf č. 14 – Negativa v komunikaci/spolupráci s učiteli a rodiči (české MŠ). Zdroj: Vlastní.

Graf č. 15 – Negativa v komunikaci/spolupráci s učiteli a rodiči (polské MŠ). Zdroj: Vlastní.

Ze zjištěných dat vyplynulo, že 3 učitelé z českých MŠ a 6 učitelů z polských MŠ má určité výhrady ke spolupráci s rodiči.

Například dva učitelé odpověděli následovně: *„Myslím, že v dnešní uspěchané době mají malý zájem na tom, co s dětmi ve školce děláme. Ptají se převážně, co dítě snědlo, jestli nezlobilo, ale obsah dne je příliš nezajímá, spíše to, jestli je dítě spokojené... nebo si často myslí, že si jen tak hrajeme.“* *„Chybí mi větší zpětná vazba ze strany rodičů.“*

3 učitelé z českých MŠ neodpověděli na položenou otázku, z uvedeného důvodu nebylo možno tyto odpovědi vyhodnotit.

24 rodičů z českých MŠ je spokojeno či, že jim nic nechybí. Jen 4 rodiče z českých MŠ uvedlo, že nějaké výhrady mají. 5 rodičů neodpovědělo na otázku.

Např. dva z rodičů uvedli: *„Byla bych ráda, kdyby se předávalo více pozitivních informací o dítěti.“* *„Neinformovanost ohledně menších úrazů ve třídě, poškrábané dítě 3x nevysvětlena příčina.“*

21 rodičů z polských MŠ uvedlo, že jsou spokojeni či neuvedli žádné zásadní problémy, dále 5 uvedlo, že z důvodu pandemie covid-19 pocítilo omezenou osobní komunikaci s učiteli. Zbylých 9 rodičů neodpovědělo nebo uvedlo, že neví.

Ze zjištěných dat vyplynulo, že učitelé se potýkají i s takovými rodiči, kteří nejsou ochotni spolupracovat, zajímat se o nové informace, dění v MŠ, být otevření, adekvátně komunikovat, obětovat více času, poskytovat zpětnou vazbu, nechat si poradit, uznat si svou chybu apod. Učitel musí s takovými reakcemi rodičů počítat a umět jednat profesionálně.

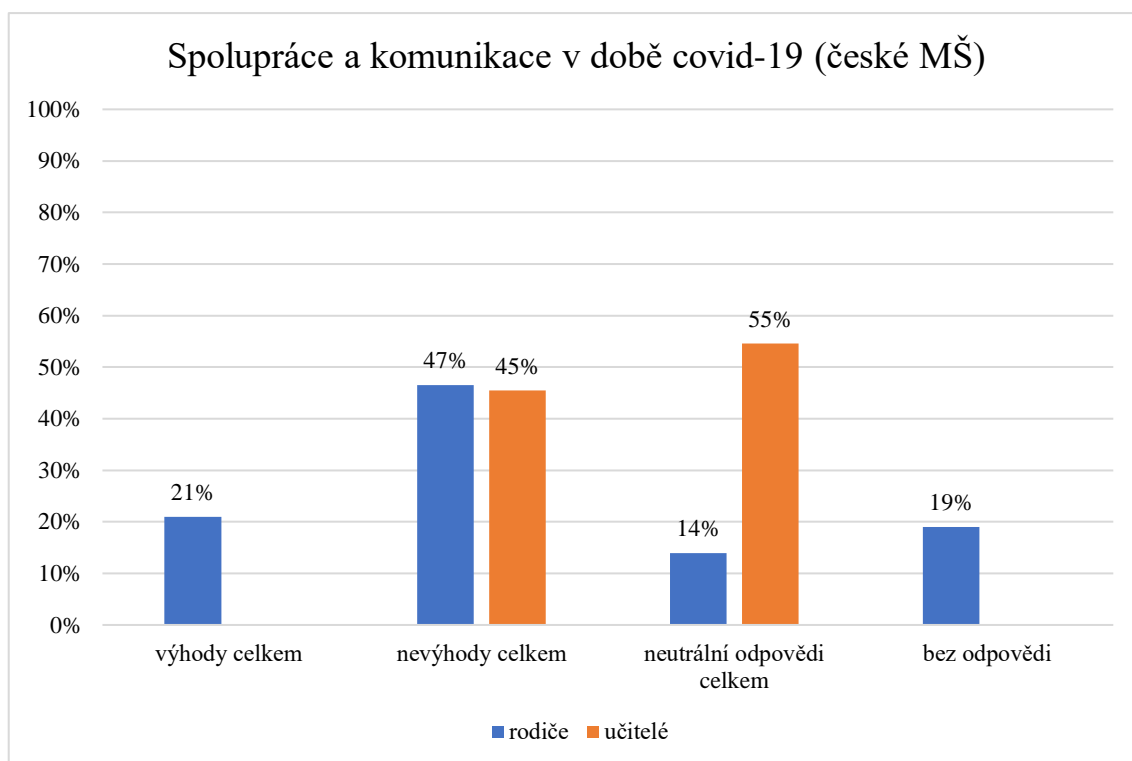
Dále, že většina rodičů je se spolupráci a komunikaci s učiteli spokojena a nemají žádné výhrady, někteří rodiče pocíťují omezení v komunikaci z důvodu covidu-19.

Položka č. 2 Spolupráce a komunikace v době covid-19

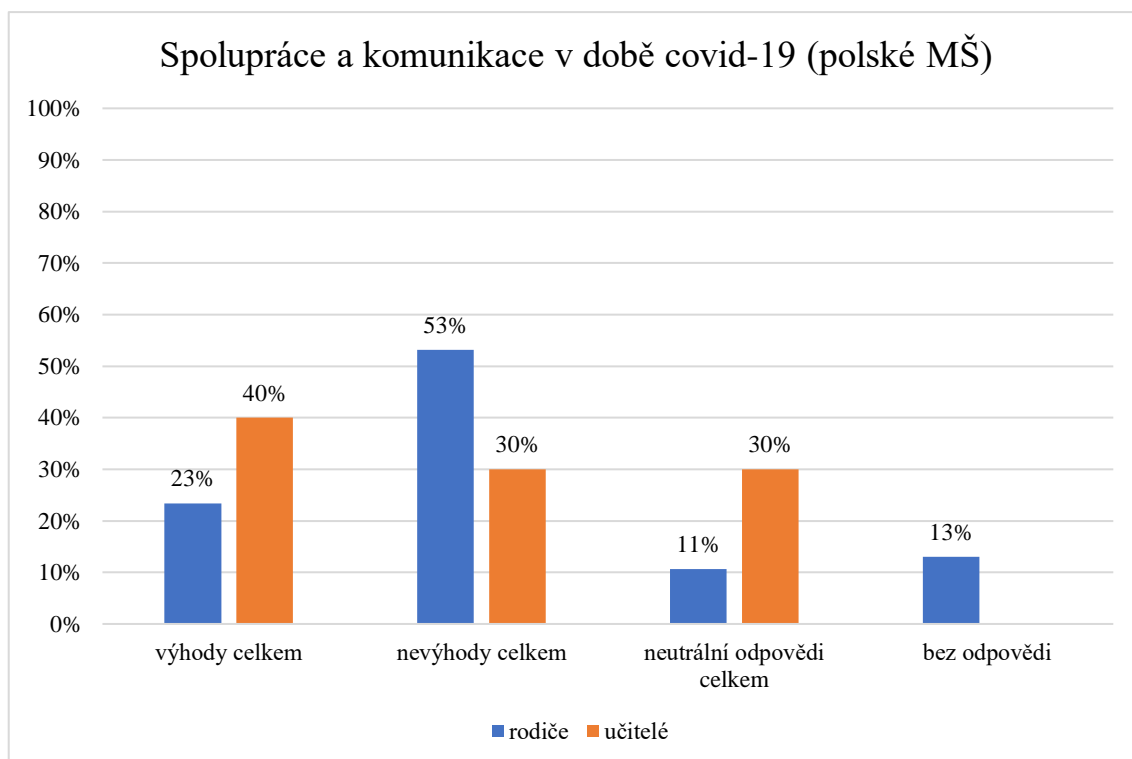
Interpretace výsledků

Cílem této položky bylo zjistit, zda tato nestandardní doba ovlivnila spolupráci a komunikaci učitelů s rodiči. Jaká pozitiva a negativa v době covid-19 vidí rodiče a učitelé.

Předpokladem bylo, že rodiče i učitelé pocítili určitou změnu v komunikaci. Dále, že převažují spíše negativa.

Graf č. 16 – Spolupráce a komunikace v době covid-19 (české MŠ). Zdroj: Vlastní.

Graf č. 17 – Spolupráce a komunikace v době covid-19 (polské MŠ). Zdroj: Vlastní.

Průzkumem bylo zjištěno, že učitelé v českých MŠ nenašli žádnou výhodu v době covidu-19 v oblasti spolupráce a komunikaci s rodiči, naopak 4 učitelé z polských MŠ uvedli určité výhody ve způsobu komunikace.

Např. jeden z učitelů odpověděl: „*Výhody byli jsme v kontaktu e-mailovém,...*“

Téměř shodný počet rodičů z českých (9) i polských (11) MŠ určité výhody v komunikaci a spolupráci vyjmenovali.

Jeden z rodičů odpověděl: „*Základem zde je, že školka celou dobu funguje. Dělá tak obrovskou službu. Rodiče mohou nadále pracovat.*“

V polských i českých MŠ rodiče i učitelé celkem shodně uvedli, že ve spolupráci a komunikaci v době covidu-19 má mnoho nevýhod. Za všechny odpovědi uvedeny tyto příklady: „*Nejsou schůzky, omezený kontakt s učitelem, žádné akce pro děti.*“

„*Přes roušku nevidíme celkový výraz tváře, mimiku...*“

„*Dříve bylo možné vstoupit do třídy a chvíli pobýt s dítětem při jeho aktuální činnosti. Popřípadě promluvit pár slov s paní učitelkou. Nyní musíme dítě jen doprovodit ke dveřím a nezdržovat se.*“

6 rodičů z českých MŠ a 5 rodičů z polských MŠ uvedli, že neshledali žádné změny oproti provozu v době před covidem-19, což také uvedlo 6 učitelů z českých MŠ a 3 učitelé z polských MŠ. (Počty jsou dle počtu odpovědí, ne podle počtu respondentů – odpovědí je více, jelikož jsou uvedeny jak výhody, tak nevýhody u jednoho dotazovaného).

„*Nevidím žádné výhody ani nevýhody.*“

„*Vše funguje.*“

8 rodičů z českých MŠ a 6 rodičů z polských MŠ na tuto otázku neodpovědělo.

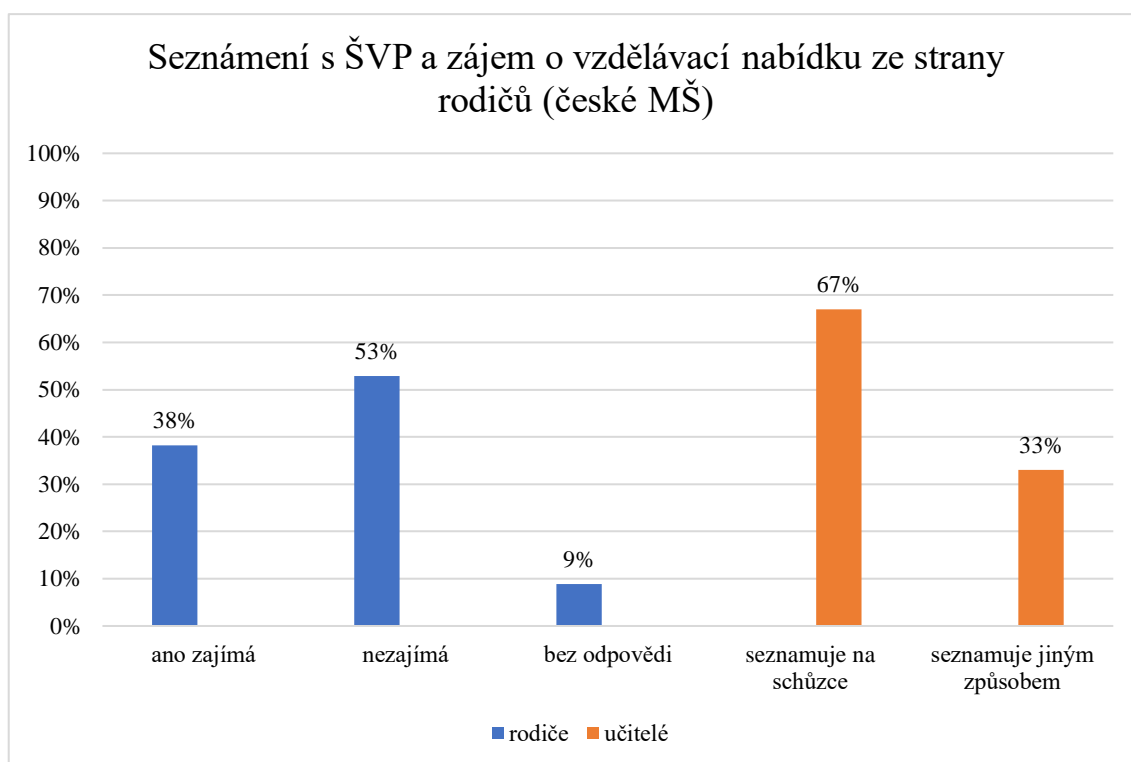
Dle předpokladu bylo zjištěno, že rodiče i učitelé z českých i polských MŠ spatřují nevýhody ve způsobu komunikace a spolupráce v období pandemie covid-19, a to zejména absence osobní komunikace, pořádání akcí pro děti, společných akcí pro rodiče a děti, případně omezení možnosti trávení času rodičů s dětmi a učiteli v MŠ. Jako určitou výhodu, kterou s sebou doba covidu-19 přinesla rodiče i učitelé shledávají zavedení intenzivnější vzájemné elektronické komunikace. Překvapivě učitelé v českých MŠ 6 a v polských MŠ 3 a také rodičů v českých MŠ 6 a polských MŠ 5 uvedlo, že v době covidu-19 nepocítují žádné změny ve způsobu komunikace a spolupráce.

Položka č. 3 Seznámení se s školním vzdělávacím programem a zájem o vzdělávací nabídku ze strany rodičů

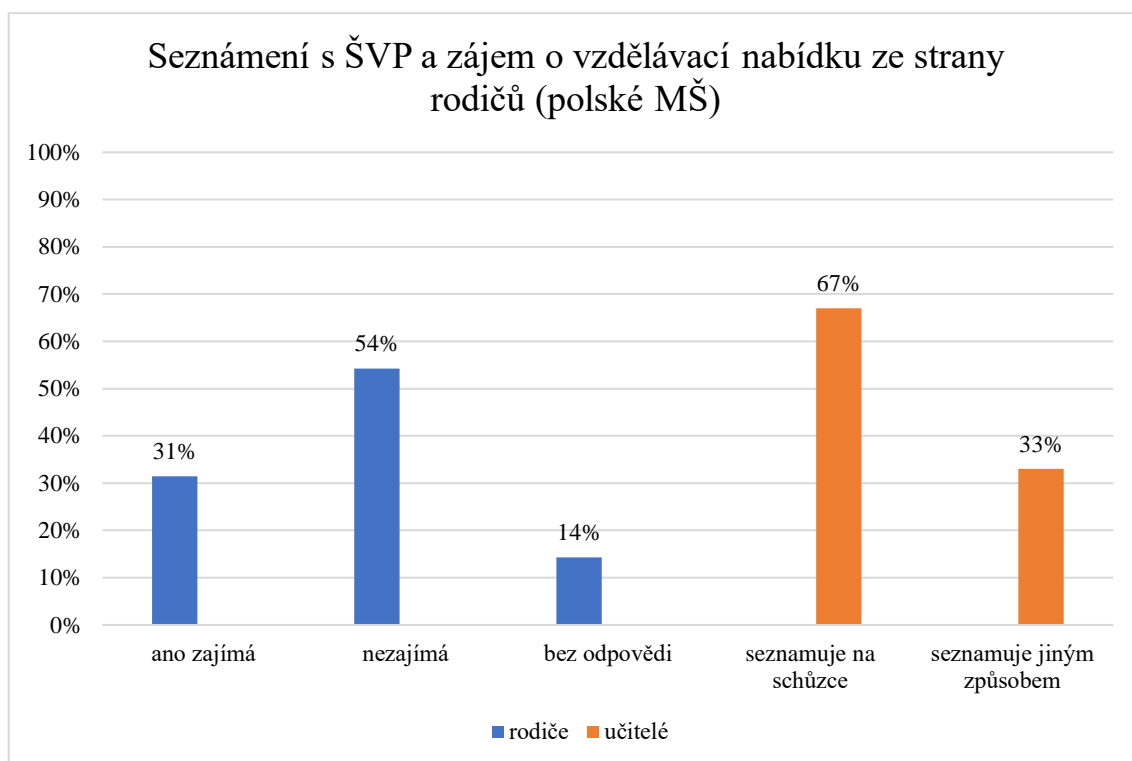
Interpretace výsledků

Cílem této položky bylo zjistit, zda MŠ seznamuje rodiče se školním vzdělávacím programem (dále jen „ŠVP“) a zda je ze strany rodičů zájem se s tímto ŠVP seznámit.

Předpokladem bylo, že MŠ seznamuje rodiče se ŠVP, program je volně přístupný, např. v prostorách MŠ nebo na webových stránkách MŠ. Dále, že rodiče mají zájem se ŠVP seznámit, neboť by rodiče mělo zajímat, jaké vzdělávací aktivity MŠ dětem nabízí.

Graf č. 18 – Seznámení s ŠVP a zájem o vzdělávací nabídku ze strany rodičů (české MŠ). Zdroj: Vlastní.

Graf č. 19 – Seznámení s ŠVP a zájem o vzdělávací nabídku ze strany rodičů (polské MŠ). Zdroj: Vlastní.

Průzkumem bylo zjištěno, že 4 učitelé v českých i polských MŠ uvedli že rodiče se ŠVP seznamují na třídních schůzkách a 2 učitelé uvedli, že rodiče seznamují se ŠVP jiným způsobem, např. na webových stránkách, vyvěšení na nástěnce.

Dva učitelé odpověděli např.: *„Určitě seznamujeme zejména na třídních schůzkách na začátku školního roku...“*

„Ano, na stránkách, fyzicky k dispozici k nahlédnutí, i zapůjčení, z důvodu vědomosti, na co se zaměřit, v čem pokračovat (sděleno i osobně).“

Velkým překvapením bylo, že 18 rodičů z českých MŠ a 19 rodičů z polských MŠ se o ŠVP ani o vzdělávací aktivity nezajímá.

„Zatím jsem se nezajímala a ani nevím, zda školka nabízí nějaký vzdělávací program.“

Pouze 13 rodičů z českých MŠ a 11 rodičů z polských MŠ uvedlo, že se o ŠVP zajímají.

Rodiče na tuto otázku odpověděli následovně: „MŠ pořádá na začátku měsíce září třídní schůzku, kde jsme informováni, jaký je vzdělávací plán a jaké akce děti čekají.“

„ŠVP jsem četla. Informace je možno získat u učitelek. Na nástěnce visí každý měsíc plán práce.“

Na tuto otázku neodpověděli 3 rodiče z českých MŠ a 5 rodičů polských MŠ.

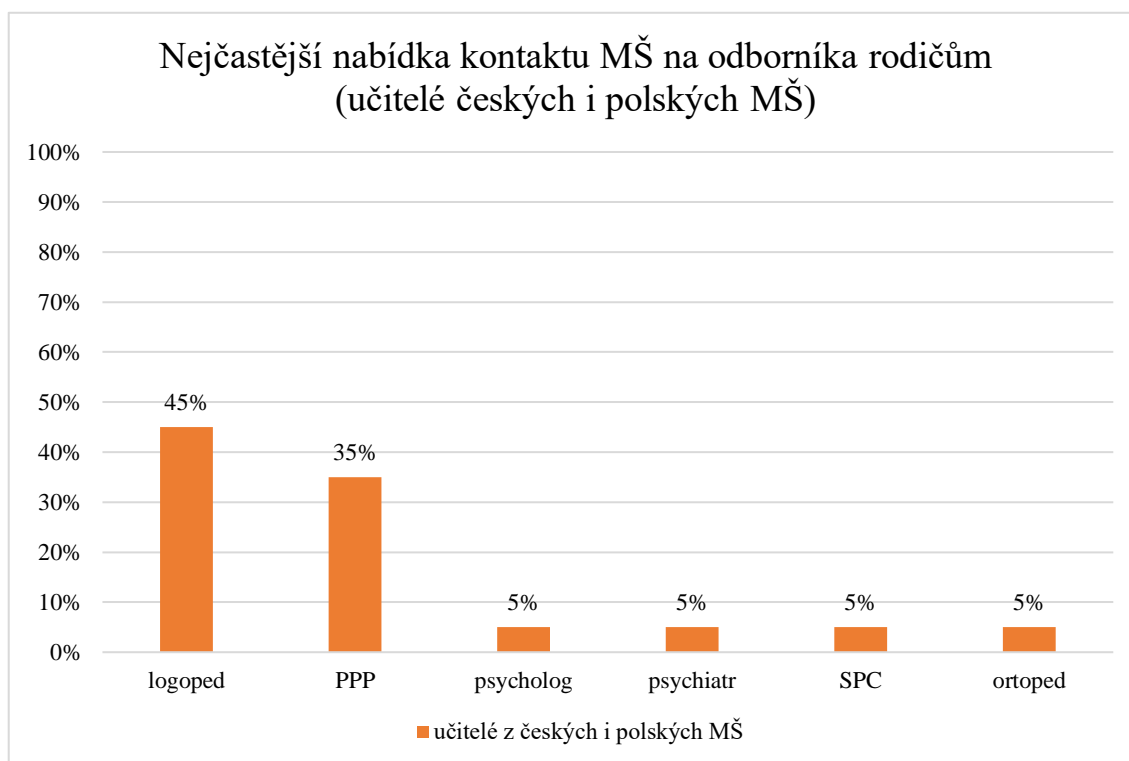
Předpoklad se potvrdil částečně, a to v tom, že učitelé MŠ rodiče seznamují se ŠVP, k čemuž využívají zejména třídních schůzek a pak také jiné formy např. webové stránky, umístění ŠVP v šatně apod. Předpoklad se nepotvrdil u rodičů, neboť více než polovina rodičů z českých i polských MŠ uvedlo, že se o ŠVP ani o nabídku vzdělávacích aktivit nezajímají.

Položka č. 4 Nabídka kontaktu MŠ na odborníka rodičům

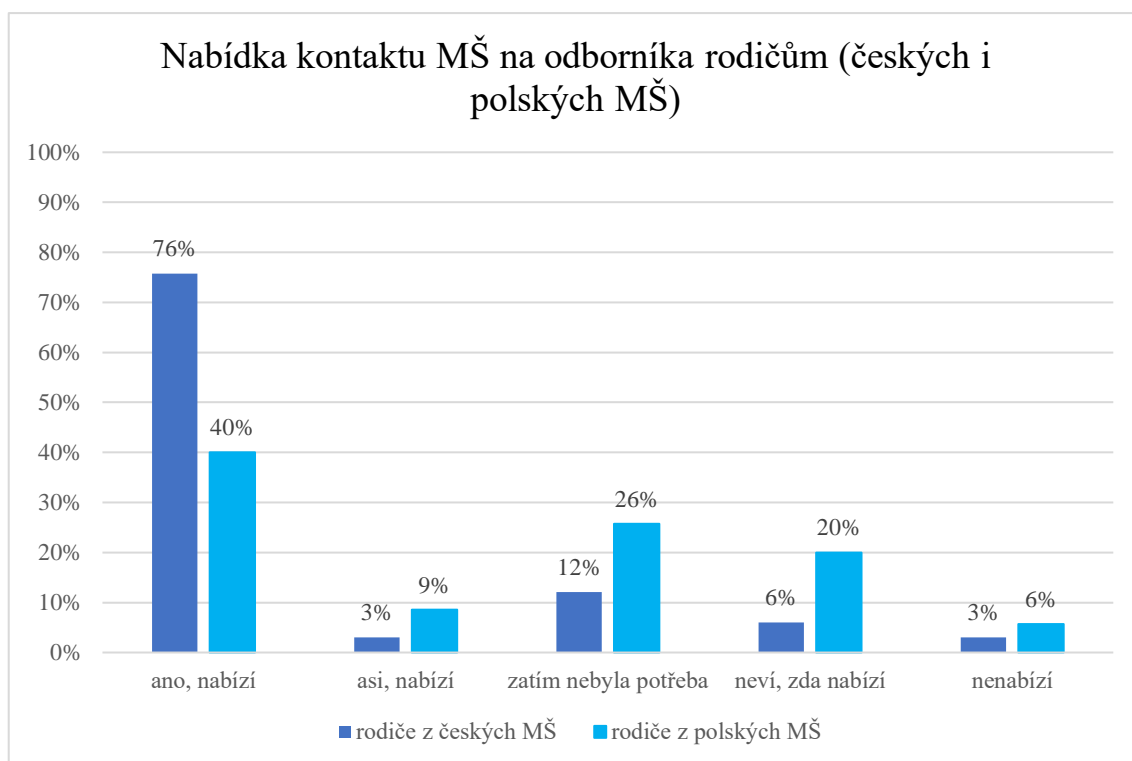
Interpretace výsledků

Tato položka byla zařazena z toho důvodu, aby bylo zjištěno, zda MŠ nabízí kontakty na odborníky, např. logopeda, pedagogicko-psychologická poradna (dále jen „PPP“), případně jiné odborníky, zda rodiče mají informace o možnosti této nabídky využít.

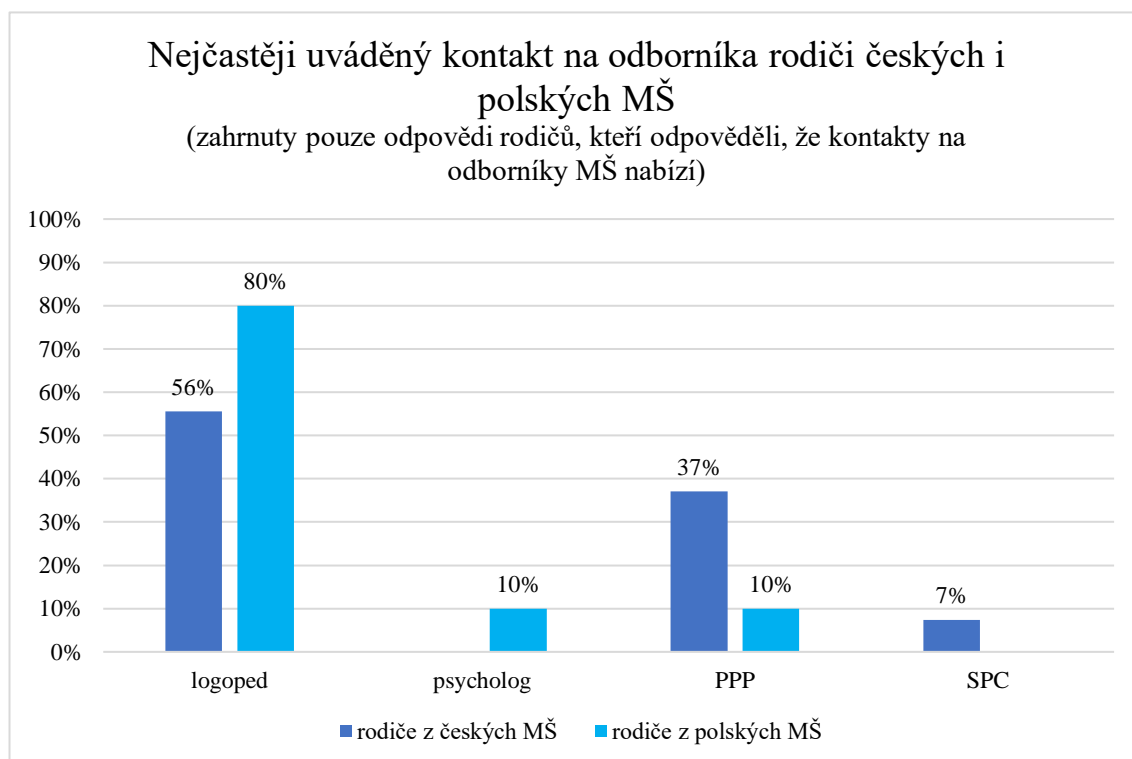
Předpokladem bylo, že MŠ nabízí kontakty na různé odborníky a rodiče mají informace o konkrétních odbornících, které by mohli v případě potřeby kontaktovat.

Graf č. 20 – Nejčastější nabídka kontaktu MŠ na odborníka rodičům (učitelé českých i polských MŠ). Zdroj: Vlastní.

Graf č. 21 – Nabídka kontaktu MŠ na odborníka rodičům (českých i polských MŠ). Zdroj: Vlastní.

Graf č. 22 – Nejčastěji uváděný kontakt na odborníka rodiči českých i polských MŠ (zahrnutý pouze odpovědi rodičů, kteří odpověděli, že kontakty na odborníky MŠ nabízí). Zdroj: Vlastní.

Bylo zjištěno, že ze strany MŠ je nejvíce nabízen rodičům kontakt na logopeda (9 x) a následně na PPP (7 x). Méně nabízeným je kontakt na psychologa, psychiatra, speciálně pedagogické centrum a ortopeda (shodně uvedeno 1 x).

25 rodičů z českých MŠ a 14 rodičů z polských MŠ uvedlo, že MŠ nabízejí rodičům kontakt na odborníky. 1 rodič z českých MŠ a 2 rodiče z polských MŠ uvedlo, že MŠ nenabízí rodičům kontakt na odborníky. 7 rodičů z českých MŠ a 19 rodičů z polských MŠ uvedlo jinou odpověď (asi nabízí, zatím nebyla potřeba, neví, zda nabízí).

Rodiče, kteří uvedli, že jim MŠ nabízí kontakty na odborníky, nejčastěji uvedli kontakt na logopeda (15 rodičů z českých MŠ a 8 rodičů z polských MŠ), dále na PPP (10 rodičů z českých MŠ a 1 rodič z polských MŠ), 1 rodič z polských MŠ uvedl, že jim je nabídnut kontakt na psychologa, 2 rodiče z českých MŠ uvedlo, že je jim nabídnut kontakt na speciálně pedagogické centrum.

Průzkumem se potvrdil předpoklad, že MŠ nabízí kontakty na různé odborníky, nejčastěji na logopeda a PPP. Trochu překvapivým zjištěním bylo, že pouze 14 rodičů z polských MŠ uvedlo, že jim MŠ nabízí kontakty na odborníky, což je téměř polovina oproti rodičům z českých MŠ, kdy 25 rodičů uvedlo, že jim jsou tyto kontakty na odborníky nabízeny.

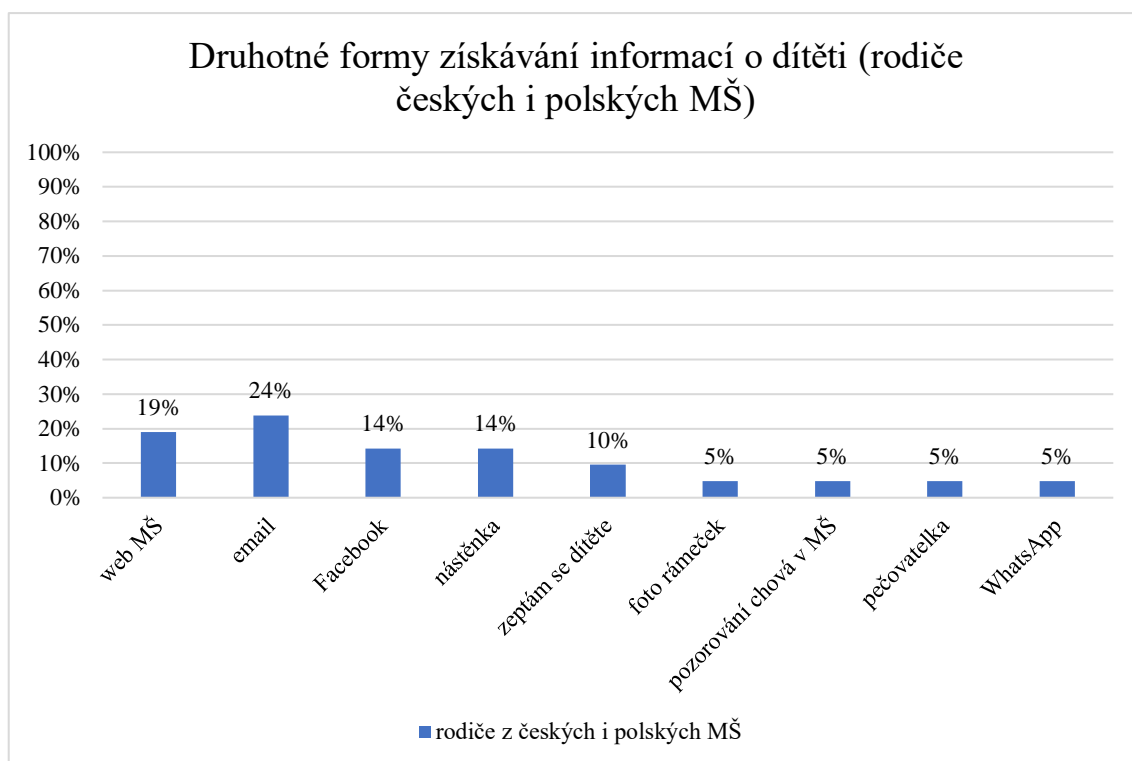
Rodiče z českých i polských MŠ shodně uvedli, že nejčastěji je jim nabízen kontakt na logopeda a následně na PPP.

Položka č. 5 Výměna informací o dítěti

Interpretace výsledků

Cílem této položky bylo zjistit, jaké způsoby předávání informací rodičům využívají učitelé MŠ a které způsoby získávání informací o dítěti využívají rodiče.

Předpokladem bylo, že nejčastěji využívaným způsobem předávání informací o dítěti rodičům ze strany MŠ je osobní komunikace, následně MŠ využívají elektronickou komunikaci (e-mail, webové stránky). Dále, že rodiče informace o dítěti nejčastěji získávají při osobní komunikaci s učiteli MŠ a také využívají elektronickou komunikaci.

Graf č. 23 - Druhotné formy získávání informací o dítěti (rodiče českých i polských MŠ). Zdroj: Vlastní.

Dle předpokladu bylo zjištěno, že všichni z dotazovaných učitelů i rodičů nejčastěji předávají a získávají informace o dítěti při osobní komunikaci. Dalším způsobem získávání informací o dítěti je nejčastěji e-mail (5x), následně web MŠ (4x), shodně 3x byl uváděn Facebook a nástěnka, 2 rodiče uvedli, že se ptají dítěte a shodně 1x rodiče uvedli foto rámeček, pozorování chování v MŠ, pečovatelka, WhatsApp.

Ze zjištěných dat vyplynulo, že MŠ jako nejčastější způsob předávání informací o dítěti rodičům využívají osobní komunikaci, stejně tak rodiče, jako nejčastější formu využívají také osobní komunikaci. Jako další možnost získávání informací rodiče využívají elektronickou komunikaci.

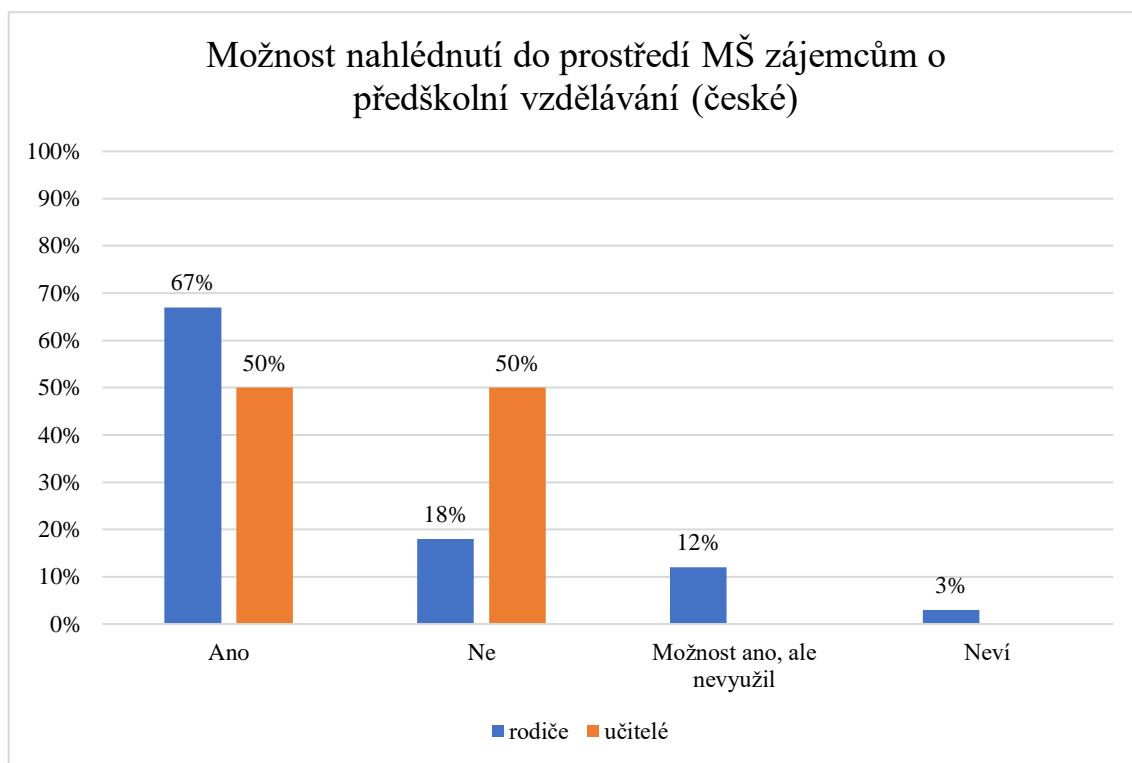
Položka č. 6 Možnost nahlédnutí do prostředí MŠ zájemcům o předškolní vzdělávání

Interpretace výsledků

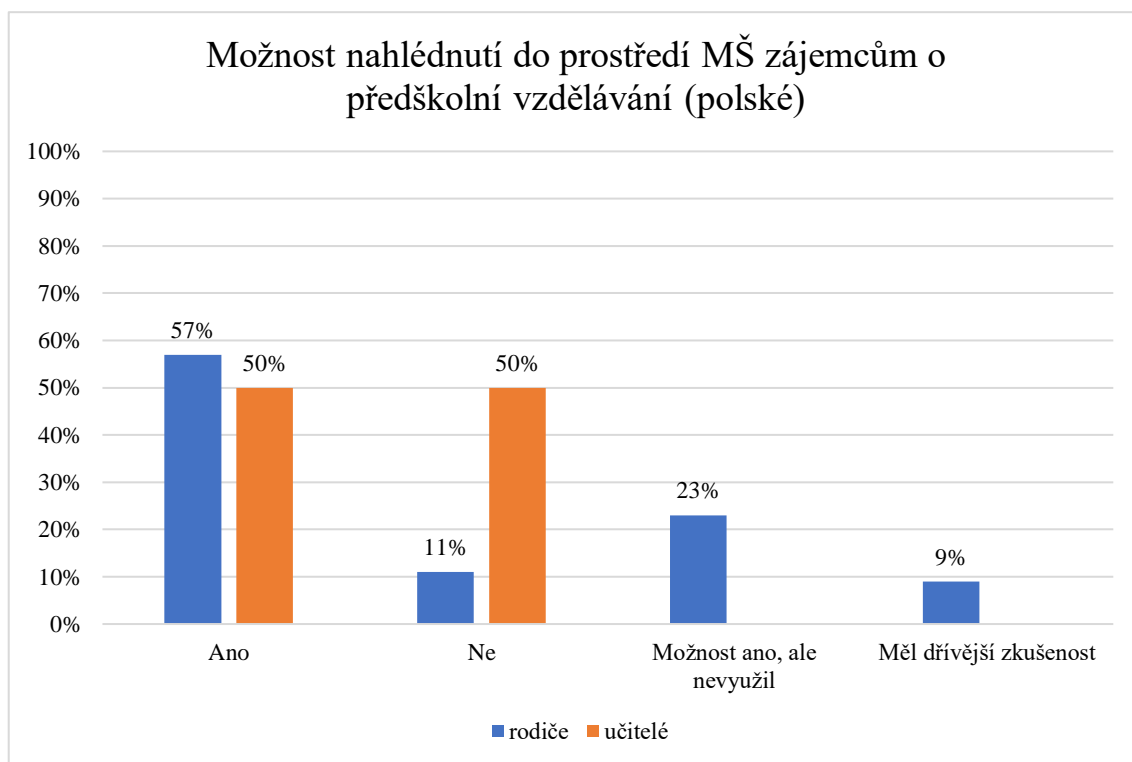
Cílem této položky bylo zjistit, zda rodič s dítětem mají možnost se před zápisem dítěte do konkrétní MŠ podívat. Dále zda MŠ organizuje akce pro rodiče s dětmi, které nejsou v dané MŠ přihlášené a zda rodiče této možnosti využívají.

Předpokladem bylo, že učitelé na tuto otázku odpoví, že jejich MŠ nabízí možnost nahlédnout rodičům a jejich dětem do prostředí MŠ ještě před zápisem dítěte do MŠ. Dále, že

převážná část rodičů této možnosti využije, vyjma rodičů, kteří již umístili sourozence dítěte do této MŠ, případně mají s MŠ předchozí osobní zkušenost.

Graf č. 24 - Možnost nahlédnutí do prostředí MŠ zájemcům o předškolní vzdělávání (české). Zdroj: Vlastní.

Graf č. 25 - Možnost nahlédnutí do prostředí MŠ zájemcům o předškolní vzdělávání (polské). Zdroj: Vlastní

Průzkumem bylo zjištěno, že celkem 6 učitelů z českých i polských MŠ odpovědělo na otázku, zda pořádají akce či umožňují návštěvu MŠ rodičům s dětmi, které ještě nejsou v MŠ zapsané kladně a 6 učitelů českých i polských MŠ odpovědělo na tuto otázku záporně. 26 rodičů z českých MŠ a 28 rodičů z polských MŠ uvedlo, že možnost návštěvy MŠ před zápisem dítěte měli a 22 rodičů z českých MŠ a 20 rodičů z polských MŠ této možnosti využilo. Pouze 6 rodičů českých MŠ a 4 rodiče z polských MŠ uvedli, že možnost návštěvy MŠ neměli, dále pak jen 1 rodič z českých MŠ uvedl, že o možnosti nevěděl. 3 rodiče z polských MŠ zmínili, že MŠ již znali.

Ze zjištěných dat vyplynulo, že 6 učitelů odpovědělo, že jejich MŠ nabízí akce pro rodiče s dětmi a umožňují jim navštívit MŠ ještě před zápisem dítěte do MŠ. Stejný počet učitelů odpověděl, že tyto akce nenabízí. Tento výsledek není až tak překvapivý, vzhledem k tomu, že někteří z rodičů uvedli, že MŠ již znali, protože MŠ navštěvoval sourozenec dítěte, kamarád nebo i rodič. Z uvedeného důvodu MŠ nemají potřebu pro naplnění kapacity jednotlivých tříd nabízet tyto akce.

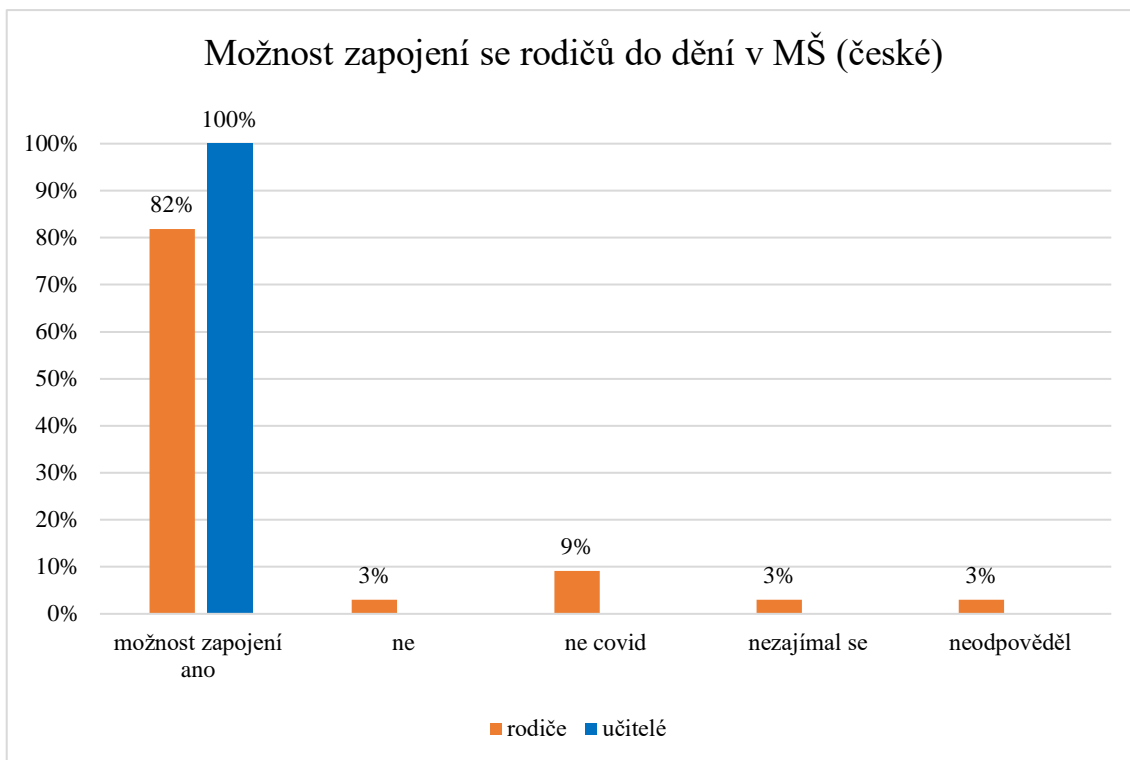
Dále převážná část rodičů uvedla, že měli možnost před zápisem dítěte MŠ navštívit. Někteří rodiče MŠ před zápisem dítěte nenavštívili, avšak uvedli, že o možnosti věděli, ale nevyužili ji, protože měli s MŠ předchozí osobní zkušenost. Pouze malá část rodičů uvedla, že tuto možnost neměla. Pro vedoucí pracovníky MŠ z toho vyplývá, že je o návštěvu MŠ ze strany rodičů zájem, z uvedeného důvodu by bylo vhodné organizovat akce otevřené i pro veřejnost, například formou dnů otevřených dveří.

Položka č. 7 Možnost zapojení se rodičů do dění v MŠ

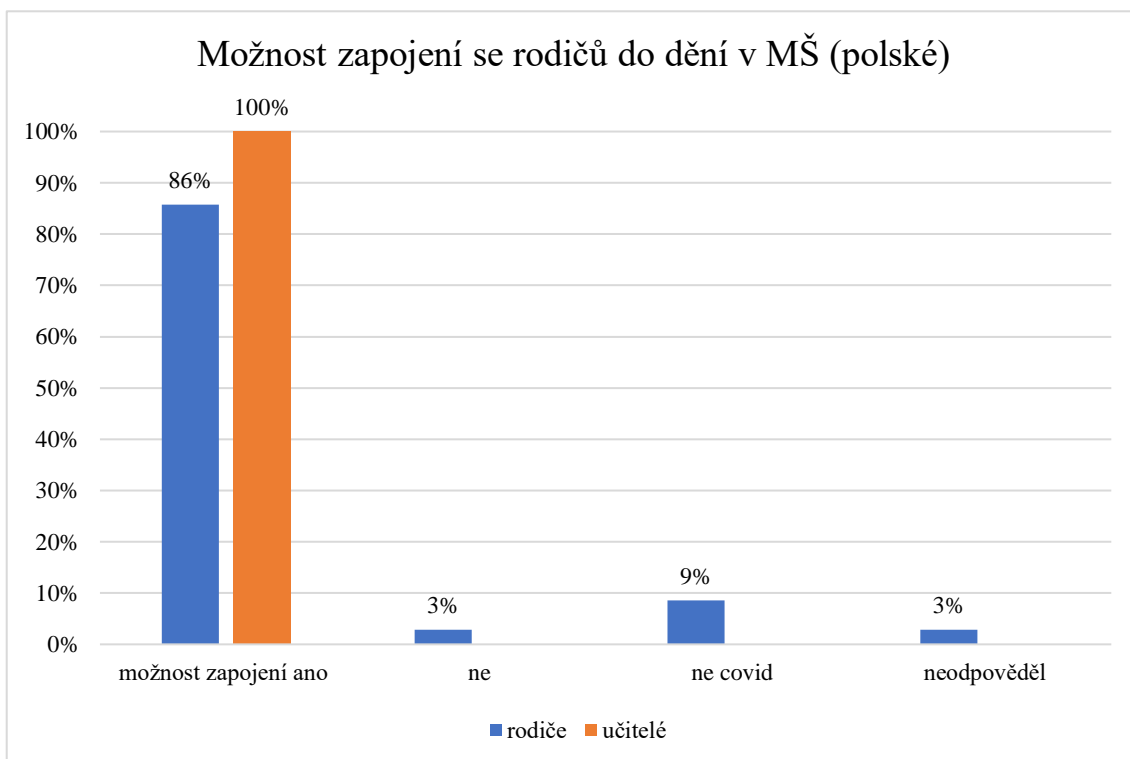
Interpretace výsledků

Otázka byla zařazena z důvodu, aby bylo zjištěno, zda MŠ umožňují rodičům zapojit se do dění MŠ např. tím, že mají možnost trávit čas s dítětem v MŠ, navrhnout konkrétní akce, připomínkovat školní vzdělávací program, poskytnout finanční příspěvek MŠ apod. Dále aby bylo zjištěno, zda rodiče této možnosti využívají a jakou formou.

Předpokladem bylo, že všechny MŠ umožňují rodičům zapojit se do dění MŠ různými formami, ať už podílením se na společných akcích, finančními dary. Dále, že MŠ je otevřena případným připomínkám ze strany rodičů ke školnímu vzdělávacímu programu nebo návrhů rodičů na pořádání různých akcí. Předpokladem ze strany rodičů bylo, že většina z nich bude mít zájem o možnost zapojit se do dění MŠ a této možnosti také využívají.

Graf č. 26 - Možnost zapojení se rodičů do dění v MŠ (české). Zdroj: Vlastní

Graf č. 27 - Možnost zapojení se rodičů do dění v MŠ (polské). Zdroj: Vlastní

Bylo zjištěno, že všechny MŠ umožňují rodičům zapojit se do dění v MŠ, a to např. zapojením se do soutěží, sponzorskými dary, trávením času s dítětem v MŠ, nákupem různých učebních pomůcek, dokonce rodiče mohou připomínkovat ŠVP, avšak zatím tuto možnost nikdo z rodičů nevyužil.

Jeden z učitelů na tuto otázku odpověděl následovně: „*Mohou se podílet na společných akcích, výlety, tvořivé dílny. Pouze při adaptaci, pokud to doba dovolí, půl hodiny jen jeden den, protože pak je to horší a horší. Mohou přispět finančními dary, různými dary, pomůckami nebo to co mají přístupné. Nesetkala jsem se s připomínkami k ŠVP. Zapojují se do sběru pro útulek, ty akce podporují rodiče.*“

27 rodičů z českých MŠ a 30 rodičů z polských MŠ uvedlo, že mají možnost se zapojit do dění v MŠ a této možnosti využívají, např. mají možnost navrhnout akce, vznášet různé připomínky, sponzorské dary. Někteří z rodičů uvedli, že z důvodu covidu-19 tato možnost není, případně se z různých důvodů do akcí nezapojují, nepatrné procento rodičů se o tuto možnost nezajímá a 1 rodič z českých a 1 z polských MŠ na tuto otázku neodpověděli.

Jeden z rodičů na tuto otázku odpověděl následovně: „*V MŠ je spolek Macierz, který se aktivně podílí na přípravě společenských akcí. Finance má na starosti někdo z rodičů, rozhodujeme, co se za ně nakoupí. Máme možnost navrhnout akce pro děti. Domnívám se, že pokud se dítě špatně adaptuje, tak rodič může trávit nějaký čas ve třídě. Připomínkovat vzdělávací program mi nepřísluší, nejsem v tomto směru vzdělaná. Jsem ve spolku Macierz, protože mi záleží na našich dětech, máme možnost lépe poznat paní učitelky a také se seznámit s jinými rodiči.*“

Dle předpokladu bylo zjištěno, že MŠ umožňují rodičům se zapojit do dění v MŠ různými formami a většina rodičů této možnosti využívá.

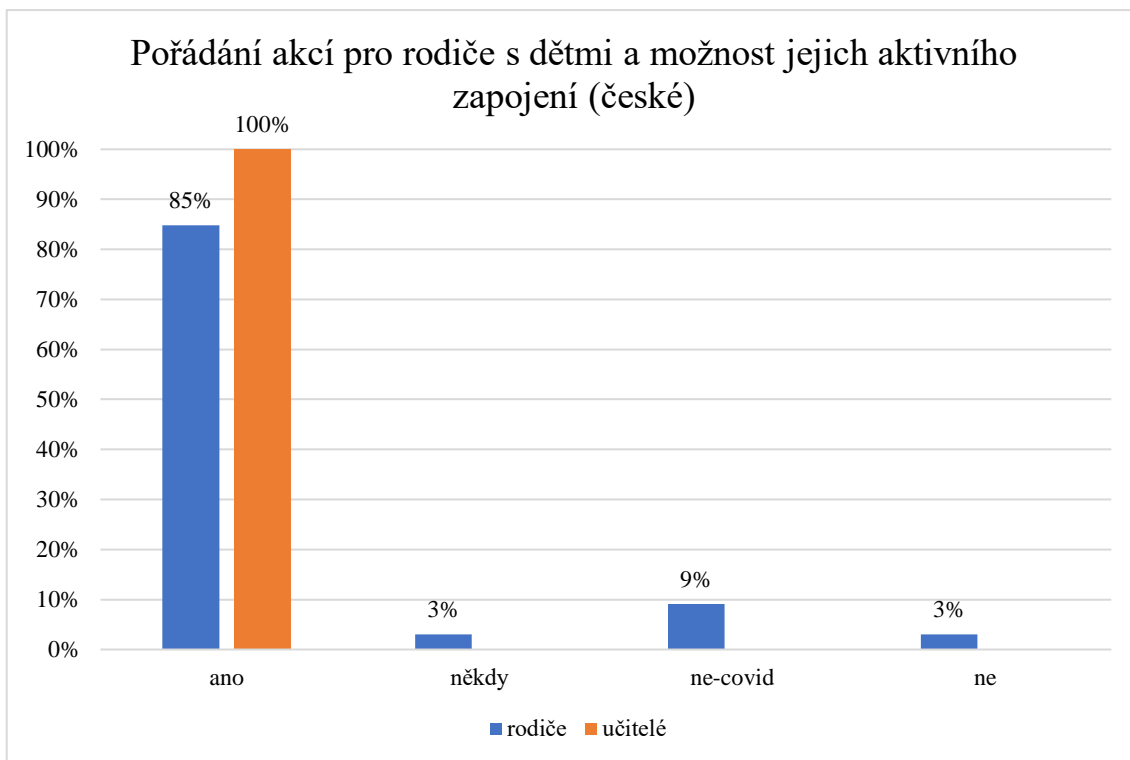
Položka č. 8 Pořádání akcí pro rodiče s dětmi a možnost jejich aktivního zapojení

Interpretace výsledků

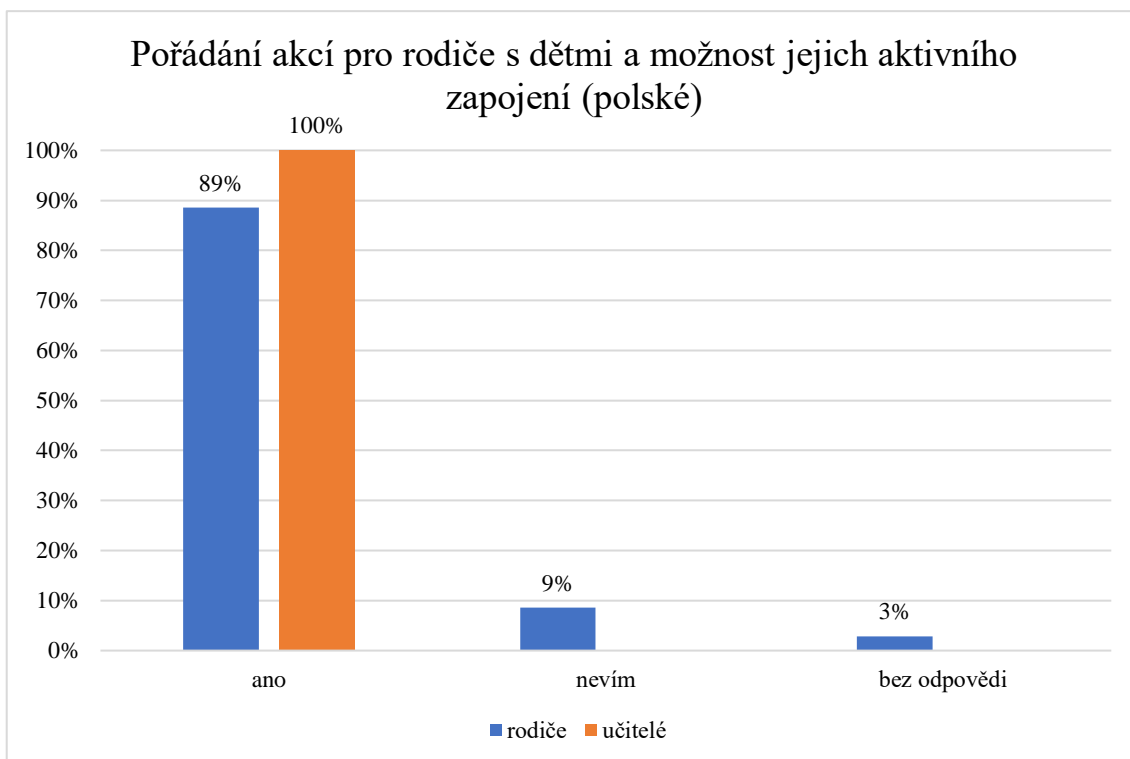
Důvodem pro zařazení této položky bylo zjistit, zda MŠ pořádají společné akce pro rodiče a jejich děti. Jaké důvody je vedou k pořádání konkrétních akcí. Dále zda umožňuje MŠ rodičům se podílet na přípravě a realizaci společných akcí.

Předpokladem bylo, že všechny MŠ pořádají společné akce pro rodiče a jejich děti a to karneval, výlety, různé tvoření, besídky apod. a že většina rodičů využívá možnosti se aktivně podílet na těchto společných akcích. Důvodem pro výběr konkrétní akce ze strany MŠ je její tematické spojení např. s Vánoce, vítání jara, den matek, rozloučení s předškoláky apod.

Graf č. 28 - Pořádání akcí pro rodiče s dětmi a možnost jejich aktivního zapojení (české). Zdroj: Vlastní

Graf č. 29 - Pořádání akcí pro rodiče s dětmi a možnost jejich aktivního zapojení (polské). Zdroj: Vlastní

Bylo zjištěno, že všechny MŠ pořádají společné akce pro rodiče s dětmi, uváděli, že pořádají např. karneval, rozloučení s předškoláky, výjezdy na hory, tvořivé dílny, posezení s rodiči a prarodiči, vánoční besídky, drakiádu a další různé akce. Na otázku, z jakého důvodu pořádají tyto konkrétní akce, ani jeden z učitelů neodpověděl.

Např. dva učitelé na tuto otázku odpověděli: „*Ano pořádá. Pořádáme například Vánoční posezení s rodiči, čtení s babičkami a dědečky, rozloučení s předškoláky, den otců, den matek, že s tatínky hrabou listí na zahradě, s maminkami mají společné tvoření. Snažíme se mít různé akce s rodiči, ale v této době, tento rok to moc nejde.*“

„*Máme akce pro rodiny s dětmi (sourozenci nebo kamarády školních dětí). Při normální době necovidové máme: Karneval spojený s vystoupením pro babičky a dědečky. Pouštění draků – rodinný výšlap do hor. Radovánky. Vánoční nebo velikonoční dílny.*“

Celkem 28 rodičů z českých MŠ a 31 rodičů z polských MŠ uvedlo, že se aktivně podílejí na společných akcích v MŠ, konkrétně na přípravě občerstvení, dále se účastní koncertů, plesů, farmářského dne, radovánek, dne zdraví, různých besídek a dalších akcí.

Např. tři z rodičů odpověděli na otázku: „*Ano, záleží na ochotě a dobrovolnosti rodiče. Organizovala jsem s maminkami v roce 2019 vánoční jarmark, který byl součástí besídky, příprava sálu, úklid sálu.*“

„*Ano, všichni rodiče mají možnost se zapojit např. s výzdobou sálu, zahrady, pohoštění apod. Akce jako den dědečků a babiček, mikulášská, vánoční besídka...*“

„*Ano umožňuje, bohužel tento rok kvůli Covidu ne. Pouštění draků na podzim; radovánky; vánoční večírek, tvoření s dětmi; spřežení na saních; návštěva ZOO; maškarní ples; výlety.*“

3 rodiče z českých MŠ uvedlo, že se na společných akcích v současné době nepodílí z důvodu covidu-19, dále 1 rodič uvedl, že se společných akcích účastní někdy a 1 se společných akcí neúčastní. 3 rodiče z polských MŠ uvedlo, že o pořádání společných akcí neví a 1 rodič na tuto otázku neodpověděl.

Dle předpokladu bylo zjištěno, že všechny MŠ pořádají společné akce pro rodiče a jejich děti, nepodařilo se zjistit, jaké důvody vedou učitele MŠ k výběru konkrétní akce, vzhledem k tomu, že na tuto otázku žádný z učitelů českých ani polských MŠ neodpověděl. Převážná část rodičů se aktivně podílí na přípravě společných akcí, tyto akce jsou si svým zaměřením velmi podobné v polských i českých MŠ.

5.5.4 Shrnutí výzkumného šetření a vyhodnocení výzkumných předpokladů

1) Co je prioritou rodičů pro výběr konkrétní MŠ?

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že rodiče za nejdůležitější pro zápis dítěte do konkrétní MŠ, považovali její umístění a dále kladné reference. Rodiče dětí z polských MŠ považovali za důležitou komunikaci učitelů a dětmi v polském jazyce. Někteří z rodičů považují za důležitou i předchozí zkušenost s MŠ, rodinnou atmosféru, komunikaci, přístup učitelů k dětem apod.

2) Jaká je spolupráce ve vybraných českých a polských MŠ, z pohledu učitelů a rodičů?

Ze zjištěných dat vyplynulo, že učitelé se potýkají i s takovými rodiči, kteří nejsou ochotni spolupracovat, zajímat se o nové informace, dění v MŠ, být otevřeni, adekvátně komunikovat, obětovat více času, poskytovat zpětnou vazbu, nechat si poradit, uznat svou chybu apod. Učitel by měl s takovými reakcemi rodičů počítat a umět s nimi jednat profesionálně. Učitelé i řešili s rodiči nějaké problémy, většinou to byly méně závažné problémy. Ojedinele učitelé uvedli, že řešili i závažnější problém. Učitelé opakovaně uváděli, že problémy řešili při osobním pohovoru s rodiči. K rodičům přistupovali individuálně, nabízeli pomoc odborníků, snažili se najít společné řešení, a v těchto případech rodiče s učiteli většinou spolupracovali.

Rodiče uváděli, že jsou se spoluprací a komunikací s učiteli spokojeni a nemají žádné výhrady, nejvíce oceňují vstřícnost, lidské chování, profesionální přístup, otevřenost, dobrou komunikaci, zájem o dítě. Z odpovědí vyplynulo, že rodiče, kteří na otázku odpověděli, si cení vlastností učitelů.

Učitelé i rodiče z českých i polských MŠ spatřují určité nevýhody ve způsobu komunikace a spolupráce v období pandemie covid-19, a to zejména absence osobní komunikace, pořádání akcí pro děti, společných akcí pro rodiče a děti, případně omezení možnosti trávení času rodičů s dětmi a učiteli v MŠ. Jako určitou výhodu, kterou s sebou doba covidu-19 přinesla rodiče i učitelé shledávají zavedení intenzivnější vzájemné elektronické komunikace. Překvapivě určité procento učitelů i rodičů nepocítilo žádné změny ve způsobu komunikace a spolupráce.

3) Jaký zájem o informace mají rodiče?

Ze shromážděných dat vyplynulo, že učitelé MŠ rodiče seznamují se ŠVP, k čemuž využívají zejména třídních schůzek, ale i jiné formy např. webové stránky, umístění ŠVP v šatně apod. Naopak více než polovina dotazovaných rodičů uvedla, že se o ŠVP ani o nabídku vzdělávacích aktivit nezajímají.

Více než polovina rodičů sleduje informace o MŠ pravidelně, nejméně 1x týdně a vyhledávají zejména informace o dění v MŠ (denní program dětí, plánování akcí, fotografie, videa, výtvary dětí apod.). Dalšími informacemi, které rodiče vyhledávají, jsou obecné informace o MŠ, např. číslo účtu, kontaktní údaje, termíny prázdnin apod.

Téměř všichni rodiče se účastní třídních schůzek, jako důvod uváděli, že se dozví informace o aktivitách, plánovaných akcích, o chodu MŠ, seznámí se s ostatními rodiči a učiteli. Zavedená forma organizace třídních schůzek vyhovuje rodičům, kteří se jich účastní, ani jeden z rodičů, kteří na otázku odpověděli, neuvodli, že by jim forma nevyhovovala, případně nenavrhli žádné změny.

Z uvedeného vyplynulo, že učitelé rodiče seznamují se ŠVP, avšak většina rodičů se o ŠVP ani o nabídku vzdělávacích aktivit příliš nezajímají. Na druhou stranu však rodiče pravidelně vyhledávají informace o dění v MŠ, většinou se účastní i třídních schůzek.

4) Jak probíhá předávání informací mezi učitelem a rodičem?

Ze shromážděných dat vyplynulo, že se rodiče dozvídají výchovně-vzdělávací informace nejčastěji prostřednictvím nástěnek, dále MŠ využívají osobní komunikaci, webové stránky, e-mail, Facebook, besedy, případně třídní schůzky. Všechny MŠ rodiče seznamovali s aktuálním probíraným tématem. Nejčastější formou seznamování bylo uveřejnění informací na nástěnkách MŠ, dále byl využíván Facebook, webové stránky a v jednom případě MŠ pořizovala nahrávky dětí. Z odpovědí učitelů vyplynulo, že webové stránky a nástěnky aktualizují vždy při nějaké změně. MŠ informuje rodiče o možnosti kontaktovat různé odborníky a rodičům na ně nabízí kontakty, nejčastěji se jedná o logopeda a PPP.

Všechny MŠ organizují třídní schůzky minimálně 1x ročně, kdy na těchto schůzkách předávají rodičům základní informace. Dále MŠ umožňují konzultace na základě individuálních požadavků rodičů.

Ze shromážděných dat vyplynulo, že rodiče jsou informováni prostřednictvím nástěnek, při osobní komunikaci s učitelem, e-mailem a webových stránek. Některé MŠ

se přizpůsobují novým trendům, a k poskytování informací využívají Facebook a WhatsApp. Většina rodičů preferuje komunikaci formou osobního kontaktu s učitelem, případně prostřednictvím e-mailu, nástěnky a webových stránek MŠ.

Rodiče z českých i polských MŠ shodně uvedli, že nejčastěji je jim nabízen kontakt na logopeda a následně na PPP.

Ze zjištěných dat vyplynulo, že MŠ jako nejčastější způsob předávání informací o dítěti rodičům využívají osobní komunikaci, stejně tak rodiče, jako nejčastější formu využívají také osobní komunikaci. Jako další možnost získávání informací rodiče využívají elektronickou komunikaci.

5) Jaké možnosti zapojení rodičům nabízejí vybrané MŠ?

Polovina MŠ nabízí akce pro rodiče s dětmi a umožňují jim navštívit MŠ ještě před zápisem dítěte do MŠ, a této možnosti převážná část rodičů využila. Druhá polovina MŠ uvedla, že tyto akce nenabízí, protože někteří z rodičů MŠ znali, MŠ navštěvoval sourozenec dítěte, kamarád nebo i rodič.

MŠ umožňují rodičům se zapojit do dění v MŠ různými formami a většina rodičů této možnosti využívá. Všechny MŠ pořádají společné akce pro rodiče a jejich děti. Převážná část rodičů se aktivně podílí na přípravě společných akcí, tyto akce jsou si svým zaměřením velmi podobné jak v polských, tak v i českých MŠ.

6) Jaká jsou očekávání ve spolupráci, z pohledu učitele a rodiče?

Učitelé považují za nejdůležitější dobrou vzájemnou spolupráci a upřímnou komunikaci. Učitelé očekávají, že rodiče budou otevření a vstřícní k požadavkům MŠ, s cílem vytvoření dobré atmosféry. Dále ochota rodičů podílet se na společných akcích, ať už sponzorskými dary, finančními příspěvky nebo osobní pomocí.

Většina rodičů uvedla, že je pro ně prioritou, aby se jejich děti v MŠ naučily nové věci, ať už sociální dovednosti, naučení se zodpovědnosti, rozvoj motoriky, paměti, tělesné zdatnosti, samostatnosti apod. Někteří z rodičů preferovali individuální přístup ze strany MŠ k dítěti, také očekávají od MŠ, že jejich dítě bude v MŠ spokojené, a že jejich dítě připraví na vstup do ZŠ.

7) Jakou formou probíhá evaluace spolupráce v MŠ?

Učitelé z oslovených MŠ se zajímají o to, co se rodičům líbí, co by změnili a nechávají jim prostor pro vyjádření se, ať už formou dotazníků, při osobním rozhovoru s rodičem, pedagogickou radou či diskusí.

Učitelé v českých MŠ uvedli, že nejčastěji provádí evaluaci spolupráce formou dotazníků, naopak učitelé polských MŠ upřednostňují osobní rozhovor s rodičem. Učitelé si uvědomují důležitost provádění evaluace a tím pádem neustále pracují na spolupráci s rodiči.

Závěr

Spolupráce dle Kopřivy (2008) „...posiluje vnitřní motivaci možnost komunikace, vzájemnou blízkost a pocit sounáležitosti.“

Diplomová práce měla přiblížit důležitost spolupráce mezi učitelem a rodičem v mateřské škole. Hlavním cílem diplomové práce bylo zjistit, jak probíhá spolupráce učitele a rodiče v MŠ a následně jednotlivým MŠ poskytnout výsledky výzkumného šetření a případně předložit návrhy na zefektivnění vzájemné komunikace a spolupráce MŠ s rodiči.

Oslovila jsem 3 české a 3 polské MŠ, ve kterých jsem následně provedla výzkum. K dosažení hlavního cíle jsem vytvořila dílčí výzkumné otázky, zaměřené na zjištění priorit rodičů při výběru MŠ, dále jestli a jak probíhá předávání informací mezi učitelem a rodičem a zda rodiče o tyto informace projevují zájem. Další výzkumnou otázkou bylo, zda mají rodiče možnost se zapojit do dění v MŠ a jaká očekávání mají učitelé a rodiče ve vzájemné spolupráci. Poslední otázka byla zaměřena na to, jakou formou probíhá evaluace spolupráce v MŠ.

V teoretické části jsem se věnovala vysvětlení pojmů mateřská škola a rodina, komunikace, efektivní komunikace. Podrobněji jsem se zabývala formami komunikace v praxi MŠ a komunikaci s rodiči. Popsala jsem také provedené výzkumy na obdobné témata jak v České republice, tak i výzkumy v zahraničí. Dále jsem přiblížila spolupráci MŠ s rodinou, popsala jsem modely vztahů mezi MŠ a rodinou, a dále roli učitele a roli rodiče.

Tyto teoretické poznatky jsem následně použila ve výzkumném šetření, kdy jsem prostřednictvím metody dotazování s učiteli a rodiči zjišťovala jaké formy komunikace a spolupráce v MŠ uplatňují, a jak jsou rodiče a učitelé s celkovou spoluprací spokojeni.

Z výsledků výzkumného šetření vyplynulo, že většina rodičů je se spoluprací a komunikací s učiteli spokojena a nemají žádné výhrady. Někteří rodiče pocítují omezení v komunikaci z důvodu covid-19. Avšak i přesto se učitelé potýkají i s takovými rodiči, kteří nejsou ochotni spolupracovat, zajímat se o nové informace, dění v MŠ, být otevření, adekvátně komunikovat, obětovat více času, poskytovat zpětnou vazbu, nechat si poradit, uznat svou chybu apod. Většina rodičů preferuje komunikaci formou osobního kontaktu s učitelem, následuje e-mail, nástěnky a webové stránky MŠ. Naopak MŠ poskytuje

informace rodičům zejména prostřednictvím nástěnky, e-mailem, osobně, webovými stránkami MŠ.

Přínos této práce lze spatřit v tom, že jsem se pokusila zjistit více o spolupráci a komunikaci mezi učitelem a rodičem v MŠ a z výzkumného šetření vyplynula některá zjištění, se kterými seznámím příslušné vedoucí pracovníky MŠ. Jedním ze zjištění a mého doporučení pro MŠ je, že v rámci zkvalitnění informovanosti rodičů, by měly MŠ změnit způsoby poskytování informací s přihlédnutím k tomu, co preferují rodiče. V tomto případě zejména komunikaci osobní, případně zvážit elektronickou komunikaci (např. e-mail). Dále, vzhledem k tomu, že více než polovina rodičů z českých i polských MŠ uvedla, že se o ŠVP ani o nabídku vzdělávacích aktivit nezajímají, MŠ by se měly zaměřit na větší propagaci ŠVP, aby podnítily zájem rodičů nejen o ŠVP, ale také o nabídku vzdělávacích aktivit pořádaných MŠ.

Proto bych uvítala, kdyby má diplomová práce a zejména výsledky výzkumu pomohly ke zkvalitnění spolupráce a komunikace mezi učiteli a rodiči a přispěje k tomu, že se učitelé zaměří na problémové oblasti v komunikaci a pokusí se o jejich zkvalitnění. Vždyť dobrá spolupráce a komunikace mezi rodiči je pro blaho dítěte.

Seznam použité literatury a pramenů

- ČAPEK, Robert. *Učitel a rodič: spolupráce, třídní schůzka, komunikace*. Praha: Grada, 2013. Pedagogika (Grada), 199 s. ISBN 978-80-247-4640-1.
- DEVITO, Joseph A. *Základy mezilidské komunikace: 6. vydání*. Praha: Grada, 2008. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-2018-0.
- FERTEK, Tomáš. *Rodiče vítáni: praktický návod, jak usmířit rodiče a učitele našich dětí*. V Praze: Yinachi, 2011. ISBN 978-80-904735-2-2.
- GAVORA, Peter a Jana MAJERČÍKOVÁ. (2012). Vnímaná zdatnosť (self-efficacy) učiteľa: oblasť vyučovania a oblasť spolupráce s rodičmi. *Pedagogická orientace*, 22(2), s. 205–221. DOI: <http://dx.doi.org/10.5817/PedOr2012-2-205>
- HELUS, Zdeněk. *Dítě v osobnostním pojetí: obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2009. Pedagogická praxe (Portál). ISBN 978-80-7367-628-5.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Čtvrté, přepracované a rozšířené vydání. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-0982-9.
- KOLLÁRIKOVÁ, Zuzana a Branislav PUPALA, ed. *Předškolní a primární pedagogika*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-585-7.
- KOPŘIVA, Pavel. *Respektovat a být respektován*. 3. vyd. Kroměříž: Spirála, 2008. ISBN 978-80-904030-0-0.
- KOŤÁTKOVÁ, Soňa. *Dítě a mateřská škola: Co by měli rodiče znát, učitelé respektovat a rozvíjet*. 2., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-4435-3.
- KOTOVÁ, Marcela. *Knížka pro začínající učitelky mateřských škol*. Praha: Portál, 2021. ISBN 978-80-262-1721-3.
- LACA, Slavomír. *Výchova - rodina - hodnoty*. Brno: Institut mezioborových studií, 2013. ISBN 978-80-87182-32-1.
- LAŽOVÁ, Ladislava. *Mateřská škola komunikuje s rodiči: výměna informací, řešení problémů*. Praha: Portál, 2013, 130 s. ISBN 978-80-262-0378-0.

MAJERČÍKOVÁ, Jana a Anna REBENDOVÁ. *Edukace v mateřské škole v perspektivě rodičů vysokoškoláků* [online]. 2017, (3), 65 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://e-pedagogium.upol.cz/pdfs/epd/2017/03/07.pdf>

MATÚŠOVÁ, Jarmila. *Rodina a jej kooperácia s materskou školou*. Metodicko-pedagogické centrum, 2014., 71 s. ISBN 978-80-8052-782-2.

MICHNA, Maria. Oczekiwanie rodziców wobec reformującego się przedszkola. *Roczniki Pedagogiczne* [online]. Towarzystwo Naukowe KUL & Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, 2014, 6 (42), 143-164 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://ojs.tnku.pl/index.php/rped/article/view/2406/2081>

POHNĚTALOVÁ, Yveta. *Vztahy školy a rodiny: případové studie*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. Recenzované monografie. ISBN 978-80-7435-626-1.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 7., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0403-9.

RABUŠICOVÁ, Milada, Klára ŠEĐOVÁ, Kateřina TRNKOVÁ a Vlastimil ČIHÁČEK. K otevřenosti škol vůči rodičům a veřejnosti. *Studia Paedagogica, Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity, U9*. Brno: Masarykova univerzita, 2004, roč. 52 (2004), č. 1, s. 59-72. ISSN 1211-6971.

RABUŠICOVÁ, Milada. *Škola a (versus) rodina*. V Brně: Masarykova univerzita, 2004. ISBN 80-210-3598-6.

Rámcový vzdělávací program. Praha: MŠMT, 2018, s. 50.

SEDLÁČKOVÁ, Hana, Zora SYSLOVÁ a Lucie ŠTĚPÁNKOVÁ. *Hodnocení výsledků předškolního vzdělávání*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-884-8.

STRYKOWSKI, Waław. *Kompetencje współczesnego nauczyciela. [Competences of contemporary teacher.] „Neodidagmata”*, 27/28, Poznań 2005, Adam Mickiewicz University Press, pp. 15-28. ISBN 83-232-1602-9. ISSN 0077-653X.

SVOBODOVÁ, Eva a kol. *Vzdělávání v mateřské škole: školní a třídní vzdělávací program*. Praha: Portál, 2010, 166 s. ISBN 978-80-7367-774-9.

ŠMELOVÁ, Eva, Michaela PRÁŠILOVÁ, Marcela MUSILOVÁ, Karel RÝDL, René SZOTKOWSKI, Danuška TOMANOVÁ. *Didaktika předškolního vzdělávání*. Praha: Portál, 2018, 229 s. ISBN 978-80-262-1302-4.

ŠMELOVÁ, Eva. Předškolní vzdělávání očima rodičovské veřejnosti. *Pedagogická orientace* 2005, č. 1, s. 52-57. ISSN 1211-4669.

ŠMELOVÁ, Eva. *Bezvýhradná akceptace ve výchově dítěte*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014, 165 s. Monografie. ISBN 978-80-244-4217-4.

ŠVAŘÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-313-0.

WATZLAWICK, Paul, Janet Beavin BAVELAS a Don D. JACKSON. *Pragmatika lidské komunikace: interakční vzorce, patologie a paradoxy*. 2., rev. vyd., 1. v Newton Books. Přeložil Barbora JANEČKOVÁ, přeložil Zbyněk VYBÍRAL. Brno: Newton Books, 2011. Gaia. ISBN 978-80-87325-00-1.

Legislativa

Zákon č. 561/2004 Sb., ze dne 24. 9. 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších změn. Dostupný z: [561/2004 Sb. Školský zákon \(zakonyprolidi.cz\)](http://zakonyprolidi.cz)

Příloha č. 1: Otázky k písemnému interview pro rodiče

Vážená paní, pane,

jmenuji se Nelly Kiedroňová a jsem studentkou 2. ročníku oboru Předškolní pedagogika na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Pro svoji diplomovou práci jsem si zvolila téma: „Zkušenosti v oblasti spolupráce mezi učitelem a rodičem v českých a polských mateřských školách“.

Z tohoto důvodu se na Vás obracím s prosbou o odpověď na několik otázek. Odpovědi jsou zcela anonymní a údaje budou sloužit pouze pro zpracování mé diplomové práce.

Budu ráda, když se u jednotlivých otázek rozepíšete a uvedete konkrétní příklady.

Velmi děkuji za váš čas a ochotu.

Nelly Kiedroňová
e-mail: nellykiedron@seznam.cz

Co vás ovlivnilo v tom, že jste se rozhodli zapsat dítě do této MŠ?

Měli jste možnost prohlédnout si MŠ před zápisem dítěte do MŠ? Pokud ano, využili jste toho?

Co očekáváte od MŠ?

Jak získáváte informace o svém dítěti, jeho chování, prospívání?

Jakým způsobem vás MŠ informuje o plánovaných akcích?

Sledujete webové stránky MŠ? Nástěnky s informacemi? Jak často je sledujete? Co konkrétně hledáte na těch místech?

Účastníte se třídních schůzek? Pokud ano, proč tam chodíte? Vyhovuje vám jejich způsob?

Jaká forma komunikace (nástěnka, web, osobní kontakt, telefonický kontakt, e-mail) vám nejvíce vyhovuje?

Zajímá Vás, co se píše ve školním vzdělávacím programu? Zajímáte se o vzdělávací nabídku, kterou nabízí vaše MŠ? Kde si informace zjišťujete? Co jste si zjišťoval jako poslední?

Nabízí Vám MŠ možnost zkontaktovat Vás s odborníkem (pedagogicko-psychologická poradna, logoped, jiné)? Koho konkrétně?

Máte možnost zapojit se do dění MŠ (trávit čas ve třídě, připomínkovat školní vzdělávací program, navrhnout akce, finance)? Využíváte toho? Pokud ano proč? Pokud ne proč?

Umožňuje vám MŠ aktivně se podílet na přípravě společných akcí? Kterých konkrétně?

Co oceňujete ve spolupráci s učiteli?

Co vám chybí ve spolupráci/komunikaci s učiteli? Co vás mrzí? Jaké řešení byste navrh/a?

Jaké spatřujete výhody/nevýhody ve způsobu komunikace a spolupráce v období omezení z důvodu řešení pandemie covid-19?

Příloha č. 2: Otázky k osobnímu interview pro učitele

Provádíte evaluaci spolupráce s rodinou (formou dotazníků, anket, diskuzí)? Proč? V čem vidíte výhody?

Organizuje MŠ nějakou akci pro rodiče s dětmi, které ještě nejsou v dané MŠ přihlášeny? Využívají toho rodiče? Popište konkrétní příklad.

Co očekáváte od rodičů v oblasti spolupráce?

Jak se rodiče dozvídají výchovně-vzdělávací informace? (Například: besedy, semináře, nástěnka)

Jak často aktualizujete informace o výchovně vzdělávacích aktivitách v MŠ pro rodiče na webových stránkách a nástěnkách?

Organizuje MŠ třídní schůzky či umožňuje konzultace? Pokud ano, jak často a v jaké podobě? Jak probíhají?

Seznamujete rodiče s aktuálním probíraným tématem v předškolním zařízení, aby na něj mohli rodiče doma navázat? Pokud ano, jakým způsobem? Pokud ne proč?

Seznamujete rodiče se školním vzdělávacím programem? Pokud ano tak proč, kdy a jak?

Nabízíte rodičům kontakty na odborníky (logoped, pedagogicko-psychologickou poradnou, jiné? Koho konkrétně?

Jakým způsobem předáváte informace o jednotlivém dítěti (jeho chování, prospívání) rodičům?

Umožňujete rodičům se zapojit do dění v MŠ? V čem konkrétně? (trávit čas s dítětem ve třídě, připomínkovat školní vzdělávací program, navrhnout akce, finance).

Pořádá MŠ nějaké společné akce pro rodiče a děti? Pokud ano tak jaké a proč?

Jak řešíte problém s rodiči? Uveďte prosím obecně jak řešíte problémy s rodiči. Uveďte konkrétní příklad.

Co vám chybí ve spolupráci/komunikaci s rodiči? Co vás mrzí? Jaké řešení byste navrhl/a?

Jaké spatřujete výhody/nevýhody ve způsobu komunikace a spolupráce v období omezení z důvodu řešení pandemie covid-19?

Příloha č. 3: Plné znění položek pro učitele

Položka č. 1 Jak řešíte problém s rodiči? Uveďte prosím obecně jak řešíte problémy s rodiči. Uveďte konkrétní příklad

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Průběh spolupráce	<p>Problémové oblasti a jejich řešení v MŠ s rodiči</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: „Když si učitelka neví třeba rady. Tak nám doporučí rodiče, aby se obrátili na paní ředitelku. Ta si domluví individuální schůzku. Když jsme měli tady chlapečka, který má problémy, tak jsme přímo nabídli mamince pomoc, jaké má používat výchovné metody, doporučili odborníka, dali jsme ji kontakt na odborníka.“</p> <p>Učitel 2: „Osobní kontakt, formou telefonu, když třeba rodič nezaplatí školné, stravné, ale jinak když je nějaký problém, tak posezení v ředitelně, pohovoříme si o dané problematice. Třeba dítě nebylo dostatečně..., potřebovalo pomoc, psychologa, psychiatra, tak jsme si to s maminkou prodiskutovaly. Takže maminka šla zajistila si psychiatra, díky této spolupráci je u dítěte určitý posun.“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: „Obecně s rodiči, když je nějaký problém tak osobně rozhovorem. Já jako učitelka, když by to byl nějaký velký problém, tak to musí řešit paní vedoucí. Já konkrétně jsem neměla problém asi s žádným rodičem. Nemusela jsem zatím řešit nějaký problém co se týče rodiče, ani co se týče dítěte nebo nějaké dítě, které by mělo nějaký závažný problém nebo nějaký zdravotní problém. Většinou to bylo o tom, že když se stal nějaký úraz, tak se to domluvilo, rozhovorem se domluvilo s rodičem, vysvětlené to bylo. Rodiče to většinou chápali a nebyl nějaký větší problém, že by bylo něco horšího.“</p> <p>Učitel 4: „Když je problémový rodič, to se mi za mé éry vyskytlo minimálně. Samozřejmě, že se našli rodiče, kteří byli problémoví, ale to</p>

	<p><i>spíše pramenilo z jejich vztahu s partnerem, kdy MŠ se snažili zatáhnout do těch problémů. Kdy se hádali třeba o děti, nebo se rozváděli a měli pocit, že tu MŠ trochu zatáhnou. Nebo, že dítě potřebuje pomoc a rodič si myslí, že to není pravda, že jeho dítě je úžasné, 100 % nic takového nepotřebuje. To jsme měli před pár lety. Takže se snažíme vždycky si udělat nějakou schůzku, promluvit si s nimi, nabídnout jim pomoc, být k nim vstřícný a samozřejmě požádat o spolupráci v tom, co se nám nedaří. Když je ten rodič, musíme postupovat samozřejmě nejprve domluvou a když to pokračuje dál, což se mi nestalo za mé éry, no tak pak už to musí být písemnou formou z pozice ředitelství školy a tak dále. Zatím jsem se s tak problémovým rodičem nesečkala, abychom to museli tak řešit. Ani, když dlužili na stravném, školném, vždycky se to nějakým prvním vytykáčím dopisem...tím to pak skončilo.“</i></p> <p><u>MŠ 3</u></p> <p>Učitel 5: <i>„Naštěstí jich moc není. Pokud se vyskytne, řešíme formou pohovoru, v předem určené době v přátelské atmosféře.“</i></p> <p>Učitel 6: <i>„Neměli jsme problém s rodiči.“</i></p>
--	--

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
<p>Průběh spolupráce</p>	<p>Problémové oblasti a jejich řešení v MŠ s rodiči</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: <i>„Když se něco stane, je nejlepší řešit to hned, když se něco stane, nejlépe, když přijde někdo z rodičů, protože, když přijde babička, tak se to nedá vyřešit. Musíme třeba telefonovat, je to takové nepříjemné a prosit si to. Přirozeně, jak si pro dítě přijde rodič, tak sdělíme tu informaci taktně, aby to neslyšeli ostatní, zmíníme pěkně, citlivě, co se stalo, by byl v obraze, aby věděl. Vše je o komunikaci, abychom to řekli citlivě a empaticky. Jinak nemáme problém, když se to řekne takhle, takže rodiče na to reagují. Nemáme zkušenost, že by někdo byl agresivní, výjimečně, agresivně vyloženě ne, ale že by to spíše nepochopil. Pokud</i></p>

přijde rodič sám, že dítě si stěžovalo, že tam to dítě ho bilo ve školce apod. Tak si uděláme schůzku s oběma rodiči, s tím, co jehož dítě bylo bito i to co bilo. Řešíme to společně. Pokud přijde maminka a řekne, že si nepřeje, by to dítě se setkávalo tam s tím, tak vysvětlíme, zeptáme se, jak byste to vy zařídila, a ona sama zjistí, že v tomto věku to nejde, nejde dítěti přikázat, nechod' za ním nehraj si s ním, aby na to přišel ten rodič sám. Přišel rodič, to se stává často, to jsou takový více citliví rodiče, věří každému slovu, co dítě řekne. Když to je dítě, které má dětskou konfabulaci, tak prostě řekne: „Ten mě pořád bije“. Pak se vlastně zjistí, snažíme se na to zaměřit, fakt se dívám, ale vesměs už víme, o jaký případ se jedná. Pak řekneme, jak to vnímáme, že prostře určitě se nemá ubližovat, určitě to nebudeme tolerovat, ale zároveň ten chlapeček dráždí toho druhého chlapce. Takže nakonec z toho vyjde, že tam je na obou stranách problém a vyřešilo se to, ale bylo třeba na to upozornit trochu maminku, ať se snaží na toho svého chlapečka podívat s nadhledem, a pak sama přiznala, že i doma je také takový, že provokuje. On zkouší, kolik toho ten kamarád vydrží, provokoval, provokoval, a pak to spíše obrátil, na to, že mu bylo ubližováno, tak jsme pak na to společně přišli.“

Učitel 8: „V první řadě informujeme rodiče, že nějaký problém je, občas stačí, že rodič něco řekne dítěti, nějak zareaguje a tím se to vyřeší. Pokud ne, tak voláme rodiče do MŠ na pohovor. Málo kdy se jedná o situaci jednoho dítěte, protože, když je v nějaké konfliktní situaci, tak se týká větší, třeba dvou i tří dětí. Jedni rodiče očekávají, že se to bude řešit s těma druhýma, občas se může stát, že si zveme oba rodiče. (Naráz?) Záleží, jak rodiče reagují a o co se jedná. Já uvedu příklad: Přišel tatínek jednoho rána, že dítě má rozřezanou dáseň, že nikdo mu nic neříkal, kdyby mu to dítě neřeklo, tak o ničem neví, začali jsme případ řešit. Ukázalo se, že opravdu jeden kluk uhodil druhého nějakou dřevěnou hračkou, ale ten, co měl rozřezanou dáseň vůbec nic nehlásil, nekrvácel, nebolelo ho to, nebrečel, takže jsme řešili s otcem toho dotyčného, že jsme nemohli udělat záznam o úraze ani jsme nemohli volat rodiči, informovat ho o úraze, jelikož jsme o žádném úraze nevěděli. Ale ten tatínek byl dost agresivní. Žádal, aby byl potrestán ten viník, ten agresor. Takže jsme

domluvili setkání jedněch rodičů i druhých rodičů společně. Ale nakonec, ten tatínek, co si stěžoval z toho vycouval, že to teda ne. Takže jsme řešili jen s tím dotyčným tatínkem, co s tím můžeme udělat. Jelikož to byli dva nejlepší kamarádi, tak je těžké jim říct, tak si spolu nehrajte. Takže tam jsme řešili, co my za školku můžeme, že můžeme dohlížet, aby si oni spolu moc nehráli. Co mohou oni jako rodiče, toho klučíka s rozřezanou dásní, aby prostě nechodil za tím druhým klukem. S maminkou toho druhého kluka jsme také řešili, aby nějak výchovně zapracovala na tom. Ten kluk byl takový živý atd. Ale moc hezky se k tomu postavili, přinesli omluvu tomu poškozenému, nějakou sladkost, omluvili se. Příklad byl vyřešen. Jako příklad. Je to hodně individuální. Záleží, čeho se to týká, koho se týká, jak dítě, tak jaký je rodič.“

MŠ 5

Učitel 9: „Zatím osobním pohovorem. Budeme, ale kontaktovat OSPOD – předškolák přestal chodit do MŠ – předtím chodil jen sporadicky (víme, že jinou MŠ nenavštěvuje, rodič nezvedá telefony, nereaguje na maily).“

Učitel 10: „V prvé řadě konkretizujeme a popíšeme situaci. Informujeme rodiče, navrhneme, zda chtějí probrat s námi danou situaci, nebo zda chtějí doporučit jinou odbornou pomoc.“

MŠ 6

Učitel 11: „Problémy s rodiči moc nemáme, ale když nastanou, tak je řešíme na schůzce či osobně při vyzvedávání dětí. Například, máme dva sourozence a ten mladší bije děti, tak jsme se ptali rodičů, zda to dělá i doma. S rodiči jsme hledali společné řešení.“

Učitel 12: „Jestliže nastane nějaký problém, který je ze strany z rodičů, tak si samozřejmě domluvíme schůzi, kde si všechno vyřikáme a domluvíme na řešení. Příklad, teď jsme měli takový případ, že maminka, nikdo z rodičů nepřišel pro dítě a nebyli dostupní ani po telefonu. Už to bylo hodinu po uzavírací době MŠ. Nebylo to poprvé v tomto případě. Takže jsme to vyřešili tak, že jsme si s maminkou domluvily setkání a tam jsme si to nějak dořešily. Jinak musím, říct, že tady není problém s rodiči,

že by tady bylo něco extrémně. Vše je v rámci možností, navzájem si vycházíme vstříc.“

Položka č. 2 Jak často aktualizujete informace o výchovně vzdělávacích aktivitách v MŠ pro rodiče na webových stránkách a nástěnkách?

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Četnost aktualizací informací o výchovně vzdělávacích aktivitách v MŠ na webu a nástěnkách</p> <p><u>MŠ 1</u> Učitel 1: „Stránky se aktualizují neustále, každý týden, nástěnky průběžně.“ Učitel 2: „Pravidelně, stále, měsíčně a když je něco nového tak ihned dáváme na web novou informaci.“</p> <p><u>MŠ 2</u> Učitel 3: „Vždy, když se něco děje, něco organizujeme, je nějaká změna, dáváme to na nástěnku a web školy nejnovější fotografie, výtvarná nástěnka a fotorámeček. Web aktualizujeme měsíčně. Nejvíce přes e-mail.“ Učitel 4: „Průběžně pořád, záleží podle toho, co se děje, odhadem minimálně jednou za měsíc.“</p> <p><u>MŠ 3</u> Učitel 5: „Každý týden v průběhu i na konci týdne.“ Učitel 6: „Dle potřeby za běžného chodu 1x týdně, ale i na měsíc dopředu; případně aktuální obratem.“</p>

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
<p>Předávání informací</p>	<p>Četnost aktualizací informací o výchovně vzdělávacích aktivitách v MŠ na webu a nástěnkách</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: <i>„Když je třeba nějaká akce, například k nám přišel pejsek, který je vycvičený na záchranu lidí. Fotky jsme z toho posezení dali na nástěnku s malým popisem, co se dělo. Nebo když je nějaká výjimečná aktivita, nějaký host, kterého pozveme, vždy na nástěnce ty hlavní události mimořádné jsou, každý týden vyvěšujeme v pátek na Facebooku fotky z celého týdne, s tématem týdne a pár informací k tomu na to rodiče reagují velmi kladně, dávají lajky, komentáře, takže jsou rádi za to, že vědí, co se děje ve školce. Máme nástěnku, kde jsou písničky a básničky aktuální, měníme to někdy i každý týden, podle tématu, když jsou takové sezónní. Třeba o zimě, tak to se často opakuje tak to necháváme, dva týdny, veršiky, to funguje.“</i></p> <p>Učitel 8: <i>„Na Facebooku aktuálně, když je nějaká akce aktuální. Myslím si, že není týden, že bychom neaktualizovali, leda že se nic neděje. Nástěnka také běžně. Na Facebook píšeme, jaké jsme měli téma, jak jsme je realizovali, dáváme fotografie z aktivit, které jsme dělali s dětmi.“</i></p> <p><u>MŠ 5</u></p> <p>Učitel 9: <i>„Jednou měsíčně jsou hlavní nové informační okruhy – organizace akcí na daný měsíc. Většinou častěji, při změnách průběžně.“</i></p> <p>Učitel 10: <i>„Měsíčně až kvartálně.“</i></p> <p><u>MŠ 6</u></p> <p>Učitel 11: <i>„Informace na webových stránkách i na nástěnkách aktualizujeme týdně.“</i></p> <p>Učitel 12: <i>„Jsme v kontaktu s rodiči prostřednictvím e-mailu, jednou měsíčně podáváme zprávu o tom, co se dělo ve školce, co nás čeká, na co se mají připravit na další měsíc. Každý týden dáváme na nástěnku téma</i></p>

	<i>týdne, kde se také snažíme popsat co budeme probírat, jaké písničky, na co to bude zaměřené. Máme WhatsApp skupinu, kde koncem týdne zhodnotíme celý týden, pošleme fotky, aby rodiče viděli a napíšeme krátkou informaci.“</i>
--	--

Položka č. 3 Organizuje MŠ třídní schůzky či umožňuje konzultace? Pokud ano, jak často a v jaké podobě? Jak probíhají?

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Organizace a průběh třídních schůzek a možnost konzultací</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: <i>„Třídní schůzky, konzultace na základě požadavků od rodičů není problém domluvit se. Třídní schůzky na začátku školního roku, kdy tam je paní ředitelka a já paní zástupkyně, kdy se dozví základní informace, co se týká bezpečnosti, školního řádu, akcí na celý školní rok včetně kroužků. V případě, když máme lyžařský výcvik, tak zase je zvlášť třídní schůzka, kde jsou podány informace. Stejně tak škola v přírodě.“</i></p> <p>Učitel 2: <i>„Ano, dvakrát ročně určitě pro rodiče, formou na třídách. Seznámím se školním řádem, akcemi, plánem na celý školní rok, organizaci školy, diskuse.“</i></p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: <i>„Na začátku školního roku je informační schůzka pro rodiče, kde se vše nejdůležitější dozví. Plus někdy v průběhu roku je nějaká situace, například u předškoláků nebo něco jiného, tak je speciální schůzka. Jinak informace jsou jim podávány osobně, že jim to řekneme nebo na nástěnkách nebo e-mailem. Konzultace umožňujeme pokaždé, když rodič něco potřebuje, může za námi rodič přijít buď s učitelkou nebo s vedoucí učitelkou, jsme tu pro ně.“</i></p> <p>Učitel 4: <i>„Třídní schůzku máme na začátku školního roku, hromadnou pro všechny rodiče a vzájemné konzultace jsou na požádání rodičů, mohou kdykoli. Stejně tak, když my máme nějaký problém, který</i></p>

	<p><i>potřebujeme s rodiči vyřešit, tak v rámci potřeb, máme individuální setkání s rodiči. Protože třídní schůzka klasická, kde se dozvídají veškeré informace, které potřebují, je pro nás důležitá na začátku školního roku. Pak jsme měli před dobou koronaviru akce s rodiči, protože jsme se snažili udělat jednu akci: se sourozenci, s prarodiči, s rodiči, den otců, den matek, karneval a když bylo potřeba tak jsme se s rodiči domluvili na nějakých věcech, které jsme potřebovali.“</i></p> <p><u>MŠ 3</u></p> <p>Učitel 5: <i>„Třídní schůzky vždy na počátku roku obě třídy dohromady a také před výjezdem do školy v přírodě, na lyžařské kurzy. Ostatní písemnou formou.“</i></p> <p>Učitel 6: <i>„Třídní schůzky 1x, 2x ročně. Konzultace nabídnuty po domluvě, případně dle potřeby paní učitelky, mimo přímou činnost u dětí. Probíhají v MŠ, ve třídě. Vše i na papíře a strany seznámení stvrdí podpisy.“</i></p>
--	--

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Organizace a průběh třídních schůzek a možnost konzultací</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: <i>„Třídní schůzky jsou vždy na začátku školního roku, v prvním týdnu září. Potom před konáním třeba lyžařského výcviku nebo školy v přírodě, nějakou mimořádnou takovou aktivitou, to jsou mimořádné. Ale klasické jsou vždycky po novém roce a v září, trvá to asi i s diskusí hodinu a něco. Probíhá to po uzavření MŠ kolem půl páté. Přesně jak končí, tak v půl páté začínáme třídní schůzky. Máme k tomu prezentaci, v českém jazyce, aby rozuměli i rodiče, kteří jsou z českého prostředí, ale informace jsou podávány v jazyce polském. Vždy je prostor na otázky, tam se dávají podepisovat všechny dokumenty, takže tam ty rodiče všechny máme a vše se zařídí při tom. Dozvídají se na schůzce organizační věci, jsou to hlavně informace (opakování matka moudrosti), ale je to hlavně pro ty nové. Jsou tam informace o akcích na celý rok, o plavání, lyžování, kdy je škola</i></p>

v přírodě, naše prosba ohledně obuvi dětí. Kromě toho tedy organizujeme schůzky před školou v přírodě nebo mimořádnými výjezdy, aby rodiče byli připraveni.“

Učitel 8: „Dvakrát ročně, kromě konzultace pro každého rodiče, kterou si může domluvit, tak máme ještě lednové schůzky s dětmi, které jdou do první třídy. Tam si povídáme o školní zralosti, co jsme zjistili, zda musí dítě ještě něco dohnat nebo posíláme do poradny atd. Jelikož se s rodiči vidáme denně, tak málo kdo využívá, že si domluví schůzku individuálně mimo dobu, kdy funguje MŠ. Takové běžné věci, když se někdo zeptá na chování, prospěch atd., tak to řešíme ráno a odpoledne při přivádění a odvádění dětí. Jinak problémové situace si samozřejmě, že si zveme rodiče do školky, podle potřeby. Co se řeší na schůzce? Záleží čeho se týká, že když školní zralost, tak řešíme jaké dítě mělo výsledky evaluace atd. Jak funguje v daných oblastech, ukazujeme výtvary dětí, komentujeme. Když jde o problémy s chováním, tak samozřejmě hledáme nějaké řešení, jakou nabídku máme my, jakou mají rodiče a jak můžeme spolupracovat, abychom nějaké problémy s chováním zmírnili nebo i eliminovali. Pokud se dotaz týká, jak dítě funguje, tak je to rozhovor s rodičem obvykle příjemný.“

MŠ 5

Učitel 9: „Třídní schůzka je na začátku školního roku. Pak jsou osobní konzultace s učitelkami a vedoucí učitelkou dle potřeb rodičů (nebo učitelek) průběžně.“

Učitel 10: „1x za půl roku. V případě potřeby se setkáváme při osobním rozhovoru s rodiči.“

MŠ 6

Učitel 11: „Ano, třídní schůzky pořádáme na začátku roku, v lednu, ale teď kvůli covid-19 nebude. Konzultace probíhají denně při vyzvedávání dětí předáváme rodičům informace nebo na WhatsApp.“

Učitel 12: „Ano, organizujeme třídní schůzky v září na začátku školního roku a potom ještě v době druhého pololetí, ale teď v tom období

	<p><i>covid-19, byla vlastně v září, ale v lednu nepočítám, že bychom se setkali s rodiči. Ted' to bude probíhat formou e-mailu, písemně. Probíhá to na zahradě, když je hezky. Je to spíš takové neformální, je to společně se školou. Paní ředitelka všechny přivítá, pak se rozdělíme na MŠ a ZŠ. Trvá to asi hodinu. Řekneme si vše podstatné, co se bude dít atd. Pak je druhé pokračování neformální, kde je občerstvení, káva. Rodiče si mohou sednout, děti stráví čas tady na zahradě. Takže je to takovou neformální formou. Konzultace? Jsme otevřeni kdykoliv potřebuje rodič něco dořešit vždy se snažíme domluvit a setkat se.“</i></p>
--	---

Položka č. 4 Seznamujete rodiče s aktuálním probíraným tématem v předškolním zařízení, aby na něj mohli rodiče doma navázat? Pokud ano, jakým způsobem? Pokud ne proč?

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Způsob a předávání aktuálních informací rodičům o probíraném tématu</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: „<i>Určitě, mají na stránkách, v každé šatně, kde mají obsah daného měsíce. a dílčí témata, paní učitelky si vymyslí, že v rámci tohoto tématu rodič nosí třeba ovoce, potom se na to navazuje na nějakou odpolední akci tvoření s rodiči.</i>“</p> <p>Učitel 2: „<i>Informujeme pouze na nástěnkách, takže ano.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: „<i>Informujeme rodiče. Při vstupu máme nejnovější básničku nebo písničku danou. Rodič si ji může ofotit a s dítětem opakovat. Máme nástěnky, kde máme výtvarné činnosti a ráno, když vodí rodiče děti do školky tak vidí, co s nimi tvoříme. Odpoledne děti rodičům novou písničku nebo říkanku zpívají. Rodiče jim nerozumí, ale s nadšením se nás potom ptají, co to je za písnička, zda to máme natočené, protože ty děti to mají rády. Pamatují si to a už to tančí a zpívají doma.</i>“</p>

	<p>Učitel 4: „Zpočátku asi moc ne, spíše v rámci fotografií ve foto rámečku, kdy rodiče mohli vidět, co se dělo a k tomu bylo napsané téma nebo heslo nebo něco, co se probíralo. Ale, že bychom rodičům vypisovali nějaký záměr vzdělávací, to ne. Co se rodičům velice líbilo je to, co jsme začali teď, že se jim posílalo nejenom fotky, ale i nahrávky toho, co se s dětmi dělalo. A děti tím, že to viděli, mohli o tom povyprávět. Ale že bychom vyloženě psali nějaký plán nebo něco, jak to bude vypadat, tak to neděláme, což by asi pravděpodobně mělo nějakým způsobem být, ale ještě jsme se k tomu nedopracovali.“</p> <p><u>MŠ 3</u></p> <p>Učitel 5: „Ano sestavujeme shrnutí celého týdne na nástěnce, kde jsou práce dětí, básničky, písničky a také co jsme dělali.“</p> <p>Učitel 6: „Ano, jak přes FCB, kde vkládáme 1x týdně náplň dopolední nabídky; tak i vyvěšením, vytisknutím fotek z týdne + popisky -> toto vyvěšeno na nástěnce, poté založeno v TVP.“</p>
--	---

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Způsob a předávání aktuálních informací rodičům o probíraném tématu</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: „Rodiče už v pondělí vědí, jaké téma je tento týden, protože to umisťujeme na vchodových dveřích z vnitřní strany. Vždy je tam téma týdne a pod tím je i obrázkový, aby si to mohli i děti připomínat. Třeba, když je to o Mikuláši, tak jsou to obrázky Mikuláše apod. a to téma napsané. Rodiče to vědí, dívají se na to. Víme o tom, že to sledují a kromě toho na těch facebookových stránkách také najdou téma i s fotkami. Děti jsou sdílné a všechno doma řeknou. Často děláme to, že rodiče poprosíme o spolupráci, že třeba děti mají domácí úkol, aby si zvykaly na školu. Poprosíme, aby rodiče donesli krabičky, tak rodiče nosí krabičky. To jsme měli takový týden, když jsme stavěli město. Teď jsme</p>

	<p><i>měli bramborový salát, tak nosí brambory apod.“</i></p> <p>Učitel 8: <i>„Ano, jak už jsem zmínila dříve, tak informujeme rodiče prostřednictvím nástěnek a Facebooku, kde píšeme, jaké jsme měli téma, jak jsme ho realizovali. Přidáváme fotografie z aktivit.“</i></p> <p><u>MŠ 5</u></p> <p>Učitel 9: <i>„Na školní nástěnce je celoroční plán, každý měsíc jsou hlavní témata rovněž vypsána. Na požádání dáme rodiči např. text písničky atp. Více nerozepisujeme – nezám rodiců.“</i></p> <p>Učitel 10: <i>„Jak kdy. Nejčastěji formou zobrazeného hlavního tématu na nástěnce.“</i></p> <p><u>MŠ 6</u></p> <p>Učitel 11: <i>„Ano, vyvěšujeme informace na nástěnkách, webových stránkách a rodiče mohou nahlédnout do dění ve třídě, takže vidí, co s dětmi děláme, např. když doděláváme výtvarnou činnost. Některé děti chtějí i doma pokračovat v činnostech, které jsme dělali v MŠ, takže se rodiče doptávají například na recept apod.“</i></p> <p>Učitel 12: <i>„Dáváme téma na nástěnku, aby viděli. Někdy se stane, že někdo donese nějakou knížku, někdo donese nějakou věc k danému tématu. Rodiče neovlivňují to téma. Někdy někdo nabídne, že bychom mohli jet tam na exkurzi nebo nám tatínek domluví, že tady přijede s autem velkým. To vždy využíváme, jsme vždy otevření a nějak to doladíme.“</i></p>
--	---

Položka č. 5 Jak se rodiče dozvídají výchovně-vzdělávací informace? (Například: besedy, semináře, nástěnka)

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Zdroje výchovně-vzdělávacích informací rodičům</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: <i>„Nástěnky, kde mají veškeré informace. V případě, že potřebují</i></p>

individuální, tak buď to řeší s učitelkou na třídě nebo přímo s paní ředitelkou.“

Učitel 2: „Na webových stránkách, nástěnky, osobní kontakt s paní učitelkou. Máme semináře pro děti, zejména pro děti, které mají povinnou školní docházku.“

MŠ 2

Učitel 3: „Máme nástěnky, fotorámeček, kde vidí, co jsme dělali s dětmi nebo jakou akci jsme měli, jak probíhala oslava narozenin. Prostřednictvím osobních rozhovorů. Nebo máme školní e-mail, kde každý týden posíláme informace, co se bude dít, to máme u starších dětí. U mladších dětí to neposíláme každý týden. Starší děti ví, že v pondělí mají tělocvičnu, v úterý metodiku, přípravu do první třídy, že se budou slavit narozeniny, aby rodiče věděli, který den mají to dítě nechat v MŠ a kdy si ho mohou odhlásit, aby to dítě o něco důležitého nepřišlo.“

Učitel 4: „Besedu jsme měli jednou ročně nebo jednou za dva roky. Dáváme rodičům do rámečku fotografie, co se ve škole děje. Teď jsme zřídili e-mail, ale v rámci GDPR je to omezené, co se zde může rodičům posílat, fotografie, videa, co natočíme. Samozřejmě se mohou kdykoliv ptát. Na nástěnkách vidí výrobky dětí.“

MŠ 3

Učitel 5: „Informace mají každý týden nově na nástěnkách nejen formou dětských prací, ale i ukázka básniček, písní, shrnutí, co jsme dělali a také pravidelná okénka „očima dětí“ (otázky a odpovědi). Při činnostech děti průběžně fotíme a umísťujeme na stránkách.“

Učitel 6: „Webové stránky, nástěnka, osobně – bližší informace – připomenutí.“

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Zdroje výchovně-vzdělávacích informací rodičům</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: „S nejstaršími dětmi, předškoláky máme vždy v lednu dlouhé rozhovory na základě evaluaci předškoláků. Kde je vlastně prostor pro to, aby se rodič dozvěděl maximum o vývoji ve všech oblastech dítěte. A tam jen takovou sugescí je jenom navádíme, ve kterých oblastech by mohli ještě doma pracovat. Naopak je povzbudíme v čem jsou děti skvělé, co jim jde. To je největší prostor pro komunikaci, samozřejmě nejenom s těmi pro předškoláky, ale se všemi, kteří projeví zájem. Třeba, když přijdou pro děti, často se to stává u těch nejmenších, že třeba neví, jak děti reagují. Zeptají se, jestli by se mohli sejít, takže vždy jsme otevřeni, domluvíme se na určitou hodinu, kdy třeba asistentka nebo druhá učitelka je chvíli s dětma. Nebo po otevírací době MŠ odpoledne a informace, které rodiče potřebují určitě rádi poskytneme. Všechny informace jsou na nástěnce, dostávají e-mailem. Kromě toho je ještě Facebook, který je docela akční, že tam ty informace aktuální mohou najít a často obvoláváme. Když třeba teď máme vánoční večírek, tak aby všichni rodiče věděli, ne všichni rodiče se dívají na e-mail. Ne všechny děti chodí, takže rodiče nevidí nástěnky, takže i telefonujeme každému rodiči, který zrovna nevodí dítě do školky. Zavoláme, poinformuje, aby nepřišli o nic.“</p> <p>Učitel 8: „Pokud jde o obecné informace, tak máme dvakrát do roka rodičovské schůze. Vždy nejdůležitější věci posíláme e-mailem. Jinak nástěnka, všechny běžné informace. Máme i facebookové stránky, ale ty spíše bereme, že něco připomínáme, že se něco objevilo v e-mailu nebo na nástěnce. Tam dáváme i fotky i nějaký popis, co děláme v MŠ, ale také je to forma komunikace nebo osobně. Každý rodič, který má dotazy na své dítě, vždy na zářijové schůzi říkáme, že si mohou kdykoliv domluvit individuální schůzku, jak s vedoucí učitelkou, tak s každou jinou učitelkou.“</p>

	<p><u>MŠ 5</u></p> <p>Učitel 9: „Besedy cca 2x ročně, nástěnky, školní web.“</p> <p>Učitel 10: „Nejčastěji formou nástěnky.“</p> <p><u>MŠ 6</u></p> <p>Učitel 11: „Besedy nemáme, ale chtěli jsme pozvat dětského psychologa z Olomouce pana Římana, ale bylo to od nás asi naivní, protože pořádá velká setkání. Chtěli jsme pozvat nějakého odborníka, aby rodiče slyšeli i rady od jiných, nejen od nás. Na nástěnce umisťujeme, jak se má rodič chovat, aby dítěti usnadnil pobyt v mateřské škole – 10 rad. Osobně radíme rodičům.“</p> <p>Učitel 12: „Provádíme jednou ročně evaluaci dětí, setkáváme se s rodiči dětí, které jdou do první třídy. Jinak kdo chce, jsme otevřeni, kdo se zajímá, chtěl by nějaké informace, si sjednáme schůzi s rodičem a projednáme.“</p>
--	---

Položka č. 6 Co očekáváte od rodičů v oblasti spolupráce?

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Očekávání	<p>Očekávání od rodičů</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: „V oblasti spolupráce, když vyhlášíme nějaké soutěže, tak s dětmi vyrobí nějaký výrobek, přinesou ho do MŠ. V případě nějakých sponzorských darů, účast na akcích. Měli jsme, než byl covid, společnou akci rodičů s dětmi, jeli jsme na hory.“</p> <p>Učitel 2: „Vzájemná pomoc, ochota, že se podílejí na akcích, sponzorské dary, finanční příspěvky.“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: „Aby byli rodiče otevřeni k našim požadavkům, vnímali, co my po nich chceme a my budeme vnímat to, co oni po nás. Nejlépe je to o vzájemné domluvě. Prostě když něčemu nerozumí nebo něco nechápou</p>

co se týče různé metodiky, mohou se nás zeptat. Tak my jim to vysvětlíme, aby to ve všech stránkách bylo v pořádku a rodiče, aby byli spokojeni a my s nimi.“

Učitel 4: „Hlavně vzájemnou komunikaci, tu dobrou, že si to umíme říct. To, co potřebujeme, umíme si to vysvětlit, že se umí rodiče zeptat, aby neměli strach. Očekáváme hlavně vstřícnost a otevřenost ze strany rodičů, a to si myslím, že se nám celkem daří.“

MŠ 3

Učitel 5: „V první řadě čtení nástěnek, sdílení facebookových stránek, osobní komunikace, vstřícnost při přípravách velkých akcí, ochotu zapojit se / přichystat, vyrobit, účastnit, případně poradit...).“

Učitel 6: „Všestranně podporovat rozvoj MŠ, koordinovat a sjednocovat výchovné působení rodiny a školy a dalších výchovných institucí. Vytvářet a prohlubovat dobré vztahy a porozumění mezi MŠ, dětmi navzájem, rodiči, prarodiči, kteří hrají důležitou úlohu i roli ve výchově a vzdělávání dětí. Vhodně motivovat ovlivňování výchovných postupů v chování dětí, spolupodílet se na vytváření základních postupů a hodnot uznávaných ve společenství rodiny, školy a veřejnosti. Získat rodiče pro kvalitní naplňování záměrů školní inspekce, pro podporu rodinné výchovy, kdy je hlavním cílem spokojenost. Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v MŠ, vytvářet základy kvalitního partnerství. Adaptovat se na život ve škole, spolupodílet se na jejím programu, společně vytvářet prostředí pohody. Uznávat a respektovat práci odborníků, získat si důvěru rodičů, jejich zájem o poradenský servis. Společně prožívat radost, pohodu a uspokojení ze společných aktivit a setkání.“

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Očekávání	<p data-bbox="448 331 742 362">Očekávání od rodičů</p> <p data-bbox="448 439 528 470"><u>MŠ 4</u></p> <p data-bbox="448 495 1417 857">Učitel 7: „Očekáváme hlavně jejich upřímnost, že se nebudou bát. Chceme vytvořit takovou atmosféru, prostředí, kde rodiče budou cítit důvěru k nám učitelkám. Nebudou se bát říct i to s čím spokojeni nejsou, takže asi tu upřímnost. Že nebudou se tvářit, že je vše v pořádku a pak někde uslyšíme, že nebyli třeba spokojeni. Ale záleží to na nás jakou my vytvoříme atmosféru, jestli to je atmosféra pohody a důvěry, kdy se rodiče nebudou bát nám říct své postřehy.“</p> <p data-bbox="448 882 1417 1570">Učitel 8: „Určitě účast na schůzkách, protože někteří rodiče berou, že jsou schůzky, ale vůbec se na nich neobjevují. I když už několik let s tím problém nemáme. Takže rozhodně účast. Jinak rodiče mají možnost kdykoliv se zeptat na své dítě a také jsme zjistili, že toho moc nevyužívají. Asi protože se s rodiči vidíme denně, když přivádějí a odvádějí dítě z MŠ. Je nás malinko, vždy se můžeme domluvit, ale stává se, že rodiče i volají nebo piší e-maily. Takže já si myslím, že kdo chce mít ten kontakt se školkou, tak ten ho má. Co já bych potřebovala je, tak ti rodiče, u kterých vidím, že by měli kontaktovat školku, že to nedělají. Já neočekávám nic dalšího, protože u nás spolupráce je na jedničku, u nás funguje sdružení rodičů, se kterým úzce spolupracujeme, děláme společné akce, ten kontakt je permanentní. Za naši MŠ já v tom smyslu očekávání mít nemusím.“</p> <p data-bbox="448 1646 528 1677"><u>MŠ 5</u></p> <p data-bbox="448 1702 1417 1848">Učitel 9: „Podporu v oblasti materiální (finanční dary, dárky do tomboly pro děti atp.), pomoc např. při brigádách na školní zahradě nebo při organizování školních akcí. Většinu organizujeme ve spolupráci s SRPŠ.“</p> <p data-bbox="448 1872 1417 2011">Učitel 10: „Fyzická i finanční pomoc při konání jednotlivých akcích konaných MŠ. Vítáme kreativní nápady, i účast na malých, ne totiž viditelných činnostech v rámci konaných akcích. Také si ceníme jakékoli</p>

	<p><i>zpětné vazby, pro zlepšování výchovného procesu i vztahů.“</i></p> <p><u>MŠ 6</u></p> <p>Učitel 11: <i>„Od rodičů očekávám, že se budou účastnit pořádaných akcí. Budou spolupracovat, když se u jejich dítěte objeví nějaký problém např. agrese nebo chování, které není úplně normální, v něčem vybočuje.“</i></p> <p>Učitel 12: <i>„Očekáváme, že se budou zajímat, co se děje ve školce, že se budou zajímat, co se tady děti učí. Jaký je prospěch dětí, že budou s námi v kontaktu, kdykoliv budeme potřebovat, že se budou zapojovat do akcí typu radovánky, karneval.“</i></p>
--	---

Položka č. 7 Provádíte evaluaci spolupráce s rodinou (formou dotazníků, anket, diskuzí)? Proč? V čem vidíte výhody?

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Zájem o spolupráci	<p>Způsoby provádění evaluace spolupráce s rodinou, její důvody a výhody</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: <i>„Dotazník na konci školního roku, abychom viděli, jaké jsou požadavky od rodičů, jestli mají pro nás nějakou zpětnou vazbu.“</i></p> <p>Učitel 2: <i>„Ano, abychom se posunuli ve spolupráci s rodiči.“</i></p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: <i>„Máme vstupní dotazníky pro rodiče u přijetí dítěte, kde jsou všechny informace, které bychom měli chtít vědět, přes alergie, návyky dítěte, čím je dítě zvláštní, čím by nás dítě mohlo překvapit, jestli má nějaké rituály. V průběhu roku probíhá hodnocení dětí. Výhody dotazníku vidím v tom, že některé děti byly vychovávány, takže byly v šátku, jsou zvyklé na pleny nebo dudlík. Tímto víme, jak k dětem přistupovat. Víme, že nemají rády sladké obědy, tak jim dáme dvakrát polévku. Víme, co od dítěte můžeme očekávat. Máme přehled o dítěti a nemělo by nás nic překvapit.</i></p> <p><i>Máme odezvy od rodičů každý den, jak se dítě mělo. Rodiče děkují za</i></p>

	<p><i>práci, fotky, videa. Dostáváme různé dárky od nich. Jsou vděční, že vidí, že se těm dětem věnujeme a sami říkají, že lépe zvládají sebeobsluhu, návyky různé, hygienické.“</i></p> <p><i>Učitel 4: „Ano, provádíme to formou dotazníků, kdy rodiče vyplňují odpovědi na otázky, které tam předem máme. Proč? V čem vidíte výhody? Zprv je to nutné k evaluaci našeho školního vzdělávacího programu a samozřejmě jsme rádi za inspiraci, nápady nebo i pohled z druhé strany, jak to rodiče vidí, jestli mají nějaké požadavky, co by se mohlo zlepšit nebo se jim něco nelíbí. Vesměs je to takové pozitivní.“</i></p> <p><u>MŠ 3</u></p> <p><i>Učitel 5: „Ano. Máme zpětnou vazbu formou dotazníků, vidíme, co se rodičům líbí, s čím jsou spokojeni, a naopak co zlepšit, upravit...“</i></p> <p><i>Učitel 6: „Ano, zpětná vazba, návrhy, náměty, doporučení, výpomoc např. myslivec – tatínek, dopravní policista – tatínek, zdravotní sestra, doktorka maminka, besedy; agility – realizováno, i sponzoring.“</i></p>
--	--

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámování
<p>Zájem o spolupráci</p>	<p>Způsoby provádění evaluace spolupráce s rodinou, její důvody a výhody</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p><i>Učitel 7: „V písemné formě ne, ale děláme vždy když máme třídní schůzky. Samozřejmě jednak individuálně v komunikaci s rodičem, tak se snažíme ptát, jestli jsou spokojeni se stylem komunikace, jestli mají dostatek informací. Myslím si, že i po třídních schůzkách poskytujeme možnost individuálních rozhovorů a jsme otevřeni na veškeré poznámky ze strany rodičů. Výhoda je v tom, že když to není písemnou formou, tak vidíme a vnímáme mimoslovní komunikaci, která je důležitá, protože slovo napsané nemá takovou váhu. Možnou nevýhodou je, že někomu se hodí spíše anonymní dotazník, ale to ve školce nemáme. Možná, že se někdo ostýchá přijít a říct.“</i></p>

Učitel 8: „*Evaluaci žádnou písemnou nevedeme. Jinak jsme malinká MŠ, takže my jsme denně v kontaktu s rodiči. Takže evaluaci, pokud si s učitelkami na schůzi řekneme, jak to vypadá, ale jinak evaluaci nevedeme. Ale trošku jste mě vybídla, že to můžeme zavést.*“

MŠ 5

Učitel 9: „*Výhodou je zpětná vazba. Zatím jen diskusí.*“

Učitel 10: „*Evaluaci provádíme při osobním setkání mezi učitelem a rodinným příslušníkem formou rozhovoru jako zájem o zpětnou vazbu.*“

MŠ 6

Učitel 11: „*Myslím, že ne, to se musíte zeptat paní vedoucí.*“

Učitel 12: „*Provádíme pouze diskusí, jinak nemáme žádné dotazníky písemně. Nikdy jsme neměli. Jaký písemný dotazník, nějaké ankety pro rodiče? Nic takového nebylo. Ta spolupráce tady je velmi úzká s těmi rodiči, tady je rodinná škola, všichni se tu znají a rodiče se angažují. Takže jen na základě té schůze a ústní formy. Výhody vidím v to, že člověk má tu informaci v tuto chvíli, ale jinak, že bychom to nějak zvlášť prováděli, to ne. Spíš, když se něco děje, je problém nebo úspěch někoho, tak to ústně řešíme.*“

Příloha č. 4: Plné znění položek pro rodiče

Položka č. 1 Co vás ovlivnilo v tom, že jste se rozhodli zapsat dítě do této MŠ?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Priorita výběru MŠ	<p>Důvody pro zápis dítěte do konkrétní MŠ</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: „<i>Webové stránky.</i>“</p> <p>Rodič 2: „<i>Dobré reference, vzdálenost od zaměstnání i bydliště.</i>“</p> <p>Rodič 3: „<i>Znám MŠ z procházek, bydlíme blízko, pozorujeme děti i učitelky, líbilo se nám tady.</i>“</p> <p>Rodič 4: „<i>Mám to blízko a slyšela jsem od kamarádek, že jsou spokojené, co mají děti v této MŠ.</i>“</p> <p>Rodič 5: „<i>Recenze jiných rodičů.</i>“</p> <p>Rodič 6: „<i>Pozitivní hodnocení jiných rodičů, umístění MŠ, poloha.</i>“</p> <p>Rodič 7: „<i>Velikost školky, její umístění a kladné reference.</i>“</p> <p>Rodič 8: „<i>Blížkost bydliště. Možnost umístit dítě do MŠ s diabetem.</i>“</p> <p>Rodič 9: „<i>Školka má dobré recenze, skvělý přístup k dětem, spoustu aktivit a kousek od našeho bydliště.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Rodič 10: „<i>Lokalita blízko domova.</i>“</p> <p>Rodič 11: „<i>Blížkost od domova. Dobrá pověst MŠ.</i>“</p> <p>Rodič 12: „<i>Blížkost domu, krátký čas docházkové chůze z domu do MŠ. Využití prvků pedagogiky Franze Ketta. Česká MŠ.</i>“</p> <p>Rodič 13: „<i>Křesťanská třída a doporučení známých.</i>“</p> <p>Rodič 14: „<i>Měla jsem v této MŠ jako studentka praxi a oslovená jsem byla jak prostředím, tak i kolektivem zaměstnanců a jejich empatickým přístupem.</i>“</p> <p>Rodič 15: „<i>Pozitivní reference na učitelský kolektiv, příjemné prostředí, „Zdravá“ školka, smíšená třída, metodologie výchovy, křesťanská výchova.</i>“</p>

Rodič 16: „Doporučení a zkušenosti známých, také fakt, že je zde křesťanská třída.“

Rodič 17: „Slyšela jsem na ni dobré recenze a pracovala v ní moje maminka jako paní učitelka.“

Rodič 18: „Reference kamarádů a zaměření na křesťanství v této třídě.“

Rodič 19: „Velmi kladné reference na křesťanskou třídu MŠ Ostravská.“

Rodič 20: „Pracovní pozice.“

MŠ 3

Rodič 21: „Blízkost domu, dobré recenze od okolí“

Rodič 22: „Dobrá pověst MŠ. Celková aktivita zapojení se do společných událostí, skvělé učitelky. Nejbližší MŠ našemu bydlišti. Manžel navštěvoval tuto MŠ jako dítě.“

Rodič 23: „Byla pro děti od 2 let a naše dcera šla ve 2 letech a 3 měsících do MŠ.“

Rodič 24: „Je v místě bydliště.“

Rodič 25: „Protože bydlíme ve Stonavě.“

Rodič 26: „Rozhodla jsem se na základě doporučení kamarádky.“

Rodič 27: „První dítě již školku navštěvuje, proto chodí do této školky i druhé.“

Rodič 28: „Školku máme nejbliž bydliště, taky jsme se přikláněli doporučení maminek, dětí, které již školku navštěvovaly.“

Rodič 29: „Na základě referencí rodičů, které již zde děti měli. Možnost umístit dítě mladší 3 let. Změna bydliště.“

Rodič 30: „Blízkost bydliště a školky, doporučení jiných rodičů.“

Rodič 31: „Dceru nechtěli přijmout do MŠ v místě bydliště. (Neměla 3 roky v době nástupu). Školka měla zbrusu nové hřiště na zahradě. Neplatí se „školkovné“. MŠ mám po cestě do práce.“

Rodič 32: „Chodily tam všechny naše děti.“

Rodič 33: „Dostupnost, provoz MŠ, počet dětí.“

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
<p>Priorita výběru MŠ</p>	<p>Důvody pro zápis dítěte do konkrétní MŠ</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: „<i>Určitě to, že i já sama jsem do této školky chodila. Líbí se mi i ten malý kolektiv, je to taková rodinná atmosféra.</i>“</p> <p>Rodič 35: „<i>Dostala jsem práci jako učitel v této škole, a zrovna se uvolnilo místo v MŠ pro mého předškoláka, tak jsem ho tam zapsala. Musím se přiznat, že taky rodinné prostředí menší školky, pak školy a také velmi pozitivní ohlasy na učitelé a na individuální přístup k dítěti.</i>“</p> <p>Rodič 36: „<i>Chodila jsem také do této MŠ a chci, aby dcera chodila do polské školky a školy. Je tam méně dětí a učitel se jim může víc věnovat. Od malička se naučí ovládat plynule dva jazyky.</i>“</p> <p>Rodič 37: „<i>Manžel chodil do polské školky i školy. Takže polská byla jasná volba. A Albrechtice proto, že bydlíme v Albrechticích.</i>“</p> <p>Rodič 38: „<i>Rozvoj dalšího jazyka. Dobré reference na tuto školku.</i>“</p> <p>Rodič 39: „<i>Manžel navštěvoval školku jako dítě. Osobní vztah s paní učitelkami.</i>“</p> <p>Rodič 40: „<i>Do MŠ již chodily 3 sourozenci a byli jsme spokojeni.</i>“</p> <p>Rodič 41: „<i>Dobré recenze známých, ale do polské MŠ jsme chtěli stejně děti posílat.</i>“</p> <p>Rodič 42: „<i>Rodinná tradice, blízko domova, příjemná atmosféra a profesionální vedení, dobré zkušenosti.</i>“</p> <p>Rodič 43: „<i>Dostupnost, nejbližší MŠ.</i>“</p> <p>Rodič 44: „<i>Chtěli jsme polskou MŠ, neboť celá rodina máme polskou národnost a bydlíme v Albrechticích, proto MŠ v Albrechticích.</i>“</p> <p>Rodič 45: „<i>Mám ji ráda. Sama jsem chodila do polské MŠ v Albrechticích i ZŠ a mám na to krásné vzpomínky. Líbila se mi a stále se mi líbí „rodinná atmosféra“, to že je školka malá a že se rodiče dětí často znají a kamarádí.</i>“</p>

MŠ 5

Rodič 46: „Jeden rodič navštěvoval mateřskou školu s polským vyučovacím jazykem a následně chodil do základní školy s polským vyučovacím jazykem. Bydlíme v pohraničí a naše dítě má možnost se naučit polský jazyk.“

Rodič 47: „Blízké umístění, spojené česko-polské kultury.“

Rodič 48: „Polský vyučovací jazyk, milý přístup, prostředí.“

Rodič 49: „Dobré reference od přátel. Blízkost k bydlišti.“

Rodič 50: „MŠ zajišťuje úžasnou péči, je na krásném místě, přátelská atmosféra, spojení kultur české i polské, po skončení MŠ půjde dcera do školy v Českém Těšíně.“

Rodič 51: „Polský jazyk.“

Rodič 52: „Dítě jsem zapsala do této MŠ kvůli bydlišti, a protože tuto MŠ jsem již znala z předchozích zkušeností.“

Rodič 53: „Oba s manželem se hlásíme k polské národnostní menšině v ČR, a proto jsme neváhali zapsat dítě do polské školky „Przedszkole Wesolych Przygód“, které je nejbliž našeho bydliště.“

Rodič 54: „Možnost výuky v polském jazyce, znalost chodu školky od jiných rodinných příslušníků.“

Rodič 55: Bez odpovědi.

Rodič 56: „Reference, starší sourozenec, přátelská atmosféra, spoustu dětí z míchaných rodin (polské/české), spoustu akcí pro děti.“

Rodič 57: „Jsme polské národnosti. Chceme, aby se dítě naučilo mluvit i česky. Tato MŠ má dobrou pověst.“

Rodič 58: „Reference, vzdálenost od bydliště, polský jazyk, blízkost přírody.“

MŠ 6

Rodič 59: „Zkušenosti, doporučení a reference ostatních rodičů a přátel MŠ.“

Rodič 60: „Přístup učitelek k dětem, celá organizace této MŠ.“

Rodič 61: „Ovlivnilo nás polsko-jazyčné prostředí, také možnost spolupráce s českou MŠ, rodinné prostředí polské MŠ, moderně vybavené

	<p><i>prostory (přírodovědná třída), hezký vztah učitelů, osobní přístup, celkově hezké prostředí kolem přehrady, kde se školka nachází.“</i></p> <p>Rodič 62: <i>„Momentálně špatné bydliště.“</i></p> <p>Rodič 63: <i>„Rodinný přístup.“</i></p> <p>Rodič 64: <i>„Bydlení v blízkosti hranic, potřeba mluvit polsky v práci rodičů.“</i></p> <p>Rodič 65: <i>„Jediná rodinná škola s polským vyučovacím jazykem.“</i></p> <p>Rodič 66: <i>„Žijeme zde celý život. A jako dítě jsem zde chodila také do školky, manžel dokonce do jeslí. A má maminka zde pracovala několik let jako paní učitelka. Rozhodování bylo jasné.“</i></p> <p>Rodič 67: <i>„Je to blízko našeho bydliště, bylo ve školce místo a z vlastních zkušeností vím, že paní ředitelka je hodná a velmi dobrá učitelka.“</i></p> <p>Rodič 68: <i>„Blízko bydliště.“</i></p>
--	--

Položka č. 2 Co oceňujete ve spolupráci s učiteli?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Spolupráce	<p>Spolupráce učitele a rodiče - klady</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: <i>„Osobní kontakt.“</i></p> <p>Rodič 2: <i>„Upřímnost, jiný pohled na dítě než rodič.“</i></p> <p>Rodič 3: <i>„Lidské chování, rodinné zázemí.“</i></p> <p>Rodič 4: <i>„Komunikaci.“</i></p> <p>Rodič 5: <i>„Profesionální přístup.“</i></p> <p>Rodič 6: <i>„Informují mě o chování dítěte, ukazují obrázky.“</i></p> <p>Rodič 7: <i>„Upřímnost.“</i></p> <p>Rodič 8: <i>„Možnost promluvit si o chování dítěte.“</i></p> <p>Rodič 9: <i>„Kladný přístup.“</i></p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Rodič 10: <i>„Vstřícný přístup.“</i></p> <p>Rodič 11: <i>„Jsou profesionální, zkušené a hodné.“</i></p> <p>Rodič 12: <i>„Profesionalitu, odbornost, konkrétnost ve sděleních, vstřícný</i></p>

a přijímací postoj k dítěti (přijetí bez podmínek).“

Rodič 13: *„Vstřícný přístup, otevřený a laskavý. Učitelky jsou milé, pozitivní a radostné, mají rády děti i svou práci. Dobrá komunikace.“*

Rodič 14: *„Otevřenost, citlivost, diskrétnost, profesionálnost.“*

Rodič 15: *„Jejich vřelý vztah k dětem, úsměv na tváři, vstřícnou komunikaci, upřímnost.“*

Rodič 16: *„Vstřícnost, ochotu, upřímnost.“*

Rodič 17: *„Stále pozitivní nálada, děti chodí rády do školky.“*

Rodič 18: *„Zájem o naše dítě, vřelost, otevřenost.“*

Rodič 19: *„Jejich otevřenost, zápal ve své práci, individuální přístup ke každému dítěti, pozitivní přístup.“*

Rodič 20: *„Přátelský vztah k dětem.“*

MŠ 3

Rodič 21: *„Vstřícnost, pochopení.“*

Rodič 22: *„Přímý kontakt s rodiči a úžasný přístup k dětem.“*

Rodič 23: *„Moderní a vřelý přístup.“*

Rodič 24: *„Lidský přístup, ochotu.“*

Rodič 25: *„Řeknou, co a jak vaše dítě.“*

Rodič 26: *„Profesionální přístup paní učitelky, ochotné a milé.“*

Rodič 27: *„Profesionální přístup paní učitelky.“*

Rodič 28: *Bez odpovědi.*

Rodič 29: *„Ochota, příjemný přístup.“*

Rodič 30: *„Jejich podnětné rady a doporučení. Přece jen jsou s našimi dětmi převážnou část dne a mnohokrát odhalí odchylky v chování dříve než rodiče.“*

Rodič 31: *„Poskytování fotek na FB.“*

Rodič 32: *„Komunikaci.“*

Rodič 33: *„Vzájemná důvěra, zdravá kritika.“*

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Spolupráce	<p data-bbox="448 320 930 353">Spolupráce učitele a rodiče - klady</p> <p data-bbox="448 427 528 461"><u>MŠ 4</u></p> <p data-bbox="448 483 1417 573">Rodič 34: „<i>Určitě chuť komunikovat, otevřenost, upřímnost, a úsměv na tváři.</i>“</p> <p data-bbox="448 595 1238 629">Rodič 35: „<i>Otevřenost, zájem, iniciativa, nadšení pro věc...</i>“</p> <p data-bbox="448 651 1166 685">Rodič 36: „<i>Vstřícnost, ochotu, osobní přístup k dítěti.</i>“</p> <p data-bbox="448 707 1417 797">Rodič 37: „<i>Ochota, spolupráce, komunikace, vcítění se do každého předškoláka.</i>“</p> <p data-bbox="448 819 1238 853">Rodič 38: „<i>Vstřícnost, informovanost. Rodinnou atmosféru.</i>“</p> <p data-bbox="448 875 1182 909">Rodič 39: „<i>Všechno. Všechny paní učitelky jsou skvělé.</i>“</p> <p data-bbox="448 931 1118 965">Rodič 40: „<i>Otevřený přístup, komunikaci s rodiči.</i>“</p> <p data-bbox="448 987 1126 1021">Rodič 41: „<i>Dá se dobře na všem domluvit, ochota.</i>“</p> <p data-bbox="448 1043 1417 1133">Rodič 42: „<i>Otevřenost na nové nápady, ochota spolupráce, společný cíl, aktivní zapojení celého pedagogického sboru.</i>“</p> <p data-bbox="448 1155 1174 1189">Rodič 43: „<i>Vstřícný přístup, otevřenost na spolupráci.</i>“</p> <p data-bbox="448 1211 887 1245">Rodič 44: „<i>Dobrou komunikaci.</i>“</p> <p data-bbox="448 1267 1023 1301">Rodič 45: „<i>Komunikaci, mám v ně důvěru.</i>“</p> <p data-bbox="448 1368 528 1402"><u>MŠ 5</u></p> <p data-bbox="448 1424 1417 1738">Rodič 46: „<i>Mají zájem se účastnit setkání s Maczierz. Zajímají se o naše děti. Připravují pro děti různé akce. Všechny akce jsou připravené řádně, mají dobré nápady. V MŠ probíhá i kroužek angličtiny, keramiky, náboženství a jiné. Děti nám nosí z MŠ různé výrobky nebo obrázky. Na konci školního roku dostanou složku s dalšími svými výrobky. Děti slaví své narozeniny v MŠ a dostanou dárek.</i>“</p> <p data-bbox="448 1760 839 1794">Rodič 47: „<i>Vstřícný přístup.</i>“</p> <p data-bbox="448 1816 1358 1850">Rodič 48: „<i>Komunikaci, vycházení vstříc potřebám dítěte, trpělivost.</i>“</p> <p data-bbox="448 1872 919 1906">Rodič 49: „<i>Otevřenost, upřímnost.</i>“</p> <p data-bbox="448 1928 791 1962">Rodič 50: „<i>Velmi dobré.</i>“</p> <p data-bbox="448 1984 1366 2018">Rodič 51: „<i>Těší mě, že děti jsou spokojené a že mají bohatý program.</i>“</p>

Rodič 52: „*Nevím.*“

Rodič 53: „*Syn se do školky těší a má paní učitelky rád.*“

Rodič 54: „*Empatický a moudrý přístup k dětem.*“

Rodič 55: Bez odpovědi.

Rodič 56: „*Vstřícnost a ochotu.*“

Rodič 57: „*Pedagogové v naší MŠ jsou vstřícní, informují dopředu o plánovaných akcích. Spolupráce je dobrá!*“

Rodič 58: „*Profesionální přístup, individuální řešení problémů a kreativitu.*“

MŠ 6

Rodič 59: „*Tady bych se asi rozepsala na celou A4. Ochota, vstřícnost, motivace, empatie, individuální přístup, přívětivost, pomoc, pedagogické dovednosti.*“

Rodič 60: „*Profesionalitu a lidský přístup.*“

Rodič 61: „*Vstřícnost.*“

Rodič 62: „*Jsou úžasní.*“

Rodič 63: „*Vstřícnost, ochota, skvělá komunikace, osobní přístup.*“

Rodič 64: „*Přátelský přístup ke mně a skoro až mateřská k dětem!*“

Rodič 65: Bez odpovědi.

Rodič 66: „*Ochota, vstřícnost.*“

Rodič 67: „*Že se dětem věnují, že pro děti vymýšlejí výlety, chtějí ať jsou děti aktivní, ať poznávají nové věci.*“

Rodič 68: „*Otevřenost, individuální přístup k dítěti.*“

Položka č. 3 Sledujete webové stránky MŠ? Nástěnky s informacemi? Jak často je sledujete? Co konkrétně hledáte na těch místech?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
<p>Zájem o informace</p>	<p>Jaké zdroje informací o MŠ hledají rodiče, jak často je vyhledávají a co konkrétně vyhledávají</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: „Pravidelně.“</p> <p>Rodič 2: „Ano, pravidelně – denně, program na další měsíc, informace pro rodiče – schůzky, platby aj.“</p> <p>Rodič 3: „Ano, web sledujeme. Pravidelně.“</p> <p>Rodič 4: „Průběžně, sleduji, co děti probírají.“</p> <p>Rodič 5: „Ano, sledujeme, pravidelně, každodenně. Hledám akce třídy, písničky či básně, které se učí.“</p> <p>Rodič 6: „Ano, občas, asi jednou měsíčně, prohlížíme si foto. Nástěnky sleduji kvůli akcím.“</p> <p>Rodič 7: „Webové stránky MŠ ano. Nástěnky s informacemi ano. Každý den. Informace o dění ve školce.“</p> <p>Rodič 8: „Ano, na nástěnku ve školce se dívám denně. Hledám tam změny a informace ohledně plánovaných akcí.“</p> <p>Rodič 9: „Denně, aktuality a fotky.“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Rodič 10: „Často sledujeme, hledáme informace o všem.“</p> <p>Rodič 11: „Ano, ale nepravidelně. Cca 3x za rok.“</p> <p>Rodič 12: „Spíše nesleduji. Nejčastěji hledám kontaktní údaje.“</p> <p>Rodič 13: „Webové stránky ne. Nástěnky ano 2x týdně. Kdy jdou do divadla, nějaké jiné školní akce apod.“</p> <p>Rodič 14: „Ano sleduji www stránky i nástěnky. Sleduji je asi 1x týdně. Dívám se, co se bude konat či konalo. Případně prohlížím vložené fotky z akcí.“</p> <p>Rodič 15: „Web, když si vzpomenu. Nedostávám informace“</p>

o aktualizaci... Nástěnky na těch se v podstatě nic kromě jídelníčku nemění. Sleduji výtvary dětí vyvěšené v šatně. Sleduji foto dětí.“

Rodič 16: *„Webové stránky sleduji jen občas. Nástěnku téměř pokaždé, při příchodu do MŠ. Hledám zvláště informace o aktualitách, provozu.“*

Rodič 17: *„Občas se podívám.“*

Rodič 18: *„Webové stránky ne. Nástěnky ano. Hlavní je ale osobní informace, vzkaz na dceřině skříňce.“*

Rodič 19: *„Preferuji e-mail a osobní domluvu, oznam. Web školy ani nástěnky moc nesledujeme.“*

Rodič 20: *„Ano, ano. 1x týdně cca, novinky, fotky, informace.“*

MŠ 3

Rodič 21: *„Sleduji skoro denně. Aby bylo mé dítě připraveno na plánovanou akci (vhodné oblečení, pomůcky atd.)“*

Rodič 22: *„Ano. Pravidelně. Facebook, e-mail mi přichází s jakoukoliv změnou či novou informací.“*

Rodič 23: *„Sleduji FB soukromou skupinu naší MŠ denně. Stránky školky 1x týdně. Hledám tam nové informace.“*

Rodič 24: *„Ano. Každý den. Nové info.“*

Rodič 25: *„Ano sleduji každý den, co děti čeká a co dělaly. Dívám se na jejich fotky.“*

Rodič 26: *„Ano, sleduji, každý den.“*

Rodič 27: *„Ano webovky i nástěnku sleduji, dalo by se říct, že každý den.“*

Rodič 28: *„Ano, sledujeme. Nejčastěji nás upozorní nový e-mail, nebo zpráva na FB skupince a nástěnka ve školce.“*

Rodič 29: *„Ano, nástěnku i facebookové stránky denně. Za účelem informací a fotografií z daného dne.“*

Rodič 30: *„Webové stránky školky nesleduji. Nástěnky každý den, abychom nezapomněli na chystanou akci ve školce, případně jídelníček.“*

Rodič 31: *„Odebírám „nástěnku“ z webových stránek a informace chodí do e-mailu.“*

Rodič 32: *„Občas.“*

Rodič 33: *„Ano, plánované akce.“*

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Zájem o informace	<p>Jaké zdroje informací o MŠ hledají rodiče, jak často je vyhledávají a co konkrétně vyhledávají</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: „Nástěnku si prohlížím pravidelně. Nejvíce se mi líbí facebookové stránky, kde paní učitelky vkládají fotografie z "každodenního života" předškoláků. A to je super, vidět co dcera dělala, tvořila.“</p> <p>Rodič 35: „Ne. Ale sleduji nástěnky s dětskými výtvarnými pracemi.“</p> <p>Rodič 36: „Dcera je ve školce krátce, takže občas se podívám, když potřebuji nějaké informace například ohledně prázdnin, akcí, čísla účtu atd.“</p> <p>Rodič 37: „Asi 1x týdně, informace všeho druhu a fotografie.“</p> <p>Rodič 38: „Ano sleduji. Jednou týdně určitě. Hledám informace o plánovaných akcích, aktivitách.“</p> <p>Rodič 39: „Webové stránky ne, facebooková skupina ano. Nástěnky jsou pro mě problematičtější, neumím polsky. E-mail je většinou napsán i v českém jazyce, telefonát.“</p> <p>Rodič 40: „Webové stránky nesleduji. Na nástěnky se dívám denně. Nachází se zde informace o plánovaných akcích, fotografie z akcí, informace o chodu MŠ, popřípadě onemocnění v MŠ (vši apod.).“</p> <p>Rodič 41: „2-3 týdně. Koukáme na fotky dětí. Kdy je potřeba platit stravu, novinky, informace.“</p> <p>Rodič 42: „Sleduji nástěnky s informacemi. Hledám informace o novinkách, akcích, upozorněních.“</p> <p>Rodič 43: „Nástěnky průběžně. Web dle potřeby, např. hledání kontaktních údajů, organizace školního roku.“</p> <p>Rodič 44: „Ano, sleduji jednou týdně. Hledám informace o aktuálním dění v MŠ, o chystaných akcích, fotografie dětí při hraní si v MŠ.“</p> <p>Rodič 45: „Málo.“</p>

MŠ 5

Rodič 46: „*Webové stránky sledujeme 2x za měsíc. Nástěnku sledujeme každý den. Na nástěnce se může objevit informace ohledně připravované akce pro děti.*“

Rodič 47: „*Ano, nástěnky průběžně. Jednou měsíčně internet. Nové informace, fotky, práce dětí.*“

Rodič 48: „*Sleduji webové stránky a nástěnky. Minimálně 1 týdně. Fotky svých dětí z různých aktivit, termíny prázdnin a akcí.*“

Rodič 49: „*Ano, sledujeme. Důležité jsou pro nás všechny informace.*“

Rodič 50: „*Prohlížím stránky jedenkrát v týdnu. Díváme se na fotografie a informace pro rodiče.*“

Rodič 51: „*Web ano, nejčastěji foto z akcí. Nástěnka ano, informace o akcích či prázdninách.*“

Rodič 52: „*Webové stránky sleduji jednou za pár měsíců kvůli fotografiím. Nástěnky se snažím kontrolovat průběžně.*“

Rodič 53: „*Ano, sleduji je, tak 1x do týdne. Hledám informace, koukám se do galerie, co děti ve školce dělají.*“

Rodič 54: „*Ano, pravidelně. Aktuální informace.*“

Rodič 55: „*Ano, každý den.*“

Rodič 56: „*Ano sleduji, jsou tam fotky dětí z akcí konaných bez rodičů a v MŠ.*“

Rodič 57: „*Ano! Vždycky. Hledáme informace, fotky.*“

Rodič 58: „*Sledujeme, hledáme informace o akcích, a především fotky nebo videa z akcí, nebo z běžné práce skupiny našeho dítěte. Sledujeme párkrát v týdnu.*“

MŠ 6

Rodič 59: „*Nástěnky – spíše fyzicky nebo po pravdě řečeno na webových stránkách MŠ jsem nikdy nebyla.*“

Rodič 60: „*Sledujeme, cca 1 x týdně.*“

Rodič 61: „*Minimálně, veškeré informace dostáváme průběžně.*“

Rodič 62: „*Ne, nic, nikde.*“

Rodič 63: „*Průběžně sledujeme nástěnky. Zajímají nás všechny informace*

	<p><i>o aktivitách MŠ. “</i></p> <p>Rodič 64: <i>„Ano denně, dívám se na jídelníček, čtu si básně, co se učí děti, abychom doma mohli spolu trénovat. “</i></p> <p>Rodič 65: <i>„Cca 1x týdně. “</i></p> <p>Rodič 66: <i>„Ano sleduji většinou při čekání na dítě. Co dělali, budou dělat atd. “</i></p> <p>Rodič 67: <i>„Sleduji, když jdu do školky, tak se podívám na nástěnku, jestli nejsou nějaké nové informace. Ráda si přečtu, co měli dobrého na oběd, jestli je něco nového, např. teď před Vánoci bylo vánoční focení. Nebo kurz plavání na podzim. “</i></p> <p>Rodič 68: <i>„Ano, zhruba 1-2 do měsíce. Plánované akce, co děti ve školce podnikají, co se učí (básničky, písničky), co kreslí. “</i></p>
--	---

Položka č. 4 Účastníte se třídních schůzek? Pokud ano, proč tam chodíte? Vyhovuje vám jejich způsob?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Zájem o informace	<p>Využití možnosti účasti na třídních schůzkách, důvody účasti, forma organizace</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: <i>„Ano informace o proběhlých akcích a plánech školy. “</i></p> <p>Rodič 2: <i>„Ano, informace o kroužcích, organizaci. “</i></p> <p>Rodič 3: <i>„Ne, informace mám od p. ředitelky. “</i></p> <p>Rodič 4: <i>„Ano, dozvídám se informace nové, které využívám k chodu docházky dítěte v MŠ. “</i></p> <p>Rodič 5: Bez odpovědi.</p> <p>Rodič 6: <i>„Ano, na začátku školního roku. Informace o platbách a organizaci roku. “</i></p> <p>Rodič 7: <i>„Ano, pro osobní kontakt ano. “</i></p> <p>Rodič 8: <i>„Ano, účastním. Abych se dozvěděla novinky v MŠ, plánované akce, způsob mi vyhovuje. “</i></p> <p>Rodič 9: <i>„Zřídka. “</i></p>

MŠ 2

Rodič 10: „*Ano, kvůli informacím všeho druhu, způsob mi vyhovuje.*“

Rodič 11: „*Ano a způsob mi vyhovuje.*“

Rodič 12: „*Ano, chci být informován o dění, plánech MŠ.*“

Rodič 13: „*Ano, abych se dozvěděla informace o akcích, platbách, přednáškách...*“

Rodič 14: „*Snažím se účastnit. Způsob mi vyhovuje.*“

Rodič 15: „*Ano, získat, informace, seznámit se s ostatními rodiči. Ano.*“

Rodič 16: „*Ano, abych se informovala o chodu školky, průběhu školního roku. Způsob schůzky mi vyhovuje.*“

Rodič 17: „*Ano, většinou se účastním, abych se dozvěděla o novinkách.*“

Rodič 18: „*Rádi bychom, covid.*“

Rodič 19: „*Ano. Způsob vyhovující. Jsme rádi, když víme, co se v MŠ děje, chystá. Záleží nám na tom, abychom měli dobré vztahy s pedagogy.*“

Rodič 20: „*Ano, chci vědět informace o dítěti a MŠ, co se děje. Ano.*“

MŠ 3

Rodič 21: „*Ano. Abych se dozvěděla kompletní informace, mám možnost se případně doptat. Vyhovuje.*“

Rodič 22: „*Ne. Takové schůzky jsou jen začátkem školního roku, kde se informují především noví rodiče.*“

Rodič 23: „*Ano, osobní kontakt je lepší než obdržet text na papíře.*“

Rodič 24: „*Ano. Abych byla informována o všem, co se týče školky. Ano.*“

Rodič 25: „*Ano zúčastňuji se, abych se dozvěděla, co se bude dít přes celý rok, ano způsob vyhovuje.*“

Rodič 26: „*Abych se dozvěděla, co je nového.*“

Rodič 27: „*Ano, chodíme na schůzky, abych se dozvěděla, co je nového.*“

Rodič 28: „*Ano. Většinou se schůzka koná již na začátku školního roku, kdy se předběžně dozvíme předběžný plán na celý školní rok. Způsob nám vyhovuje.*“

Rodič 29: „*Ne. Momentálně kvůli pandemii nelze uskutečnit.*“

Rodič 30: „*Pokud ještě třídní schůzky probíhaly, tak ano. Je to jediná možnost potkat se se všemi rodiči a učiteli na jednom místě. Způsob*

	<p>vedení třídních schůzek je standardní.“</p> <p>Rodič 31: „Ano. Chci být orientovaná o aktuálním dění v MŠ. Ano.“</p> <p>Rodič 32: „Snažím se chodit.“</p> <p>Rodič 33: „Ano.“</p>
--	--

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Zájem o informace	<p>Využití možnosti účasti na třídních schůzkách, důvody účasti, forma organizace</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: „Snažím se. Určitě proto, že se člověk dozví o fungování školky, požadavcích na nás rodiče, plánovaných akcích, setkám se s ostatními rodiči.“</p> <p>Rodič 35: „Ano, protože musím...způsob vyhovuje.“</p> <p>Rodič 36: „Zatím byla jedna na začátku školního roku, pak se všechno muselo zrušit. Průběh schůzky se mi líbil. Dozvěděla jsme se všechny potřebné informace, mohla se na všechno zeptat.“</p> <p>Rodič 37: „Nejsou třídní schůzky, jen na začátku školního roku setkání. Chodím na toto setkání a vyhovuje mi to.“</p> <p>Rodič 38: „Ano, abych se dozvěděla informace o aktivitách, které byly a akcích, které se plánují. Ano vyhovuje. A také o chování své dcery.“</p> <p>Rodič 39: „Ano, zajímá mě moje dítě a vše kolem něj, forma mi vyhovuje.“</p> <p>Rodič 40: „Ano, účastním se. Dovídám se informace o chodu MŠ a plánovaných akcích, problémech v MŠ...“</p> <p>Rodič 41: „Ano, účastním. Chodím kvůli informacím, i popovídat si s přáteli. Ano vyhovuje.“</p> <p>Rodič 42: „Ano, vždy se účastním. Chodím tam, abych zjistila plány školky do nového roku, na co si dávat pozor, jak se připravit na školku. Vysoko cením jejich způsob.“</p> <p>Rodič 43: „Ano, pro získání aktuálních informací, změn školního řádu, organizace školního roku – termíny prázdnin, plán akcí apod. Schůzky mají řád, je možnost dotazování.“</p>

Rodič 44: „Ano, účastním se. Chodím tam, abych se dozvěděla vše podstatné. Ano, vyhovuje.“

Rodič 45: „Ještě se mi nepovedlo, byla 1 od doby co chodí dítě do školky.“

MŠ 5

Rodič 46: „Ano, účastním se třídních schůzek. Chci se dozvědět aktuální informace o plánovaných akcích, které jsou pořádány pro děti, zda máme také něco zakoupit nebo připravit.“

Rodič 47: „Ano, abych získala informace o dění v MŠ, vyhovuje.“

Rodič 48: „Většinou na začátku školního roku. Organizace školky, dozvědět se, jak bude probíhat školní rok. Ano, vyhovuje.“

Rodič 49: Bez odpovědi.

Rodič 50: „Neúčastním se.“

Rodič 51: „Ano, zatím pouze jednou. O druhé jsme se dozvěděli velmi pozdě a už jsme neměli prostor zareagovat.“

Rodič 52: „Účastním se každoročně schůzky na začátku roku, abych se dozvěděla, co je plánované na celý rok nebo jaké nás čekají změny. Neumím si představit jiný způsob schůzky, takže asi mi vyhovuje.“

Rodič 53: „Účastnila bych se, ale je doba covidová. Zatím žádné schůzky nebyly.“

Rodič 54: „Ano, zajímá mě chod školky, plánované akce.“

Rodič 55: „Ne.“

Rodič 56: „Z časových důvodů spíše ne.“

Rodič 57: „Ano. Důležitý je kontakt s paní učitelkou a je možné naplánovat různé akce.“

Rodič 58: „Ano, chodíme, vyhovuje nám jejich způsob. Chodíme, abychom se dozvěděli, jaké akce připravuje školka na celý rok, poznat pedagogy, vzít si potřebné doklady např. k zaplacení obědů atd.“

MŠ 6

Rodič 59: „Nepodařilo se mi časově napasovat, nějak se vždy nepotkám s termínem.“

	<p>Rodič 60: „<i>Ano, účastníme se třídních schůzek, abychom byli v obraze, co se uvnitř MŠ děje a co připravuje.</i>“</p> <p>Rodič 61: „<i>Ano. Způsob schůzek vyhovuje, je veden ve velmi přátelském duchu. Angažování rodičů i principem fungování naší MŠ. Dostaneme informace o všech akcích na celý rok.</i>“</p> <p>Rodič 62: „<i>Ne, nechodím.</i>“</p> <p>Rodič 63: „<i>Ano, abychom se dozvěděli podrobnosti o fungování MŠ a vzájemné spolupráci. Způsob nám vyhovuje.</i>“</p> <p>Rodič 64: „<i>Nemáme.</i>“</p> <p>Rodič 65: „<i>Do teď byla jen jedna a se zdravotních důvodů, jsem nemohla jít.</i>“</p> <p>Rodič 66: „<i>Chodíme, abychom se dozvěděli, co se děje a bude dít a také nás zajímá chování dětí.</i>“</p> <p>Rodič 67: „<i>Účastním se schůzek informativních, kde se dozvím, co se bude ve školce dělat, jaké výlety budou pro děti nebo jaké akce se budou pořádat, např. Besídka, karneval, vánoční přestavení.</i>“</p> <p>Rodič 68: „<i>Třídní schůzky jako takové nejsou v MŠ organizovány. Existují organizační akce k zahájení školního roku, před školní besídkou, plesem (pořádá Macierz szkolna).</i>“</p>
--	--

Položka č. 5 Jakým způsobem vás MŠ informuje o plánovaných akcích?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Způsob informování rodičů o plánovaných akcích MŠ</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: „<i>Web, nástěnky.</i>“</p> <p>Rodič 2: „<i>Nástěnka, osobně, internetové stránky.</i>“</p> <p>Rodič 3: „<i>Na nástěnkách v šatně.</i>“</p> <p>Rodič 4: „<i>Na nástěnkách, učitelka a někdy telefonem.</i>“</p> <p>Rodič 5: „<i>Web, nástěnky, SMS.</i>“</p> <p>Rodič 6: „<i>Na internetových stránkách, na nástěnkách školy.</i>“</p> <p>Rodič 7: „<i>Pomocí webových stránek a vyvěšením v budově školy a informováním přes učitelky.</i>“</p>

Rodič 8: „*Na nástěnce ve školce, na webových stránkách školky.*“

Rodič 9: „*Formou letáků na nástěnkách a webové stránky.*“

MŠ 2

Rodič 10: „*Ústně, nástěnky, e-mail.*“

Rodič 11: „*E-mail. Osobně v MŠ.*“

Rodič 12: „*Prostřednictvím e-mailu.*“

Rodič 13: „*Nástěnka, e-mail, papírky na skříňce.*“

Rodič 14: „*Dříve byly informace na nástěnce. Dnes jsou nám posílány na e-mail, což mi vyhovuje více.*“

Rodič 15: „*První dva roky mi způsob nevyhovoval, pozdě, pouze vyvěšením v šatně, osobně. Ted' poslední rok dostáváme přehledný e-mail vždy v pátek, což velmi oceňuji.*“

Rodič 16: „*Prostřednictvím nástěnek, letos nově i e-mailem.*“

Rodič 17: „*Většinou jsou dopředu vyvěšené na nástěnce.*“

Rodič 18: „*E-mail a osobně.*“

Rodič 19: „*Osobně, informace jsou vyvěšené v šatně MŠ, pravidelným zasíláním e-mailu o dění v MŠ.*“

Rodič 20: „*Nástěnka, e-mail, ústně, web.*“

MŠ 3

Rodič 21: „*Pomocí internetu, vyvěšení na nástěnce školky, přes paní učitelku.*“

Rodič 22: „*Přes paní učitelky, nástěnka, e-mail, Facebook, a oficiální stránky MŠ.*“

Rodič 23: „*Na Facebook a na nástěnce.*“

Rodič 24: „*Nástěnka ve školce, ústně, nástěnka na webu školky -> přijde i e-mail, Facebook.*“

Rodič 25: „*Přes Facebook stránky a e-mail.*“

Rodič 26: „*Plánované akce jsou k nahlédnutí na nástěnce, nebo prostřednictvím FB stránek a e-mailu.*“

Rodič 27: „*Plánované akce jsou k nahlédnutí na nástěnce, nebo Fb stránek, e-mail.*“

	<p>Rodič 28: „Konzultací s paní učitelkou, vyvěšením plánů na nástěnce, na internetových stránkách školky, na FB skupince.“</p> <p>Rodič 29: „Informace jsou na nástěnce nebo prostřednictvím Facebooku.“</p> <p>Rodič 30: „Většinou to bývalo prostřednictvím třídních schůzek, pak v předstihu také e-mailem a samozřejmě z nástěnky.“</p> <p>Rodič 31: „Od paní učitelky, Facebook, nástěnka v MŠ, e-mail.“</p> <p>Rodič 32: „Na nástěnkách, na stránkách, e-mail.“</p> <p>Rodič 33: „Nástěnka, web, osobně.“</p>
--	--

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Způsob informování rodičů o plánovaných akcích MŠ</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: „V šatně máme super nástěnku, kde jsou důležité informace. A dostáváme maily.“</p> <p>Rodič 35: „Vždy e-mailem, na schůzkách, nebo taky ústně.“</p> <p>Rodič 36: „Během schůzek, které v současné době nejsou povolené, takže mailem nebo osobně od učitelek a také jsou uvedené informace na nástěnce a na webových stránkách.“</p> <p>Rodič 37: „Nástěnka ve školce, internet, Facebook, učitelka, e-mail.“</p> <p>Rodič 38: „Přes e-mail. Nástěnka. Osobně. FB.“</p> <p>Rodič 39: „E-mail, nástěnka, osobní kontakt.“</p> <p>Rodič 40: „Vyvěšením na nástěnce, osobně informují učitelky, e-mailem.“</p> <p>Rodič 41: „Třídní schůzky a e-mail.“</p> <p>Rodič 42: „Informace na nástěnce, e-mailem, ústně.“</p> <p>Rodič 43: „Letáky na nástěnce, e-mailem.“</p> <p>Rodič 44: „Na nástěnce, případně prostřednictvím e-mailu. Aktuálně v době pandemie je i více využívána komunikace prostřednictvím e-mailu.“</p> <p>Rodič 45: „Nástěnka a e-mail, někdy přímo osobně.“</p>

MŠ 5

Rodič 46: „*Informace jsou uvedeny na nástěnce, webových stránkách MŠ, dostáváme vytištěnou deklaraci od paní učitelky (pokud se chystá nějaká akce pro děti). Pokud je zapotřebí něco přinést na danou akci, tak nám to paní učitelky připomenou ústně před akci.*“

Rodič 47: „*Prostřednictvím nástěnek, internetu, informacemi na lístečcích.*“

Rodič 48: „*Webové stránky, nástěnka.*“

Rodič 49: „*Nástěnka, předání písemné zprávy.*“

Rodič 50: „*Informace na informační tabuli. Bezprostředně informace od paní při vyzvednutí dítěte. Písemné vzkazy předané prostřednictvím dítěte určené nám.*“

Rodič 51: „*Nástěnka a web.*“

Rodič 52: „*O plánovaných akcích MŠ informuje hlavně na nástěnkách.*“

Rodič 53: „*Informace jsou na webových stránkách a také pomocí letáčků.*“

Rodič 54: „*Osobně, případně nástěnka s informacemi.*“

Rodič 55: „*Přes internet, informační nástěnku v mateřské škole.*“

Rodič 56: „*Internetové stránky, nástěnky v MŠ.*“

Rodič 57: „*Informace na nástěnce, osobní kontakt, na webu MŠ.*“

Rodič 58: „*Webové stránky, nástěnka, od pedagogů formou dopisu.*“

MŠ 6

Rodič 59: „*E-mail, nástěnka, ústně.*“

Rodič 60: „*E-mailem, osobně.*“

Rodič 61: „*Prostřednictvím e-mailu, WhatsApp, osobní, telefonu.*“

Rodič 62: „*Osobně.*“

Rodič 63: „*Osobně a e-mailem.*“

Rodič 64: „*E-mailem, WhatsApp – skupina, nástěnka, osobní kontakt s paní učitelkami.*“

Rodič 65: „*E-mailem, WhatsApp, osobně.*“

Rodič 66: „*Pomocí e-mailu, nástěnek.*“

Rodič 67: „*E-mailem nebo osobně.*“

Rodič 68: „*Facebook, e-mail, WhatsApp, nástěnka ve školce.*“

Položka č. 6 Jaká forma komunikace (nástěnka, web, osobní kontakt, telefonický kontakt, e-mail) vám nejvíce vyhovuje?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
<p>Předávání informací</p>	<p>Formy komunikace, které nejvíce vyhovují rodičům</p> <p><u>MŠ 1</u> Rodič 1: „<i>Všechno (nástěnka, web, osobní kontakt, telefonický kontakt, e-mail).</i>“ Rodič 2: „<i>Web.</i>“ Rodič 3: „<i>Web, osobní kontakt.</i>“ Rodič 4: „<i>Nástěnka nebo důležité informace tel.</i>“ Rodič 5: „<i>Nástěnka, web.</i>“ Rodič 6: „<i>Osobní kontakt, nástěnka.</i>“ Rodič 7: „<i>E-mail a telefonní kontakt.</i>“ Rodič 8: „<i>Osobní kontakt.</i>“ Rodič 9: „<i>Osobní kontakt.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u> Rodič 10: „<i>Osobní kontakt, e-mail.</i>“ Rodič 11: „<i>E-mail a osobní kontakt.</i>“ Rodič 12: „<i>Na prvním místě osobní kontakt, na druhém e-mail a na třetím nástěnka.</i>“ Rodič 13: „<i>Osobní kontakt a e-mail.</i>“ Rodič 14: „<i>Nejvíce mi vyhovuje osobní kontakt nebo informace prostřednictvím e-mailu.</i>“ Rodič 15: „<i>E-mail, osobní kontakt.</i>“ Rodič 16: „<i>E-mail nebo osobní kontakt.</i>“ Rodič 17: „<i>Osobní kontakt.</i>“ Rodič 18: „<i>Osobní, telefonicky a e-mailem.</i>“ Rodič 19: „<i>E-mail a osobní kontakt.</i>“ Rodič 20: „<i>E-mail nebo osobní kontakt.</i>“</p>

	<p><u>MŠ 3</u></p> <p>Rodič 21: „<i>Web a osobní kontakt.</i>“</p> <p>Rodič 22: „<i>E-mail, Facebook, osobně, nástěnka.</i>“</p> <p>Rodič 23: „<i>Facebook, osobní, tel.</i>“</p> <p>Rodič 24: „<i>Web a osobní kontakt.</i>“</p> <p>Rodič 25: „<i>Web a osobní kontakt.</i>“</p> <p>Rodič 26: „<i>Osobní kontakt, pak ty ostatní.</i>“</p> <p>Rodič 27: „<i>Nejvíce osobní kontakt, pak ty ostatní.</i>“</p> <p>Rodič 28: „<i>Jde-li o informace ohledně chování či prospívání dítěte, upřednostňuji osobní, případně telefonický kontakt. Informace o akcích a jiná sdělení – nástěnka, web, FB skupinka.</i>“</p> <p>Rodič 29: „<i>Facebookové stránky, nástěnka.</i>“</p> <p>Rodič 30: „<i>Nejvíce osobní kontakt a e-mail, případně Facebook.</i>“</p> <p>Rodič 31: „<i>Facebook, osobní kontakt.</i>“</p> <p>Rodič 32: „<i>Osobní, nástěnka.</i>“</p> <p>Rodič 33: „<i>Web, osobní kontakt, tel. kontakt.</i>“</p>
--	--

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Formy komunikace, které nejvíce vyhovují rodičům</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: „<i>Určitě nástěnka! A e-mail, který si můžu přečíst když mám čas, a taky si ho můžu otevřít vícekrát, abych si ověřila, že jsem si třeba nespletla datum plánovaného výletu.</i>“</p> <p>Rodič 35: „<i>Osobní kontakt a e-mail.</i>“</p> <p>Rodič 36: „<i>Osobní kontakt, mail.</i>“</p> <p>Rodič 37: „<i>Na prvním místě osobní kontakt, na druhém nástěnka.</i>“</p> <p>Rodič 38: „<i>Osobní kontakt.</i>“</p> <p>Rodič 39: „<i>E-mail, telefonický kontakt, osobní kontakt.</i>“</p> <p>Rodič 40: „<i>Osobní kontakt.</i>“</p> <p>Rodič 41: „<i>Kombinace nástěnka, osobní kontakt a e-mail.</i>“</p> <p>Rodič 42: „<i>Nástěnka, osobní kontakt, e-mail.</i>“</p> <p>Rodič 43: „<i>Osobní kontakt, informace vztahující se k dítěti - chování...</i>“</p>

E-mail - akce, výlety, změny. “

Rodič 44: *„Osobní kontakt, e-mail, telefonický kontakt, web.“*

Rodič 45: *„Osobní a e-mail.“*

MŠ 5

Rodič 46: *„Vyhovují mi všechny varianty komunikace.“*

Rodič 47: *„Osobní kontakt.“*

Rodič 48: *„Nástěnka a osobní kontakt.“*

Rodič 49: *„Osobní kontakt.“*

Rodič 50: *„Nástěnka, telefonický kontakt.“*

Rodič 51: *„Osobní kontakt.“*

Rodič 52: *„Pro mě nejlepší by byl kontakt e-mailem, který mám pořád pod kontrolou. Bohužel tuto formu komunikace naše MŠ nenabízí.“*

Rodič 53: *„Osobní kontakt.“*

Rodič 54: *„Osobní kontakt.“*

Rodič 55: *„Všechny jsou dobré.“*

Rodič 56: *„Záleží na sdělovaných informacích. Osobní kontakt, nástěnka, web.“*

Rodič 57: *„Všechny formy komunikace a nejvíc osobní kontakt.“*

Rodič 58: *„Web, osobní kontakt, nástěnka.“*

MŠ 6

Rodič 59: *„Jednoznačně osobní kontakt.“*

Rodič 60: *„E-mail.“*

Rodič 61: *„Osobní kontakt, telefonický kontakt, e-mail.“*

Rodič 62: *„Osobní.“*

Rodič 63: *„Osobní kontakt.“*

Rodič 64: *„Osobní kontakt.“*

Rodič 65: *„E-mail a osobně.“*

Rodič 66: *„E-mail, osobní kontakt.“*

Rodič 67: *„E-mail a osobní kontakt.“*

Rodič 68: *„Osobní kontakt, e-mail.“*

Položka č. 7 Co očekáváte od MŠ?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Očekávání	<p>Očekávání od MŠ</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: „<i>Spolupráci.</i>“</p> <p>Rodič 2: „<i>Dítě se zabaví, seznámí s kolektivem, naučí novým věcem.</i>“</p> <p>Rodič 3: „<i>Zabavení a vzdělávání dětí.</i>“</p> <p>Rodič 4: „<i>Spokojené dítě.</i>“</p> <p>Rodič 5: „<i>Vstřícný přístup, rodinnou atmosféru, profesionální pedagogický přístup.</i>“</p> <p>Rodič 6: „<i>Dobré chování k dětem, individuální přístup, řád, pomoc v oblasti řeči.</i>“</p> <p>Rodič 7: „<i>Že se řádně postará o dítě v době, kdy jsem v zaměstnání.</i>“</p> <p>Rodič 8: „<i>Zapojení dítěte do kolektivu MŠ, nalezení nových kamarádů, různorodé aktivity, příprava dítěte do školy, výlety, akce.</i>“</p> <p>Rodič 9: „<i>Přípravu syna do školy.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Rodič 10: „<i>Že se dítě připraví na „velkou“ školu.</i>“</p> <p>Rodič 11: „<i>Že zde syn bude šťastný a bude se nadále zdravě rozvíjet.</i>“</p> <p>Rodič 12: „<i>Vzdělávat dítě, připravovat na školu, učit prosociálním dovednostem. Pomáhat dítěti v rozvoji osobnosti – přistupovat individuálně pokud je třeba.</i>“</p> <p>Rodič 13: „<i>Milé, klidné, radostné a láskyplné prostředí a přístup k dětem, chození ven, rozvoj dítěte.</i>“</p> <p>Rodič 14: „<i>Empatický přístup, dobrou komunikaci, spolupráci.</i>“</p> <p>Rodič 15: „<i>Láskyplný přístup k dítěti, pozitivní rozvoj osobnosti dítěte, komunikace s rodiči, zdravá strava, spokojené dítě, příprava na školu.</i>“</p> <p>Rodič 16: „<i>Vím, že se zde o mé děti postarají zodpovědně, s láskou.</i>“</p> <p>Rodič 17: „<i>Aby se v ní děti cítily dobře a naučily se užitečné věci.</i>“</p> <p>Rodič 18: „<i>Správné hodnoty pro naši dceru, laskavý přístup učitelek,</i></p>

naučit (pomocť naučit) děti určitých dovedností.“

Rodič 19: *„Bezpečné a podnětné místo pro naše děti.“*

Rodič 20: *„Spokojenost dětí je moje spokojenost.“*

MŠ 3

Rodič 21: *„Aby bylo o mé dítě dobře postaráno, rozvíjely se jeho schopnosti a dovednosti.“*

Rodič 22: *„Naučení dítěte zodpovědnosti, režimu. Zařazení do kolektivu. Zabavení dětí a naučení novým věcem. Příjemný a milý přístup paní učitelek. Vše je, jak jsme si představovali.“*

Rodič 23: *„Laskavý, empatický, radostný, vřelý, láskyplný přístup k dítěti.“*

Rodič 24: *„Spokojenost dítěte. Aktivity vevnitř i venku. Rozvoj dítěte po všech stránkách – motorika, paměť, tělesná zdatnost, spolupráce atd. Hodné paní učitelky.“*

Rodič 25: *„Dítě se naučí všelijaké písničky, básničky, naučí se být v kolektivu.“*

Rodič 26: *„Aby bylo dítě spokojené. Rozvíjet jejich samostatnost, dodat sebevědomí. Podporovat a povzbuzovat v jejich zájmech.“*

Rodič 27: *„Aby bylo dítě spokojené a rádo se vracelo na druhý den do školky. Rozvíjet jejich samostatnost, dodat sebevědomí, podporovat a povzbuzovat v jejich zájmech.“*

Rodič 28: *„Vzdělávání dítěte, spokojenost dítěte, komunikaci s rodiči.“*

Rodič 29: *„Podílení se na rozvoji dítěte, socializaci dítěte apod.“*

Rodič 30: *„Aby děti vedla k samostatnosti, pohybu a maximálně v dětech „zakořenila“ slušné chování a teamového ducha. Tato školka to podle mě plní na 100 %!*

Rodič 31: *„Že je moje dítě v bezpečí, paní učitelka zvládá napjaté situace jinak než křikem, že vychází z názvu „Mateřská“ škola a dítě se zde bude cítit dobře, že získá sociální zdatnost v kolektivu vrstevníků, že se naučí nové znalosti a dovednosti, že nebude mít hlad.“*

Rodič 32: *„Krásný využitý čas našich dětí, vzdělávání dětí.“*

Rodič 33: *„Spolehlivost, individuální přístup k dítěti.“*

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Očekávání	<p>Očekávání od MŠ</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: <i>„Že se moje děti naučí vycházet v kolektivu, naučí se respektovat pravidla. A určitě spěšnění každodenního života.“</i></p> <p>Rodič 35: <i>„Individuální a láskyplný přístup k dětem, zájem o ně a pochopení pro jeho zvláštnosti.“</i></p> <p>Rodič 36: <i>„Začlenění do dětského kolektivu, rozvíjení polského jazyka, rozvíjení jemné motoriky (tvoření, kreslení atd.), větší samostatnost.“</i></p> <p>Rodič 37: <i>„Že se dcerka naučí polsky v super kolektivu.“</i></p> <p>Rodič 38: <i>„Očekáváme, že si dítě osvojí polský jazyk. Začlenění se do kolektivu. Naučí se sociálnímu citění.“</i></p> <p>Rodič 39: <i>„Bezpečnost, lidský přístup a vřelý vztah k dětem.“</i></p> <p>Rodič 40: <i>„Motivační vzdělávání a vychovávání.“</i></p> <p>Rodič 41: <i>„Naučí dítě aktivně používat polský jazyk. Připraví dítě na školní docházku.“</i></p> <p>Rodič 42: <i>„Profesionální a vstřícné učitelky. Kvalitní a vkusné vybavení. Dobrou spolupráci s rodiči. Filozofie školky.“</i></p> <p>Rodič 43: <i>„Smysluplné naplnění „pracovního“ dne dítěte kolektivní činností rozvíjející schopnosti a motoriku dítěte.“</i></p> <p>Rodič 44: <i>„Rozvoj dítěte, zábavu, kontakt s jinými dětmi, získávání nových poznatků, učení se nových věcí.“</i></p> <p>Rodič 45: <i>„Aby se tam mé dítě cítilo dobře, mělo tam kamarády a paní učitelky, které bude mít rádo a které jsou důvěryhodné. Aby se tam něco přiučilo.“</i></p> <p><u>MŠ 5</u></p> <p>Rodič 46: <i>Individuální přístup k dítěti, zájem o ně a pochopení.</i></p> <p>Rodič 47: <i>„Individuální přístup k dětem, zajištění péče po dobu strávenou v MŠ, informaci o změnách v chování dítěte – pokud nastanou.“</i></p> <p>Rodič 48: <i>„Že se dítě naučí pracovat v kolektivu. Dostane se mu</i></p>

předškolního vzdělání. Že dítě může strávit čas i mimo domov s kamarády a navázat přátelství. Respekt k autoritě.“

Rodič 49: *„Socializaci syna. Pomoc ve výchově. Intelektuální a emocionální vývoj.“*

Rodič 50: *„Zajištění péče našeho dítěte. Příprava podmínek pro rozvoj. Reagování v neklidných situacích.“*

Rodič 51: Bez odpovědi.

Rodič 52: *„Od MŠ očekávám, že se kvalitně postará o moje dítě. Naučí je věci, na které nemám čas a prostor. Připraví je do školy.“*

Rodič 53: *„Pozitivní přístup; rozvíjet u dětí samostatnost a zdravé sebevědomí; povzbuzovat děti v zájmech; rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se; zapojovat rodiče do dětí ve školce apod.“*

Rodič 54: *„Empatický přístup k dítěti, aktivní rozvíjení dovedností, znalostí dítěte, předávání zkušeností dítěti.“*

Rodič 55: Bez odpovědi.

Rodič 56: *„Přátelské prostředí, dostatečně se věnují dětem.“*

Rodič 57: *„Dobrou péči o dítě, když jsme v práci. Zájem a pochopení pro zvláštnosti dětí. Aby MŠ připravila dítě na školu. Pomoc v rozvíjení samostatnosti a zdravého sebevědomí.“*

Rodič 58: *„Rozvoj sociálních vztahů, nabídku zájmových kroužků, založení pozitivních návyků např. (pohybové hry, poznání nových činností), základy jazykové výuky (čeština, polština, angličtina), individuální přístup k dítěti, rozumný denní režim (hygiena, jídelníček).*

MŠ 6

Rodič 59: *„To, co MŠ dává, nad očekávání. Nečekali jsme ani takový luxusní přístup, jaký dostáváme.“*

Rodič 60: *„V první řadě radost dětí chodit do MŠ. Práce s dětmi a naučení nových dovedností.“*

Rodič 61: *„Aby se dítě cítilo spokojené, co nejvíce komunikovalo polsky a mohlo do budoucna na základní jazykové znalosti navázat.“*

Rodič 62: *„Nic.“*

Rodič 63: *„Že děti do MŠ budou chodit rády – budou se těšit*

	<p><i>na kamarády a paní učitelky. “</i></p> <p>Rodič 64: <i>„Základní polskou řeč, návyky. “</i></p> <p>Rodič 65: <i>„Skvělou přípravu do školy i do života. “</i></p> <p>Rodič 66: <i>„Aby se uměla i zapojit do kolektivu. “</i></p> <p>Rodič 67: <i>„Že se náš syn naučí nějakého řádu, tzn. po jídle si umýt zuby, pozdravit, začlenit se do kolektivu dětí, společně si s nimi hrát, podělit se o hračky, naučit se počítat, naučit se písničky, básničky, vše, co potřebuje znát, než nastoupí do školy. “</i></p> <p>Rodič 68: <i>„Příprava na základní školu. Sociální kontakt dítěte. “</i></p>
--	---

Příloha č. 5: Plné znění položek pro učitele i rodiče

Položka č. 1 Problémy, záporny ve spolupráci učitele a rodiče – návrhy jejich řešení

Co vám chybí ve spolupráci/komunikaci s rodiči? Co vás mrzí? Jaké řešení byste navrhl/a?

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Spolupráce	<p>Problémové oblasti a jejich řešení mezi učiteli a rodiči</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: „<i>My se domluvíme. Vždy se dá nějak domluvit i když ten rodič, potom pak třeba nespolupracuje, tak ten prvotní kontakt je, ale potom to záleží na něm. Někdy nás mrzí to, že my se snažíme pomoci, ale on na to nereaguje.</i>“</p> <p>Učitel 2: „<i>Nedostatek času mě mrzí. Nemám čas, abych byla pořádně u dětí, je strašně hodně práce. Nemohu si stěžovat, samozřejmě se najdou rodiče, ale nemám špatné zkušenosti zatím.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: „<i>Mrzí mě, že někteří rodiče mají v uvozovkách za těžko si přečíst jenom tu nástěnku nebo e-mail, když my už tomu věnujeme ten čas a snažíme se, aby všechno bylo vhodné pro to jejich dítě. Někteří jsou v uvozovkách jakoby leniví, aby si to přečetli tu nástěnku nebo e-mail. Tak tím pádem my za to nemůžeme, ale to dítě je zrovna venku v bahně, má tenisky, protože rodiče nedonesli gumáky. Třeba si pak postěžují, že jsou od bahna, ale tak co, jsou to děti a neměli sebou gumáky. I když jsme to psali předem, tak to už my zas neovlivníme, jsou to děti, no.</i>“</p> <p>Učitel 4: „<i>Nevím, co nám chybí. Když se podívám zpětně, vidím, že samozřejmě každý je jiný, každý potřebuje jiný přístup. Ale musím říct, že asi máme štěstí na rodiče v tom dobrém i v tom méně dobrém. Vždy se nějakým způsobem dokážeme domluvit. Pak jsou rodiče, kteří to občas přepísknou, což se mi stalo nedávno. Ale pak si uvědomí, že to asi přehnali a přijdou se třeba omluvit. Co mi chybí? Spíš, nechybí mi to tady ve školce, ale obecně ve společnosti. Myslím si, že chybí od rodičů takový</i></p>

pohled na MŠ stůl od stolu, že to není tam kde odložím své dítě, protože já potřebuji jít do práce. A vím, že takoví rodiče jsou jinde, protože ne tady ve školce jsem se setkala i s takovými, kteří takto mluví, když vodili dítě úplně do jiného města. Ale já si myslím, že je to vždycky tak, říká se tomu zrcadlení, když člověk přistupuje nějakým způsobem, takže se mu to hezkým způsobem vrátí. Což je pro mě velice důležité, protože si myslím, že bychom jako lidé měli k sobě přistupovat s úctou i pokorou jeden k druhému a v rámci svých možností. Vždycky u těch učitelek, hlavně mladým učitelkám, co přicházení nebo i potom učitelkám, které mají malé děti. Já si vždycky vzpomenu, když jsem jako rodič stála na té druhé straně. Přiváděla jsem děti do jiné mateřské školy a stála jsem na té druhé straně dveří jako rodič. Takže se snažím chovat k dětem a k rodičům tak, jako bych chtěla, aby se kdysi ke mně paní učitelky chovaly, když jsem tam stála jako rodič, protože to není vždy jednoduché. Nebo, že to jsou moje děti, jestli bych se takhle opravdu chovala ke svým dětem, což je...uvědomit si to a mít to stále v tom zátylku. Nejde to vždycky, ale někdy to prostě vygraduje, ale doma to také někdy vygradovalo, vlastně, někdy to bylo přes čáru. Když je spokojené dítě, tak je spokojený rodič, když je spokojený rodič, tak je spokojeno dítě. A když jsou spokojeni oni, tak to přenášejí tu spokojenost do školky a pak jsou i učitelky spokojeny. Já si myslím, že je to vše propojeno dohromady. Když se tam postavím jako já důležitá učitelka, že mi tam rodič nebude říkat, co mám dělat, tak to nikdy nebude fungovat, ta pokora a úcta musí být oboustranná. Tady v MŠ mi nechybí nic.“

MŠ 3

Učitel 5: „Myslím, že v dnešní uspěchané době mají malý zájem na tom, co s dětmi ve školce děláme. Ptají se převážně co dítě snědlo, jestli nezlobilo, ale obsah dne je příliš nezajímavý. Spíše to, jestli je dítě spokojené... nebo si často myslí, že si jen tak hraje.“

Učitel 6: „Učitelky jsou ty, které upozorní, že už začínáme jíst příborem; utíráme si sami dupku po toaletě, aj.“

Co vám chybí ve spolupráci/komunikaci s učiteli? Co vás mrzí? Jaké řešení byste navrhl/a?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Spolupráce	<p>Spolupráce učitele a rodiče – zápory a návrhy možnosti řešení ze strany rodiče</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: „<i>Nic.</i>“</p> <p>Rodič 2: „<i>Jsem spokojená.</i>“</p> <p>Rodič 3: „<i>Nechybí nám nic.</i>“</p> <p>Rodič 4: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 5: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 6: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 7: „<i>Zatím žádné.</i>“</p> <p>Rodič 8: „<i>Nic, jsem spokojená.</i>“</p> <p>Rodič 9: „<i>Nic mi nechybí.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Rodič 10: „<i>Nic mě nenapadá.</i>“</p> <p>Rodič 11: „<i>Byla bych ráda, kdyby se předávalo více pozitivních informací o dítěti.</i>“</p> <p>Rodič 12: „<i>Nic.</i>“</p> <p>Rodič 13: „<i>Nic, jsem spokojená.</i>“</p> <p>Rodič 14: „<i>Osobně asi více času z mé strany, někdy.</i>“</p> <p>Rodič 15: „<i>Tok informací o připravovaných akcích (v prvních dvou letech), teď se to zlepšilo, akorát je covid, takže se žádné společné akce nemohou konat, což je velká škoda...</i>“</p> <p>Rodič 16: „<i>Nic. Jsem spokojená.</i>“</p> <p>Rodič 17: „<i>Nic mě nenapadá.</i>“</p> <p>Rodič 18: „<i>Ani nic.</i>“</p> <p>Rodič 19: „<i>Nic.</i>“</p>

	<p>Rodič 20: „<i>Neinformovanost ohledně menších úrazů ve třídě, poškrábané dítě 3x nevysvětlena příčina.</i>“</p> <p><u>MŠ 3</u></p> <p>Rodič 21: „<i>Nechybí mi nic.</i>“</p> <p>Rodič 22: „<i>Spolupráce je velmi uspokojivá.</i>“</p> <p>Rodič 23: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 24: „<i>Nechybí mi nic, jsem spokojená.</i>“</p> <p>Rodič 25: „<i>Komunikace je velmi dobrá, jsem spokojená.</i>“</p> <p>Rodič 26: „<i>Nechybí nám vůbec nic, jsme velmi spokojeni.</i>“</p> <p>Rodič 27: „<i>Nechybí nám vůbec nic, jsme velmi spokojeni.</i>“</p> <p>Rodič 28: „<i>Jsem spokojená.</i>“</p> <p>Rodič 29: „<i>Nechybí nic.</i>“</p> <p>Rodič 30: „<i>S komunikací jsem spokojena a nic bych asi neměnila.</i>“</p> <p>Rodič 31: „<i>Stavování. Děti většinou nejí omáčky apod. Není možné (dle učitelky) jim dát „suchou“ rýži, těstoviny. Dcera jako první, když dorazí domů, chce jíst.</i>“</p> <p>Rodič 32: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 33: „<i>Nic.</i>“</p>
--	---

Co vám chybí ve spolupráci/komunikaci s rodiči? Co vás mrzí? Jaké řešení byste navrhl/a?

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Spolupráce	<p>Problémové oblasti a jejich řešení mezi učiteli a rodiči</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: „<i>Chybí času, rodiče nemají hodně času, chtěli by informace. Myslím, že jsou rodiče u nás spokojeni, slyšíme to z různých stran. Jsme rádi, že ze strany rodičů, co se týká způsobu komunikace jsou spokojeni. Nenapadá mě nic, co by se mělo změnit. Myslím, že to funguje dobře.</i>“</p> <p>Učitel 8: „<i>V komunikaci mi nechybí nic. Druh a kolik té komunikace</i></p>

máme to nám vyhovuje. Ale co mi chybí je občas reakce rodiče, když my říkáme, že v MŠ se něco událo a rodič řekne: "Doma je hodný, mě to nedělá". Rodič to nechává, tak co. Občas mi u některých rodičů chybí chuť spolupráce různě. Většinou máme dobré zkušenosti."

MŠ 5

Učitel 9: *„Chybí mi větší zpětná vazba ze strany rodičů. Nějaká anketa o spolupráci by neškodila.“*

Učitel 10: *„Uzavřenost rodičů, někdy malá důvěra a táhnutí za špatný provaz.“*

MŠ 6

Učitel 11: *„Mrzí mě, že někteří rodiče si načtou moderní knihy o výchově a přistupují podle toho ke svému dítěti. Dítě se pak velmi vyznačuje od jiných dětí, vyžaduje neustálou pozornost, má nároky, které MŠ nemůže naplnit. Tito rodiče už tolik nedají na naši radu, myslí si své. Také mě mrzí, že rodiče mají přehnané očekávání od nás učitelek. Například jeden tatínek chtěl, zda by si jeho dcera mohla prohlížet knihy místo odpočinku. Vysvětlila jsem mu, že máme ve třídě malé děti a jejich rodiče si přáli, aby jejich děti spaly. Kdybych tedy povolila jedné dívence si prohlížet, prohlíželi by si všichni a ti co by měli odpočívat, tak by neodpočívali. Dětem, které neusnou, mohou vstát o půlhodiny dříve a prohlížet si knihy či dělat klidové činnosti.“*

Učitel 12: *„Určitě je fajn, že si s rodiči můžeme něco ve dveřích říct, ale určitě bych navrhla, aby se to spíš řešilo mimo MŠ, mimo děti vysvětlit všechno. Co mě mrzí, rodiče jsou nároční na své děti, a hlavně jsou citliví na své děti. Dneska je to těžké to sladit. Je málo rodičů, kteří uznají svoji vinu. Je nějaký problém, tak to shazují na učitelky. Já bych to viděla, kdyby rodiče spíš také viděli ten problém ve svém dítěti, ale to už není komunikace, to je obecně celé rodičovství.“*

Co vám chybí ve spolupráci/komunikaci s učiteli? Co vás mrzí? Jaké řešení byste navrhl/a?

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Spolupráce	<p>Spolupráce učitele a rodiče – zápory a návrhy možnosti řešení ze strany rodiče</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: „Zatím nic. Neměla jsem žádnou negativní zkušenost. Vše bylo vždycky v pořádku.“</p> <p>Rodič 35: „Nevím...“</p> <p>Rodič 36: „Všechno je v pořádku, nic nechybí. Jen teď je kontakt a spolupráce omezená, tak snad se situace již brzylepší.“</p> <p>Rodič 37: „Nic mě nenapadá.“</p> <p>Rodič 38: „Nic.“</p> <p>Rodič 39: „Nic.“</p> <p>Rodič 40: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 41: „Zatím nic nechybí.“</p> <p>Rodič 42: <i>V podstatě jsem spokojena. Navrhla bych častější minimálně 2 x do roka informace o prospěchu dítěte.“</i></p> <p>Rodič 43: „Nevidím problém, lze se domluvit.“</p> <p>Rodič 44: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 45: „Chybí mi prostor v klidu si popovídat o tom, jak dítě ve školce funguje. Víím ale, že si takovou schůzku můžu zařídit, takže to je moje chyba, že se to nepovedlo.“</p> <p><u>MŠ 5</u></p> <p>Rodič 46: „Nic.“</p> <p>Rodič 47: „Nic.“</p> <p>Rodič 48: „Nic. Situace v souvislosti s covid-19, kontakt s učitelkami menší.“</p> <p>Rodič 49: Bez odpovědi</p>

Rodič 50: „*Nic mi nechybí.*“

Rodič 51: „*Jak už jsem zmínila, nyní je komunikace velmi omezená.*“

Rodič 52: „*Nic.*“

Rodič 53: „*V této těžké době mi chybí komunikace s učitelem, nesetkáváme se tváří v tvář.*“

Rodič 54: „*Jsme spokojeni.*“

Rodič 55: Bez odpovědi

Rodič 56: Bez odpovědi

Rodič 57: „*Vše je v pořádku! Jenom, aby fotky na webu byly kvalitnější!*“

Rodič 58: „*V „covidovém“ období nám chybí více osobního kontaktu, který byl dříve. Bohužel tak to je, a nejde to nějak vyřešit kvůli omezením.*“

MŠ 6

Rodič 59: „*Nic neschází. Mě akorát mrzí a přemýšlíme, jak to udělat se školou. Jsme bilingvní manželství, starší dvě děti navštěvovaly českou MŠ, naše třetí dítě polskou. Rádi bychom pokračovali v polské třídě, ale nejsme na 100 % rozhodnutí.*“

Rodič 60: Bez odpovědi

Rodič 61: „*Nemám negativní poznatky.*“

Rodič 62: „*Nemám námitky.*“

Rodič 63: „*Nechybí nám nic.*“

Rodič 64: Bez odpovědi

Rodič 65: Bez odpovědi

Rodič 66: „*V té třídě (polské) nám nechybí nic. Jsme spokojeni.*“

Rodič 67: „*Ani nic.*“

Rodič 68: „*Nic mi neschází.*“

Položka č. 2 Spolupráce a komunikace v době covid-19

Jaké spatřujete výhody/nevýhody ve způsobu komunikace a spolupráce v období omezení z důvodu řešení pandemie covid-19?

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Spolupráce	<p>Výhody a nevýhody ve způsobu komunikace a spolupráce v období omezení z důvodu řešení pandemie covid-19</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: „Snažíme se co nejvíce telefonicky, prostřednictvím webových stránek. Spolupráce je maximální, ale záleží na typu rodiče, buď chce nebo nechce. Ale telefonicky se domluvíme vesměs s každým.“</p> <p>Učitel 2: „Jsou někteří bezohlední, nezodpovědní a neuvědomují si dopady. Třeba maminky, které mohou mít ty děti doma, tak je dávají od šesti do půl páté do školky.“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: „Snažíme se hlavně komunikovat e-mailem, přes web, i rozhovorem s odstupem s rodiči, že rodiče mají roušky. Je škoda, že nemáme různé akce pro rodiče, abychom je více poznali a aby i oni poznali, co my s dětmi děláme. Je to škoda. Ale z hlediska, že máme teď tu pandemii, tak si myslím, že to zvládneme dobře a snažíme se s rodiči spolupracovat, i když to je v rámci těch různých odstupů a mezi a rychlého odloučení.“</p> <p>Učitel 4: „Výhoda je to, že to napíšu do e-mailu a oni si to nějak přečtou, ale když člověk nevidí do tváře do očí tomu druhému, protože když potřebuji někomu něco sdělit, ať už je to něco méně pozitivního nebo něco hezkého, tak je hezké vidět na tváři toho druhého třeba úsměv, rozzářené oči, pochopení nebo znuděný obličej. To je také komunikace neverbální. Člověk se podívá a pozná jen na tváři, tak je to takové neosobní. Je fajn, výhodu, ne v komunikaci, ale spatřuji tady v tom, že na nás jako učitelky není vyvíjen takový tlak, který byl z 90. let, toho na ty děti. Protože</p>

	<p><i>v posledních letech byl takový tlak, abychom ty děti připravovali do školy. Někteří rodiče měli pocit, že ty děti něco nedoženou nebo že o něco přijdou, tady v tom období. Je pravda, že je lepší, když si s tím rodičem člověk popovídá, vysvětlí mu to, řekne mu to. Trochu se zmírnil tlak na nás a na ty děti co všechno bychom s těmi dětmi měli, a nebo neměli. Na druhou stranu ta online komunikace je taková neosobní komunikace.“</i></p> <p><u>MŠ 3</u></p> <p>Učitel 5: „Pro nás to zůstalo stejné. Jiné je to v tom, že se nekonají přímo společné akce s rodiči.“</p> <p>Učitel 6: „Přes roušku nevidíme celkový výraz tváře, mimiku. Zdržují se po nezbytně nutnou dobu v šatně. Využíváme komunikaci přes telefon.“</p>
--	--

Jaké spatřujete výhody/nevýhody ve způsobu komunikace a spolupráce v období omezení z důvodu řešení pandemie covid-19?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Spolupráce	<p>Výhody a nevýhody ve způsobu komunikace a spolupráce v období omezení z důvodu řešení pandemie covid-19</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 2: „Méně aktivit pro děti společných s rodiči.“</p> <p>Rodič 3: „Vše je včas na webu, případně nás vedení informuje osobně, telefonicky.“</p> <p>Rodič 4: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 5: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 6: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 7: „Nevidím žádné výhody ani nevýhody.“</p> <p>Rodič 8: „Komunikace, je omezená, což vnímám jako nevýhodu. Výhody žádné nevidím.“</p> <p>Rodič 9: „Vše je dopředu hlášené, telefonicky a na webových stránkách.“</p>

MŠ 2

Rodič 10: „*Nejsou schůzky, společné akce.*“

Rodič 11: „*Nevýhody – chybí společné akce, besídky. Výhody nespátřuji žádné.*“

Rodič 12: „*Výhody, komunikace zůstala stejná. Nevýhody, spolupráce se omezila z důvodu omezení či zrušení nejrůznějších akcí (besídka vánoční, výlety, loučení s předškoláky atd.*“

Rodič 13: „*Začali jsme komunikovat pomocí e-mailů.*“

Rodič 14: „*Protože chybí osobní kontakt, více se komunikuje přes e-mail nebo telefonicky. Výhoda je, že informace vždy dorazí, protože informace z nástěnky někdy manžel přehlédl.*“

Rodič 15: Bez odpovědi

Rodič 16: „*Dříve bylo možné vstoupit do třídy a chvilku pobýt s dítětem při jeho aktuální činnosti. Popřípadě promluvit pár slov s paní učitelkou. Nyní musíme dítě jen doprovodit ke dveřím a nezdržovat se.*“

Rodič 17: Bez odpovědi

Rodič 18: „*Je super, že je vůbec otevřeno. Všechno navíc je bonus.*“

Rodič 19: „*Mrzí nás, že se nekonají akce v MŠ. Nemůžeme se více setkávat...aktuálně nemůžeme ani pobývat ve třídě s dětmi, například dojít odpoledne dříve, zahrát si s dětmi hru, popovídat s pedagogy, vidět chování dítěte v MŠ apod. Chybí nám větší společný čas. Věříme, že se vše brzy vrátí do „starých“ kolejí.*“

Rodič 20: „*Nevýhoda, že se špatně se komunikuje s rouškou, nesmíme do třídy. Výhoda e-mail.*“

MŠ 3

Rodič 21: „*Spíš nevýhody, vše se řeší přes web, osobní komunikace musí být minimální.*“

Rodič 22: „*Spolupráce je plnohodnotná. Perfektní přístup paní učitelek k rodičům a podávání nových informací.*“

Rodič 23: „*Omezení spatřuji jen v tom, že se nekonají akce, ale pedagogové je pořádají pro děti ve školce což je úžasné a důležité... V komunikaci nespátřuji během pandemie žádné nevýhody. Vše je tak jak*

	<p>bylo.“</p> <p>Rodič 24: „Vadí mi omezení společenských akcí – karneval, plavecký kurz, školka v přírodě atd. Letos mají smůlu, i když se na to těší. Ale paní učitelky dělají, co mohou.“</p> <p>Rodič 25: „Nevýhody – děti nemůžou mít akce – ruší se.“</p> <p>Rodič 26: „Řekla bych žádné, vše funguje jako před tím. Co nám moc chybí jsou společné akce.“</p> <p>Rodič 27: „Dalo by se říct, že vše funguje jako předtím. Co nám chybí jsou společné akce.“</p> <p>Rodič 28: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 29: „Výhodou je, že stále můžeme být v kontaktu prostřednictvím facebookových stránek, sdílet dění ve školce. Nevýhodou je nemožnost účastnit se fyzicky na dění ve školce.“</p> <p>Rodič 30: „Chybí osobní kontakt a vše se řeší elektronicky. Ačkoli se učitelky maximálně snaží, tak je to znát.“</p> <p>Rodič 31: „Výhody: konečně učitelky do třídy nepouštějí nachlazené děti a děti s rýmou. Naše dcera díky tomu letos nebyla nemocná. Nevýhody: mrzneme venku, než se vyprázdní šatna.“</p> <p>Rodič 32: „Vše funguje.“</p> <p>Rodič 33: Bez odpovědi</p>
--	--

Jaké spatřujete výhody/nevýhody ve způsobu komunikace a spolupráce v období omezení z důvodu řešení pandemie covid-19?

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Spolupráce	<p>Výhody a nevýhody ve způsobu komunikace a spolupráce v období omezení z důvodu řešení pandemie covid-19</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: „Je samozřejmě pořád telefon. Takže ti rodiče, se kterými nejsme v kontaktu, kteří nepošílají děti, protože mají třeba obavu, tak vždycky je nějaký důvod, proč jim zavolat. Bud' poinformovat a snažím se to nějak neseknout, protože potřebuji rychle všechny obvolat, ale najít</p>

si čas na každého rodiče. Vždycky se zeptat, popřát jim i hlavně v tom období předvánočním. Takže si myslím, že je to o tom si najít čas. Člověk si musí rezervovat na ty rodiče ten čas, protože přece jenom jich je dvacet a s každým chce člověk prohodit pár slov.“

Učitel 8: „Omezení samozřejmě osobního kontaktu. V době pandemie jsme zavedli e-mailovou komunikaci, takovou pravidelnou. V době pandemie školky fungovaly, takže na nástěnce se stejně objevovaly věci, ale jelikož chodila jen třeba polovina dětí, tak část rodičů byla z té komunikace vyloučena, takže tam jsme zavedli ty e-maily. A zjistili jsme, že je to úplně úžasná věc, takže jsme u toho zůstali. Jedině, že se nevidíme osobně, ale jinak komunikace zůstala a rodiče mají můj osobní telefon, takže i volali s dotazy: „Dítě kašle. Mohu, nemohu? Covid, necovid? Jedině, že je omezen osobní kontakt, jinak v pohodě.“

MŠ 5

Učitel 9: „Nevýhoda: Máme omezené možnosti promluvit si s rodiči nebo je poznat na společných akcích. Výhoda: Někteří rodiče se nezdržují zbytečně v šatně a na zahradě MŠ.“

Učitel 10: „Nevýhody – omezení pro děti, pro zrušení mnoho akcí konaných MŠ.“

MŠ 6

Učitel 11: „Výhody: elektronické komunikace a my jsme měli neustálý provoz, takže k výrazným změnám nedošlo.“

Učitel 12: „Výhody byli jsme v kontaktu e-mailovém, posílali jsme úkoly. Rodiče z 25 reagovalo asi 5 na ty úkoly, bylo to příjemné, byli rádi. Někteří dokonce posílali hotové, jak si je vytvořili. Nevýhody, bylo to pro nás všechny nové, hledali jsme cestu, jak rozvíjet spolupráci, jakou formou je to pro rodiče přijatelné.“

Jaké spatřujete výhody/nevýhody ve způsobu komunikace a spolupráce v období omezení z důvodu řešení pandemie covid-19?

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Spolupráce	<p>Výhody a nevýhody ve způsobu komunikace a spolupráce v období omezení z důvodu řešení pandemie covid-19</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: „Ze strany učitelek žádnou. Vždy mně o všem informují. Vše vysvětlí. Kromě omezení počtu rodičů v šatně a nutnosti nosit roušky se nic nezměnilo. Paní učitelka je vždy ochotná zodpovědět dotazy.“</p> <p>Rodič 35: „Nevím...“</p> <p>Rodič 36: „Nejsou schůzky, omezený kontakt s učitelem, žádné akce pro děti.“</p> <p>Rodič 37: „No, chybí osobní kontakt (není tak častý) a ten je nejdůležitější ze všech způsobů komunikace. Výhody? Moc mě nenapadají – možná víc e-mailová komunikace. (Ale já zapomínám na e-mail chodit denně.)“</p> <p>Rodič 38: „Výhoda komunikace prozatím na všech úrovních (net, e-mail, telefon).“</p> <p>Rodič 39: „Moc nerozumím otázce.“</p> <p>Rodič 40: „Více informací začalo chodit e-mailem, čímž si můžeme lépe „zapamatovat“ co se děje, akce.“</p> <p>Rodič 41: „Výhody, natáčeli dětem videa během uzavírky školky, týdně s nimi komunikovali, posílali dobrovolné úkoly. Super!“</p> <p>Rodič 42: „Dobrá spolupráce. Dostáváme e-maily s pozdravem učitelek a nabídkou aktivit.“</p> <p>Rodič 43: „Oceňuji aktivní přístup v období úplného uzavření MŠ, kdy učitelky pravidelně natáčely program na video a posílaly společně s pracovními listy.“</p> <p>Rodič 44: „Výhody nespatřuji žádné. Nevýhod je spousta, např. již zmíněná nemožnost spolupráce při organizaci různých akcí MŠ, které</p>

se z důvodu covidu-19 nemohou konat. Aktuálně v době pandemie je i více využívána komunikace prostřednictvím e-mailu.“

Rodič 45: *„Výhody asi nic. Nevýhody – omezená komunikace a setkání.“*

MŠ 5

Rodič 46: *„Je nám líto, že se nemůžeme setkávat s učiteli, neprobíhají ani setkání s Maczierz, všechny akce jsou pořádány v MŠ bez rodičů.“*

Rodič 47: *„Informace visí na nástěnce, nebo na internetu. Pokud je něco důležité, učitelky sdělují osobně.“*

Rodič 48: *„Jen nevýhody – komunikace s vyučujícím často přes prostředníka nebo tel.“*

Rodič 49: *„Základem zde je, že školka celou dobu funguje. Dělá tak obrovskou službu. Rodiče mohou nadále pracovat.“*

Rodič 50: *„Není problém v komunikaci během covidu. Problém je v absenci výletů, představení.“*

Rodič 51: *„Výhody žádné. Nevýhody, komunikace téměř neprobíhá. S pedagogy se téměř nevidáme.“*

Rodič 52: *„Nevýhodou je menší kontakt s pedagogy. Aby se člověk něco dozvěděl musí se snažit někoho odchytnout.“*

Rodič 53: *„Nevýhody: nesetkáváme se s učiteli.“*

Rodič 54: *„Výhody žádné. Nevýhody, chybí osobní kontakt s paní učitelkami.“*

Rodič 55: Bez odpovědi

Rodič 56: *„Bohužel vše je omezené, dětem chybí společenské akce, komunikace s učitelkami je rovněž omezená.“*

Rodič 57: *„Moc nás potěšilo, že naše MŠ nebyla vůbec zavřena v období pandemie, doufáme, že to tak bude i nadále.“*

Rodič 58: *„Výhody: více informací na webových stránkách, časté aktualizace. Nevýhody: chybí osobní kontakt.“*

MŠ 6

Rodič 59: Bez odpovědi

Rodič 60: Bez odpovědi

	<p>Rodič 61: „<i>Nemám připomínky, opatření jsou dodržována, informace získáváme prostřednictvím e-mailu.</i>“</p> <p>Rodič 62: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 63: „<i>Nevýhodou je omezení v osobním kontaktu – zrušení akcí.</i>“</p> <p>Rodič 64: „<i>MŠ – bez omezení. Dotklo se to jen kroužků – např. není šachový kroužek, a to syna mrzí.</i>“</p> <p>Rodič 65: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 66: „<i>Myslím, že to mají vše moc dobře promyšlené. Nemám žádné výhrady.</i>“</p> <p>Rodič 67: „<i>Nevýhody že je ten osobní kontakt omezenější, nekonají se kulturní akce, které byly naplánovány. Nekonají se společné schůzky informativní.</i>“</p> <p>Rodič 68: „<i>Nevidím rozdíl.</i>“</p>
--	---

Položka č. 3 Seznámení s ŠVP a zájem o vzdělávací nabídku ze strany rodičů

Seznamujete rodiče se školním vzdělávacím programem? Pokud ano tak proč, kdy a jak?

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Způsob, důvod a čas seznámení rodičů se školním vzdělávacím programem</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: „<i>Určitě seznamujeme zejména na třídních schůzkách na začátku školního roku a potom mají průběžně cíle vyvěšeny každý měsíc nebo co dva měsíce na základě integrovaného bloku v šatně na nástěnce.</i>“</p> <p>Učitel 2: „<i>Na začátku školního roku, aby věděli, k čemu vedeme děti po celý školní rok.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: „<i>Seznámení rodiče byli na začátku školního roku, že jsme zdravá mateřská škola. Čím se budeme zabývat, co budeme probírat, na první schůzce se jim to předneslo. Mají v šatně program zdravá mateřská škola,</i></p>

	<p><i>mají ho k nahlédnutí, mohou si ho prohlédnout, je volně přístupný.“</i></p> <p>Učitel 4: <i>„Ano na začátku školního roku na třídních schůzkách. Vysvětlíme jim, co je to za dokument, co ten dokument obsahuje a je veřejně vyvěšen v šatně ve schránce a rodiče mají možnost, kdykoliv do něj nahlédnout.“</i></p> <p><u>MŠ 3</u></p> <p>Učitel 5: <i>„Je vystaveno v šatně, rodiče mají možnost nahlédnutí.“</i></p> <p>Učitel 6: <i>„Ano, na stránkách, fyzicky k dispozici k nahlédnutí, i zapůjčení, z důvodu vědomosti, na co se zaměřit, v čem pokračovat (sděleno i osobně).“</i></p>
--	--

Zajímá Vás, co se píše ve školním vzdělávacím programu? Zajímáte se o vzdělávací nabídku, kterou nabízí vaše MŠ? Kde si informace zjišťujete? Co jste si zjišťoval jako poslední?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Zájem	<p>Zájem o školní vzdělávací program, vzdělávací nabídku, místo zjišťování informací</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: <i>„Ano.“</i></p> <p>Rodič 2: <i>„Aktivně jsem nehledala, reference od známých.“</i></p> <p>Rodič 3: <i>Bez odpovědi</i></p> <p>Rodič 4: <i>„Ne. Sleduji, co se dítě naučí a jaké výrobky nosí domů.“</i></p> <p>Rodič 5: <i>„ŠVP mě zajímá, vše zjišťuji na webu jako poslední jsem zjišťovala výši úplaty.“</i></p> <p>Rodič 6: <i>„Ne, nezajímal jsem se.“</i></p> <p>Rodič 7: <i>„O ŠVP ne. O vzdělávací nabídku, ano, přes web.“</i></p> <p>Rodič 8: <i>„Zajímám se o kroužky, které MŠ nabízí.“</i></p> <p>Rodič 9: <i>„Ano, a v poslední době ohledně karantény.“</i></p>

MŠ 2

Rodič 10: „*Ne.*“

Rodič 11: „*RVP i ŠVP znám, ale konkrétně v něm informace nezjišťuji.*“

Rodič 12: „*Spíše ne.*“

Rodič 13: „*Ani ne.*“

Rodič 14: Bez odpovědi

Rodič 15: „*Ano, ano, třídní schůzky, osobně, předškolní příprava.*“

Rodič 16: „*Ne.*“

Rodič 17: „*Nezjišťuji, vidím sama na dítěti pokroky, a proto plně důvěřuji paní učitelkám.*“

Rodič 18: „*Ne. Od paní ředitelky a učitelek před nástupem do mateřské školy.*“

Rodič 19: „*Vše dle nás probíhá v naprostém pořádku, není potřeba nahlížet do „papírů“.*“

Rodič 20: „*ŠVP program je v šatně, znám jej.*“

MŠ 3

Rodič 21: „*Nezajímám. Beru tuto věc automaticky, že MŠ děti musí nějakým způsobem vzdělávat.*“

Rodič 22: „*Jelikož syn navštěvuje MŠ – Housenky (2-4 let) tak se tyto programy nenabízí.*“

Rodič 23: „*Vzdělávání jsem si nečetla, záleží mi na osobním přístupu učitelek k dítěti. V poslední řadě jsem si četla informace o tom, co vše dítě do MŠ potřebuje.*“

Rodič 24: „*Ne. Paní učitelky o všem informují.*“

Rodič 25: „*Ano zajímám, na stránkách školky.*“

Rodič 26: „*Ano a pročtu si, vše máme na stránkách.*“

Rodič 27: „*Ano zajímám a pročtu si.*“

Rodič 28: „*Ano. Informace nám zajišťuje paní učitelka, posílá informace a odkazy prostřednictvím e-mailu.*“

Rodič 29: „*Ne, nezajímali jsme se.*“

Rodič 30: Bez odpovědi

Rodič 31: „*O ŠVP se nezajímám. Vzdělávací nabídku ano. Web, nástěnka*

	<p>v MŠ. Lekce angličtiny.“</p> <p>Rodič 32: „Nezajímám, paní učitelky ví, co mají dělat.“</p> <p>Rodič 33: „Ano. Web.“</p>
--	---

Seznamujete rodiče se školním vzdělávacím programem? Pokud ano tak proč, kdy a jak?

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Způsob, důvod a čas seznámení rodičů se školním vzdělávacím programem</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: „Určitě v tom září., Řekneme, kde mohou rodiče celé znění najít, že je to i na nástěnce. Nejdůležitější body řekneme na schůzce. Aby věděli, pro informovanost. Aby věděli, kde si to mohou najít. Podepisují, že s ním byli seznámeni se školním řádem.“</p> <p>Učitel 8: „Dá se říct, že my jako učitele neseznamujeme, ale na schůzce vždy říkáme, že existuje ŠVP, kde ho mohou najít, jednak je na našich webových stránkách, jednak visí na celoročně na nástěnce.“</p> <p><u>MŠ 5</u></p> <p>Učitel 9: „Každoročně na počáteční schůzce jsou rodiče seznámeni s „výběrem“ z programu. Je kdykoliv k nahlédnutí.“</p> <p>Učitel 10: „Je umístěn na stránkách školy/školky, vždy aktualizovaný v daném roce a je přístupný i na vyžádání v tištěné podobě.“</p> <p><u>MŠ 6</u></p> <p>Učitel 11: „Pokud chtějí tak ano, ale více informací vám poskytne paní vedoucí.“</p> <p>Učitel 12: „Na schůzi předáme tu informaci, že rodiče mají právo vědět a znát obsah toho ŠVP, ale zatím jsem se nesečkala, že by se chtěl někdo do toho podívat. Máme to v boxu nebo v elektronické podobě, kdyby někdo chtěl.“</p>

Zajímá Vás, co se píše ve školním vzdělávacím programu? Zajímáte se o vzdělávací nabídku, kterou nabízí vaše MŠ? Kde si informace zjišťujete? Co jste si zjišťoval jako poslední?

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Zájem	<p>Zájem o školní vzdělávací program, vzdělávací nabídku, místo zjišťování informací</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: „<i>O to jsem se nezajímala.</i>“</p> <p>Rodič 35: „<i>Ne, nezajímá mně moc formální psaná forma, ale realita. Tu si zjišťuji osobně a taky od dítěte, ptám se co dělali, a taky na třídních schůzkách.</i>“</p> <p>Rodič 36: „<i>Zatím jsem se nezajímala a ani nevím, zda školka nabízí nějaký vzdělávací program.</i>“</p> <p>Rodič 37: „<i>Nezjišťuji, co se píše ve školním vzdělávacím programu.</i>“</p> <p>Rodič 38: „<i>Ano zajímáme se. Ptáme se osobně.</i>“</p> <p>Rodič 39: „<i>Díky fotografiím mám představu o tom, co se ve školce dělá. Ptám se dítěte průběžně. Jinak nevím, co se píše ve vzdělávacím programu.</i>“</p> <p>Rodič 40: „<i>Ne.</i>“</p> <p>Rodič 41: „<i>Na webu školky a školy. Na třídních schůzkách. Kurz plavání.</i>“</p> <p>Rodič 42: „<i>Ano, zajímám se. Sleduji téma týdne, aktivity, exkurze. U dítěte zjišťuji, co dnes dělali, co se naučil. ŠVP nesleduji.</i>“</p> <p>Rodič 43: „<i>Dle možností aktivit i zpětné vazby od dítěte jsme neměli důvod.</i>“</p> <p>Rodič 44: „<i>Ano, zajímám. Informace najdu na webu MŠ.</i>“</p> <p>Rodič 45: Bez odpovědi</p> <p><u>MŠ 5</u></p> <p>Rodič 46: „<i>MŠ pořádá na začátku měsíce září třídní schůzku, kde jsme</i></p>

informováni, jaký je vzdělávací plán a jaké akce děti čekají. “

Rodič 47: „ŠVP jsem četla. Informace je možno získat u učitele. Na nástěnce visí každý měsíc plán práce. “

Rodič 48: „Zajímá; nástěnka, osobně s vyučujícím; angličtina. “

Rodič 49: „Zajímáme se. Web, osobní kontakt. Jídelníček, akce. “

Rodič 50: „Nečetla jsem školní vzdělávací program. “

Rodič 51: „Dozvěděli jsme se o nabídce kroužků na setkání s rodiči. Nyní kroužky neprobíhají. “

Rodič 52: „Vzdělávací program mě moc nezajímá. Pravděpodobně je dostupný na webových stránkách nebo na nástěnce. “

Rodič 53: „Ano, zajímá mě to, ale ŠVP jsem neviděla. “

Rodič 54: „Pouze na třídních schůzkách. “

Rodič 55: Bez odpovědi

Rodič 56: „Ne. “

Rodič 57: „Ano! Zjišťujeme to na webu. V posledním čase je toho méně, nebo je covid-19. “

Rodič 58: „Ano, zajímáme. Informace zjišťujeme na nástěnce, od pedagogů nebo na třídních schůzkách. Zjišťovali jsme, zda bude výuka angličtiny. “

MŠ 6

Rodič 59: „Nezajímali jsme se. Pro mě je nejdůležitější personální obsazení, to znamená, kdo bude učit. V dané MŠ naprosto excelentní! “

Rodič 60: „S důvěrou pro paní učitelky jsme program nestudovali. “

Rodič 61: „Neshledávám ve výuce důvody, děti mají vždy nějaké téma, což je poznat z toho, že doma si zpívá samo písňe naučené ve školce, kreslí obrázky atd. Takže nemám zvláštní důvod zkoumat vzdělávací program pro dítě v MŠ. “

Rodič 62: „Ne, nic, nikdy. “

Rodič 63: „Nezjišťujeme, jsme dostatečně informováni průběžně. “

Rodič 64: „Moje dítě je v MŠ – prozatím se o vzdělávací nabídku nezajímám. “

Rodič 65: Bez odpovědi

	<p>Rodič 66: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 67: „<i>Ano. Přečetla jsem si to, jak šel syn do školky.</i>“</p> <p>Rodič 68: „<i>Ano, nástěnka, nepamatuji se (jsem s mladším dítětem doma a starší vodí manžel, já jen výjimečně).</i>“</p>
--	---

Položka č. 4 Nabídka kontaktu MŠ na odborníka rodičům

Nabízíte rodičům kontakty na odborníky (logoped, pedagogicko-psychologickou poradnou, jiné? Koho konkrétně?

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Nabídka MŠ ke spolupráci s odborníkem z pedagogicko-psychologické poradny, případně logopeda apod.</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: „<i>Určitě, logoped, poradna, psycholog, psychiatr.</i>“</p> <p>Učitel 2: „<i>Ano, logopedku, pedagogicko-psychologickou poradnu v Havířově. Přímou dáváme kontakt na danou osobu.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: „<i>Ano nabízíme rodičům, nejlépe je zajít se zeptat paní vedoucí. Ta má na všechny kontakty a zkušenosti s nimi z předchozích zkušeností rodičů, kteří se jim osvědčili, se kterými byli spokojeni.</i>“</p> <p>Učitel 4: „<i>Určitě, když vidíme, že to dítě potřebuje tak rodičům doporučujeme, protože my jim nemůžeme nic nařizovat. Samozřejmě logopedie je nejčastější věc, kde je potřeba s dětmi docházet. Potom pedagogicko-psychologická poradna, to si mohou vybrat buď Český Těšín nebo Karviná. Logopedové jsou zde dva nebo tři. To už začíná být období, že rodiče už sami, někteří možná čekají jen na doporučení, že už by bylo třeba, že někteří čekají, že je ještě čas a pak už je pozdě. Ukazujeme, jaké mají potřeby, ti logopedové se mění.</i>“</p>

	<p><u>MŠ 3</u></p> <p>Učitel 5: „<i>Ano dle potřeby, převážně po depistáži. Rodiče si mohou vybrat z připraveného seznamu.</i>“</p> <p>Učitel 6: „<i>Ano, SPC, PPP, logopedi, jak osobně, tak při vstupu k dispozici i kontakty, případně ofotíme.</i>“</p>
--	---

Nabízí Vám MŠ možnost zkontaktovat Vás s odborníkem (pedagogicko-psychologická poradna, logoped, jiné)? Koho konkrétně?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Nabídka MŠ ke spolupráci s odborníkem z pedagogicko-psychologické poradny, případně logopeda apod.</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: „<i>Ano, PPP, logoped, SPC.</i>“</p> <p>Rodič 2: „<i>Ano – logoped, psychologická poradna.</i>“</p> <p>Rodič 3: „<i>Ano, logopedie.</i>“</p> <p>Rodič 4: „<i>Nebylo třeba.</i>“</p> <p>Rodič 5: „<i>Ano. Logoped, PPP, SPC.</i>“</p> <p>Rodič 6: „<i>Ano, kontakt s logopedem.</i>“</p> <p>Rodič 7: „<i>Nevím, ale asi ano.</i>“</p> <p>Rodič 8: „<i>Ano, nabízí.</i>“</p> <p>Rodič 9: „<i>Ano, psychologická poradna.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Rodič 10: „<i>Nevím.</i>“</p> <p>Rodič 11: „<i>Zatím ne, syn je malý.</i>“</p> <p>Rodič 12: „<i>Nebylo třeba – nemohu posoudit.</i>“</p> <p>Rodič 13: „<i>Vím, že kdyby bylo třeba tak ano. Zatím nebyla taková potřeba. Ale měli jsme možnost přednášek odborníků v MŠ.</i>“</p> <p>Rodič 14: „<i>Zatím jsme neměli potřebu, ale někteří rodiče jsou směřováni k odborné pomoci...</i>“</p> <p>Rodič 15: „<i>Nevím.</i>“</p>

Rodič 16: „Zatím jsem využila jen informace, jak vyřídit odklad školní docházky na pedagogicko-psychologické poradně.“

Rodič 17: „Určitě ano, ale zatím nebyl důvod vyhledat.“

Rodič 18: „Ne.“

Rodič 19: „Nikdy u nás nenastala taková potřeba.“

Rodič 20: „Ano, zmíněné PPP a logoped, kontakt dají.“

MŠ 3

Rodič 21: „Ano, pedagogicko-psychologická poradna, logoped.“

Rodič 22: „Ano – logoped.“

Rodič 23: „Ano, vím, že MŠ zve logopeda, při třídní schůzce jsme podepisovali souhlas k tomu, zda souhlasíme s rozhovorem logopedem a naším dítětem.“

Rodič 24: „Ano. Logoped a poradna.“

Rodič 25: „Děti mívají tyto věci.“

Rodič 26: „Ta možnost tady určitě je.“

Rodič 27: „Ano, ta možnost tady určitě je.“

Rodič 28: „Ano, v případě potřeby paní učitelka poradí, doporučí, nabídne kontakty. Ve školce míváme možnost zúčastnit se besedy přímo ve školce s pedagogicko-psychologickou pracovnící. Také do školičky dochází paní logopedka. Vše pořádané školkou.“

Rodič 29: „Ano, byla zde možnost logopeda.“

Rodič 30: „Ano, ale již několikrát to nebylo možné kvůli aktuální situaci covid-19. Byla bych ráda za častější návštěvy logopeda.“

Rodič 31: „Ano, pravidelné dispenzarizace s logopedem, pracovníce PPP.“

Rodič 32: „Ano nabízí.“

Rodič 33: „Ano, logoped.“

Nabízíte rodičům kontakty na odborníky (logoped, pedagogicko-psychologickou poradnou, jiné? Koho konkrétně?

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Nabídka MŠ ke spolupráci s odborníkem z pedagogicko-psychologické poradny, případně logopeda apod.</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: „Samozřejmě, když si všimneme, že je nějaký problém u dítěte, tak takně s rodičem promluvíme. Nejdříve klady, abychom hrr neřekli, je tady problém, musíte navštívit odborníka. Ale takovým trochu citlivým způsobem upozorníme na to, že by bylo dobré, kdyby to konzultovali nebo začali chodit na logopedii. Doporučíme nějakého odborníka stejně tak s pedagogicko-psychologickou poradnou.“</p> <p>Učitel 8: „Když zjistíme takovou potřebu, tak samozřejmě že si s rodičem popovídáme, že je tam taková potřeba, ale abychom dávali přímo jména, to necháváme na rodiči. Nechceme také, že když řekneme konkrétně jméno logopeda, když pak někdo bude nespokojený, aby nám řekl, ale vy jste mi ho doporučila. Takže druh pomoci určitě ano, ale můžeme říct, kde jsou poradny, kde fungují logopedi nebo odkázat na jiného rodiče, který využíval služby, ale abychom přímo řekli, koho a kde to ne.“</p> <p><u>MŠ 5</u></p> <p>Učitel 9: „Většinou doporučujeme rodičům návštěvu logopeda nebo PPP v případě zpozorovaných obtíží dětí. Na požádání dáme kontakt. Doporučovali jsme i návštěvu ortopedie – špatná chůze dítěte, ORL atd.“</p> <p>Učitel 10: „Ano. Jsou vystaveny a uvedeny kontakty na hlavní nástěnce školky, v případě potřeby a zhodnocení situace s rodiči předáváme doporučení a nejbližší možnosti pomoci odborníků.“</p> <p><u>MŠ 6</u></p> <p>Učitel 11: „Když vidíme, že by dítě potřebovalo logopedickou péči, tak to</p>

	<p><i>rodiči sdělíme a hovoříme o tom, ale já jsem konkrétní kontakt neposkytovala. Rodiče máme z různých míst, takže si to dohledávají podle bydliště sami. Někteří rodiče ani o problému s řečí u jejich dítěte nechtějí slyšet, takže pak ani pomoc nevyhledávají. “</i></p> <p><i>Učitel 12: „Logoped ano, určitě hlavně když děláme s těmi předškoláky, když je tam problém, takže doporučujeme logopedii v Českém Těšíně. Tam je paní logopedka, která polsko-česky vede ty lekce. S pedagogicko-psychologickou poradnou jsme ve spolupráci, ale zatím nebylo potřeba, abychom tam někoho na naší úrovni MŠ posílali. “</i></p>
--	---

Nabízí Vám MŠ možnost zkontaktovat Vás s odborníkem (pedagogicko-psychologická poradna, logoped, jiné)? Koho konkrétně?

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Nabídka MŠ ke spolupráci s odborníkem z pedagogicko-psychologické poradny, případně logopeda apod.</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: „Myslím si, že ano, ale osobní zkušenost nemám. “</p> <p>Rodič 35: „Zatím jsem nepotřebovala, vím, že kdyby nastala potřeba bude mi pomoheno. “</p> <p>Rodič 36: „Nevím, neptala jsem se. Zařizují si vše sama. Navštěvovali jsme odborníky jako psycholog nebo logoped již před docházkou do školky. “</p> <p>Rodič 37: „Nevím. “</p> <p>Rodič 38: „Ano, dostala jsem kontakt na logopeda. “</p> <p>Rodič 39: „Nevyužili jsme, ale kdybychom potřebovali, určitě by nám poradili. “</p> <p>Rodič 40: „Ano, doporučuji dle konkrétních potřeb dítěte. “</p> <p>Rodič 41: „Ano. Logoped. Myslím, že obojí, zatím nebylo potřeba. “</p> <p>Rodič 42: „Zatím nebylo třeba. “</p> <p>Rodič 43: „Nebyla potřeba. Navíc v naší MŠ probíhají logopedická cvičení formou her. “</p>

Rodič 44: „*Asi ano. Logopeda jsem si však našla sama, neboť jsem chtěla, aby syn chodil k logopedovi již od necelých čtyř let.*“

Rodič 45: „*Nevím.*“

MŠ 5

Rodič 46: „*Domnívám se, že rodiče vypozerují u svého dítěte, zda je zapotřebí odborná péče. Pokud si rodič toho nevšimne, tak věřím, že mu to doporučí MŠ.*“

Rodič 47: „*Ano, nevyužila jsem.*“

Rodič 48: „*Ne.*“

Rodič 49: „*Tuto možnost jsme nepotřebovali využít.*“

Rodič 50: „*Nikdy jsem se neptala, protože jsme neměli takovou potřebu.*“

Rodič 51: „*Nevím.*“

Rodič 52: „*Zatím jsem neměla potřebu kontaktovat se s odborníkem. Slyšela jsem ale, že takové možnosti jsou.*“

Rodič 53: „*Myslím, že ano, ale nezjišťovala jsem to.*“

Rodič 54: „*Netuším, zatím nebyla taková potřeba.*“

Rodič 55: „*Ano, logoped, psycholog, pedagog.*“

Rodič 56: „*Ano, byla nám doporučena logopedie i pedagogicko-psychologická poradna z důvodu odkladu školní docházky.*“

Rodič 57: „*Ano, nabízí. Ale my konkrétně nepotřebujeme tento kontakt s odborníkem.*“

Rodič 58: „*Nenabízí.*“

MŠ 6

Rodič 59: „*Zatím jsme nevyužili.*“

Rodič 60: „*Ano.*“

Rodič 61: „*Konkrétně tuto zkušenost nemám, ale odborníka tohoto zaměření zatím nevyhledáváme sami, tedy nezajímám se o tuto možnost.*“

Rodič 62: „*Nevím.*“

Rodič 63: „*Ano, logopeda.*“

Rodič 64: „*Myslím, že ano, ale ještě jsme nevyužili.*“

Rodič 65: „*Moje dcera má 3 roky tak toto jsem ještě nepotřebovala.*“

	<p>Rodič 66: „Abych pravdu řekla ani nevím. Ale v nejbližší době se budeme ptát na logopeda.“</p> <p>Rodič 67: „Asi nabízí, ale zatím jsme nic takového nepotřebovali.“</p> <p>Rodič 68: „Logoped.“</p>
--	---

Položka č. 5 Výměna informací o dítěti

Jakým způsobem předáváte informace o jednotlivém dítěti (jeho chování, prospívání) rodičům?

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Způsoby předávání informací o dítěti</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: „Na základě individuální, když se rodič zeptá, případně že vidí výsledky výtvarných prací na nástěnce. V případě nejasností, kdy dítě neodpovídá vývoji, tak se to řeší individuálně s rodičem.“</p> <p>Učitel 2: „Osobní kontakt s rodiči.“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: „Nejvíce odpoledne, když si rodiče přijdou dítě vyzvednout. U osobního rozhovoru, třeba když se stal nějaký úraz nebo to dítě buď ublížilo nebo mu bylo ublíženo. Nebo třeba i nějaké pokroky čím nás dítě překvapilo nebo potěšilo, tak se to snažíme rodičům odpoledne říkat, aby viděli i nějakou zpětnou vazbu, protože ty malé děti jim zrovna moc neřeknou. Takže rodiče jsou pak rádi, že ví.“</p> <p>Učitel 4: „Na požádání individuálním rozhovorem s rodičem nebo když potřebujeme něco rodiči říct, vždy individuálně, nikdy před ostatními.“</p> <p><u>MŠ 3</u></p> <p>Učitel 5: „Běžné informace při předávání dětí, případně na vyžádání rodiče. Důležitější věci, problémy, které je třeba řešit, např. negativní chování dítěte, postup při nápravě... na toto vyhrajujeme prostor v předem dohodnutém čase.“</p>

	Učitel 6: „ <i>Osobně při vyzvedávání dítěte (bez přítomnosti ostatních), případně ze strany učitelek, pokud je potřeba domluvení si osobní schůzky bez přítomnosti i dětí. Nyní – pokud je nutno – i telefonicky!</i> “
--	--

Jak získáváte informace o svém dítěti, jeho chování, prospívání?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Způsoby získávání informací o dítěti</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: „<i>Osobně.</i>“</p> <p>Rodič 2: „<i>Osobně s pedagogem.</i>“</p> <p>Rodič 3: „<i>Od učitelek na třídě.</i>“</p> <p>Rodič 4: „<i>Od učitelky a informace o vzdělávání z tabule v šatně.</i>“</p> <p>Rodič 5: „<i>Od třídních učitelů při předávání dětí.</i>“</p> <p>Rodič 6: „<i>Od paní učitelek na třídě.</i>“</p> <p>Rodič 7: „<i>Pokud se zeptám paní učitelky, tak mi ráda odpoví.</i>“</p> <p>Rodič 8: „<i>Přímým kontaktem s paní učitelkou.</i>“</p> <p>Rodič 9: „<i>Dennodenně se ptám osobně a webové stránky.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Rodič 10: „<i>Od učitelek.</i>“</p> <p>Rodič 11: „<i>Ptám se. Paní učitelky mě informují v šatně.</i>“</p> <p>Rodič 12: „<i>Zeptám se pedagoga.</i>“</p> <p>Rodič 13: „<i>Od učitelek, z e-mailů, z foto rámečku.</i>“</p> <p>Rodič 14: „<i>Osobním kontaktem s učitelkou.</i>“</p> <p>Rodič 15: „<i>Osobní rozhovor v šatně, když se zeptám učitelky.</i>“</p> <p>Rodič 16: „<i>Informuji se u učitelky, ptám se i přímo dítěte.</i>“</p> <p>Rodič 17: „<i>Komunikací s paní učitelkou.</i>“</p> <p>Rodič 18: „<i>Přímo od učitelek, snažíme se jich ptát.</i>“</p> <p>Rodič 19: „<i>Z otevřeně a přátelské komunikace s pedagogy.</i>“</p> <p>Rodič 20: „<i>Ústně, e-mail, web.</i>“</p>

	<p><u>MŠ 3</u></p> <p>Rodič 21: „Přes paní učitelku.“</p> <p>Rodič 22: „Přímo od paní učitelek nebo e-mailem a přes Facebook. Také jsou důležité informace přímo na stránkách MŠ.“</p> <p>Rodič 23: „Přímo od paní učitelky.“</p> <p>Rodič 24: „Konzultace s paní učitelkou.“</p> <p>Rodič 25: „Od paní učitelky.“</p> <p>Rodič 26: „Osobní komunikací.“</p> <p>Rodič 27: „Osobní komunikací.“</p> <p>Rodič 28: „Konzultací s paní učitelkou.“</p> <p>Rodič 29: „Kontaktem s paní učitelkou při příchodu a odchodu ze školky.“</p> <p>Rodič 30: „Osobním sdělením přímo od učitelky, také z Facebooku, kde učitelky ukládají fotky z činnosti dne u dětí apod.“</p> <p>Rodič 31: „Od paní učitelky.“</p> <p>Rodič 32: „Od paní učitelky, informace na stránkách, nástěnky.“</p> <p>Rodič 33: „Osobně s paní učitelkou.“</p>
--	---

Jakým způsobem předáváte informace o jednotlivém dítěti (jeho chování, prospívání) rodičům?

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Způsoby předávání informací o dítěti</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: „Průběžně, když přijdou pro dítě a je ten prostor. Samozřejmě dbáme na zachování nějakého soukromí. Když je tam více rodičů tak ne, ale my jsme malá školka, takže se stane, že rodič přijde sám a je v té šatně sám. Když je tam uklízečka a dohlídí na chvíli na děti, pár slov řekneme rodičům, je to uklidní. Nebo se oni sami ptají, tak se snažíme ten prostor najít, odpovědět jim. Hlavně u těch malých dětí, jak se adaptují. Když se něco stane, když třeba někdo někomu ublíží, potřebujeme, aby rodič o tom věděl a mohl na to navázat nebo aby věděl jaká je situace. Snažíme</p>

	<p><i>se to individuálně rodiči říct. “</i></p> <p>Učitel 8: <i>„Když se jedná o dítě, které je předškolák, jde do první třídy, tak formou individuální schůzky. Jinak předáváme běžně, když se něco stane, když není důvod nic probírat tak ne. Jinak to necháváme na rodiči, když má potřebu může přijít, když nemá potřebu, tak se nekontaktuje. “</i></p> <p><u>MŠ 5</u></p> <p>Učitel 9: <i>„Osobním pohovorem. “</i></p> <p>Učitel 10: <i>„Při osobním setkávání a konzultaci s rodiči v soukromí. “</i></p> <p><u>MŠ 6</u></p> <p>Učitel 11: <i>„Informace rodičům předáváme osobně nebo pokud se mě doptají tak na WhatsApp. “</i></p> <p>Učitel 12: <i>„Ústně, jen v případě, že je nějaký velký malér. Jinak nesdělujeme malé věci, je to vnitřní záležitost školky. Jenom něco, co víme, že se nezlepšuje nebo že už to přesahuje nějaké meze. Tak potom se ústně domlouváme na schůzi s rodiči a nějak to spolu probereme. “</i></p>
--	--

Jak získáváte informace o svém dítěti, jeho chování, prospívání?

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Předávání informací	<p>Způsoby získávání informací o dítěti</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: <i>„Kdykoli se mohu zeptat paní učitelky. Jsou velice ochotné a sdílné. “</i></p> <p>Rodič 35: <i>„Zeptám se učitelky. Rozhovorem s učitelem i s vlastním dítětem. “</i></p> <p>Rodič 36: <i>„Od učitelky. “</i></p> <p>Rodič 37: <i>„Učitelky podávají informace, pokud je něco špatně přímo konkrétně rodiči ve školce. “</i></p> <p>Rodič 38: <i>„Zeptáme se paní učitele. “</i></p>

Rodič 39: „*Ptám se paní učitelek.*“

Rodič 40: „*Paní učitelky často hlásí samy, popřípadě po dotazu.*“

Rodič 41: „*Na facebookovém profilu jsou týdenní fotky. Na vyžádání pak informační schůzka o dítěti.*“

Rodič 42: „*Pozorováním, jak se chová v kolektivu školky. Ústní informace od učitelek, evaluace. Výtvarné práce na nástěnce.*“

Rodič 43: „*Rozhovorem s pedagogem.*“

Rodič 44: „*Od učitelek, z třídních schůzek, případně prostřednictvím e-mailu.*“

Rodič 45: „*Přímá komunikace s učitelkami.*“

MŠ 5

Rodič 46: „*Informace získáváme ústně od paní učitelky.*“

Rodič 47: „*Přes komunikaci s učitelkami.*“

Rodič 48: „*Konzultace s učitelkou.*“

Rodič 49: „*Rozhovorem s učitelkami.*“

Rodič 50: „*Informace získáváme od pedagoga, pečovatelky.*“

Rodič 51: „*Bohužel v době covidové jsou informace velmi omezené. Před covidem byla vždy možnost zeptat se při vyzvednutí dítěte.*“

Rodič 52: „*Informace získávám od učitelek.*“

Rodič 53: „*Bohužel je doba covidová, a proto je omezen kontakt rodiče s učitelem.*“

Rodič 54: „*Osobně, od paní učitelky.*“

Rodič 55: „*Rozhovorem s učitelkami.*“

Rodič 56: „*Kontakt s učitelkami, zeptám se.*“

Rodič 57: „*Přímý kontakt s paní učitelkou. Sledování záběrů výuky na webu MŠ. Jsme rádi, když vidíme ruční práce a malovánky dětí na nástěnce.*“

Rodič 58: „*Od pedagogů.*“

MŠ 6

Rodič 59: „*Operativně, dle potřeb.*“

Rodič 60: „*Přímo od učitelek MŠ.*“

	<p>Rodič 61: „<i>Osobním kontaktem s učitelkou.</i>“</p> <p>Rodič 62: „<i>Od vyučujících.</i>“</p> <p>Rodič 63: „<i>Osobní komunikací.</i>“</p> <p>Rodič 64: „<i>Od paní učitelek.</i>“</p> <p>Rodič 65: „<i>E-mailem, WhatsApp, osobně.</i>“</p> <p>Rodič 66: „<i>Od paní učitelek.</i>“</p> <p>Rodič 67: „<i>Osobně od paní učitelky.</i>“</p> <p>Rodič 68: „<i>Osobně, zeptám se.</i>“</p>
--	---

Položka č. 6 Možnost nahlédnutí do prostředí MŠ zájemcům o předškolní vzdělávání

Organizuje MŠ nějakou akci pro rodiče s dětmi, které ještě nejsou v dané MŠ přihlášeny? Využívají toho rodiče? Popište konkrétní příklad.

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
<p>Příležitost seznámit se s prostředím MŠ</p>	<p>Organizování akcí pro rodiče s dětmi, které nejsou v dané MŠ přihlášeny, využití této možnosti rodiči</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: „<i>Ne. Kdysi jsme organizovali klub pro batolátka, ale od září jsme to už nerealizovali.</i>“</p> <p>Učitel 2: „<i>Ne. Máme den otevřených dveří.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: „<i>Myslím, že nepořádá. Většinou ti, co jsou přijati. Máme plavání, jezdíme na farmu. Pro předškoláky akce na zahradě pro celou školku plus jsou zde sourozenci, kteří nejsou přijati a budou až další rok a už o tom vědí. Nebo máme akci odpoledne se sourozencem. Tam je třeba to nepřijaté dítě, mladší sourozenec, který už vidí, jak to ve školce chodí, ale přímo pro ty, kteří nejsou přijati asi nemáme.</i>“</p> <p>Učitel 4: „<i>Ne, neorganizujeme.</i>“</p> <p><u>MŠ 3</u></p> <p>Učitel 5: „<i>Rodiče s dětmi, které ještě nedochází do MŠ mají možnost</i></p>

	<p><i>účastnit se akcí v rámci obce (akce PZKO – Radovánky, vánoční besídky).“</i></p> <p>Učitel 6: <i>„Pořádali jsme v době, kdy jsme byli 1 třída – karneval v PZKO. Nyní z důvodu kapacity již ne. Akce pro veřejnost pořádaná naší MŠ lampionový průvod; vítání jara; případně drakiáda.“</i></p>
--	---

Měli jste možnost prohlédnout si MŠ před zápisem dítěte do MŠ? Pokud ano, využili jste toho?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
<p>Příležitost seznámit se s prostředím MŠ</p>	<p>Možnost návštěvy MŠ před zápisem dítěte a využití této možnosti</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: „<i>Ano.</i>“</p> <p>Rodič 2: „<i>Ne. Z důvodu epidemiologické situace.</i>“</p> <p>Rodič 3: „<i>Ano, byli jsme si MŠ prohlédnout.</i>“</p> <p>Rodič 4: „<i>Ano.</i>“</p> <p>Rodič 5: „<i>Ano, možnost jsme měli, nevyužili jsme ji.</i>“</p> <p>Rodič 6: „<i>Ano, MŠ jsme si byli prohlédnout již dříve.</i>“</p> <p>Rodič 7: „<i>Neměli.</i>“</p> <p>Rodič 8: „<i>Ano, byla jsem na Dni otevřených dveří.</i>“</p> <p>Rodič 9: „<i>Nevyužili, ale líbí se nám tady.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Rodič 10: „<i>Ano, využili.</i>“</p> <p>Rodič 11: „<i>Ne.</i>“</p> <p>Rodič 12: „<i>To jsem neřešila. Slyšela jsem na MŠ chválu. Nebylo to pro mě podstatné.</i>“</p> <p>Rodič 13: „<i>Ano a využili jsme to.</i>“</p> <p>Rodič 14: „<i>Před vstupem našeho 1. dítěte jsme měli možnost nahlédnout do prostředí MŠ, což jsme rádi využili.</i>“</p> <p>Rodič 15: „<i>Ano. Ano.</i>“</p> <p>Rodič 16: „<i>Ne.</i>“</p>

	<p>Rodič 17: „<i>Ano.</i>“</p> <p>Rodič 18: „<i>Ano. Ano.</i>“</p> <p>Rodič 19: „<i>Po domluvě určitě tato možnost je. My jsme ji nevyužili.</i>“</p> <p>Rodič 20: „<i>Ano.</i>“</p> <p><u>MŠ 3</u></p> <p>Rodič 21: „<i>Ano.</i>“</p> <p>Rodič 22: „<i>Ano. Byli jsme navštívit MŠ – Motýlky. Novou MŠ – Housenky jsme navštívili při slavnostním otevření.</i>“</p> <p>Rodič 23: „<i>Ano v rámci dne otevřených dveří v den slavnostního otevření nově postavené MŠ.</i>“</p> <p>Rodič 24: „<i>Ano. Ano.</i>“</p> <p>Rodič 25: „<i>Ano využili.</i>“</p> <p>Rodič 26: „<i>Myslím, že ta možnost tam byla, ale šla jsem v den zápisu.</i>“</p> <p>Rodič 27: „<i>Ano, ta možnost byla a využila jsem ji.</i>“</p> <p>Rodič 28: „<i>Ano, možnost jsme využili.</i>“</p> <p>Rodič 29: „<i>Bohužel kvůli probíhající pandemii, ne pouze den před nástupem do školky, aby dítě vědělo, do čeho jde.</i>“</p> <p>Rodič 30: „<i>Měli jsme tuto možnost a využili ji. Provedli nás celou školkou a vysvětlili celý chod školky.</i>“</p> <p>Rodič 31: „<i>Nevím, zda možnost byla. Viděla jsem MŠ až při zápisu.</i>“</p> <p>Rodič 32: „<i>Ano.</i>“</p> <p>Rodič 33: „<i>Ano.</i>“</p>
--	--

Organizuje MŠ nějakou akci pro rodiče s dětmi, které ještě nejsou v dané MŠ přihlášené? Využívají toho rodiče? Popište konkrétní příklad.

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Příležitost seznámit se s prostředím MŠ	<p>Organizování akcí pro rodiče s dětmi, které nejsou v dané MŠ přihlášené, využití této možnosti rodiči</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: „<i>Veškeré akce jsou pro všechny občany, plakát dáváme</i>“</p>

i na obec, takže určitě jsou vítáni i tito rodiče, o některých víme, protože jsme vesnice. Takže se orientujeme, kdo je zřejmě čekatel a kdo zřejmě přijde dítě přihlásit. Tak právě, aby se už mohli nějak integrovat, tak je zveme i osobně. Třeba, když už víme, známe takové rodiny, pozveme je například na karneval, farmářský den, den rodiny apod. Rodiče toho využívají.“

Učitel 8: „Zatím jsme neregistrovali zájem rodičů, kteří vůbec nejsou přihlášení do naší MŠ. Jinak když probíhá zápis, tak jsme s rodiči celé odpoledne. Mohou si zajít do každé místnosti v MŠ, porozhlédnout se a na všechno se zeptat a pak děti, které už víme, že jsou zapsány do MŠ, tak mají adaptační čas během letních prázdnin a chodí do školky s rodiči. Máme nastavený počet rodičů denně na jak dlouho tady mohou být a v jakých hodinách a toho využívají hodně.“

MŠ 5

Učitel 9: „Máme akce pro rodiny s dětmi (sourozenci nebo kamarády školních dětí). Rodiče toho rádi využívají. Normálně (ne v této době) máme karneval spojený s vystoupením pro babičky a dědečky. Pouštění draků – rodinný výšlap do hor. Radovánky. Vánoční nebo velikonoční dílny.

Mimo to jednou ročně mají starší děti setkání s dětmi, které šly na podzim do 1. třídy. (mimo rodinu)“

Učitel 10: „Spíše ne. Počítat se dají pouze mladší sourozenci již docházejících dětí do MŠ při akcích známých MŠ.“

MŠ 6

Učitel 11: „Ano, rodiče se mohou s dítětem účastnit všech akcí, které pořádáme ještě, než své dítě přihlásí. Také se mohou kdykoliv přijít podívat, mohou nahlédnout do všech učeben, jak to v MŠ funguje. Rodiče toho z 90 % využívají. Využívají toho například když máme karneval nebo radovánky, přijíždějí na tu akci, tam se seznámí se všemi učiteli, děti vidí ostatní děti. Také jsou zvaní, zda se chtějí podívat určitý den do MŠ.“

Učitel 12: „Rodiče, mohou kdykoliv navštívit MŠ, paní ředitelka je velmi otevřená rodičům, kdokoliv přijde, tak je s MŠ seznámen.“

Měli jste možnost prohlédnout si MŠ před zápisem dítěte do MŠ? Pokud ano, využili jste toho?

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
<p>Otevřenost MŠ vůči rodičům</p>	<p>Možnost návštěvy MŠ před zápisem dítěte a využití této možnosti</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: „Školku jsem znala.“</p> <p>Rodič 35: „Ano, a využili jsme nabídku.“</p> <p>Rodič 36: „Ano, měla jsem možnost nahlédnout do celé MŠ a využila jsem toho.“</p> <p>Rodič 37: „Ano mohli. Nevyužili.“</p> <p>Rodič 38: „Ano, byla možnost i dceru dát na týdenní adaptační program, což se mi velmi líbilo.“</p> <p>Rodič 39: „Školku jsem znala, proto jsem se o tuto možnost nezajímala, ale určitě by to šlo.“</p> <p>Rodič 40: „Ano.“</p> <p>Rodič 41: „Ano. Prohlídka byla příjemná.“</p> <p>Rodič 42: „Ano, měla jsem možnost a využila jsem ji.“</p> <p>Rodič 43: „Ne, ale myslím si, že by to nebyl problém. Druhé dítě, již prostředí znalo.“</p> <p>Rodič 44: „Ano, MŠ jsme si krátce prohlédli, bylo to však ještě před zápisem starší dcerky do MŠ, někdy v roce 2014.“</p> <p>Rodič 45: „Covid, ale prohlédli jsme si o rok dříve.“</p> <p><u>MŠ 5</u></p> <p>Rodič 46: „Ano, měli jsme možnost si prohlédnout MŠ a využili jsme této nabídky.“</p> <p>Rodič 47: „Ano, využila.“</p> <p>Rodič 48: „Myslím, že při zápise nebo v první školní den.“</p> <p>Rodič 49: „Ano. Využili jsme toho.“</p> <p>Rodič 50: „Měli jsme možnost, ale nevyužili jsme.“</p>

Rodič 51: „Před zápisem možnost nebyla. Prohlídka MŠ proběhla až na rodičovské informativní schůzce.“

Rodič 52: „Možnost prohlédnout si MŠ jsme určitě měli, já jsem nevyužila, protože ji dobře znám z předchozích let.“

Rodič 53: „Přestěhovali jsme se do Českého Těšína těsně před zápisem do MŠ, proto jsme prohlídku nevyužili.“

Rodič 54: „Nevyužili, školku známe z rodinných zkušeností.“

Rodič 55: „Ano, byli jsme na seznamovacím setkání před přijetím dítěte do mateřské školy.“

Rodič 56: „Možnost jsme měli, ale nevyužili jsme.“

Rodič 57: „Nepotřebovali jsme, protože jsme si byli jistí, že dáваме dítě do výborné MŠ.“

Rodič 58: „Ano, využili jsme to.“

MŠ 6

Rodič 59: „Ano, měli jsme možnost, ale nehrálo to důležitou roli. Manžel tuto školku navštěvoval před xxx léty, takže nostalgie veliká.“

Rodič 60: „Ano, využili jsme to.“

Rodič 61: „Ano, ano.“

Rodič 62: „Ne.“

Rodič 63: „Ano, měli a využili jsme toho.“

Rodič 64: „Ano, využili.“

Rodič 65: „Ne, covid.“

Rodič 66: „Ano, ale nevyužili, jelikož školku dobře známe.“

Rodič 67: „Ano měli a využili. Sama jsem do této školky a školy chodila, tak vím, jaké prostředí tam je, ale od té doby se některé věci už změnilly, tzn. prošly rekonstrukcí nebo se zmodernizovaly.“

Rodič 68: „Ano, měli jsme možnost. Ano, využili jsme toho.“

Položka č. 7 Možnost zapojení se rodičů do dění v MŠ

Umožňujete rodičům se zapojit do dění v MŠ? V čem konkrétně? (trávit čas s dítětem ve třídě, připomínkovat školní vzdělávací program, navrhnout akce, finance).

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Možnost zapojení	<p>Možnost zapojení se rodičů do dění v MŠ</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: „<i>Určitě, do dění MŠ, když máme různé akce což teď nejde. Tak rodiče se účastní různých akcí, zapojují se do soutěží, kdy musí tvořit společně s dětmi. Když je nějaká společná akce, ty výjezdy, jak jsme měli, tak taky byli ochotni spolupracovat. Někteří nám dali sponzorské dary. Čas s dítětem ve třídě? Mohou při adaptaci dítěte. Akce/finance? Mohou, na základě toho závěrečného dotazníku na konci školního roku se vyjadřují i k programu.</i>“</p> <p>Učitel 2: „<i>Mohou se podílet na společných akcích, výlety, tvořivé dílny. Pouze při adaptaci, pokud to doba dovolí, půl hodiny jen jeden den, protože pak je to horší a horší. Mohou přispět finančními dary, různými dary, pomůckami nebo to, co mají přístupné. Nesečkala jsem se s připomínkami k ŠVP. Zapojují se do sběru pro útulek, ty akce podporují rodiče.</i>“</p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: „<i>Umožňujeme, ale v tomto roce je to obtížné z hlediska covidu, ale i tak se rodiče snažili zapojit tím, že se nás sami ptali, co bychom potřebovali pro děti za hračky nebo dárky, že by nám chtěli koupit něco pod stromeček, aby tam děti něco našli pod stromečkem. Tak nám hodně maminek nakoupily různé hry, knížky, skládky, ovoce pro děti. Nabízí nám tisknutí omalovánek, přinesli nám čisté papíry. I když je těžší doba tak se rodiče i prarodiče snaží nám vycházet vstříc a nějak nám to tady usnadnit. Rodič může trávit čas ve třídě, teď když se bavíme o této době, tento školní rok, koronavirové době, tak to bylo obtížnější, protože byl zákaz vstupu rodičům do třídy. Naše speciální třída mrňousků to měla</i></p>

povolené. Vstup rodičů s rouškou a rodič tam mohl být po nezbytně dlouhou dobu, protože to byly některé dvouleté děti. Opravdu některé čerstvě dvouleté děti, takže tam ten rodič si mohl jít chvíli pohrát a po chvíli mohl odcházet. Když je normální školní rok, je první týden nebo těžší adaptace, tak rodič tam může být nějakou dobu. Může si s dítětem pohrát a potom spolu odcházet. Někjaké finance a akce mohou určitě navrhnout, ale všechno je to o tom, jak se domluvíme my učitelky a vedoucí mezi sebou. Myslím si, že žádný z rodičů neměl s ničím problém.“

Učitel 4: „Ano, pokud mají zájem, třeba rodiče pro nás organizovali návštěvy u nich v zaměstnání. Mohli jsme se podívat do pekárny, do tiskárny, byli jsme v depu v Bohumíně, kde pracoval tatínek. Když mají nějaký nápad, nebo když se mohlo chodit na akci Čteme dětem, přicházeli rodiče, prarodiče dětem do mateřské školy číst. Také i na akce, které jsme pro ně připravovali. Umožňujete trávit čas s dítětem ve třídě? „Ano do minulého roku, do doby před koronavirem a možná i v době po koronaviru, ale určitě jsme umožňovali rodiči, aby mohl vstoupit do třídy. Především toho využívali odpoledne, když čekali na děti, si s rodičem trochu pohráli, protože ráno už ne, když přicházeli na poslední chvíli...“ Umožňujete rodičům připomínkovat ŠVP, navrhnout finance? „Mohou, ale zatím to nikdo nepřipomínkoval. Finance, mohou věnovat MŠ v rámci sponzorských darů, kdy dostanou potvrzení ze školy k odpočtům z daní a vše se vede přes účetnictví. Mohou přispívat sponzorskými i finančními dary.“

MŠ 3

Učitel 5: „Občasným zadáním úkolu vypracovat, vyrobit něco s dítětem, přispět čímkoli na výstavu, aukci, vyzvat k bodování nej výrobků... Při pořádání akcí přípravou produktů následně jejich prodejem, výzdoba sálu...“

Učitel 6: „Ano, spolupráce na vysoké úrovni. Rodiče se ochotně zapojují – výroba výrobků na velikonoční, vánoční jarmark; prodej zákusků; aj.; organizování i „svých“ akcí pro děti, paní učitelky jsou pozvány; výpomoc učitelkám; návrhy, zpětná vazba.“

Máte možnost zapojit se do dění MŠ (trávit čas ve třídě, připomínkovat školní vzdělávací program, navrhnout akce, finance)? Využíváte toho? Pokud ano proč? Pokud ne proč?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Možnost zapojení	<p>Možnost zapojit se do dění MŠ a důvody zapojení se</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: „<i>Momentálně ne, covid.</i>“</p> <p>Rodič 2: „<i>Ano, výpomoc organizačně (např. přesun pomůcek na stadion).</i>“</p> <p>Rodič 3: „<i>Ne – covid-19.</i>“</p> <p>Rodič 4: „<i>Ano – třeba výzdoby Halloween.</i>“</p> <p>Rodič 5: „<i>Máme možnost navrhnout akce, připomínky.</i>“</p> <p>Rodič 6: „<i>Máme možnost vznést připomínky, žádné jsme zatím neměli.</i>“</p> <p>Rodič 7: „<i>Zatím jsem se o to nezajímala.</i>“</p> <p>Rodič 8: „<i>Ano, možnost mám a moc se nezapojuji.</i>“</p> <p>Rodič 9: „<i>Ano, pokud je to nutné.</i>“</p> <p><u>MŠ2</u></p> <p>Rodič 10: „<i>Někdy.</i>“</p> <p>Rodič 11: „<i>Možnost ano, ale nevyužívám to.</i>“</p> <p>Rodič 12: „<i>Ano.</i>“</p> <p>Rodič 13: „<i>Ano, třeba, když je vánoční slavnost a společně zpíváme koledy, nebo je karneval a všichni se spolu bavíme, tančíme..., jsou akce pro maminky a my se lépe poznáme a pak se i navštěvujeme s dětmi a tvoříme fajn partu.</i>“</p> <p>Rodič 14: „<i>Zapojovala jsem se jako fotografka na různých akcích. Pomáháme při výrobě adventního věnce. Paní učitelky se radí, kdy a jaké akce uskutečnit společně s rodiči.</i>“</p> <p>Rodič 15: „<i>Ano, před covidem ano...</i>“</p> <p>Rodič 16: „<i>Možnost jistě je, zatím jsem se kromě akcí v MŠ (karneval, rozloučení) jinak nezapojila. Nemám takovou potřebu. S chodem školky</i></p>

jsem spokojena, nepotřebuji nic měnit. “

Rodič 17: „Ano máme možnost, ale z časových důvodů (práce) je to poněkud obtížné.“

Rodič 18: „Ve třídě ne. Připomínkovat ano, je to o lidech, zde bez problémů. Málo kdy, spíše bereme, co dávají.“

Rodič 19: „Ano, moc rádi jsme využili například možnost číst dětem.“

Rodič 20: „Teď ne, covid. Jinak ano, ráda poznám kamarády dětí, sdílím zájem.“

MŠ3

Rodič 21: „Možnost mám, nevyužívám, protože nemám dostatek času.“

Rodič 22: „Ano využívám. Školka spolupracuje společně s rodiči – přes členy rady rodičů. Společně se projednávají akce, programy. 2-3x do roka probíhají i akce rodičů pro děti MŠ.“

Rodič 23: „Byla jsem ve skupince maminek, která připravovala akce v MŠ (karnevaly, velikonoční jarmark, vánoční jarmark atd.) ale s nástupem do práce jsem odešla. Pomáhám nadále jako ostatní rodiče.“

Rodič 24: „Ano, mám. Ne, většinou se mi líbí, jak to je.“

Rodič 25: „Pokud je možnost zapojím se.“

Rodič 26: „Navrhnout akce a finance ano.“

Rodič 27: „Navrhnout akce a finance ano.“

Rodič 28: „Zúčastňujeme se akcí jako dlabání dýní, vánoční tvoření, vystoupení dětí při příležitostech, jako např. den matek atd. ve školce.“

Rodič 29: „Bohužel, díky probíhající pandemii, je kontakt omezen.“

Rodič 30: „Těch možností příliš není. O tyto záležitosti se stará rodičovská rada, která komunikuje s učiteli a navrhuje akce a kam budou vybrané finance od rodičů směřovat.“

Rodič 31: „Máme radu rodičů. Nespolupracuji, všechno funguje, jsem pracovně vytížená.“

Rodič 32: „Ne.“

Rodič 33: „Jsem toho názoru, že o financích a vzdělávacím programu si mají rozhodovat učitelky, pokud se to rodičům nelíbí je možnost MŠ změnit.“

Umožňujete rodičům se zapojit do dění v MŠ? V čem konkrétně? (trávit čas s dítětem ve třídě, připomínkovat školní vzdělávací program, navrhnout akce, finance).

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Možnost zapojení	<p>Organizování akcí pro rodiče s dětmi, které nejsou v dané MŠ přihlášené, využití této možnosti rodiči</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: „<i>U nás funguje sdružení rodičů, které je dohromady školních dětí a předškoláků. Funguje bezvadně. Oni organizují, jsou součástí organizačního týmu všech akcí. Koledování, farmářský den, den rodiny, karnevalu – dělají všechny hospodářské věci, bufety. Všichni rodiče se účastní, na karnevalu zajišťují dokonce zábavu. Umožňujete rodiči trávit čas s dítětem ve třídě? Snažíme se to minimalizovat, protože jsme zjistili, že to není dobré. Jenom pro ty děti, které se integrují v tom čase prázdnin, tak tam ten rodič může, ale potom jsme se rozhodli i v tom adaptačním týdnu je nejlepší pro ty děti, když se naučí rozloučit se. I když to bolí na začátku, pláčou, ale je to pro ně lepší potom ve výsledku, než když tam rodič je a neví, jestli tam má ještě zůstat nebo odejít. Tak jsme si na to zvykli, tak se snažíme vést to tím směrem.“ Umožňujete rodičům připomínkovat ŠVP, navrhnout akce či finance? „Určitě jsme otevření na veškeré návrhy ze strany rodičů, jsme rádi, že jsou aktivní, že o tom přemýšlejí. Určitě to můžeme zvážit, pokud je to jakože fakt mimo a nedá se zrealizovat, tak jim pěkně vysvětlíme proč, aby věděli proč ne. Určitě jsme rádi za připomínky.“</i></p> <p>Učitel 8: „<i>To navrhování akcí, finance řeší sdružení rodičů, když mají nějaké nabídky atd. my to řešíme obvykle s šéfovou sdružení. Jinak samozřejmě jsme otevření a každý nám může říct, že by tam viděl nějakou změnu. Pokud jde o pouštění rodičů do třída a herny, tak to neděláme. Byly roky, kdy jsme to dělali a zjistili jsme, že rodiče toho využívají ve větší míře, než by měli a nedělalo to dobře ani tomu dítěti ani tomu rodiči. Takže rodiče do herny opravdu nepouštíme. S připomínkováním ŠVP,</i></p>

nemám zkušenost. Kdyby kdykoliv někdo chtěl připomínkovat, tak tu možnost má, protože se s námi vidí. Může to udělat na rodičovské schůzi, není problém, jelikož se nestalo tak nevím. “

MŠ 5

Učitel 9: „Vše trávit čas s dítětem ve třídě, připomínkovat školní vzdělávací program, navrhnout akce, finance, umožňujeme po vzájemné konzultaci nebo ve spolupráci se SRPŠ. “

Učitel 10: „Možnost trávení prvních společných chvil v MŠ. Pak dále při školních a mimoškolních společných aktivitách konaných v areálu i mimo areál MŠ. Účast na návrhu i tvorbě, přípravě akcí v rámci MŠ. “

MŠ 6

Učitel 11: „Ano rodiče se mohou zapojovat do různých akcí. Rodičům je umožněno trávit čas s dítětem ve třídě první den v MŠ nebo pokud požádá o delší čas. Připomínkovat školní vzdělávací program mohou, ale nesečkala jsem se s tím, rodiče nejeví o něj zájem. Rodiče mohou navrhnout nějaké akce např. maminka navrhla tvorbu věnců a připravila vše potřebné pro ostatní rodiče s dětmi, jedna rodina nás pozvala k sobě na zahradu, kde nám ukázala rybníky. Někteří rodiče nám sami přinášejí drobné věci na tvoření nebo hru s dětmi. “

Učitel 12: „Ano, zveme je na naše akce, které děláme jednak v rámci MŠ, jednak v rámci ZŠ. Potom rodiče v rámci macierzy szkolnej si domluví schůzi a oni zorganizují to občerstvení, jídlo, program doprovodný. Začátek školního roku, to je první den v září, rodiče mají možnost se účastnit. Farmářské trhy, jarmarky, na jaře velikonoční, v říjnu podzimní, představení před Vánoci. Třeba upečou zákusky, pak zajistí prodej ve stáncích, pomáhají s kostýmy, zákulisí celé to pomáhají rodiče. Karneval – rodiče zajistí celou gastronomii. Radovánky – tam také vše co se týká jídla a výzdoby, pomáhají se stoly. Už má každý svou funkci, když se zjistí, že mu to jde, tak v tom je až do páté třídy. Začíná to v MŠ a pokračuje to až fakt do toho konce té školy. Pak máme vlastně ještě ukončení školního roku, takové slavnostní to je také takové rodinné tady

	<p>na zahradě a raut je u toho pro děti, pro rodiny. Ještě u nás bylo docela běžné, že rodiče na konci školního roku, vždy jeden rodič pozval celou školku na svoji zahrádku, udělali jsme si takový výlet. To bývalo každým rokem, minulý rok ne. Trávit čas ve třídě? První den, nebo když se přijde podívat maminka na školku, jak to funguje ještě před zápisem. Potom první den nebo první týden se může stát, že tam maminka chvíli pobude, ale jinak moc tomu nedáváme, protože to není dobré. Ono to dítě musí stejně zažít pocit odloučení a ono se to jen protahuje. Spíše táhneme k tomu, aby co nejméně ti rodiče zůstávali. I když musím říct, že v této školce rodiče jsou hodně zvyklí, že vstupují do toho prostoru té třídy a rádi si i sednou. Někdy tam zůstávají déle, než by mělo být, tak jsou zvyklí, tak to tady je. Rodiče se přirozeně zapojí, někteří rodiče jsou hodně akční, nabídnou nějakou akci. Ne vždy to jde zrealizovat v těch podmínkách tady, ale kdo chce má prostor, jsme otevřeni, vždy to vítáme, vždy to nějak rozvíjíme, jak se dá. Finance, ano stane se, že nějaký rodič nám zafinancuje hračky na zahradu nebo nějaké dárky, nebo maminka přinesla dekorativní prvky, že si můžeme tvořit na Vánoce. Takovými malinkými hmotnými dary. Naše MŠ má fundusz předškolní, každý platí za rodinu na začátku školního roku takovou částku, ze které kupujeme různé věci. Připomínkovat ŠVP...? Nesetkala jsem se s tím, že by do toho zasahovali. Mají možnost, ale nevyžívají toho.“</p>
--	--

Máte možnost zapojit se do dění MŠ (trávit čas ve třídě, připomínkovat školní vzdělávací program, navrhnout akce, finance)? Využíváte toho? Pokud ano proč? Pokud ne proč?

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Možnost zapojení	<p>Možnost zapojit se do dění MŠ a důvody zapojení se</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: „Určitě ano. Ale nevyžívám. Líbí se mi jak školka funguje, proto nemám potřebu nic měnit, do něčeho zasahovat.“</p> <p>Rodič 35: „Ano, a zapojuji se, záleží mi na dobrém a kvalitním</p>

vzdělávacím programu pro děti...“

Rodič 36: „Trávit čas ve třídě nemůžeme. Akce, finance, vzdělávací program se řeší na schůzkách a myslím, že i na schůzkách Macierzy, kde jsem ještě nebyla.“

Rodič 37: „Ano máme. Akce: ples, farmářský den, Festyn atd. Navrhnout akce a finance ne, necítím se být vůdčí typ, ale pokud se jedná o výpomoc (pečení koláčů atd.) tak to ano.“

Rodič 38: „Ano máme možnost se zapojit do aktivit školky. Ano využíváme toho. Vedení školky se snaží vyjít vstříc našim připomínkám. Naposledy omezit sladké ve školce.“

Rodič 39: „Navrhnout akce možná, ale nepřísluší mi, abych program komentovala, zasahovala do výuky, necítím se kompetentní.“

Rodič 40: „MŠ je otevřena ke komunikaci, ale moc toho nevyužívám, jsem spokojená s tím, co je nyní.“

Rodič 41: „Ano. Zatím jsme se podíleli na brigádě, na školních akcích.“

Rodič 42: „Ano, v rámci Macierzy školnej plánujeme akce a společně s učitelkami přemýšlíme o programu, soutěžích a cenách.“

Rodič 43: „Myslím, že možnost je, učitelky jsou otevřené k dispozici, náměty. Osobně jsem tuto potřebu neměla.“

Rodič 44: „Ve třídě trávit čas nelze. Navrhnou akce jistě lze, nicméně teď je situace z důvodu pandemie jiná, nestandardní...“

Rodič 45: „Omezeno covidem.“

MŠ 5

Rodič 46: „V MŠ je spolek Macierz, který se aktivně podílí na přípravě společenských akcí. Finance má na starosti někdo z rodičů, rozhodujeme, co se za ně nakoupí. Máme možnost navrhnout akce pro děti. Domnívám se, že pokud se dítě špatně adaptuje, tak rodič může trávit nějaký čas ve třídě. Připomínkovat vzdělávací program mi nepřísluší, nejsem v tomto směru vzdělaná. Jsem ve spolku Macierz, protože mi záleží na našich dětech, máme možnost lépe poznat paní učitelky a také se seznámit s jinými rodiči.“

Rodič 47: „Momentálně omezeno pandemií. Každý z rodičů má možnost

aktivně působit v radě rodičů, já se účastním.“

Rodič 48: *„Ano. Využívám částečně, pomoc při akcích školky.“*

Rodič 49: *„Máme možnost se zapojit.“*

Rodič 50: *„Není možnost, kvůli covid.“*

Rodič 51: *„Máme možnost stát se členy „Macierzy“.“*

Rodič 52: *„Zapojit se v jisté míře určitě mohu. Nemám o to zájem. Jsem vytížená svou prací.“*

Rodič 53: *„Je doba covidová, tak ne.“*

Rodič 54: *„Ano, finančně. Finančních prostředků na takové akce není nikdy dost.“*

Rodič 55: *„Ne. Nemám čas z pracovních důvodů a jiných činností se starším sourozencem.“*

Rodič 56: *„Ano lze se zapojit do dění MŠ, ale spíše nevyužívám z časových důvodů.“*

Rodič 57: *„Je taková možnost např. babička našeho dítěte byla v MŠ číst dětem rozprávky. Jednou rodiče byli pozvaní do MŠ, aby spolu s dětmi připravili vánoční výzdobu. Bylo to moc hezké.“*

Rodič 58: *„Máme možnost navrhnout akce nebo finance. Ještě jsme to využili před „covidovým“ obdobím, kdy byly plesy nebo rodinný piknik ve školní zahradě. Teď jenom podporujeme finančně. Školka má dobře připravený program na to těžké období.“*

MŠ 6

Rodič 59: *„Ano, nyní bohužel nelze.“*

Rodič 60: *„Ano, není však nutnost toho využívat, MŠ a škola jsou dobře organizované.“*

Rodič 61: *„Ano, možnosti jsou, využíváme podle potřeby, ale nadstandardní aktivitu v tomto snažení konkrétně nevyvíjíme.“*

Rodič 62: *„Asi jo, nikdy mě nikdo nevyhodil, neangažuji se.“*

Rodič 63: *„Ano, máme a využíváme, protože jsme součástí báječné skupiny lidí.“*

Rodič 64: *„Ano máme tu možnost, dělají se jarmarky, bály, péče se cukroví. Byla jsem požádána o pomoc s šitím kostýmů. Navštěvuji lekce*

	<p><i>polštiny přímo ve školce...Je toho hodně.“</i></p> <p>Rodič 65: Bez odpovědi</p> <p>Rodič 66: <i>„Ano, když školka pořádá nějakou akci, dáváme vždy nějaký dar jak finanční, tak věcný.“</i></p> <p>Rodič 67: <i>„Je tato možnost, ale nevyužíváme ji z důvodu nedostatku času. Oba pracujeme.“</i></p> <p>Rodič 68: <i>„Ano, aktuálně toho nevyužívám. Momentálně to ani nejde – covidová situace.“</i></p>
--	--

Položka č. 8 Pořádání akcí pro rodiče s dětmi a možnost jejich aktivního zapojení

Pořádá MŠ nějaké společné akce pro rodiče a děti? Pokud ano tak jaké a proč?

Učitelé z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Možnost účasti na akcích	<p>Pořádání společných akcí pro rodiče a jejich děti</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Učitel 1: <i>„Určitě, karneval, rozloučení s předškoláky, sportovní týden na konci roku, výjezdy na hory, Halloween, vánoční besídky, besídky pro maminky.“</i></p> <p>Učitel 2: <i>„Pořádali jsme. Ted' to covid nedovolil, takže ted' nepořádáme, ale třeba pořádali jsme výlet na Pustevny. Měli jsme výlet s rodiči na Pustevny, zaplatili si dopravu, zdarma měli vstup na Valašku. Tvořivé dílny, Halloween na zahradě.“</i></p> <p><u>MŠ 2</u></p> <p>Učitel 3: <i>„Ano pořádá. Pořádáme například vánoční posezení s rodiči, čtení s babičkami a dědečky, rozloučení s předškoláky, den otců, den matek, že s tatínky hrabou listí na zahradě, s maminkami mají společné tvoření. Snažíme se mít různé akce s rodiči, ale v této době, tento rok to moc nejde.“</i></p> <p>Učitel 4: <i>„Ano, děláváme. Na začátku první schůzka. Dělávali jsme adaptační nebo seznamovací výlet v září jsme mívali, že jsme chodili rodiče s dětmi v sobotu a paní učitelky, jeli jsme celá školka. Bylo to</i></p>

	<p><i>dobrovolné samozřejmě. Vyjeli jsme někde na hory, zašli jsme si na výlet. Pak jsme dělali, kde jsme mohli být společně vánoční posezení, karneval ten máme, ale dopoledne vždy v MŠ rodiče mohli pobývat celé dopoledne v MŠ. Pak máme den matek, den otců, rozloučení s předškoláky a pro prarodiče jsme mívali (únor, březen) odpoledne s babičkou a s dědečkem a před Vánocemi (říjen, listopad) jsme měli odpoledne se sourozenci, abychom obsáhli všechny členy rodiny tak, aby se nám tady nenahrnuli všichni najednou, protože to z minulých let ze zkušeností bylo neúnosné, protože když přišli babičky, dědečkové, rodiče, sourozenci do malé třídy, když bylo 25 dětí a od každého přišli čtyři, nemohli jsme se tam tzv. nahňácet. Takže jsme to začali dělat tak, že jsme je rozdělili a užili jsme si to s každou skupinou z té rodiny jinak. Sourozenci na to vzpomínají doted' a babičky jsou nešťastné, že ted' nemohou.“</i></p> <p><u>MŠ 3</u></p> <p>Učitel 5: „Ano společné akce sestavujeme každá třída zvláště, ale některé stěžejní máme společné. Tyto akce jsou v souladu s daným ročním obdobím a často se vztahují k programu vzdělávání v MŠ. Od houseneček k motýlům; Uspávání broučků; Přijíždí Martin na bílém koni; Mikulášská; Vánoční besídka; Jarmark; Radovánky apod.“</p> <p>Učitel 6: „Oslava babiček a dědečků; karneval; vítání jara; den matek; společný výlet; radovánky; brambůrkování; drakiáda; lampiónový průvod; čarodějský den; dýňobraní; vánoční jarmark a besídka.“</p>
--	---

Umožňuje vám MŠ aktivně se podílet na přípravě společných akcí? Kterých konkrétně?

Rodiče z českých MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Možnost zapojení se	<p>Aktivní podílení se na společných akcích</p> <p><u>MŠ 1</u></p> <p>Rodič 1: „Ano, výlety.“</p> <p>Rodič 2: „Ano, výpomoc organizačně (např. přesun pomůcek na stadion).“</p>

Rodič 3: „*Ne – covid-19.*“

Rodič 4: „*Ano – třeba výzdoby Halloween.*“

Rodič 5: „*Ano, MŠ organizuje akce s rodiči. Výlety na hory, akce na zahradě školy.*“

Rodič 6: „*Ne.*“

Rodič 7: „*Zatím nebyly žádné akce.*“

Rodič 8: „*Ano, na různých vánočních jarmarcích, sezónní akce atd.*“

Rodič 9: „*Besídky.*“

MŠ 2

Rodič 10: „*Někdy.*“

Rodič 11: „*Letos kvůli covidové situaci ne.*“

Rodič 12: „*Loučení se školáky – pečení, příprava pohoštění. Narozeninové koruny – příprava koruny pro dítě.*“

Rodič 13: „*Ano, čtení dětem, akce pro maminky, karneval.*“

Rodič 14: „*Podílíme se s přípravou pohoštění.*“

Rodič 15: „*Ano, možnost je dle vlastního uvážení.*“

Rodič 16: „*Částečně ano. Např. na karneval přinést nějaké občerstvení.*“

Rodič 17: „*Především rozloučení na konci roku s předškoláky se rodiče zapojují, pomáhají s přípravou.*“

Rodič 18: „*Umožňuje, pokud to jde.*“

Rodič 19: „*Zajímavé nápady nebo návrhy je vždy možno konzultovat s pedagogy. V tomto covidovém období jsou akce bohužel omezeny.*“

Rodič 20: „*Předškoláci, karneval, den matek.*“

MŠ 3

Rodič 21: „*Ano, radovánky, drakiáda, besídky...*“

Rodič 22: „*Ano. Na každé. Je to dobrovolné.*“

Rodič 23: „*Ano, záleží na ochotě a dobrovolnosti rodiče. Organizovala jsem s maminkami v roce 2019 vánoční jarmark, který byl součástí besídky, příprava sálu, úklid sálu.*“

Rodič 24: „*Ano. Na všech, které nejsou konané dopoledne v rámci školky.*“

	<p>Rodič 25: „Ano umožňuje, vánoční jarmark, velikonoční jarmark, radovánky.“</p> <p>Rodič 26: „Oslava babiček a dědečků, Vánoční besídka, jarmark (vlastně dalo by se říct, že všechny akce).“</p> <p>Rodič 27: „Oslava babiček a dědečků, vánoční besídka, jarmark.“</p> <p>Rodič 28: „Ano, například při akcích, jako jsou radovánky, oslavy babiček a dědečků, vánoční besídka, výlety. Také společné nacvičování vystoupení.“</p> <p>Rodič 29: „Ano, bohužel v období pandemie, pouze požádáním o zapůjčení potřebných věcí, nelze se zapojit osobně.“</p> <p>Rodič 30: „Ano, všichni rodiče mají možnost se zapojit např. s výzdobou sálu, zahrady, pohoštění apod. Akce jako den dědečků a babiček, mikulášská, vánoční besídka...“</p> <p>Rodič 31: „Ano, snad všech. Jarmark, besídka, tematické dny, drakiáda.“</p> <p>Rodič 32: „Ano.“</p> <p>Rodič 33: „Ano. Téměř všech.“</p>
--	--

Pořádá MŠ nějaké společné akce pro rodiče a děti? Pokud ano tak jaké a proč?

Učitelé z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Možnost účasti na akcích	<p>Pořádání společných akcí pro rodiče a jejich děti</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Učitel 7: „U nás funguje sdružení rodičů, které je dohromady školních dětí a předškoláků. Funguje bezvadně. Oni organizují, jsou součástí organizačního týmu všech koledování, farmářský den, den rodiny, karnevalu – dělají všechny hospodářské věci, bufety, všichni rodiče se účastní, na karnevalu zajišťují dokonce zábavu. Umožňujete rodiči trávit čas s dítětem ve třídě? Snažíme se to minimalizovat, protože jsme zjistili, že to není dobré. Jenom pro ty děti, které se integrují v tom čase prázdnin, tak tam ten rodič může. Ale potom jsme se rozhodli i v tom adaptačním týdnu je nejlepší pro ty děti, když se naučí rozloučit se i když to bolí. Na začátku pláčou, ale je to pro ně lepší potom ve výsledku, než</p>

když tam rodič je a neví, jestli tam má ještě zůstat nebo odejít. Tak jsme si na to zvykli, tak se snažíme vést to tím směrem.“ Umožňujete rodičům připomínkovat ŠVP, navrhnout akce či finance? „Určitě jsme otevřeni na veškeré návrhy ze strany rodičů. Jsme rádi, že jsou aktivní, že o tom přemýšlejí. Určitě to můžeme zvážit, pokud je to, jakože fakt mimo a nedá se zrealizovat, tak jim pěkně vysvětlíme proč, aby věděli proč ne. Určitě jsme rádi za připomínky.“

Učitel 8: „Akcí máme požehnaně, každoročně minimálně 3-4. Venkovní radovánky, karneval. Tento rok jsme měli farmářské trhy, máme den rodiny. Jelikož úzce spolupracujeme se ZŠ a máme i sourozence, jeden je v MŠ, jeden je v ZŠ, tak to děláme i společně dohromady, takže těch akcí je celá spousta. Jelikož u nás perfektně funguje sdružení rodičů, tak to máme rozdělené, že ZŠ zodpovídá za program. Samozřejmě děláme nějaké dárečky pro rodiče, záleží i o jakou akci se jedná. Sdružení rodičů odpovídá za nějaké občerstvení, za přípravu občerstvení, za přípravu stolů, zahrádky, takže ta spolupráce je velice úzká.“

MŠ 5

Učitel 9: „Máme akce pro rodiny s dětmi (sourozenci nebo kamarády školních dětí). Při normální době necovidové máme karneval spojený s vystoupením pro babičky a dědečky. Pouštění draků – rodinný výšlap do hor, radovánky, vánoční nebo velikonoční dílny.“

Učitel 10: „Radovánky, školka v přírodě, pouštění draků, karneval, pasování školáka, vítání jara, podzimu, zimy, léta.“

MŠ 6

Učitel 11: „Ano pořádáme zahájení školního roku, karneval, radovánky, jarmark.“

Učitel 12: „Pořádáme společně se školou všechny akce. Pořádáme: jarmark, radovánky, karneval.“

Umožňuje vám MŠ aktivně se podílet na přípravě společných akcí? Kterých konkrétně?

Rodiče z polských MŠ

Kategorizace	Poznámkování
Možnost zapojení se	<p>Aktivní podílení se na společných akcích</p> <p><u>MŠ 4</u></p> <p>Rodič 34: „Ano. Zapojují se i rodiče, hlavně s přípravami. O akce se většinou stará Macierz. Letos jsme těch akcí moc neměli, ale poslední byl jarmark, který byl moc povedený. Paní učitelky připravily tématická stanoviště pro děti. Rodiče měli možnost věnovat zeleninu, výrobky, něco pečeného, cokoli co bylo spojeno s podzimem. A také se postarali o obsluhu stánků.“</p> <p>Rodič 35: „Koncerty, radovánky, svátek babiček a dědečků, karneval, farmářský den.“</p> <p>Rodič 36: „Nevím, myslím že ano, ale zatím žádné akce vzhledem k situaci nebyly.“</p> <p>Rodič 37: „Ano máme. Akce: ples, farmářský den, festyn atd. např. výpomoc (pečení koláčů atd.).“</p> <p>Rodič 38: „Ano, MŠ nás zapojuje při přípravě společných akcí. Balik, karneval, farmářské trhy a spousty dalších.“</p> <p>Rodič 39: „Ano, radovánky, koncerty atd. v rámci klubu pro rodiče.“</p> <p>Rodič 40: „MŠ je otevřená na jakoukoliv pomoc, návrh ať už ze strany rodičů či dobrovolníků.“</p> <p>Rodič 41: „Ano. Na všech. Koledování, péct perníčky, dny farmáře-potraviny, výrobky na prodej, bál - úklid, příprava.“</p> <p>Rodič 42: „Ano: Karneval, školní radovánky, sportovní den, farmářský den, den rodiny.“</p> <p>Rodič 43: „Jedná se o spolupráci MŠ a SRPŠ při organizaci radovánek, karnevalu, dne rodiny apod. Spolupráce je dobrá, rozvíjí se.“</p> <p>Rodič 44: „Ano, prostřednictvím Macierzy. Macierz připravuje nebo organizuje např. radovánky, dětský karneval, sportovní den. Macierz pomáhá s organizací dne rodiny nebo farmářského dne. Bohužel z důvodu</p>

covidu-19 se mnoho akcí neuskutečnilo.

Rodič 45: *„Omezeno covidem. Věřím, že jinak ano.“*

MŠ 5

Rodič 46: *„V MŠ je spolek Macierz, který se aktivně podílí na přípravě společenských akcí. Dětský karneval. Macierz pořádá setkání rodičů a učitelů mimo MŠ, tj. v restauraci. (Rodiče a učitelé mají možnost se lépe poznat). Macierz pořádá kulig, pouštění draků a také setkání v létě, kde probíhá opékání párků, radovánky.“*

Rodič 47: *„Ano, dětský karneval, radovánky.“*

Rodič 48: *„Ano. Karneval, radovánky.“*

Rodič 49: *„Ano, organizace baliku a festynu.“*

Rodič 50: *„Při každé organizované akci (bál, výstupy) prosili nás o pomoc.“*

Rodič 51: *„Ano, např. balik a festyn.“*

Rodič 52: *„Ano, podílet se můžeme v organizaci maškarního plesu a radovánek.“*

Rodič 53: *„Syn začal chodit do MŠ od září. Zatím jsme společnou akci neměli. Můžeme pomoci s přípravou maškarního plesu.“*

Rodič 54: *„Ano, např. maškarní bál.“*

Rodič 55: *Bez odpovědi*

Rodič 56: *„Ano umožňuje, bohužel tento rok kvůli covidu ne. Pouštění draků na podzim; radovánky; vánoční večírek, tvoření s dětmi; spřežení na saních; návštěva ZOO; maškarní ples; výlety.“*

Rodič 57: *„Ano. Ples pro děti i rodiče s bohatým programem a tombolou, dětský karneval, den dětí, mikulášská nadílka.“*

Rodič 58: *„Ano, paní knihy pro děti, akce typu ples, rodinný piknik.“*

MŠ 6

Rodič 59: *„Ano umožňuje, 2x jsme pekli zákusky na karneval.“*

Rodič 60: *„Školní ples, dětské radovánky apod.“*

Rodič 61: *„Ano, různé školní setkávání, dětský ples, radovánky.“*

Rodič 62: *„Nevím.“*

	<p>Rodič 63: „<i>Ano, v období, kdy se akce konaly – mimo covid-19. např: jarmark, den zdraví, karneval atd.</i>“</p> <p>Rodič 64: „<i>Jarmark, besídky, vánoční představení.</i>“</p> <p>Rodič 65: „<i>Netuším.</i>“</p> <p>Rodič 66: „<i>Ano. Např. besídky, trhy.</i>“</p> <p>Rodič 67: „<i>Ano umožňuje. Vždy MŠ ráda uvítá pomoc např. při pořádání venkovních akcí jako jsou radovánky, nebo pomoc s kulisami při pořádání vánoční besídky – představení.</i>“</p> <p>Rodič 68: „<i>Maškarní ples, besídka, radovánky.</i>“</p>
--	---

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Nelly Kiedroňová
Katedra nebo ústav:	Katedra primární a preprimární pedagogiky
Vedoucí práce:	PhDr. Dominika Provázková Stolinská, Ph.D.
Rok obhajoby:	2021

Název práce:	Zkušenosti v oblasti spolupráce mezi učitelem a rodičem v českých a polských mateřských školách
Název v angličtině:	Experiences in the field of cooperation between the teacher and parent at Czech and Polish kindergartens.
Anotace práce:	Diplomová práce se věnuje oblasti spolupráce mezi učitelem a rodičem v českých a polských mateřských školách. Teoretická část pojednává o mateřské škole, rodině, komunikaci a spolupráci mateřské školy s rodinou. Empirická část prezentuje výsledky provedeného výzkumného šetření se zaměřením na zkušenosti ve sledované oblasti, pro jehož účely byla zvolena metoda dotazování. Cílem diplomové práce je zjistit, jak probíhá spolupráce učitele a rodiče ve vybraných českých a v polských MŠ.
Klíčová slova:	mateřská škola, rodina, komunikace, spolupráce, učitel, rodič, dítě
Anotace v angličtině:	This diploma thesis is dedicated mainly to cooperation between teacher and parents at Czech and Polish kindergartens. Theoretical part focuses on family, communication and cooperation of the kindergarten with family and the kindergarten itself. The empirical part presents results of a conducted research survey with focus on experiences in the given field of interest for which purposes the survey method was chosen. The goal of this diploma thesis is to find out how the cooperation of teacher and parents at particular Czech and Polish kindergartens goes.
Klíčová slova v angličtině:	kindergarten, family, communication, cooperation, teacher, parent, child
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1: Otázky k písemnému interview pro rodiče Příloha č. 2: Otázky k osobnímu interview pro učitele Příloha č. 3: Plné znění položek pro učitele Příloha č. 4: Plné znění položek pro rodiče Příloha č. 5: Plné znění položek pro učitele i rodiče
Rozsah práce:	83 + přílohy
Jazyk práce:	Čeština